

SHIRIKA LA PENNSYLVANIA

Mwongozo wa Dereeva wa Biashara

MPANGO WA LESENI YA UDEREVA WA BIASHARA'

1. Msingi wa kisheria wa upimaji wa CDL na CDL unapatikana katika 49 CFR 383 na katika kila eneo la mamlaka la Marekani mamlaka ya kikatiba ya kutunga sheria kwa ajili ya usalama na ustawi wa raia wake.
2. Majaribio ya CDL hutumiwa kusaidia katika kufanya uamuzi wa leseni.
3. Jaribio la CDL linatimiza mahitaji yote ya majaribio yaliyobainishwa katika 49 CFR 383.
4. Mfumo wa mitihani ya CDL haukuundwa kamwe kupima ukamilishaji wa kufanikiwa wa mahitaji ya mafunzo ya:
 - A. Makampuni ya malori au mabasi
 - B. Vyama vya malori au mabasi
 - C. Shule za mafunzo ya udereva wa malori za kibiashara au za kibinafsi
 - D. Mtaala wa Mfano wa Mafunzo ya Udereva wa Malori wa FHWA
 - E. Mtaala wa mafunzo ya udereva wa malori wa Taasisi ya Kitaalamu ya Udereva wa Malori ya Amerika (PTDIA)
5. Mahitaji ya ujuzi na ujuzi kwa dereva wa lori au basi kitaaluma ni makubwa zaidi kuliko ilivyobainishwa katika 49 CFR 383.
6. Majaribio ya ujuzi ya CDL yameundwa ili kubainisha ikiwa mtu anaweza kuonesha ujuzi na maarifa ya chini zaidi yaliyobainishwa katika 49 CFR 383 kwa ajili ya uendeshaji salama wa darasa la vyombo vyamagari ya usafiri ya kibiashara na kuandika mtu anayotarajia kufanya kazi.
7. Mwongozo wa CDL umeundwa ili kuwa na taarifa zote zinazohitajika kwa waombaji wa CDL ili kukidhi mahitaji ya chini ya maarifa yaliyobainishwa katika 49 CFR 383 kwa uendeshaji salama wa aina mbalimbali za magari ya usafiri ya kibiashara. Zaidi ya hayo, mwongozo huu unajumuisha ujuzi maalum unaohitajika kwa madereva wanaotaka kuwa na sifa za kuendesha mabasi, magari ya usafiri ya mizinga, magari ya usafiri yanayosafirisha vifaa hatari na/au magari ya usafiri yaliyoungana.
8. Mwongozo wa CDL unatoa taarifa zote zinazohitajika na mwombaji wa CDL ili kufaulu majaribio ya CDL.
9. Majaribio ya ujuzi ya CDL yameundwa ili kubainisha ikiwa mtu anaweza kuonesha ujuzi na maarifa yaliyobainishwa katika 49 CFR 383 kwa ajili ya uendeshaji salama wa darasa la magari ya usafiri ya kibiashara na kuandika mtu anayotarajia kufanya kazi.

Trela zenye upana wa zaidi ya 102" na michanganyiko ya zaidi ya 75' ndefu Haziruhusiwi kwenye tovuti za majaribio ya ujuzi.

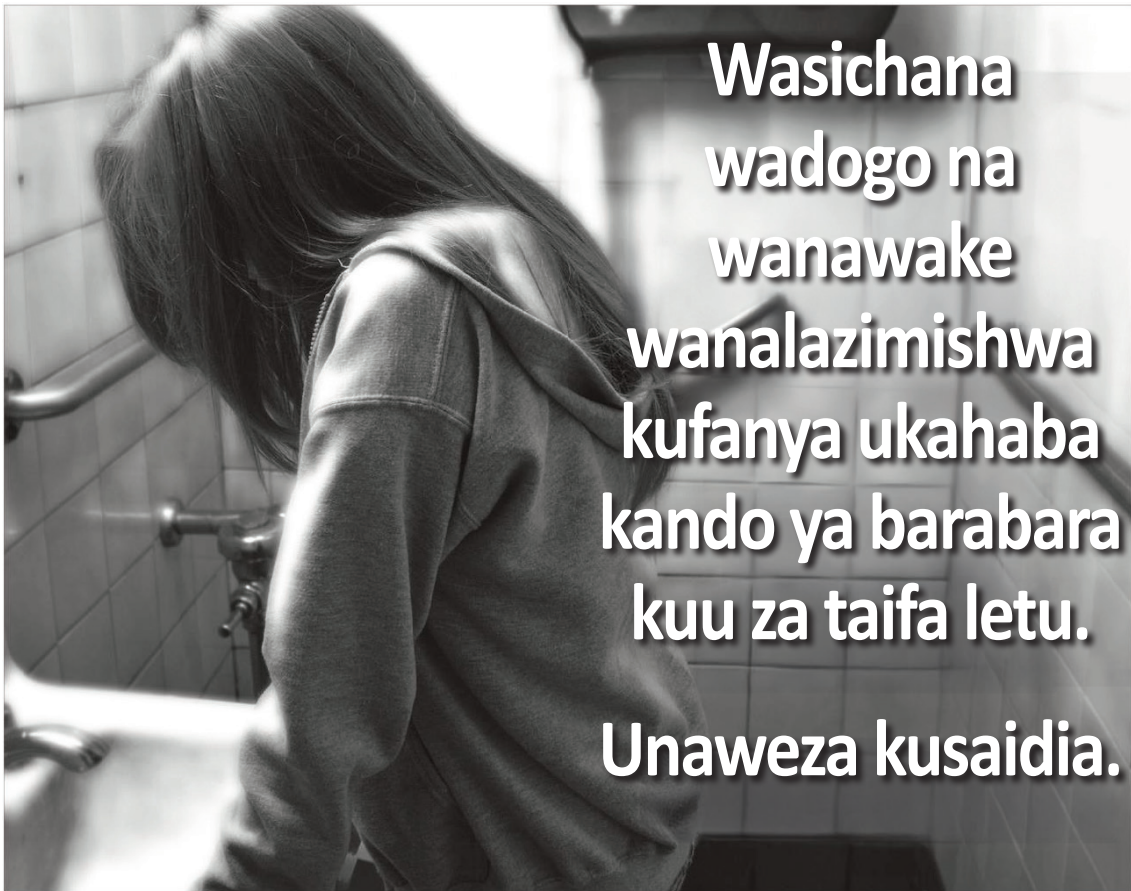
Ikiwa una gari kubwa zaidi, tafadhali wasiliana na Kituo cha Leseni ya Udereva moja kwa moja ili kuona kama tovuti ya majaribio inaweza kuchukua gari lako. Sheria ya Jimbo na serikali inataka magari ya usafiri yawe tupu yanapotumia kibali cha mwanafunzi wa kibiashara wakati wa jaribio la ujuzi wa CDL.

Magari ya usafiri yanayotumika katika usafirishaji wa vifaa vya hatari vinavyoonesha mabango hayatafanyiwa majaribio. Gari lazima liwe tupu. Ikiwa ni gari la tangi linalotumiwa katika usafirishaji wa vifaa vya hatari, tangi lazima isafishwe. Barua inayosema kwamba tangi imesafishwa ikiwa ni pamoja na taarifa ya gari, tarehe na wakati inahitajika. Usafirishaji wa gari la tangi lazima ufanyike kabla ya majaribio na ndani ya masaa 72. Iwapo uamuzi utafanywa kuwa gari linatimiza vigezo vilivyoorodheshwa hapo juu, mabango yote kwenye gari lazima yawekwe kabla ya jaribio la ujuzi wa CDL.

Kwa maelezo kuhusu CDL au kuratibu jaribio wa ujuzi wa CDL
tafadhali tembelea tovuti ya Huduma za Dereva na magari ya usafiri: www.dmv.pa.gov

Je, huna uhakika kama una toleo la hivi majuzi zaidi la Mwongozo wa Kiendesha cha Biashara'?
Toleo la sasa zaidi la chapisho hili linaweza kupatikana kwenye tovuti yetu kwa:

www.dmv.pa.gov

**Wasichana
wadogo na
wanawake
wanalazimishwa
kufanya ukahaba
kando ya barabara
kuu za taifa letu.
Unaweza kusaidia.**

Mashujaa wa Kila Siku Wanahitajika.

**Piga Simu, Okoa Maisha.
Nambari ya Simu ya Kitaifa:
1-888-373-7888**

truckersagainsttrafficking.org

Usafirishaji haramu wa binadamu ni utumwa wa siku hizi. Wasafirishaji hutumia nguvu, ulaghai na shuruti kuwadhibiti wahasiriwa wao. Mtoto yeyote mdogo anayejihusisha na ngono ya kibiashara ni mwathirika wa biashara haramu ya binadamu. Usafirishaji haramu wa binadamu unaweza kutokea katika maeneo mengi, ikiwa ni pamoja na vituo vya lori, mikahawa, sehemu za kupumzika, madanguro, vilabu, nyumba za watu binafsi, n.k.

Waendeshaji lori ni macho na masikio ya barabara kuu za taifa letu na tayari wanapiga simu zinazookoa maisha. Ukiona mtoto akifanya kazi katika eneo lolote kati ya hizo au anayeshukiwa kuwa na udhibiti wa watu wasio na uwezo, piga simu ya simu ya kitaifa na uripoti kidokezo chako.

1-888-3737-888 (Marekani)

1-800-222-TIPS (Kanada)

01800-5533-000 (Meksiko)

Mnamo Januari 2015, RV iliingia kwenye kituo cha lori huko Virginia. Dereva wa lori mtaalamu Kevin Kimmel alitambua shughuli ya kutiliwa shaka karibu na RV hiyo, ambayo ilikuwa imerudi nyuma na mstari wa lori, na kuamua kuwa kuna kitu kimezimwa. Badala ya kufumbia macho, alipiga simu ambayo ilileta vyombo vya sheria kwenye eneo la tukio ndani ya dakika chache. Baada ya kuwahoji watu waliokuwemo ndani ya gari hilo, waligundua kuwa mwanamke mchanga, mwenye umri wa miaka 20, alikuwa ametekwa nyara kutoka Iowa wiki mbili zilizopita. Alikuwa amepigwa, kubakwa, mwili wake wote ukichomwa moto na vyombo vilivyopashwa moto kwenye jiko la RV, alama za chapa na njaa. Alikuwa akiuzwa na walanguzi wake, Laura Sorenson na Aldair Hodza, kupitia matangazo ya ngono kwenye Craigslist, ambapo wanaume walikuwa wakimnunua na kisha kufika kwenye RV ili kumbaka. Alikuwa akifa kutokana na utapiamlo na mateso aliyokuwa akipata ... kama simu isingepigwa ambayo ilileta utekelezaji wa sheria kwenye kituo hicho cha lori, madaktari walisema angekufa ndani ya siku chache zijazo. Sasa ni mwokokaji anayepata nafuu, mwanamke huyu kijana anamwita Kimmel malaika wake mlezi. Anajiita Mwendesha lori Dhidi ya Msongamano.

Truckers Against Trafficking ni shirika lisilo la faida ambalo limekuwa likifanya kazi na sekta ya lori tangu 2009 ili kutoa mafunzo na zana zinazohitajika ili kuwawezesha wanachama wa sekta hiyo kutambua biashara ya binadamu wanapoona inafanyika na kujua hatua za kuchukua ili kuwawezesha utekelezaji wa sheria kupambana kikamilifu na uhalifu huu. Kupitia mafunzo haya na zana hizi, madereva wa lori wanakuwa Mashujaa wa Kila Siku kama vile Kevin Kimmel, ambaye pia alitajwa kuwa mshindi wa Tuzo ya TAT ya 2015 ya Harriet Tubman.

Moja ya zana ambazo TAT hutoa ni kadi ya pochi yenye bendera nyekundu za kutafuta, maswali ya kuuliza ikiwa unashuku kuwa mtu fulani ni mwathiriwa na taarifa zinazoweza kuchukuliwa hatua za kuripoti. Kadi hii ya pochi inapatikana kwa Programu, kutoka kwa App Store ifaayo, kwenye simu mahiri zote, iwe Android, iPhone au umbizo la Windows, na pia kwa kutuma barua pepe tat.truckers@gmail.com, kwa toleo la kubeba kwenye pochi yako.

Zaidi ya hayo, TAT hutoa video yenye nguvu ya mafunzo ya dakika 26 kwenye tovuti yake (www.truckersagainstrafficking.org), ambayo, inapotazamwa pamoja na kufanya na kufaulu jaribio fupi, huwathibitisha madereva kama TAT-Trained, jina ambalo unaweza kuendelea na wasifu wako. Kwa sababu madereva wa kitaalamu mara nyingi hujikuta katika maeneo yanayotembelewa na wasafirishaji haramu wa binadamu, wako katika nafasi ya kipekee ya kutambua dalili za biashara haramu ya binadamu na kutoa wito ambao unaweza kusababisha kuwaokoa waathiriwa na kukamatwa kwa wahalifu. Pata kadi yako ya pochi leo. Kuwa shujaa wa kila siku! Piga simu (1-888-3737-888); kuokoa maisha!

Human trafficking is modern-day slavery. Traffickers use force, fraud and coercion to control their victims. Any minor engaged in commercial sex is a victim of human trafficking. Trafficking can occur in many locations, including truck stops, restaurants, rest areas, hotels/motels, strip clubs, private homes, etc. Truckers are the eyes and the ears of our nation's highways. If you see a minor working any of those areas or suspect that the person selling sex is under someone else's control in order to make a quota, call the National Hotline and report your tip:

1-888-3737-888 (US) • 1-800-222-TIPS (Canada)
01800-5533-000 (Mexico) • Text INFO or HELP to BeFree (233733)

For law enforcement to open an investigation on your tip, they need "actionable information," and as many details as you can provide.

Specific tips helpful when reporting to the hotline would include:

- Descriptions of cars (make, model, color, license plate number, etc.) and people (height, weight, hair color, eye color, age, etc.)
- Take a picture if you can.
- Specific times and dates (When did you see the event in question take place? What day was it?)
- Addresses and locations where suspicious activity took place

Make the Call, Save Lives.

Questions to Ask:

Do you keep your own money? If not, who does?
 Do your parents/siblings/relatives know where you are? If not, why not?
 When was the last time you saw your family?
 Are you physically or sexually abused? Are you or your family threatened? What is the nature of the threats?

Trafficking Red Flags to Look For:

- Lack of knowledge of their community or whereabouts
- Restricted or controlled communication-not allowed to speak for self
- CB chatter about "commercial company" or flashing lights signaling "buyer" location
- Not in control of own identification documents (ID/passport)
- Any acknowledgement that she/he has a pimp and is making a quota
- Signs of branding or tattooing of trafficker's name (often on the neck)

1-888-3737-888 (Marekani)

1-800-222-TIPS (Kanada)

01800-5533-000 (Meksiko)

Tuma INFO au HELP kwa BeFree (233733)

JEDWALI LA YALIYOMO

SEHEMU YA KWANZA

KIFUNGU CHA KWANZA

UTANGULIZI	1 - 1
AINISHO	1 - 3
RUHUSA/VIZUIZI	1 - 3
MAJARIBIO YA LESENI YA UENDESHAJI KIBIASHARA	1 - 4
Majaribio ya Maarifa	1 - 4
Majaribio ya Ujuzi	1 - 5
Kuomba CDL Wakati Tayari Una Leseni Pennsylvania	1 - 7
Kutuma ombi la PA CDL Unapopewa Leseni katika Jimbo Jingine	1 - 7
MASHARTI YA HATI ZA MATIBABU	1 - 8
Biashara ya Ndani ya Nchi au Nje ya Nchi	1 - 8
Biashara ya Ndani/Nje ya Nchi: Hali Isiyotengwa au Isiyotengwa?	1 - 8
Taarifa za Kujithibitisha	1 - 9
KUTOSTAHIKI KWA DEREVA	1 - 10
Jumla	1 - 10
Pombe, Kuondoka kwenye Eneo la Ajali na Tume ya Uhalifu	1 - 10
Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani	1 - 11
Ukiukwaji wa Maagizo ya Nje ya Huduma	1 - 11
Ukiukwaji wa Kivuko cha Barabara ya Reli-barabara kuu	1 - 11
Nyenzo Hatarishi (HAZMAT) Uidhinishaji wa Ukaguzi wa Mandharinyuma na Kutostahiki	1 - 11
Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani kwenye Gari Lako binafsi	1 - 12
SHERIA NYINGINE ZA USALAMA	1 - 12
Kanuni za Saa za Huduma	1 - 13
Ulinzi wa Watoaji Taarifa	1 - 13
MPANGO WA KIMATAIFA WA USAJILI WA MAKUBALIANO YA USHURU WA MAFUTA	1 - 13

KIFUNGU CHA PILI - KUENDESHA KWA USALAMA

UKAGUZI WA MAGARI YA USAFIRI	2 - 1
Kwanini Ukaguzi	2 - 1
Aina za Ukaguzi wa Magari	2 - 2
Ni nini cha Kutafuta	2 - 2
Jaribio la ujuzi wa ukaguzi wa CDL	2 - 5
Mbinu ya Ukaguzi wa Hatua Saba	2 - 5
Ukaguzi Wakati wa Safari	2 - 11
Ukaguzi na Ripoti ya Baada ya safari	2 - 11
UDHIBITI MSINGI WA GARI LAKO	2 - 12
Kuongeza mwendo	2 - 12
Kuzungusha	2 - 12
Kusimamisha	2 - 12
Rudi nyuma kwa Usalama	2 - 12
KUBADILISHA GIA	2 - 13
Gia Zinazotumia Nguvu Binafsi	2 - 13
Ekseli za Nyuma za Mwendo-Kasi na Mfumo wa Gia Saidizi	2 - 14
Gia Za Kiotomatiki	2 - 14
Vipunguza kasi	2 - 14
KUONA	2 - 15
Kuona Mbele	2 - 15
Kuona pande na nyuma	2 - 16
KUWASILIANA	2 - 17
Weka Ishara ya Nia Yako	2 - 17

Yaliyomo (inaendelea)

Onesha Uwepo Wako	2 - 17
KUDHIBITI MWENDO	2 - 19
Umbali wa Kusimamisha	2 - 19
Mwendo wa Kulinganisha na Uso wa Barabara	2 - 19
Mwendo na Mikunjo	2 - 20
Mwendo na Umbali Mbele	2 - 20
Mwendo na Mtiriko wa Usalama Barabarani	2 - 20
Mwendo wakati wa Kushuka daraja	2 - 21
Maeneo ya Kazi ya Barabara	2 - 21
KUSIMAMIA NAFASI	2 - 21
Nafasi ya Mbele	2 - 21
Nafasi ya Nyuma	2 - 22
Nafasi kwa Pande	2 - 23
Nafasi ya Juu	2 - 23
Nafasi ya Chini	2 - 23
Nafasi ya Kukunja Kona	2 - 23
Nafasi Inayohitajika Kuvuka au Kuingia Barabarani	2 - 25
KUONA HATARI	2 - 25
Umuhimu wa Kuona Hatari	2 - 25
Barabara Hatarishi	2 - 25
Madereva Ambao Ni Hatari	2 - 26
Kuwa na Mpango Daima	2 - 28
UENDESHAJI ULIOKENGEUSHWA	2 - 28
Tatizo la Kuacha Kufanya Kazi kwa Usumbufu kwa Uendeshaji	2 - 29
Madhara ya Uendeshaji Kwa Usumbufu	2 - 29
Aina za Vikwazo	2 - 29
Simu za Mkononi/Simu za mkononi	2 - 29
Kutuma SMS	2 - 30
Usiendeshe Umekengeushwa	2 - 30
Jihadharini na Madereva Wengine Waliokengeushwa	2 - 31
MADEREVA WASIO NA UCHOKOZI/HASIRA ZA BARABARANI	2 - 31
Ni Nini?	2 - 31
Usiwe Dereva Mkali	2 - 31
Unachopaswa Kufanya Unapokabiliwa na Dereva Mkali	2 - 31
KUENDESHA USIKU NA KUCHOKA KWA DEREVA	2 - 32
Ni Hatari Zaidi	2 - 32
Mambo ya Dereva	2 - 32
Mambo ya Barabarani	2 - 34
Mambo ya Magari	2 - 34
Taratibu za Kuendesha Usiku	2 - 34
KUENDESHA GARI WAKATI WA UKUNGU	2 - 35
KUENDESHA GARI WAKATI WA BARIDI	2 - 35
Ukaguzi wa Magari	2 - 35
Kuendesha gari	2 - 36
KUENDESHA GARI KWENYE JOTO KALI SANA	2 - 36
Ukaguzi wa Magari	2 - 36
Kuendesha gari	2 - 37
VIVUKO VYA BARABARA YA RELI	2 - 37
Aina za Vivuko	2 - 37
Alama na Vifaa vya Onyo	2 - 38
Taratibu za Uendeshaji	2 - 39
Kusimama Salama kwenye Vivuko vya Reli-Barabara Kuu	2 - 39

Yaliyomo (inaendelea)

Kuvuka Njia za Reli	2 - 39
Hali Maalum	2 - 39
KUENDESHA MLIMANI	2 - 39
Chagua Kasi ya "Usaalama"	2 - 40
Chagua Gia ya Kulia Kabla ya Kuanza Daraja	2 - 40
Breki Kufifia au Kuharibika	2 - 40
Mbinu Sahihi ya Kufunga Breki	2 - 40
DHARURA ZA KUENDESHA	2 - 41
Uendeshaji ili Kuepuka Kupinduka	2 - 41
Jinsi ya Kuacha Haraka na kwa Usalama	2 - 41
Kushindwa kwa Breki	2 - 42
Kushindwa kwa Matairi	2 - 42
MIFUMO YA KUZUIA KUFUNGA BREKI (ABS)	2 - 43
Jinsi Mifumo ya Kuzuia Kufunga Breki Hufanya Kazi	2 - 43
Magari Yanayohitajika Kuwa na Mifumo ya Kufunga Breki ya Kuzuia Kufunga	2 - 43
Jinsi ya Kujua Kama Gari Lako Lina Vifaa vya ABS	2 - 43
Jinsi ABS Inavyokusaidia	2 - 43
ABS kwenye Trekta Tu au Kwenye Trela Tu	2 - 44
Kufunga Breki kwa kutumia ABS	2 - 44
Kufunga Breki Ikiwa ABS Haifanyi Kazi	2 - 44
Vikumbusho vya Usalama	2 - 44
UDHIBITI WA UTELEZI NA UREJESHAJI	2 - 44
Utelezi wa Kuendesha-gurudumu	2 - 45
Kurekebisha Uendeshaji wa Kufunga breki ya utelezi	2 - 45
Utelezi wa gurudumu la mbele	2 - 45
TARATIBU ZA AJALI	2 - 46
Linda Eneo	2 - 46
Arifu Mamlaka	2 - 46
Kuwatunza Waliojeruhiwa	2 - 46
MOTO	2 - 46
Sababu za Moto	2 - 46
Kuzuia Moto	2 - 46
Kuzima Moto	2 - 47
POMBE, DAWA NYINGINE, NA KUENDESHA GARI	2 - 48
Pombe na Kuendesha gari	2 - 48
Dawa Nyingine	2 - 49
SHERIA ZA NYENZO HATARISHI KWA WAENDESHAJI WOTE WA BIASHARA	2 - 50
Nyenzo Hatarishi ni Zipi?	2 - 50
Kwa Nini Kuna Sheria?	2 - 50
Orodha za Bidhaa Zinazodhibitiwa	2 - 51
KIFUNGU CHA TATU - KUSAFIRISHA MZIGO KWA USALAMA	
KUKAGUA MIZIGO	3 - 1
UZITO NA UWIANO WA MZIGO	3 - 2
Ufafanuzi Unaopaswa Kujua	3 - 2
Vikomo vya Uzito Kisheria	3 - 2
Usiwe Mzito kwa Juu	3 - 2
Sawazisha Uzito	3 - 2
KULINDA MIZIGO	3 - 3
Kuzuia na Kuweka Mshikamano	3 - 3
Kamba za Kufunga Mzigo	3 - 3
Bodi za Vichwa	3 - 3

Yaliyomo (inaendelea)

Mizigo ya Kufunika	3 - 3
Mizigo Iliyofungwa na Kuwekwa kwenye Vyombo	3 - 3
MZIGO UNAOHITAJI UANGALIFU MAALUM	3 - 4
Wingi Kavu	3 - 4
Nyama ya Kuning'inia	3 - 4
Mifugo	3 - 4
Mizigo Mikubwa	3 - 4

SEHEMU YA PILI

KIFUNGU CHA NNE - KUSAFIRISHA ABIRIA KWA USALAMA

UKAGUZI WA GARI	4 - 1
Mifumo ya Magari ya Usafiri	4 - 1
Milango na Paneli za Kufikia	4 - 1
Mambo ya Ndani ya Basi	4 - 1
Vianguo vya Paa	4 - 2
Tumia Mkanda Wako wa Kuketi!	4 - 2
INAPAKIA NA KUANZA SAFARI	4 - 2
Sheria ya Wamarekani Wenye Ulemavu (ADA)	4 - 3
Nyenzo Hatarishi	4 - 3
Nyenzo Hatarishi Zisizoruhusiwa	4 - 3
Mstari wa Kudumu	4 - 3
Unakoenda	4 - 3
BARABARANI	4 - 3
Usimamizi wa Abiria	4 - 3
Katika Vituo	4 - 4
Ajali za Kawaida	4 - 4
Mwendo kwenye Mikunjo au Migeuko	4 - 4
Vivuko vya Njia ya Reli-barabara kuu	4 - 4
Vivuko vilivyochorwa	4 - 4
UKAGUZI WA GARI BAADA YA SAFARI	4 - 5
MAZOEYA YANAYOPIGWA MARUFUKU	4 - 5
MATUMIZI YA VIUNGANISHI VYA MLANGO WA BREKI	4 - 5

KIFUNGU CHA 5 - BREKI ZA UPEPO

SEHEMU ZA MFUMO WA BREKI YA UPEPO	5 - 1
Mgandamizo wa Upepo	5 - 1
Gavana wa Kifinyizo cha upepo	5 - 1
Matangi ya Kuhifadhi upepo	5 - 1
Mifereji ya Matangi ya upepo	5 - 1
Kivukizi cha Pombe	5 - 2
Valvu ya Usalama	5 - 2
Kinyagio cha Breki	5 - 2
Breki za Mfumo Mkuu	5 - 2
Vipimo vya Shinikizo la Ugavi	5 - 3
Kipimo cha Shinikizo cha Maombi	5 - 3
Onyo kuhusu Shinikizo la upepo la Chini	5 - 3
Zima Swichi ya Mwanga	5 - 3
Valvu ya Kuzuia Breki ya Mbele	5 - 3
Breki za Springi	5 - 3
Vidhibiti vya Breki za Kuegesha	5 - 4
Mifumo ya Kuzuia Breki (ABS)	5 - 4
MIFUMO YA BREKI MBILI ZA UPEPO	5 - 6
KUKAGUA BREKI ZA UPEPO	5 - 6

Yaliyomo (inaendelea)

Wakati wa Hatua ya Pili Ukaguzi wa Sehemu ya Injini	.5 - 6
Wakati wa Hatua ya 5 ya Ukaguzi wa Matembezi	.5 - 6
Hatua ya 7 Ukaguzi wa Mwisho wa Breki ya upepo	.5 - 7
KUTUMIA BREKI ZA UPEPO	.5 - 8
Vituo vya Kawaida	.5 - 8
Kufunga Breki kwa Breki za Kuzuia Kufunga	.5 - 8
Vituo vya Dharura	.5 - 9
Umbali wa Kusimama	.5 - 9
Kufifia kwa Breki au Kushindwa	.5 - 9
Mbinu Sahihi ya kufunga breki (Breki ya SNUB)	.5 - 10
Shinikizo la Chini la upepo	.5 - 10
Breki za Mfumo Mkuu	.5 - 10
KIFUNGU 6 - MCHANGANYIKO WA MAGARI YA USAFIRI	
KUENDESHA MAGARI YA USAFIRI YALIYOUNGANISHWA KWA USALAMA	.6 - 1
Hatari za Kupinduka	.6 - 1
Elekeza kwa Upole	.6 - 1
Piga Breki Mapema	.6 - 1
Vivuko vya barabara kuu ya Reli	.6 - 2
Zuia Utelezi wa Trela	.6 - 3
Geuza kwa upana	.6 - 3
Kurudi nyuma kwa Trela	.6 - 4
BREKI ZA UPEPO ZA MCHANGANYIKO WA MAGARI YA USAFIRI	.6 - 5
Trela ya valvu ya Mkono	.6 - 5
Valvu ya Kulinda Trekta	.6 - 5
Udhibiti wa Ugavi wa Upepo wa Trekta	.6 - 5
Njia za Upepo kwenye Trela	.6 - 5
Viunganishi vya Hose (Glad Hands)	.6 - 6
Trela ya Matangi ya upepo	.6 - 7
Funga Valvu	.6 - 7
Matumizi ya Trela, Maegesho na Breki za Dharura	.6 - 7
MIFUMO YA BREKI YA KUZUIA KUFUNGA	.6 - 8
Trela Zinazohitajika Kuwa na ABS	.6 - 8
kufunga breki kwa kutumia ABS	.6 - 8
KUUNGANISHA NA KUTENGANISHA	.6 - 9
Kuunganisha Trekta–Semitrela	.6 - 9
Kuunganisha Trekta–Semitrela	.6 - 11
Kuunganisha Kiraka cha Pintle	.6 - 12
Kuunganisha kiunganishi cha Pintle	.6 - 12
Kuunganisha Upau wa kuteka	.6 - 13
Kuunganisha Upau wa kuteka	.6 - 14
Kuunganisha Gooseneck Hitch	.6 - 14
Kutenganisha Gooseneck Hitch	.6 - 14
KUKAGUA GARI MCHANGANYIKO	.6 - 15
Mambo ya Ziada ya Kukagua Wakati wa Ukaguzi wa Matembezi	.6 - 15
Ukaguzi wa Mchanganyiko wa Breki za Gari	.6 - 16
KIFUNGU CHA SABA - TRELA MBILI NA TATU ZA KUVUTWA	
KUVUTA TRELA MBILI/TATU ZA KUVUTWA	.7 - 1
Zuia Trela Lisiweze Kupinduka	.7 - 1
Jihadhari na Athari ya Kusererereka na Kutaka Kupinduka	.7 - 1
Kagua Kikamilifu	.7 - 1
Angalia Mbele	.7 - 1
Dhibiti Nafasi	.7 - 1

Yaliyomo (inaendelea)

Mazingira Tatanishi	7 - 1
Kuegesha Gari	7 - 2
Mifumo ya Inayozuia Kufunga Breki kwenye Doli za Kuunganisha Trela	7 - 2
KUUNGANISHA NA KUTENGANISHA	7 - 2
Kuunganisha Trela Pacha	7 - 2
Kuunganisha Trela Pacha	7 - 3
Kuunganisha na Kutenganisha Trela Tatu za Kuvutwa	7 - 3
Kuunganisha na Kutenganisha Michanganyiko Mingine	7 - 4
KUKAGUA TRELA MBILI NA TATU ZA KUVUTWA	7 - 4
Kaguzi za Ziada	7 - 4
Mambo ya Ziada ya Kuangalia Wakati wa Ukaguzi wa Matembezi	7 - 5
KUANGALIA BREKI ZA UPEPO ZA TRELA MBILI AU TATU ZA KUVUTWA	7 - 5
Ukaguzi wa Ziada wa Breki ya Upepo	7 - 5
KIFUNGU CHA NANE - MAGARI YA USAFIRI YENYE TANGI	
KUKAGUA MALORI YENYE MATANGI	8 - 1
Uvujaji	8 - 1
Angalia Vifaa vya Kusudi Maalum	8 - 1
Vifaa Maalum	8 - 1
KUENDESHA MALORI YENYE TANGI	8 - 1
Kituo cha Juu cha Mvuto	8 - 1
Hatari ya Msukumo	8 - 2
Vichwa vingi	8 - 2
Matangi Yenye Vizuizi vya Mtikisiko	8 - 2
Matangi yasiyo na vizuizi vya mtikisiko	8 - 2
Nafasi ya Upanuzi	8 - 2
Kiasi gani cha Kupakia?	8 - 2
SHERIA ZA UENDESHAJI SALAMA	8 - 3
Endesha Upole	8 - 3
Kudhibiti Kuongezeka (Kufunga Breki)	8 - 3
Mikunjo	8 - 3
Umbali wa Kusimama	8 - 3
Utelezi	8 - 3
KIFUNGU CHA TISA - NYENZO HATARISHI	
DHANA YA KANUNI	9 - 3
Ina Bidhaa	9 - 3
Kutoa Taarifa za Hatari	9 - 3
Hakikisha Viendeshaji na Nyenzo Salama	9 - 3
USAFIRISHAJI WA NYENZO HATARISHI—NANI ANAFANYA NINI	9 - 4
Msafirishaji	9 - 4
Msafirishaji	9 - 4
Dereva	9 - 4
KANUNI ZA MAWASILIANO	9 - 4
Ufafanuzi	9 - 4
Alama za Vifurushi	9 - 5
Orodha za Bidhaa Zinazodhibitiwa	9 - 5
Karatasi ya Usafirishaji	9 - 8
Maelezo ya Kipengee	9 - 8
Cheti cha Mtumaji Shehena	9 - 9
Lebo za Vifurushi	9 - 9
Kutambua Nyenzo Hatarishi	9 - 10
Dhihirisho la Taka Hatarishi	9 - 10

Yaliyomo (inaendelea)

Uwekaji Placard	.9 - 10
Majedwali ya Bango	.9 - 11
KUPAKIA NA KUPAKUA	.9 - 12
Masharti ya Jumla ya Upakiaji	.9 - 12
KUWEKA ALAMA KWA UFUNGAJI KWA WINGI, KUPAKIA NA KUPAKUA	.9 - 15
Alama	.9 - 15
Upakiaji wa Tangi	.9 - 15
Vimiminika Vinavyoweza Kuwaka	.9 - 15
Gesi Iliyokandamizwa	.9 - 15
NYENZO HATARISHI -- KANUNI ZA KUENDESHA NA KUEGESHA	.9 - 16
Maegesho yenye Kitengo cha 1.1, 1.2, au Vilipuzi 1.3	.9 - 16
Kuegesha Gari Lililobandika Lisilosafirisha Kitengo cha 1.1, 1.2, au 1.3 (Daraja A au B) Vilipuzi	.9 - 16
Kuhudhuria kwenye Magari ya Usafiri Yanayoegegesha	.9 - 16
Hakuna Miwako!	.9 - 16
Vizuizi vya Njia	.9 - 17
Hakuna Kuvuta Sigara	.9 - 17
Weka mafuta na Injini Imezimwa	.9 - 17
10 B:C Kizima moto	.9 - 17
Angalia Matairi	.9 - 17
Mahali pa Kuhifadhi Hati za Usafirishaji na Taarifa za Majibu ya Dharura	.9 - 17
Nyenzo za Klorini	.9 - 18
Simama Kabla ya Kuvuka kwa Njia ya Reli	.9 - 18
DHARURA – NYENZO HATARISHI	.9 - 18
Mwongozo wa Majibu ya Dharura (ERG)	.9 - 18
Ajali/Matukio	.9 - 18
Moto	.9 - 19
Majibu ya Hatari Mahususi	.9 - 19
Arifa Inayohitajika	.9 - 20
KAMUSI YA NYENZO HATARISHI	.9 - 24

SEHEMU YA TATU

KIFUNGU CHA KUMI - JARIBIO LA UJUZI LA UKAGUZI WA MAGARI YA USAFIRI

UKAGUZI WA NDANI (MAGARI YOTE)	10M - 2
Ndani ya Gari/Mwanzo wa Injini	10M - 2
Kukagua Breki ya Upepo au Kukagua Breki Haidroliki (kulingana na aina ya mfumo wa breki)	10M - 4
ABIRIA NA BASI LA SHULE TU	10M - 5
ABIRIA NA BASI LA SHULE TU	10M - 6
UKAGUZI WA UENDESHAJI WA TAA (MAGARI YOTE)	10M - 6
UKAGUZI WA NJE (MAGARI YOTE)	10M - 7
Mbele ya Gari / Eneo la Injini (Injini Imezimwa)	10M - 7
Vipengele vya Ekseli/Ekseli ya Usukani	10M - 8
Upande wa Gari	10M - 10
Nyuma ya Gari au Trela	10M - 11
MAGARI YA MCHANGANYIKO	10M - 11
Magari ya Mchanganyiko Tu	10M - 11
Trela Tu	10M - 14

KIFUNGU CHA 11M - JARIBIO LA UJUZI WA UDHIBITI MSINGI WA MAGARI YA USAFIRI

BAO	11M - 1
MAZOEZI	11M - 2

Yaliyomo (inaendelea)

KIFUNGU CHA 12 - JARIBIO LA UJUZI LA KUENDESHA BARABARANI

JINSI UTAKAVYOJARIBIWA	12 - 1
Migeuko	12 - 1
Makutano	12 - 2
Biashara ya Mjini	12 - 2
Mabadiliko ya Njia	12 - 2
Barabara kuu ya Ufikiaji Mwelekeo/Vijijini/Mdogo	12 - 2
Simamisha/Anza.	12 - 3
Mkunjo	12 - 4
Kivuko cha Reli.	12 - 4
Daraja/Kivuko cha Juu/Alama	12 - 4
Kutozwa kwa Wanafunzi (Basi la Shule)	12 - 4
Tabia za Jumla za Uendeshaji	12 - 5
Matumizi ya Klachi (kwa Gia zinazotumia nguvu binafsi)	12 - 5
Matumizi ya Gia (kwa Gia zinazotumia nguvu binafsi)	12 - 6
Matumizi ya Breki	12 - 6
Matumizi ya Njia	12 - 6
Usukani.	12 - 6
Ukaguzi wa Kawaida wa Usalama wa Barabarani	12 - 6
Matumizi ya Alama za Kugeuzia.	12 - 6

SEHEMU YA KWANZA

1. Utangulizi
2. Kuendesha kwa Usalama
3. Kusafirisha Mizigo kwa Usalama

SEHEMU HII NI KWA WOTE
MADEREVA WA KIBIASHARA

KIFUNGU CHA KWANZA

★ Utangulizi

★ **MAJARIBIO
YA MAARIFA**

★ **CDL**

★ **GVWR**

★ **Ukiukwaji Mbaya wa
Sheria za Usalama
Barabarani**

KIFUNGUHIKI NI KWA
WOTE
MADEREVA WA
KIBIASHARA

KIFUNGU CHA KWANZA

UTANGULIZI

Kifungu hiki Kinashughulikia

- Majaribio ya Leseni ya Uendeshaji Biashara
- Masharti ya Hati za Kimatibabu
- Kutostahiki kwa Uendeshaji
- Kanuni Zingine za Usalama
- Mpango wa Kimataifa wa Usajili

Kama matokeo ya Sheria ya Jimbo ya Usalama wa magari ya usafiri ya Kibiashara ya 1986, Pennsylvania ilianzisha Mpango wa Utoaji Leseni za Uendeshaji Biashara. Mpango huu umeandaliwa ili kuboresha ubora wa madereva, kuhakikisha madereva wa kibiashara wana ujuzi unaohitajika kuendesha magari ya usafiri ya kibiashara na kuzuia madereva kuwa na leseni zaidi ya moja. Mpango huu unakuhitaji uwe na CDL ikiwa unaendesha au kupanga kutumia mojawapo ya magari ya usafiri yafuatayo ya Biashara (CMVs):

- Muunganiko wa magari ya usafiri wenye ukadiriaji wa uzito wa jumla (GCWR) wa pauni 26,001 au zaidi, mradi gari linalokokotwa linazidi pauni 10,000.
- Gari moja la usafiri lenye ukadiriaji wa jumla wa uzito wa gari (GVWR) wa pauni 26,001 au zaidi.
- Gari la Usafiri lililoundwa kusafirisha watu 16 au zaidi, ikiwa ni pamoja na dereva.
- Basi la shule lililoundwa kubeba abiria 11 au zaidi, ikiwa ni pamoja na dereva.
- Gari lolote la Usafiri lenye ukubwa, ambacho husafirisha vifaa hatarishi na kinatakiwa kuandikwa kwa mujibu wa kanuni za Jimbo.
- Chombo chochote cha Usafiri chenye ukubwa linalotumika katika usafirishaji wa nyenzo yoyote hatarishi kama kadi au wakala teule au sumu katika 42 CFR 73. Kanuni za Shirikisho kupitia Idara ya Usalama wa Nchi zinahitaji ukaguzi wa usuli na alama ya vidole kwa uidhinishaji wa Nyenzo Hatari.

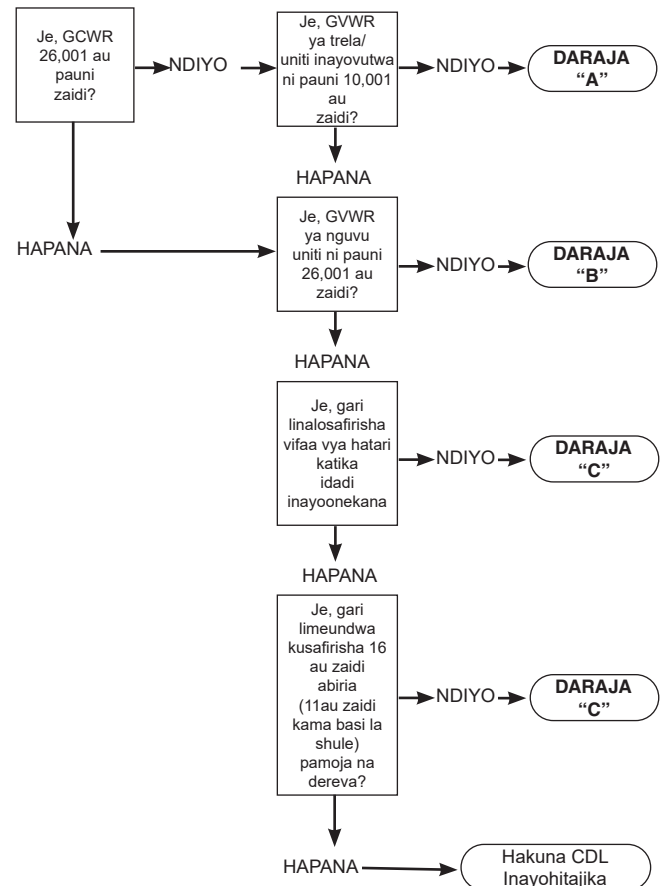
Ili kupata CDL, lazima ukamilishe Mafunzo ya Uendeshaji Ngazi ya Kuingia (ikiwa yanafaa), upite majaribio ya maarifa na ujuzi. Mwongozo huu utakusaidia kupita vipimo. Mwongozo huu si mbadala wa darasa la mafunzo ya udereva wa lori au programu. Mafunzo rasmi ndiyo njia inayotegemewa zaidi ya kujifunza ujuzi maalum unaohitajika ili kuendesha gari kubwa la kibiashara kwa usalama na kuwa udereva kitaaluma katika sekta ya lori.

Mchoro 1.1 hukusaidia kubainisha kama unahitaji CDL

Kuamua Daraja la CDL Inahitajika

Kielelezo cha 1.1

Kuamua Daraja la CDL Inahitajika

Ukadiriaji wa Jumla ya Uzito wa Jumla (GCWR)

Inamaanisha thamani iliyobainishwa na mtengenezaji wa kitengo cha nishati, ikiwa thamani itaonyeshwa kwenye lebo ya uidhinishaji wa Federal Motor Vehicle Safety Standard (FMVSS); au jumla ya ukadiriaji wa uzito wa jumla wa gari (GVWRs) au uzani wa jumla wa gari (GVWs) wa kitengo cha nishati na vitengo vya kukokotwa, au muunganiko wake wowote, ambao hutoa thamani ya juu zaidi.

(Maandishi yaliyopigiwa mstari na iliyowekwa alama ya italiki hapo juu ni ya kutumiwa na utekelezaji wa kando ya barabara pekee kwa kusudi la kubainisha iwapo dereva/gari liko chini ya kanuni za CDL. Haitumiki kubainisha ikiwa gari ni mwakilishi kwa madhumuni ya majaribio ya Ujuzi).

Ukadiriaji wa uzito wa jumla wa gari (GVWR) unamaanisha thamani iliyobainishwa na mtengenezaji kama uzito uliopakiwa wa gari moja.

KUMBUKA: Basi linaweza kuwa la A, B, au C kulingana na iwapo GVWR ina zaidi ya pauni 26,001 au ni gari la mseto.

Misamaha: Huhitaji CDL kuendesha vifaa vya kijeshi ukiwa umevalia sare za kijeshi; vifaa fulani vya moto na dharura vinavyomilikiwa na kampuni ya moto; au magari ya usafiri ya burudani; zana za ufugaji; au vifaa fulani vya ujenzi vinavyoendeshwa kwa injini.

Kifungu hiki inachunguza mahitaji ya CDL na jinsi unavyoweza kupata CDL yako.

Kama sehemu ya Sheria ya Uboreshaji wa Usalama wa Mtoa huduma wa vyombo vyamagari ya usafiri, Utawala wa Shirikisho wa Usalama wa Mtoa huduma wa vyombo vyamagari ya usafiri (FMCSA) ulifanya marekebisho kwenye Kanuni za Usalama za Mtoa huduma wa vyombo vyamagari ya usafiri yza Shirikisho (FMCSRs) ili kuwahitaji wamiliki wa leseni za udereva za kibiashara za interstate (CDL), kulingana na mahitaji ya sifa ya kimwili ya FMCSRs, kutoa nakala ya sasa ya Cheti chao cha Uchunguzi wa Kiafya (inayojulikana pia kama U.S. DOT Physical card) kwa Wakala wa Leseni ya Udereva wa Jimbo lao.

Interstate inafafanuliwa kama biashara, msongamano au usafiri nchini Marekani:

- Kati ya mahali katika Jimbo na mahali nje ya Jimbo kama hilo (pamoja na mahali nje ya Marekani); au
- Kati ya mahali mawili katika Jimbo kupitia Jimbo lingine au mahali nje ya Marekani; au
- Kati ya mahali mawili katika Jimbo kama sehemu ya biashara, msongamano, au usafiri unaotoka au kuisha nje ya Jimbo au Marekani.

Aidha, kanuni za Pennsylvania (Kichwa cha 67, Sura ya 231:

http://www.pacode.com/secure/data/067/chapter231/067_0231.pdf) zinazohusiana na wamiliki wa CDL ambao wanafanya biashara katika nchi za ndani biashara hujumuisha FMCSR kwa marejeleo, kwa hivyo inahitaji madereva wa kibiashara kuwasilisha nakala ya Cheti chao cha Mkaguzi wa Matibabu kwa PennDOT.

Kanuni hizi zitahakikisha kwamba maelezo sahihi na ya kisasa kuhusu Cheti cha Mkaguzi wa Matibabu cha mwenye CDL yatajumuishwa katika rekodi ya kielektroniki ya kuendesha gari.

Utawala wa Jimbo wa Usalama wa Mtoa Huduma za magari ya usafiri (FMCSA) ulianzisha kanuni za Shirikisho zinazohitaji madereva wa ngazi ya kuingia kukamilisha mafunzo ya udereva wa kiwango cha kuingia (ELDT) wanapotafuta Leseni ya Udereva ya Kibiashara ya Daraja la A au B (CDL) kwa mara ya kwanza, kupata toleo jipya la CDL ya Daraja la A au B au kupata abiria (P), basi la shule (S) au nyenzo ya hatari ya kwanza (H). Kanuni za Mafunzo ya Udereva ya Kiwango cha Kuingia za FMCSA (ELDT) huweka msingi wa mahitaji ya chini ya mafunzo kwa madereva wa ngazi ya kuingia.

Waombaji madereva wa ngazi ya kuingia lazima wapate mafunzo kutoka kwa mtoa mafunzo aliyeorodheshwa kwenye Masjala ya Watoa Mafunzo (TPR).

Kwa taarifa iliyosasishwa zaidi kuhusu kanuni za Shirikisho za ELDT, tafadhali tembelea tovuti ya FMCSA katika www.fmcsa.dot.gov. Maelezo yaliyo hapo juu yanaweza kubadilika kulingana na mwongozo kutoka kwa FMCSA au marekebisho yoyote ya sheria na kanuni za Shirikisho.

Kwa maelezo kuhusu CDL's tafadhali tazama hapa chini:

Tupigie simu kwa 717-412-5300

TTY zinazopiga - tafadhali piga 711 ili kuwasiliana nasi

Jumatatu hadi Ijumaa: 8 asubuhi. – 5 p.m.

Tembelea tovuti yetu katika www.dmv.pa.gov

au andika:

**PennDOT - Bureau of Driver Licensing
CDL Program, P.O. Box 68679
Harrisburg, PA 17106-8679**

AINISHO

Kwa kutekelezwa kwa Mpango wa Leseni ya Uendeshaji Biashara, Pennsylvania ilipitisha mfumo wa uainishaji wa Jimbo. Uainishaji wa CDL ni pamoja na:

DARAJA A

Leseni ya Daraja A inatolewa kwa wale watu wenye umri wa miaka 18 au zaidi ambao wameonesha sifa zao za kuendesha muunganiko wowote wa magari wenye GCWR ya pauni 26,001 au zaidi, mradi GVWR ya gari au magari yanayokokotwa ni zaidi ya pauni 10,000. Mmiliki wa leseni ya Daraja A ana sifa za kuendesha magari ya usafiri ambayo leseni ya Daraja B au Daraja C imetolewa. Inapohitajika, uidhinishaji unaofaa lazima patikane.

DARAJA B

Leseni ya Daraja B inatolewa kwa wale watu wenye umri wa miaka 18 au zaidi ambao wameonesha sifa zao za kuendesha gari lolote lenye GVWR ya pauni 26,001 au zaidi au gari kama hilo linakokota gari lenye GVWR ya pauni 10,000 au chini. Mmiliki wa leseni ya Daraja B ana sifa za kuendesha magari ya usafiri ambayo leseni ya Daraja C imetolewa. Inapohitajika, uidhinishaji unaofaa lazima upatikane.

DARAJA C

Leseni ya Daraja C inatolewa kwa watu walio na umri wa miaka 18 au zaidi ambao wameonesha sifa zao za kuendesha gari lolote lenye GVWR isiyozidi pauni 26,000 au muunganiko wowote wa magari, isipokuwa mchanganyiko wa magari unaohusisha pikipiki, ambayo hayafikii ufafanuzi wa gari la Daraja A au Daraja B. Inapohitajika, uidhinishaji unaofaa lazima upatikane

KUMBUKA: Ni lazima uwe na umri wa miaka 21 au zaidi ili kuendesha biashara ya magari ya Kibiashara. Hii inatumika kwa madarasa YOTE.

Mbali na madaraja ya CDL, pia lazima uwe na ruhusa na vizuizi maalum ili kuendesha aina fulani za magari ya kibiashara. Ambavyo ni:

RUHUSA/VIZUIZI

RUHUSA

- H - Uidhinishaji unaohitajika kuendesha gari wenye mabango ya vifaa vya hatari (lazima uwe na umri wa miaka 21).
- N - Uidhinishaji unaohitajika kuendesha malori yenye tangi. (49 CFR 383.5 Ufafanuzi)
- T - Uidhinishaji unaohitajika kuendesha trela mbili na tatu.
- P - Uidhinishaji unaohitajika kuendesha gari lililoundwa kubeba abiria 16 au zaidi, akiwemo dereva (mabasi).
- S - Uidhinishaji unaohitajika kuendesha basi la shule lililoundwa kubeba abiria 11 au zaidi, akiwemo dereva.
- X - Unawakilisha muunganiko wa uidhinishaji wa nyenzo hatarishi na malori yenye tangi (lazima uwe na umri wa miaka 21).

VIZUIZI

- A - Humzuia dereva kuendesha gari ndani ya eneo maalum la mjini lisiloshurutishwa (49 CFR § 391.62).
- E - Inapiga marufuku kuendesha gari la kibiashara lenye gia za mikono.
- G - Inaonesha kuwa dereva amehitimu kimatibabu kwa kutumia 49 CFR § 391.62.
- K - Huruhusu dereva kuendesha gari ndani ya nchi.
- L - Inamzuia dereva kuendesha magari ya usafiri ambav hayana breki za upepo.
- M - Kizuizi cha uidhinishaji wa abiria - haiwezi kuendesha mabasi ya Daraja A.
- N - Kizuizi cha uidhinishaji wa abiria - haiwezi kuendesha mabasi ya Daraja A au B.
- O - Inapiga marufuku dereva wa Daraja A kuendesha muunganiko wa treka-semi-semi trela yenye muunganisho wa tairi la tano.
- P - Inakataza dereva anayejifunza kuendesha gari la kibiashara la abiria lenye abiria (itaonekana kwenye kibali cha kibiashara cha mwanafunzi pekee).
- Q - Inahitaji dereva kuvaa lenzi za kurekebisha anapoendesha gari la kibiashara.
- S - Humzuia dereva kuendesha mabasi ya shule pekee katika darasa au daraja la chini lililoonyeshwa kwenye leseni. (Kizuizi cha PA pekee)
- V - Inaonesha kuwa dereva amehitimu na amepewa ruhusa maalumu ya kimatibabu. (Nyaraka za ruhusa maalumu ya kimatibabu lazima zichukuliwe wakati wote unapoendesha gari la kibiashara.)
- X - Inakataza dereva anayejifunza kuendesha malori yenye tangi yanayobeba mizigo (itaonekana kwenye kibali cha kibiashara cha mwanafunzi pekee).
- Y - Inahitaji dereva kuvaa kifaa cha kusaidia kusikia anapoendesha gari la kibiashara.
- Z - Inapiga marufuku kuendesha gari la kibiashara lililo na breki za upepo kamili.

1.1 – MAJARIBIO YA LESENI YA UENDESHAJI KIBIASHARA

1.1.1 – *Majaribio ya Maarifa*

Utalazimika kufanya majaribio ya maarifa moja au zaidi, kulingana na aina gani ya leseni na uidhinishaji gani unahitaji. Majaribio ya maarifa ya CDL ni pamoja na:

Jaribio la Maarifa ya Jumla:

Ni lazima waombaji wa Leseni ya Udereva wa Kibiashara wapite jaribio wa maandishi ili kuonesha ujuzi wa kutosha wa sheria na kanuni kuhusu utendakazi wa magari ya kibiashara unayokusudia kuendesha

Gari la Biashara linafafanuliwa kama ifuatavyo:

- a) Ina ukadiriaji wa uzani wa jumla wa pauni 26,001 au zaidi ikitoa GVWR ya gari linalokokotwa inazidi 10,000; pauni au
- b) Ina ukadiriaji wa uzito wa jumla wa gari wa pauni 26,001 au zaidi; au
- c) Imeundwa kusafirisha abiria 16 au zaidi, akiwemo dereva; au
- d) Basi la shule lililoundwa kubeba abiria 11 au zaidi, akiwemo dereva; au
- e) Gari lolote la ukubwa linalotumika katika usafirishaji wa vifaa vinavyopatikana kuwa hatari kwa madhumuni ya Sheria ya Usafirishaji wa Nyenzo Hatari, ambayo inahitaji gari kuwekewa mabango chini ya Kanuni za Nyenzo Hatari.

Jaribio la Maarifa ya Abiria:

Inahitajika na madereva wote wa mabasi, ikiwa ni pamoja na uendeshaji wa Basi la Shule kama ilivyofafanuliwa katika Kichwa cha 75 (Msimbo wa PA Vehicle), Sura ya 15, Kifungu cha 1508 na 1509.

Jaribio wa Maarifa wa Breki za Upepo:

Ni lazima ufanye Jaribio la Maarifa ya Breki ya Upepo ikiwa gari lako lina Breki za Upepo, ikijumuisha hewa kupitia breki za majimaji.

Jaribio la Maarifa la Mchanganyiko wa Magari ya Usafiri:

Jaribio la mchanganyiko wa magari usafiri linahitajika ikiwa ungependa kuendesha mchanganyiko wa magari ya usafiri (Daraja A).

Jaribio la Maarifa ya Nyenzo Hatarishi:

Jaribio la nyenzo hatarishi inahitajika ikiwa unataka kuvuta nyenzo hatarishi au taka kwa kiasi kinachohitaji mabango au kiasi chochote cha nyenzo iliyoorodheshwa kama wakala teule au sumu katika 42 CFR 73. Kwa kuongeza, ili kuzingatia mahitaji ya Jimbo, utahitaji kutoa uthibitisho wa uraia wa Marekani au hali ya uhamiaji inayofaa; (rejelea PUB 195NC) kamilisha Tathmini ya Tishio la Usalama la Jimbo (DL-288); kulipa ada za ziada za Jimbo; chukua alama za vidole; na kukamilisha ukaguzi wa historia ya uhalifu wa Jimbo kwa mafanikio. Uidhinishaji wa Nyenzo Hatarishi lazima uidhinishwe tena kila baada ya miaka minne. Ili kuthibitisha upya, ni lazima ufanye na upite Jaribio la Maarifa ya Nyenzo Hatarishi na ukamilishe Tathmini ya Tishio la Usalama.

Jaribio la Maarifa wa Breki za Upepo:

Jaribio la tangi linahitajika ikiwa unataka kuvuta kioevu au gesi ya kioevu katika tangi la mizigo lililowekwa kwa kudumu lililokadiriwa kuwa galoni 119 au zaidi au tangi ya kubebeka iliyokadiriwa kuwa galoni 1,000 au zaidi.

Jaribio la Maarifa Maradufu / Mara Tatu:

Jaribio la trela mbili au tatu linahitajika ikiwa unataka kuvuta trela mbili au tatu.

Jaribio la Maarifa ya Basi la Shule:

Jaribio la Basi la Shule linahitajika ikiwa unataka kuendesha basi la shule. Uthibitishaji mpya unajumuisha darasa la chini la saa 14 na mafunzo ya ndani ya basi ya angalau saa 6. Uidhinishaji wa Basi la Shule lazima uidhinishwe tena kila baada ya miaka minne. Ili kuthibitisha tena, mwombaji lazima afanye na kufaulu Jaribio la Maarifa ya Basi la Shule, tathmini ya ujuzi na lazima amalize saa 7 za darasani na tathmini ya ujuzi wa ndani ya basi saa 3.

1.1.2 – Majaribio ya Ujuzi

Ukifaulu majaribio ya maarifa yanayohitajika, unaweza kufanya majaribio ya ujuzi wa CDL. Kuna aina tatu za ujuzi wa jumla ambao utajaribiwa na lazima ukamilike na kupitishwa kwa ufanisi kwa utaratibu ufuatao: ukaguzi wa gari, udhibiti wa msingi wa gari na uendesaji wa barabara. Ni lazima ufanye majaribio haya katika aina ya gari ambalo ungependa kupewa leseni. Baada ya kupokea kibali cha mwanafunzi wako, **sheria ya Pennsylvania inakuhitaji kusubiri siku 15 kabla ya kufanya majaribio ya ujuzi wako wa Darasa la A, B au C. Gari lolote ambalo lina vipengele vilivyotiwa alama au lebo haliwezi kutumika kwa “Jaribio la Ukaguzi wa Gari”.** Tafadhali kumbuka ukifanya mabadiliko yoyote na/au uboreshaji kwenye kibali cha mwanafunzi wa CDL, kusubiri kwa siku 15 kutahesabiwa upya kulingana na tarehe mpya ya utoaji wa kibali chako cha mwanafunzi wa CDL.

Ukaguzi wa Gari: Utajaribiwa ili kuona kama unajua kama gari lako ni salama kuendesha. Utaombwa kufanya ukaguzi wa gari lako na kumweleza mkaguzi nini utakagua na kwa nini. Wewe na mkaguzi mtafanya matembezi kuzunguka ukaguzi wa usalama wa gari la majaribio. Ukaguzi wa usalama wa gari utajumuisha kuangalia nje, ndani, na chini ya kofia au sehemu ya injini ya gari. Ikiwa gari lina breki ya anga, utahitajika kukamilisha jaribio la breki ya anga kwenye gari.

Udhibiti wa Msingi wa magari ya usafiri: Utajaribiwa ujuzi wako wa kudhibiti gari baadaye. Utaombwa kusogeza gari lako mbele, nyuma na kuligeuza ndani ya eneo lililoainishwa. Maeneo haya yanaweza kuwekwa alama za njia za barabarani. Mkaguzi atakuambia jinsi kila jaribio wa udhibiti unapaswa kufanywa. Utahitajika kufanya mazoezi manne (4) yanayohitajika kwa mlolongo. Utapewa bao kwa jinsi unavyokaa vizuri ndani ya mipaka ya mazoezi, mara ngapi unasonga mbele na nafasi ya mwisho ya gari. Ujuzi wa udhibiti wa msingi utasimamiwa kulingana na mpangilio wa tovuti ya jaribio.

Katika Jaribio la Ujuzi Barabarani: Hatimaye utachukuliwa kwenye njia iliyobainishwa na mkaguzi. Utajaribiwa kwa ujuzi wako wa kuendesha gari lako kwa usalama katika hali mbalimbali za usalama barabarani. Hali zinaweza kujumuisha: zamu za kushoto na kulia; makutano; vivuko vya reli; mikunjo; madaraja ya juu na chini; barabara za njia moja au nyingi; mitaa au barabara kuu. Mtahini atafunga kazi maalum: kama vile zamu; kuunganisha kwenye Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani; mabadiliko ya njia na udhibiti wa mwendo katika maeneo maalum kando ya njia. Mkaguzi pia atapata alama ikiwa unafanya kazi kwa usahihi kama vile kutoa ishara, kutafuta hatari, kudhibiti mwendo na uwekaji wa njia.

Mwongozo huu utakusaidia kupita jaribio wa CDL. Mchoro 1.2 unaeleza ni sehemu gani za mwongozo huu unapaswa kusoma kwa kila darasa mahususi la leseni na kwa kila idhini. Iwapo unahitaji uthibitisho wa "S" wa Basi la Shule, unahitaji pia kusoma Mwongozo wa Dereva wa Basi la Shule (PUB 117) na maelezo ya gari la abiria katika Sehemu ya 4 ya mwongozo huu.

Ukimaliza kwa mafanikio majaribio yako yote ya ujuzi na ujuzi wa CDL, utapewa Hati ya Uendesaji ya CDL (kadi ya kamera au leseni ya picha). Baada ya kupokea kadi yako ya kamera, unapaswa kwenda kwenye Kituo cha Leseni ya Picha, piga picha yako na upokee CDL yako. Utahitaji kupeleka uthibitisho unaokubalika wa kitambulisho kwa fundi wa leseni ya picha.

Kumbuka: Kuna maswali na majibu ya majaribio mahususi ambayo yanapatikana katika sehemu nyingine kando na yale yaliyobainishwa katika "sehemu za masomo" hapa chini.

Kielelezo 1.2

LESENI UNAYOHITAJI NA CHATI YA MISAADA YA KUJIFUNZA			
UKITAKA KUENDESHA	AINA YA CDL UNAYOHITAJI	SEHEMU ZA MAFUNZO*	
Muunganiko wowote wa magari ya usafiri wenye GCWR ya pauni 26,001 au zaidi mradi GVWR ya gari/magari ya usafiri yanayokokotwa ni zaidi ya pauni 10,000. • Na Trela Mbili au Tatu • Malori yenye Tangi • Nyenzo Hatarishi • Kwa Breki za Upepo • Kwa Sehemu ya Breki za Upepo • Bila Breki za Upepo	DARAJA A	Kifungu cha Pili:	Kuendesha kwa Usalama
		Kifungu cha Tatu:	Kusafirisha Mizigo kwa Usalama
		Kifungu cha Sita:	Magari ya Usafiri Vilivyoungana
	Uidhinishaji wa T	Sehemu ya Saba:	Na Trela Mbili au Tatu
	Uidhinishaji wa N	Kifungu cha Nane:	Magari ya usafiri ya Mizinga
	Uidhinishaji wa H	Kifungu cha Tisa:	Nyenzo Hatarishi
Gari lolote lenye GVWR ya pauni 26,001 au zaidi, au basi lolote au basi la shule, au gari lolote kama hilo linalovuta gari lisilozidi pauni 10,000. • Malori yenye Tangi • Kubeba Abiria • Basi la Shule • Nyenzo Hatarishi • Kwa Breki za Upepo • Kwa Sehemu ya Breki za Upepo • Bila Breki za Upepo	Kifungu cha Tano:	Breki za Upepo	
	Kizuizi cha Z		
	Kizuizi cha L		
	DARAJA B	Kifungu cha Pili:	Kuendesha kwa Usalama
		Kifungu cha Tatu:	Kusafirisha Mizigo kwa Usalama
	Uidhinishaji wa N	Kifungu cha Nane:	Magari ya usafiri ya Mizinga
Gari lolote lenye GVWR ya chini ya pauni 26,001 au gari lolote la aina hiyo linalovuta gari lisilozidi pauni 10,000, ikijumuisha basi lolote lililoundwa kusafirisha abiria 16 au zaidi, likiwemo dereva au basi la shule lililoundwa kusafirisha abiria 11 au zaidi, akiwemo dereva. • Kubeba Abiria • Basi la Shule • Nyenzo Hatarishi • Kwa Breki za Upepo • Kwa Sehemu ya Breki za Upepo • Bila Breki za Upepo	Uidhinishaji wa P	Kifungu cha Nne:	Kusafirisha Abiria
	Uidhinishaji wa P na S	Kifungu cha Nne:	Abiria Wanaosafirisha na Mwongozo wa Dereva wa Basi la Shule ya Pennsylvania (PUB 117)
	Uidhinishaji wa H	Kifungu cha Tisa:	Nyenzo Hatarishi
	Kizuizi cha Z	Kifungu cha Tano:	Breki za Upepo
	Kizuizi cha L		
	DARAJA C	Kifungu cha Pili:	Kuendesha kwa Usalama
Gari lolote lenye GVWR ya chini ya pauni 26,001 au gari lolote la aina hiyo linalovuta gari lisilozidi pauni 10,000, ikijumuisha basi lolote lililoundwa kusafirisha abiria 16 au zaidi, likiwemo dereva au basi la shule lililoundwa kusafirisha abiria 11 au zaidi, akiwemo dereva. • Kubeba Abiria • Basi la Shule • Nyenzo Hatarishi • Kwa Breki za Upepo • Kwa Sehemu ya Breki za Upepo • Bila Breki za Upepo	Kifungu cha Tatu:	Kusafirisha Mizigo kwa Usalama	
	Uidhinishaji wa P	Kifungu cha Nne:	Kusafirisha Abiria
	Uidhinishaji wa P na S	Kifungu cha Nne:	Abiria Wanaosafirisha na Mwongozo wa Dereva wa Basi la Shule ya Pennsylvania (PUB 117)
	Uidhinishaji wa H	Kifungu cha Tisa:	Nyenzo Hatarishi
	Kizuizi cha Z	Kifungu cha Tano:	Breki za Upepo
	Kizuizi cha L		

* Sehemu za masomo zimetolewa kama mwongozo. Maswali yanaweza kutolewa kutoka sehemu zingine zinazohusiana za Mwongozo wa CDL.

1.1.3 – Kuomba CDL Wakati Tayari Una Leseni Pennsylvania

Ni lazima uwe na leseni kama dereva asiye mfanyabiashara Pennsylvania ili kupata CDL. Utaomba kibali chako kwa kutumia fomu DL-31CD, Ombi la Kibali cha Mwanafunzi wa Biashara. Zaidi ya hayo, lazima pia ujithibitishe mwenyewe aina ya kuendesha gari ambayo unakusudia kujihusisha kwa kutumia DL-11CD. Toleo la sasa zaidi la fom u hizi linaweza kupatikana kwenye tovuti yetu katika www.dmv.pa.gov. Fomu zinapatikana pia katika Vituo vyetu vya Leseni ya Udereva na katika huduma nyingi za upelekewaji na vilabu vya magari ya usafiri huko Pennsylvania. DL-31CD pia inatumiwa na viendeshaji vya PA CDL vilivyo na leseni ili kuboresha au kuongeza uidhinishaji kwa mapendeleo ya sasa ya CDL.

Unapokamilisha ombi la vibali vinavyohitajika ili kuboresha leseni yako ya udereva isiyo ya kibiashara hadi CDL, utahitaji kulipa ada ya kila mwaka ya leseni na ada ya picha, pamoja na ada za kibali kwa haki zozote zinazombwa. Ada ya ongezeko inayohitajika kama sehemu ya ada yako ya juu ya mwaka itakadiriwa kulingana na miaka mingapi, kamili au kiasi, iliyosalia kwenye leseni yako ya sasa ya udereva isiyo ya kibiashara.

Leseni halisi ya udereva wa Biashara lazima iwe na taarifa sahihi kila wakati. Ingawa unaweza kuwa umepokea kadi ya uidhinishaji maelezo yalipobadilika kwenye leseni yako ya udereva isiyo ya kibiashara, pindi tu utakapofaulu majaribio yako ya CDL yako, utapokea leseni mpya ya udereva ya picha ili kuonesha hali yako mpya ya CDL. (Sharti hili pia linamaanisha kwamba ikiwa una CDL na una mabadiliko ya jina au anwani, utahitaji kutuma ombi la leseni ya udereva inayorudiwa ili kurekodi mabadiliko yako.)

Ada ya kibali chako cha CDL itategemea ni nyanja ngapi unaoomba kama sehemu ya ombi lako. Kuna ada kwa kila darasa, uidhinishaji na uondoaji wa vikwazo.

Jaribio lolote la maarifa linalohitajika lazima likamilishwe kabla ya wewe kustahili majaribio ya ujuzi. Wakati ombi lako linachakatwa, utapewa uidhinishaji wa jaribio la maarifa ikiwa marupurupu yoyote yaliyombwa yanahitaji jaribio la maarifa. Ukishakamilisha majaribio ya maarifa yako, Kituo cha Leseni ya Udereva kitakupa kibali cha ujuzi kwa ajili ya majaribio ya ujuzi wako.

KUMBUKA: Sheria za mwisho za FMCSA zinahitaji wenye leseni (ana kwa ana) kuthibitisha uraia au kuwepo kisheria kwa njia ya cheti cha kuzaliwa, kwa muhuri ulioinuliwa (Marekani unaotolewa na wakala wa serikali ulioidhinishwa, ikijumuisha maeneo ya Marekani au Puerto Rico), pasipoti, hati za uraia au hati za sasa za uhamiaji. (Tafadhali kumbuka kuwa vyeti vya kuzaliwa visivyo vya Marekani havitakubaliwa. Hakuna hati zingine za kuzaliwa zitakubaliwa.) Waombaji wote wapya wa CDL na wamiliki wa sasa wanaohitajika kufanya upya au kufanya mabadiliko yoyote au uboreshaji wa CDL yao watahitaji kufanya hivyo ana kwa ana isipokuwa hati tayari zimewasilishwa kwa PennDOT. Mahitaji ya kuthibitisha uraia au uwepo wa kisheria kwa wakaazi na raia wa kudumu yatahitaji kufanywa mara moja tu kwani notisi itafanywa kwenye rekodi yako kuthibitisha uthibitishaji ulifanywa na tarehe uliyofanywa. Zaidi ya hayo, hati za ukazi zitahitajika awali, wakati wa upyaji na wakati wowote mabadiliko ya anwani hutokea. Uthibitisho wa ukazi unaweza kutekelezwa kwa kutoa mojawapo ya yafuatayo: Rekodi za Ushuru, Makubaliano ya Kukodisha, Hati za Rehani, Fomu ya W-2, Kibali cha Sasa cha Silaha, Bili za Huduma za Sasa (maji, gesi, umeme, kebo, n.k.), notisi yako ya kusasishwa au leseni ya sasa.

1.1.4 – Kutuma ombi la PA CDL Unapopewa Leseni katika Jimbo Jingine

Iwapo wewe ni mkazi mpya na ungependa kutuma ombi la Pennsylvania CDL, ni lazima usalimishe leseni zote halali za udereva ulizopewa na majimbo mengine yoyote. Sheria ya Usalama wa magari ya usafiri vya Biashara inahitaji kwamba hakuna mtu atakayekuwa na leseni halali ya udereva zaidi ya moja wakati wowote. Pennsylvania inaweza kupiga marufuku utoaji wa bidhaa za leseni ya udereva kwa anwani ya nje ya nchi.

Ili kusalimisha leseni yako ya udereva ya nje ya nchi na kutuma maombi ya Leseni ya Udereva ya Pennsylvania, unapaswa kwenda kwenye Kituo cha Leseni ya Udereva cha PennDOT na uchukue hati zifuatazo:

(1) Leseni yako halali ya udereva ya nje ya nchi,	(3) Uthibitisho wa utambulisho, na
(2) Kadi yako ya Usalama wa Jamii,	(4) Dhibitisho mbili za ukaaji.
- (Raia wasio wa Marekani watakuwa na mahitaji ya ziada.)

Uthibitisho unaokubalika wa utambulisho ni pamoja na:

- Cheti cha Kuzaliwa chenye muhuri ulioinuliwa (Marekani iliyotolewa na wakala ulioidhinishwa wa serikali, ikijumuisha U.S. Wilaya au Puerto Rico. Isiyo ya U.S. vyeti vya kuzaliwa havitakubaliwa.) Tafadhali kumbuka kuwa PennDOT inayotumika haikubali tena vyeti vya kuzaliwa vya Puerto Rico vilivyotolewa kabla ya Julai 1, 2010.
- Cheti cha U.S. Uraia (**BCIS/INS Fomu N-560**)
- Cheti cha Uraia (**BCIS/INS Fomu N-550 au N-570**)
- Halali ya U.S. Pasipoti

KUMBUKA: Pasipoti halali na hati asili tu ndizo zitakubaliwa.

Hati zinazokubalika za uthibitisho wa ukaaji ni pamoja na:

- Bili za Huduma za Sasa (*maji, gesi, umeme, kebo, simu, n.k.*)
- Rekodi za Ushuru
- Makubaliano ya Kukodisha
- Hati za Rehani
- Fomu ya W-2
- Kibali cha Sasa cha Silaha

KUMBUKA: Ikiwa unaishi na mtu fulani, na huna bili kwa jina lako, bado utahitaji kutoa vithibitisho viwili vya ukaaji. Uthibitisho mmoja ni kumleta mtu unayeishi naye pamoja na leseni yake ya udereva au kitambulisho cha picha kwenye Kituo cha Leseni ya Udereva. Pia utahitaji kutoa uthibitisho wa pili wa ukaaji kama vile barua rasmi (taarifa ya benki, notisi ya kodi, n.k.) ambayo ina jina na anwani yako. Anwani lazima ilingane na ya mtu unayeishi naye.

Ikiwa leseni ya udereva unayosalimisha ni CDL halali, basi utahitajika kufanyiwa uchunguzi wa maono. Jaribio la ziada litahitajika ili kupata leseni ya kusafirisha nyenzo hatari au kuendesha basi la shule.

Iwapo leseni ya udereva unayosalimisha si CDL, utapewa leseni ya udereva isiyo ya kibiashara na utalazimika kuomba kibali kinachofaa cha mwanafunzi kabla ya kuruhusiwa kuendesha gari la kibiashara huko Pennsylvania. Kibali cha mwanafunzi kinakupa haki ya kuendesha tu aina ya gari ambalo umeomba. Ili kuendesha gari ukiwa na kibali cha kujifunzia kibiashara, lazima uambatane na mtu ambaye ana leseni halali ya kuendesha gari kwa aina ya gari unaloendesha. Mtu huyu lazima akalie kiti kando yako na awe na umri wa angalau miaka 21.

1.2 – MASHARTI YA HATI ZA MATIBABU

Ikiwa unaomba Kibali cha CDL; au wanafanya upya, wanasasisha, wanaongeza ruhusa kwa CDL; au kuhamisha CDL kutoka jimbo lingine, unatakiwa kutoa taarifa kwa Wakala wa Leseni ya Udereva wa Jimbo lako (SDLA) kuhusu aina ya uendesaji wa magari ya usafiri wa kibiashara unayoendesha au unatarajia kuendesha ukitumia CDL yako. Madereva wanaofanya kazi katika aina fulani za biashara watahitajika kuwasilisha cheti cha sasa cha mkaguzi wa matibabu na/au hati zozote za tofauti za kimatibabu ambazo umetolewa (k.m. Maono, Utendaji wa Ustadi au msamaha wa Kisukari, au misamaha mingineyo) kwa SDLA yako ili kupata "hati" ya matibabu iliyoidhinishwa kama sehemu ya rekodi yako ya kuendesha gari kwa CDLIS.

Iwapo utahitajika kuwa na "hati ya matibabu" iliyoidhinishwa na ukashindwa kusasisha cheti cha daktari wako utakuwa "hujaidhinishwa" na CDL yako itashushwa hadhi.

Kwa madhumuni ya kutii mahitaji mapya ya uidhinishaji wa matibabu, ni muhimu kujua jinsi unavyotumia CMV. Maelezo yafuatayo yatakusaidia kuamua jinsi ya kujithibitisha:

1.2.1 – Biashara ya Ndani ya Nchi au Nje ya Nchi

Je, wewe, au utatumia CDL kuendesha CMV katika **biashara ya ndani ya nchi au nje ya nchi??**

Biashara baina ya nchi ni wakati unapoendesha gari la CMV:

Kutoka Jimbo moja hadi Jimbo lingine au nchi ya kigeni;

Kati ya maeneo mawili ndani ya Jimbo, lakini katika sehemu ya safari, CMV inavuka hadi Jimbo lingine au nchi ya kigeni; au

Kati ya sehemu mbili ndani ya Jimbo, lakini mizigo au abiria ni sehemu ya safari iliyoanza au itakayoishia katika Jimbo lingine au nchi ya kigeni.

Biashara ya ndani ya nchi ni wakati unapoendesha gari la CMV ndani ya Jimbo na hutatimiza maelezo yoyote hapo juu kuhusu **biashara kati ya mataifa**.

Ikiwa unafanya kazi katika biashara ya ndani na nje ya nchi, lazima uchague biashara kati ya nchi.

1.2.2 – Biashara ya Ndani/Nje ya Nchi: Hali Isiyotengwa au Isiyotengwa?

Pindi tu unapoamua kama utafanya biashara katika **biashara ya mataifa mengine** au **biashara ya ndani ya nchi**, lazima uamue kama utaendesha (au unatarajia kufanya kazi) katika **hali isiyo ya kivyake** au **inayotegemewa**. Uamuzi huu utakueleza ni aina gani kati ya aina nne za biashara ambazo lazima ujithibitishe nazo.

Biashara ya kati ya nchi:

Unafanya biashara kwenye **isipokuwa biashara ya kati ya nchi** unapoendesha CMV katika biashara kati ya nchi tu kwa shughuli zifuatazo isipokuwa:

Kusafirisha watoto wa shule na/au wafanyakazi wa shule kati ya nyumbani na shuleni;

Kama wafanyakazi wa Serikali Kuu, Jimbo au serikali ya mtaa;

Mwongozo wa Leseni ya Udereva wa Kibiashara

Kusafirisha watu wagonjwa au waliojeruhiwa;

Madereva wa magari ya usafiri wakati wa dharura na shughuli nyingine zinazohusiana;

Hasa katika usafirishaji wa mafuta ya kupasha joto wakati wa baridi kali, kukabiliana na hali ya dharura inayohitaji jibu la haraka, kama vile uharibifu wa mfumo wa gesi ya propane baada ya dhoruba au mafuriko;

Katika kukabiliana na hali ya dharura ya bomba inayohitaji jibu la haraka kama vile kuvuja kwa bomba au kupasuka kwa bomba;

Katika shughuli za uvunaji maalum shambani au kusafirisha vifaa vya shamba na kutoka shambani au kusafirisha mazao yaliyovunwa hadi kwenye hifadhi au sokoni;

Mfugaji nyuki katika usafirishaji wa msimu wa nyuki;

Inadhibitiwa na kuendeshwa na mkulima, lakini si gari lililounganika (kitengo cha umeme na kitengo cha kukokotwa), na hutumika kusafirisha mazao ya kilimo, mashine za shambani au vifaa vya shambani (hakuna nyenzo hatarishi) kwenda na kutoka kwa shamba na kutoka kwa shamba la kibinafsi;

Kama mbebaji binafsi wa abiria kwa madhumuni yasiyo ya biashara; **au**

Kusafirisha wafanyakazi wahamiaji.

Iwapo umejibu ndiyo kwa moja au zaidi ya shughuli zilizo hapo juu kama **operesheni tu** ambayo unaendesha gari, unafanya kazi katika **biashara ya kati ya mataifa** na huhitaji cheti cha mkaguzi wa matibabu wa Jimbo.

Ukijibu hapana kwa shughuli zote zilizo hapo juu, unafanya biashara katika **biashara ya kati ya nchi zisizo isipokuwa** na unatakiwa kutoa cheti cha sasa cha uchunguzi wa kimatibabu (49 CFR 391.45), kinachojulikana kama cheti cha matibabu au kadi ya Kimwili ya DOT, kwa Wakala wako wa Serikali wa Leseni ya Uendeshaji (SDLA). Wamiliki wengi wa CDL ambao huendesha CMVs katika biashara kati ya mataifa **ni madereva** ya biashara baina ya mataifa.

Iwapo unafanya biashara katika biashara ya kati ya mataifa na biashara zisizo za kiserikali, ni lazima uchague biashara ya kati ya nchi zisizo na masharti ili uhitimu kufanya kazi katika aina zote mbili za biashara kati ya mataifa.

Biashara ya Ndani ya Nchi:

Unafanya kazi katika **isipokuwa biashara ya Ndani ya Nchi** unapoendesha CMV katika shughuli za biashara za ndani ya nchi tu ambazo Jimbo lako la leseni imeamua hazihitaji utimize mahitaji ya uidhinishaji wa matibabu ya Serikali.

Unafanya biashara katika **biashara isiyo ya kawaida ya ndani ya nchi** unapoendesha CMV katika biashara ya ndani ya nchi tu na unahitajika kukidhi mahitaji ya uidhinishaji wa matibabu ya Jimbo lako la leseni.

Ikiwa unafanya kazi katika **biashara ya ndani ya nchi isipokuwa** na **biashara isiyo ya kiserikali**, lazima uchague **biashara isiyo ya kiserikali**.

1.2.3 – Taarifa za Kujithibitisha

Unapokamilisha ombi la CDL yako, utahitajika kuteua kisanduku karibu na taarifa inayoelezea hali yako.

- **NI - Usafirishaji wa Kati ya Nchi Usio wa Kipekee:** Ninaendesha gari la kibiashara ndani na nje ya mipaka ya Pennsylvania, na kwa sasa nina Cheti cha Mkaguzi wa Matibabu (KADI YA DOT INAYOSHIKIKI).
- **NA - Usafirishaji wa Ndani ya Nchi Usio wa Kipekee:** Ninaendesha gari la kibiashara ndani na nje ya mipaka ya Pennsylvania, na kwa sasa nina Cheti cha Mkaguzi wa Matibabu (KADI YA DOT INAYOSHIKIKI).
- **EI - Usafirishaji wa Ndani ya Jimbo Usio wa Kipekee:** Mimi huendesha gari la kibiashara ndani na nje ya mipaka ya Pennsylvania, na SINA kubeba Cheti cha Mkaguzi wa Matibabu.
- **EI - Usafirishaji wa Kati ya Jimbo Usio wa Kipekee:** Ninaendesha gari la kibiashara ndani ya mipaka ya Pennsylvania tu, na SINA kubeba Cheti cha Mkaguzi wa Matibabu.

1.3 – KUTOSTAHIKI KWA DEREVA

1.3.1 – Jumla

Huruhusiwi kuendesha gari la kibiashara (CMV), ikiwa umeondolewa kwa sababu yoyote ile.

1.3.2 – Pombe, Kuondoka kwenye Eneo la Ajali na Tume ya Uhalifu

Ni kinyume cha sheria kuendesha CMV ikiwa ukolezi wako wa pombe katika damu (BAC) ni .04% au zaidi. Ikiwa unaendesha CMV, utachukuliwa kuwa umetoa kibali chako kwa upimaji wa pombe.

Utapoteza CDL yako kwa angalau mwaka mmoja (1) kwa kosa la kwanza kwa:

- Kuendesha CMV ikiwa mkusanyiko wa pombe katika damu yako ni .04% au zaidi.
- Kuendesha gari la CMV ukiwa umenywa pombe.
- Kukataa kupima pombe kwenye damu.
- Kuendesha gari la CMV ukiwa umenywa pombe.
- Kuondoka kwenye eneo la ajali iliyohusisha CMV.
- Kutenda kosa linalohusisha matumizi ya CMV.
- Mivurugo inayohusisha kifo au majeraha ya kibinafsi wakati wa kuendesha gari la CMV.
- Ajali zinazohusisha uharibifu wa gari au mali ambayo haijashughulikiwa wakati unaendesha CMV.
- Kuendesha gari la CMV huku fursa yako ya kuendesha gari ikiwa imesimamishwa, kubatilishwa, kughairiwa au kukumbushwa au ikiwa inategemea kutoidhinishwa kwa agizo la huduma ya nje ya serikali.
- Kutumia CMV kutekeleza uhalifu.

Utapoteza CDL yako kwa angalau miaka mitatu (3) ikiwa kosa litatokea wakati unaendesha CMV ambayo imewekwa kwa nyenzo hatari.

Utapoteza CDL yako kwa maisha yote kwa kosa la pili.

Utapoteza CDL yako maisha yote ikiwa unatumia CMV kutekeleza uhalifu unaohusisha vitu vinavyodhibitiwa.

Utaondolewa kwenye huduma kwa saa 24 ikiwa una kiwango chochote cha pombe kinachotambulika chini ya .04%.

Ikiwa unaendesha gari la shule au basi la shule wakati wa ukolezi wako wa pombe katika damu (BAC) ni 0.02% au zaidi, unaendesha gari ukiwa umekunywa pombe. Ikiwa unaendesha aina nyingine yoyote ya gari la kibiashara na BAC yako ni 0.04% au zaidi, unaendesha chini ya ushawishi wa pombe. Utapoteza CDL yako kwa mwaka mmoja kwa kosa lako la kwanza. Ikiwa mkusanyiko wako wa pombe katika damu ni chini ya 0.02% kwa madereva wa mabasi ya shule na magari ya usafiri ya shule, au chini ya 0.04% kwa madereva wengine wa magari ya usafiri ya kibiashara, lakini una kiasi chochote kinachotambulika, unaweza kuwekwa nje ya huduma kwa hadi siku 30.

Sheria ya Idhini Iliyohusishwa ya Pennsylvania

Kama dereva wa kibiashara, ni muhimu sana uelewe sheria ya PA ya "Idhini Iliyojumuishwa". Iwapo afisa wa polisi ana sababu za kuridhisha za kuamini kuwa ulikuwa ukiendesha gari la CMV huku ukiwa na pombe yoyote kwenye mfumo wako na unakataa kuchukua kipimo kimoja au zaidi cha kemikali ya pumzi, damu au mkojo, fursa yako ya kuendesha gari itasitishwa kwa mwaka mmoja (1) (miezi 12), au miezi 18 ikiwa una kukataa awali au hatia ya DUI kwenye rekodi yako ya kuendesha gari. Kukataa mara moja ukiukwaji, pamoja na hatia ya DUI kunaweza kusababisha fursa yako ya kuendesha gari kusimamishwa kwa angalau miaka miwili (2) (zaidi, ikiwa una hatia ya kukataa au DUI).

Sheria inayohusu upimaji wa kemikali inasema umekubali kufanya jaribio kama hilo kwa kupewa tu leseni ya kuendesha gari huko Pennsylvania. Hata kama utapatikana kuwa huna hatia ya kuendesha gari ukiwa umeathiriwa, fursa yako ya kuendesha gari itasimamishwa kwa angalau mwaka mmoja (1) ikiwa utakataa kupima damu, pumzi au mkojo. Zaidi ya hayo, ikiwa umehusika katika ajali inayohusisha gari la kubeba magari ya usafiri au CMV, na afisa wa polisi anahitajika kuchunguza, utahitajika kuwasilisha majaribio ya pombe au vitu vinavyodhibitiwa, na gharama ya kupima italipwa na mwajiri wako. Ukikataa kuwasilisha majaribio ya pombe au dawa zinazodhibitiwa, na kuhukumiwa chini ya Kifungu cha 3756, utatozwa faini ya hadi \$200 (pamoja na gharama).

Sheria hizi zitaboresha usalama wa barabara kuu kwako na kwa watumiaji wote wa barabara kuu.

KUMBUKA: Adhabu zilizotajwa katika chapisho hili zinaweza kurekebishwa, kwa ujumla au kwa sehemu, na Mkutano Mkuu wakati wowote. Tafadhali rejelea Title 75 PA Vehicle Code, au PA Bulletin kwa kanuni na masasisho mahususi.

1.3.3 – Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani

Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani ni mwendo kasi kupita kiasi (maili 15 kwa saa au zaidi juu ya kiwango kilichowekwa), kuendesha gari bila uangalifu, mabadiliko ya njia isiyofaa au ovyo, kufuata gari kwa ukaribu sana na makosa ya usalama Barabarani yanayotendwa katika CMV kuhusiana na ajali mbaya barabarani.

Utapoteza CDL yako:

- Kwa angalau siku 60 ikiwa umefanya makosa mawili ya Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani ndani ya muda wa miaka mitatu unaohusisha CMV.
- Kwa angalau siku 120 kwa makosa matatu ya Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani ndani ya muda wa miaka mitatu unaohusisha CMV. "Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani" ni pamoja na, lakini sio tu: makosa ya usalama barabarani yanayotendwa katika CMV kuhusiana na ajali mbaya barabarani, mwendo kasi kupita kiasi, kuendesha gari kizembe au kuwakwepa polisi.

1.3.4 – Ukiukwaji wa Maagizo ya Nje ya Huduma

Utapoteza CDL yako:

- Kwa angalau siku 90 ikiwa umekiuka agizo lako la kwanza la ukiukwaji wa nje ya huduma.
- Kwa angalau mwaka mmoja (1) ikiwa umetekeleza maagizo mawili (2) ya ukiukwaji wa nje ya huduma katika kipindi cha miaka (10)
- Kwa angalau miaka mitatu (3) ikiwa umetekeleza maagizo matatu au zaidi ya ukiukwaji wa nje ya huduma katika kipindi cha miaka (10).

1.3.5 – Ukiukwaji wa Kivuko cha Barabara ya Reli-barabara kuu

Utapoteza CDL yako:

- Kwa angalau siku 60 kwa ukiukwaji wako wa kwanza.
- Kwa angalau siku 120 kwa ukiukwaji wako wa pili ndani ya kipindi chochote cha miaka mitatu.
- Kwa angalau mwaka mmoja kwa ukiukwaji wako wa tatu ndani ya kipindi chochote cha miaka mitatu.

Ukiukwaji huu unajumuisha ukiukwaji wa sheria ya Jimbo, jimbo au mtaa au kanuni zinazohusiana na mojawapo ya makosa sita yafuatayo katika kivuko cha daraja la barabara kuu ya reli:

- Kwa madereva ambao hawatakiwi kusimama kila wakati, kushindwa kusimama kabla ya kufika kwenye kivuko ikiwa njia hazieleweki kabisa.
- Kwa madereva ambao hawatakiwi kusimama kila wakati, kwa kushindwa kupunguza mwendo na kuangalia kama njia haziko karibu na treni inayokaribia.
- Kwa madereva ambao wanatakiwa kusimama kila mara, kushindwa kusimama kabla ya kuingia kwenye kivuko.
- Kwa madereva wote wanaoshindwa kuwa na nafasi ya kutosha kuendesha gari kabisa kwenye kivuko bila kusimama.
- Kwa madereva wote wanaoshindwa kutii kifaa cha kudhibiti Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani au maelekezo ya afisa wa utekelezaji kwenye kivuko.
- Kwa madereva wote wanaoshindwa kujadili njia ya kuvuka kwa sababu ya kutokuwepo kwa kibali cha kutosha cha kubeba mizigo.

1.3.6 – Nyenzo Hatarishi (HAZMAT) Uidhinishaji wa Ukaguzi wa Mandharinyuma na Kutostahiki

Iwapo unahitaji uidhinishaji wa nyenzo hatari, utahitajika kuwasilisha alama zako za vidole na uwe chini ya ukaguzi wa mandharinyuma.

Utanyimwa au utapoteza idhini yako ya HAZMAT ikiwa:

- Si mkazi halali wa kudumu wa Marekani.
- Kataa uraia wako wa Marekani.
- Wanatafutwa au wanashtakiwa kwa makosa fulani.
- Awe na hatia katika mahakama ya kijeshi au ya kiraia kwa makosa fulani.
- Wameamuliwa kuwa hawana uwezo wa kiakili au wamejitolea bila hiari katika kituo cha afya ya akili kama ilivyobainishwa katika 49 CFR 1572.109.
- Zinachukuliwa kuwa tishio la usalama kama inavyobainishwa na Utawala wa Usalama wa Usafiri.

Taratibu za kuangalia usuli hutofautiana kutoka jimbo hadi jimbo. (Mamlaka ya Mamlaka)

1.3.7 – Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani kwenye Gari Lako binafsi

Sheria ya Uboreshaji wa Usalama wa Mtoa huduma wa magari ya usafiri (MCSIA) ya 1999 inahitaji mmiliki wa CDL afutwe kuendesha gari la kibiashara ikiwa mmiliki wa CDL amepatikana na hatia ya aina fulani za ukiukwaji wa kuhamisha kwenye gari lake la kibinafsi.

Ikiwa fursa yako ya kuendesha gari yako binafsi itabatilishwa, kughairiwa au kusimamishwa kwa sababu ya Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani (mbali na ukiukwaji wa maegesho) utapoteza fursa yako ya kuendesha gari kwa CDL.

Ikiwa fursa yako ya kuendesha gari yako kuendesha gari yako ya kibinafsi itabatilishwa, kughairiwa au kusimamishwa kwa sababu ya ukiukwaji wa pombe, mali iliyodhibitiwa au uhalifu utapoteza CDL yako kwa mwaka mmoja (1). Ukipatikana na hatia ya kukutwa na hatia ya pili ya pombe kwenye gari lako la kibinafsi utapoteza CDL yako maisha yote.

Ikiwa leseni yako ya kuendesha gari lako la kibinafsi itafutwa, kughairiwa, au kusimamishwa huenda usipate leseni ya "ugumu" wa kuendesha CMV.

1.4 – SHERIA NYINGINE ZA USALAMA

Kuna sheria zingine za Jimbo na serikali zinazoathiri madereva wanaoendesha CMV katika majimbo yote. Miongoni mwao ni:

- Huwezi kuwa na leseni zaidi ya moja (1). Ukiuka sheria hii, mahakama inaweza kukutoza hadi \$5,000 au kukuweka jela na kuhifadhi leseni yako ya jimbo la nyumbani na kurudisha nyingine yoyote.
- Ni lazima umjulishe mwajiri wako ndani ya siku 30 baada ya kutiwa hatiani kwa ukiukwaji wowote wa Ukiukwaji Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani (isipokuwa maegesho). Hii ni kweli haijalishi ni aina gani ya gari ulilokuwa ukiendesha.
- Ni lazima uarifu PennDOT ndani ya siku 30 ikiwa utatiwa hatiani katika eneo lingine lolote la Ukiukwaji wowote Mkubwa wa Sheria za Usalama Barabarani (isipokuwa maegesho). Hii ni kweli haijalishi ni aina gani ya gari ulilokuwa ukiendesha.
- Ni lazima umjulishe mwajiri wako ikiwa leseni yako ya udereva imesimamishwa, imebatilishwa, au imeghairiwa au ikiwa umekatazwa kuendesha gari.
- Ni lazima umpe mwajiri wako taarifa kuhusu kazi zote za udereva ulizoshikilia kwa miaka 10 iliyopita. Ni lazima ufanye hivi unapotuma ombi la kazi ya kibiashara ya kuendesha gari.
- Hakuna mtu anayeweza kuendesha CMV huko Pennsylvania bila CDL. Mahakama inaweza kukutoza hadi \$5,000 au kukuweka jela kwa kuvunja sheria hii.
- Iwapo una uidhinishaji wa nyenzo za hatari, lazima uarifu na uwasilishe uidhinishaji wako wa nyenzo hatari kwa jimbo ambalo lilitoa CDL yako ndani ya saa 24 baada ya kuhukumiwa au kufunguliwa mashtaka katika eneo lolote la mamlaka, la kiraia au la kijeshi, au kupatikana bila hatia kwa sababu ya ukichaa wa uhalifu unaoondoa ustahiki ulioorodheshwa katika 49 CFR 1572.103. Ambaye amehukumiwa kuwa hana uwezo wa kiakili au amejitolea bila hiari katika kituo cha afya ya akili kama ilivyobainishwa katika 49 CFR 1572.109; au ni nani anayekataa U. S. uraia.
- Mwajiri wako hawezi kukuruhusu uendeshe CMV ikiwa una leseni zaidi ya moja (1) au ikiwa CDL yako imesimamishwa au kubatilishwa (hii ni pamoja na kughairiwa na kutohitimu). Mahakama inaweza kukutoza hadi \$5,000 au kukuweka jela kwa kuvunja sheria hii.
- Majimbo yote yameunganishwa kwa mfumo mmoja (1) wa kompyuta ili kushiriki habari kuhusu viendeshi vya CDL. PennDOT itaangalia rekodi zako za kuendesha gari ili kuhakikisha kuwa huna zaidi ya CDL moja.
- Madereva wa kibiashara wanaojihusisha na aina fulani za uendeshaji wanahitajika pia kuwasilisha Cheti halali cha Mkaguzi wa Kimatibabu ili kudumisha leseni ya kibiashara.
- NI - Usafiri wa Kati ya Nchi Zisizo Isipokuwa: Madereva kati ya majimbo ambao wako chini ya Kanuni za Sifa za Kimwili za Jimbo na kanuni za Mitihani. Cheti cha Mkaguzi wa Matibabu lazima kiambatane na Fomu ya Kujithibitisha (DL-11CD).
- NA - Usafiri wa Kati ya Nchi Zisizo Isipokuwa: Madereva kati ya majimbo ambao wako chini ya Kanuni za Sifa za Kimwili za Jimbo na kanuni za Mitihani. Cheti cha Mkaguzi wa Matibabu lazima kiambatane na Fomu ya Kujithibitisha (DL-11CD).
- Huruhusiwi kushikilia simu ya mkononi ili kufanya mawasiliano ya sauti au kupiga simu ya mkononi kwa kubofya zaidi ya kitufe kimoja unapoendesha gari.
- Huruhusiwi kutuma au kusoma ujumbe mfupi unapoendesha gari.
- Ni lazima uzuiliwe ipasavyo na mkanda wa usalama wakati wote unapoendesha gari la kibiashara. Muundo wa mkanda wa usalama humshikilia dereva kwa usalama nyuma ya tairi wakati wa ajali, hivyo kumsaidia dereva kudhibiti gari na kupunguza uwezekano wa majeraha mabaya au kifo. Ikiwa hutavaa mkanda wa usalama, kuna uwezekano mara nne zaidi wa kujeruhiwa vibaya ikiwa utatupwa kutoka kwa gari.
- Jimbo lako linaweza kuwa na sheria za ziada ambazo lazima pia uzitii.

(Maelezo ya ziada, ikiwa ni pamoja na mifano, yanapatikana katika kituo cha taarifa za madereva wa kibiashara kwenye tovuti yetu katika www.dmv.pa.gov.)

1.4.1 – Kanuni za Saa za Huduma

KUBEBA MALI - MADEREVA

Kikomo cha Kuendesha kwa Saa 11. Unaweza kuendesha gari kwa muda usiozidi saa 11 baada ya saa 10 mfululizo bila kazi.

Kikomo cha Kuendesha kwa Saa 11. Huenda usiendeshe gari zaidi ya saa 14 mfululizo baada ya kuja kazini, kufuatia saa 10 mfululizo za nje ya kazi. Muda wa kutofanya kazi hauongezi muda wa saa 14.

Mapumziko. Inaweza tu kuendesha gari ikiwa saa 8 au chini ya hapo zimepita tangu mwisho wa kipindi cha mwisho cha dereva kutokuwa na zamu au chumba cha kulala cha angalau dakika 30. Haitumiki kwa madereva wanaotumia mojawapo ya vighairi vya mwendo mfupi katika 395.1(e). (49 CFR 397.5 wakati wa lazima wa "mahudhurio" unaweza kujumuishwa katika mapumziko ikiwa hakuna majukumu mengine yaliyofanywa).

KUBEBA MALI - MADEREVA

Kikomo cha Kuendesha kwa Saa 10. Unaweza kuendesha gari kwa muda usiozidi saa 10 baada ya saa 8 mfululizo bila kazi. Muda wa kutokuwepo kazini hauajumuishwa katika kipindi cha saa 15.

Kikomo cha Kuendesha kwa Saa 15. Huruhusiwi kuendesha gari baada ya kuwa zamu kwa saa 15, kufuatia saa 8 mfululizo za nje ya kazi. Muda wa kutokuwepo kazini hauajumuishwa katika kipindi cha saa 15.

60/70 - Kikomo cha Saa Huruhusiwi kuendesha gari baada ya saa 60/70 ukiwa kazini katika siku 7/8 mfululizo. Dereva anaweza kuwasha tena kipindi cha siku 7/8 mfululizo baada ya kuchukua saa 34 au zaidi mfululizo bila kazi.

1.4.2 – Ulinzi wa Watoaji Taarifa

Haki ya mfanyakazi kutilia shaka mbinu za usalama za mwajiri bila hatari ya mfanyakazi kupoteza kazi au kulipizwa kisasi kwa kutaja tu suala la usalama (29 CFR Sehemu ya 1978)

1.5 – MPANGO WA KIMATAIFA WA USAJILI WA MAKUBALIANO YA USHURU WA MAFUTA

Iwapo unaendesha gari linalohitajika kwa CDL katika biashara kati ya nchi, gari, isipokuwa kwa vizuizi vichache, linahitajika kusajiliwa chini ya Mpango wa Kimataifa wa Usajili (IRP) na Makubaliano ya Kimataifa ya Ushuru wa Mafuta (IFTA). Programu hizi zilizoidhinishwa na serikali hutoa ukusanyaji na usambazaji sawa wa ada za leseni ya gari na ushuru wa mafuta ya gari kwa magari ya usafiri yanayosafiri kote Marekani 48 na mikoa 10 ya Kanada.

Chini ya IRP, mamlaka ni lazima yasajili magari ya usafiri yaliyogawiwa ambayo yanajumuisha kutoa nambari za leseni na kadi za gari au stakabadhi zinazofaa, kukokotoa, kukusanya na kusambaza ada za IRP, watoa huduma za ukaguzi kwa usahihi wa umbali na ada zilizoripotiwa na kutekeleza mahitaji ya IRP.

Majukumu ya waliosajiliwa chini ya Mpango huu ni pamoja na kutuma maombi ya usajili wa IRP katika eneo la msingi la mamlaka, kutoa hati zinazofaa za usajili, kulipa ada zinazofaa za usajili wa IRP, kuonesha ipasavyo vitambulisho vya usajili, kudumisha rekodi sahihi za umbali na kufanya rekodi zipatikane kwa ukaguzi wa mamlaka.

Dhana ya msingi ya IFTA ni kuruhusu mwenye leseni (mtoa huduma wa magari ya usafiri) kutoa leseni katika eneo la msingi la kuripoti na kulipa kodi za matumizi ya mafuta ya magari ya usafiri.

Chini ya IFTA, mwenye leseni hupewa seti moja ya kitambulisho ambacho kitaidhinisha shughuli kupitia maeneo yote ya mamlaka ya wanachama wa IFTA. Ushuru wa matumizi ya mafuta unaokusanywa kwa mujibu wa IFTA hukokotolewa kulingana na idadi ya maili (kilomita) iliyosafirishwa na idadi ya galoni (lita) zinazotumiwa katika maeneo ya mamlaka ya wanachama. Mwenye leseni anawasilisha marejesho ya kodi ya kila robo mwaka kwa mamlaka ya msingi ambayo mwenye leseni ataripoti shughuli zote kupitia mamlaka zote za wanachama wa IFTA.

Ni wajibu wa mamlaka ya msingi kutuma kodi zinazokusanywa kwa mamlaka nyingine za wanachama na kuwakilisha mamlaka nyingine za wanachama katika mchakato wa kukusanya kodi, ikiwa ni pamoja na utendakazi wa ukaguzi.

Ni lazima mwenye leseni ya IFTA ahifadhi rekodi ili kuauni taarifa iliyoripotiwa kuhusu marejesho ya kodi ya kila robo ya IFTA

Msajili wa IRP na mwenye leseni ya IFTA wanaweza kuwa mmiliki wa gari au opereta wa gari.

Mahitaji ya kupata sahani za IRP kwa gari na leseni ya IFTA kwa mtoa huduma ya gari hubainishwa na ufafanuzi kutoka kwa Mpango wa IRP na IFTA kwa magari ya usafiri Lililohitimu na magari ya usafiri Lililohitimu:

Kwa madhumuni ya IRP:

Gari Lililohitimu ni (isipokuwa ilivyoonyeshwa hapa chini) Kitengo chochote cha Umeme ambacho kinatumika au kinachokusudiwa kutumika katika Mamlaka mbili au zaidi za Wanachama na ambacho kinatumika kwa usafirishaji wa watu kwa ajili ya kukodishwa au kubuniwa, kutumika, au kudumishwa kimsingi kwa usafirishaji wa mali, na:

- (i) ina Ekseli mbili na uzito wa jumla wa Gari au uzito wa jumla wa Gari uliosajiliwa katika
- (ii) ziada ya pauni 26,000 (kilo 11,793.401), au
- (iii) ina Ekseli tatu au zaidi, bila kujali uzito (iv) inapotumika(iv) au

Uzito wa jumla wa Gari lenye Muunganiko kama huo unazidi pauni 26,000 (kilo 11,793.401).

Ingawa ni sawa, Gari Lililoidhinishwa katika IFTA linamaanisha gari linalotumika, lililoundwa, au linalotunzwa kwa ajili ya usafirishaji wa watu au mali na:

- 1) Kuwa na ekseli mbili na uzito wa jumla wa gari au uzito wa jumla wa gari uliosajiliwa unaozidi pauni 26,000 au kilo 11,797; au
- 2) Hutumika pamoja, wakati uzito wa muunganiko huo unazidi pauni 26,000 au kilo 11,797 jumla ya gari au uzito wa jumla wa gari uliosajiliwa. Magari ya Usafiri Yanayostahili hayajumuishi magari ya starehe.

Ikiwa gari unaloendesha limesajiliwa chini ya IRP na wewe ni mtoa huduma wa gari aliyeidhinishwa chini ya IFTA, basi unatakiwa kutii mahitaji ya lazima ya kuweka rekodi ili kuendesha gari. Mbinu inayokubalika kote ulimwenguni ya kunasa taarifa hii ni kwa kukamilisha Rekodi ya Umbali wa Gari ya Mtu Binafsi (IVDR), wakati mwingine hujulikana kama Ripoti ya Safari ya Dereva. Hati hii inaonesha umbali uliosafirishwa na mafuta yaliyonunuliwa kwa gari linalofanya kazi katika usajili uliogawanywa (IRP) na vitambulisho vya kodi ya mafuta vya IFTA.

Ingawa umbo halisi la IVDR linaweza kutofautiana, maelezo yanayohitajika kwa uhifadhi sahihi wa rekodi hayatofautiani.

Ili kukidhi mahitaji ya Rekodi za Umbali wa magari ya usafiri Binafsi, hati hizi lazima ziwe na maelezo yafuatayo:

Umbali

Kwa Kifungu IV cha Mpango wa IRP

- (i) Tarehe ya safari (inapoanza na kumalizika)
- (ii) Asili ya safari na unakoenda - Jiji na Jimbo au Mkoa
- (iii) Njia za kusafiri
- (iv) Kuanzia na kumalizia usomaji wa odometa au hubometa ya safari
- (v) Jumla ya umbali uliosafiri
- (vi) In-Jurisdiction distance
- (vii) Nambari ya kitengo cha nguvu au nambari ya utambulisho wa gari.

Mafuta

Kwa Kila Sehemu ya P560 ya Mwongozo wa Taratibu za IFTA .300 Risiti au ankara inayokubalika lazima ijumuishe, lakini haitadhibitiwa, yafuatayo:

- .005 Tarehe ya ununuzi
- .010 Jina na anwani ya muuzaji
- .015 Idadi ya galoni au lita zilizounuliwa;
- .020 Aina ya mafuta
- .025 Bei kwa kila galoni au lita au jumla ya mauzo
- .030 Nambari ya kitengo au kitambulisho kingine cha peek cha gari
- .035 Jina la Mnunuzi

KIFUNGU CHA PILI

UENDESHAJI SALAMA

KIFUNGU HIKI NI KWA MADEREVA WOTE WA KIBIASHARA

KIFUNGU CHA PILI - KUENDESHA KWA USALAMA

Kifungu hiki Kinashughulikia

- Ukaguzi wa Gari la Usafiri
- Udhibiti Msingi wa Gari Lako
- Kubadilisha Gia
- Kuona
- Kuwasiliana
- Kudhibiti Mwendo
- Kudhibiti Nafasi
- Kuona Hatari
- Dereva Aliyepoteza Umaakini
- Madereva Wanaokereza/Hasira za Barabarani
- Uendeshaji wa Usiku & Uchovu wa Dereva
- Kuendesha gari kwa Ukungu
- Kuendesha gari wakati wa Majira ya Baridi
- Kuendesha Katika Hali ya Joto Sana
- Vivuko vya Barabara Kuu ya Reli
- Kuendesha Mlimani
- Dharura za Uendeshaji
- Mfumo wa Kuzuia Kufunga Breki (ABS)
- Udhibiti na Uokoaji wa utelezi
- Taratibu za Ajali
- Moto
- Pombe, Dawa Nyingine, na Uendeshaji
- Sheria za Nyenzo Hatarishi kwa Madereva Wote wa Kibiashara

Kifungu hiki kina maarifa na maelezo ya uendeshaji salama ambayo madereva wote wa kibiashara wanapaswa kujua. Lazima ufaulu jaribio la taarifa hii ili kupata CDL. Kifungu hiki hakina taarifa mahususi kuhusu breki za upepo, mchanganyiko wa magari ya usafiri, trela mbili za kuvutwa au magari ya abiria. Unapojitayarisha kwa Jaribio la Ukaguzi, lazima upitie nyenzo katika Kifungu cha Kumi pamoja na taarifa katika kifungu hiki. Kifungu hiki hakina taarifa za kimsingi kuhusu nyenzo hatarishi za HAZMAT ambazo madereva wote wanapaswa kujua. Ikiwa unahitaji idhini ya HazMat, unapaswa kusoma Kifungu cha Tisa.

2.1 – UKAGUZI WA MAGARI YA USAFIRI

2.1.1 – Kwanini Ukaguzi

Usalama ndiyo sababu muhimu zaidi ya wewe kukagua gari lako, kwa ajili ya usalama wako na kwa watumiaji wengine wa barabara.

Hitilafu ya gari la usafiri lililopatikana wakati wa ukaguzi inaweza kukuokoa matatizo baadaye. Unaweza kupata changamoto barabarani ambayo itakugarimu muda na pesa, au mbaya zaidi, ajali iliyosababishwa na changamoto hiyo.

Sheria za nchi na serikali zinawahitaji madereva kukagua magari yao. Wakaguzi wa serikali na serikali pia wanaweza kukagua magari yako. Iwapo watahukumu gari kuwa si salama, wataliweka "nje ya matengenezo" hadi lirekebishwe.

2.1.2 – Aina za Ukaguzi wa Magari

Ukaguzi wa kabla ya safari. Ukaguzi utakusaidia kupata matatizo ambayo yanaweza kusababisha ajali au kuharibika.

Wakati wa Safari. Kwa usalama unapaswa:

- Tazama vipimo kwa dalili za matatizo.
- Tumia hisia zako kuangalia matatizo (tazama, sikiliza, unuse na uhisi).
- Angalia vipengele muhimu unapoacha kama vile:
 - Matairi, magurudumu na rimu.
 - Breki.
 - Taa na viakisi.
 - Viunganishi vya breki na umeme kwenye trela.
 - Vifaa vya kuunganisha trela.
 - Vifaa vya ulinzi wa mizigo.

Ukaguzi wa Baada ya safari na Ripoti. Unapaswa kufanya ukaguzi wa baada ya safari mwishoni mwa safari, siku au ziara ya kazi kwenye kila gari uliloendesha. Inaweza kujumuisha kujaza ripoti ya hali ya gari, kuorodhesha matatizo yoyote unayopata. Ripoti ya ukaguzi husaidia mtoa huduma wa gari kujua wakati gari linahitaji kurekebishwa.

2.1.3 – Ni nini cha Kutafuta

Matatizo ya Matairi

Msukumo wa upepo kupita kiasi au kidogo sana.

Mchubuko mbaya. Unahitaji angalau kina cha kukanyaga cha inchi 4/32 katika kila sehemu kuu kwenye matairi ya mbele. Unahitaji inchi 2/32 kwenye matairi mengine. Hakuna kitambaa kinachopaswa kuonyeshwa kupitia kukanyaga au ukuta wa kando.

Kupunguzwa au uharibifu mwingine.

Kutenganisha tredi.

Matairi mawili ambayo yanagusana au sehemu za gari.

Ukubwa usiolingana, haupaswi kutumiwa kwenye gari moja.

Matairi ya radial na bias-ply kutumika pamoja.

Shina za vali zilizokatwa au zilizopasuka.

Matairi yaliyofungwa upya, yaliyowekwa, au yaliyofungashwa tena kwenye matairi ya mbele ya basi. Haya yamezuiwa.

Matatizo ya Tairi na Rimu

Rimu zilizoharibika.

Kutu kuzunguka nati za magurudumu kunaweza kumaanisha kuwa nati zimelegea - angalia kukazwa. Baada ya tairi kubadilishwa, simama kwa muda mfupi baadaye na uangalie tena kubana kwa nati.

Kukosekana kwa vibano, viongezaji nafasi, stadi kunamaanisha hatari.

Pete zisizolingana, zilizopinda au zilizopasuka ni hatari.

Magurudumu au rimu ambazo zimerekebishwa si salama.

Ngoma au Viatu vya Breki Mbovu

Ngoma zilizopasuka.

Viatu au pedi zenye mafuta, greisi au maji ya breki juu yake.

Viatu huvaliwa kwa hatari, havipo au kukatika.

Kasoro za Mfumo wa Uendeshaji

Nati zilizokosekana, boliti, funguo za kotari au sehemu zingine hazipo.

Sehemu zilizopinda, zilizolegea au zilizovunjika, kama vile safu wima ya usukani, kisanduku cha usukani au vijiti vya kufunga. Ikiwa usukani wa nguvu una vifaa, angalia bomba, pampu, na kiwango cha maji; angalia kama kuna uvujaji.

Uchezaji wa usukani wa zaidi ya digrii 10 (takriban inchi mbili (2) kusogea kwenye ukingo wa usukani wa inchi 20) unaweza kuifanya iwe vigumu kuiongoza.

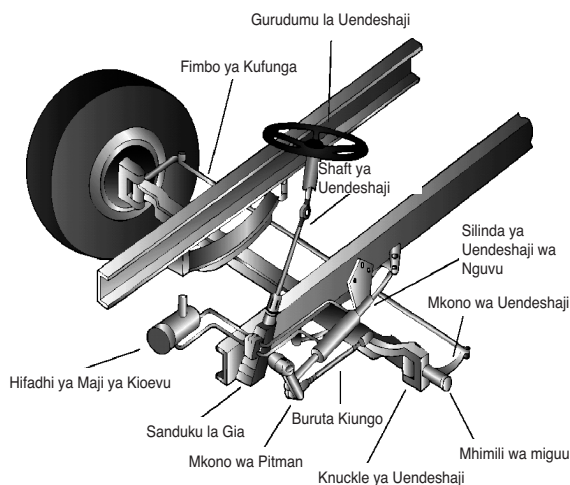
Mchoro 2.1 unaonesha mfumo wa kawaida wa uendeshaji.

Dosari Mfumo wa Moshi. Mfumo wa kusimamishwa unashikilia gari na mzigo wake. Inaweka ekseli mahali. Kwa hivyo, sehemu za kusimamishwa zilizovunjika zinaweza kuwa hatari sana. Tafuta:

- Springi zilizotundikwa zinaruhusu kusonga kwa ekseli kutoka kwa nafasi inayofaa. Tazama Kielelezo 2.2.
- Nguo za masika zilizopasuka au zilizovunjika.
- Majani yaliyopotea au yaliyovunjika katika springi yoyote ya majani. Ikiwa moja ya nne au zaidi inakosekana, itaweka gari "nje ya matengenezo," lakini hitilafu yoyote inaweza kuwa hatari. Angalia Mchoro 2.3.
- Majani yaliyovunjika kwenye springi ya majani mengi au majani ambayo yamehama ili kugonga tairi au sehemu nyingine.
- Vizulia mshtuko vinavyovuja.
- Fimbo ya torque au mkono, u-bolti, vibanio vya kuning'inia au sehemu nyinginezo za kuweka ekseli ambazo zimepasuka, kuharibika au kukosa.
- Mifumo ya kusimamisha upepo ambayo imeharibiwa na/au kuvuja. Tazama Kielelezo 2.4.
- Washiriki wowote wa fremu waliolegea, kupasuka, kuvunjwa au kukosa.

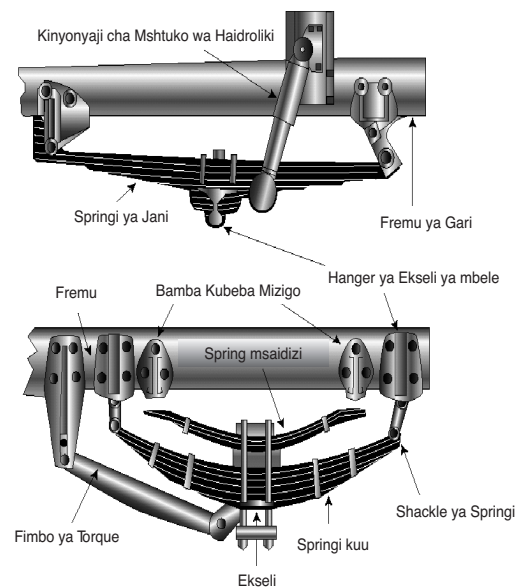
Kielelezo 2.1

MFUMO WA UONGOZI

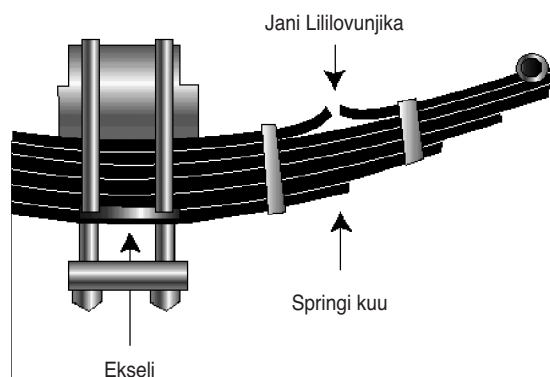

Kielelezo 2.2

SEHEMU MUHIMU ZA KUZUIA

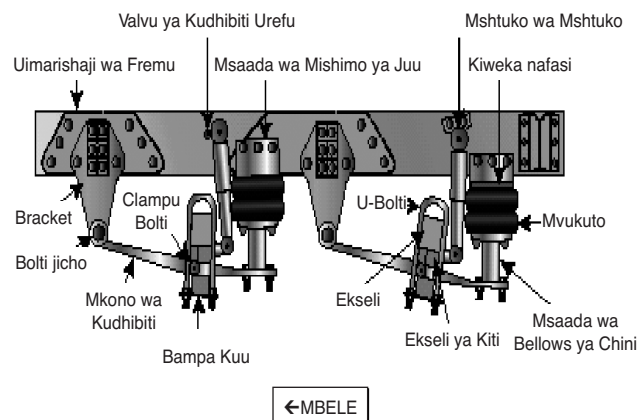

Kielelezo 2.3

KASORO YA USALAMA:
JANI LILIOVUNJIKA WAKATI WA MACHUKO

Kielelezo 2.4

SEHEMU ZA KUZUIA UPEPO

Mifumo ya Kusimamishwa. Mfumo wa kutolea nje uliovunjika unaweza kuruhusu myoshi yenye sumu kwenye tekisi au chumba cha kulala. Tafuta:

- Mirija ya kutolea moshi iliyolegea, iliyovunjika au inayokosekana, viunzi, mirija ya nyuma au rafu wima.
- Braketi zilizo legea, zilizovunjika, au yanayokosa kupachika, vibano, boli au kokwa.
- Sehemu za mfumo wa moshi zinazosugua sehemu za mfumo wa mafuta, matairi au sehemu nyingine zinazosonga za gari.
- Sehemu za mfumo wa moshi zinazovuja.

Vifaa vya Dharura. Magari lazima yawe na vifaa vya dharura. Tafuta:

- Kizima moto (vizima).
- Fyuzi za vipuri za umeme (isipokuwa zikiwa na vikatiza umeme).
- Vifaa vya onyo kwa magari yaliyoegeahwa (**pembetatu zinazoakisi au angalau fuse 6 au mwali 3 wa kioevu unaowaka**).

Mizigo (Malori). Ni lazima uhakikishe kwamba lori halijapakiwa kupita kiasi na mizigo imesawazishwa na kulindwa kabla ya kila safari. (tazama Sehemu ya 3) Iwapo shehena hiyo ina vifaa vya hatari, lazima uangalie karatasi sahihi na ubandiko. (angalia Sehemu ya 9)

2.1.4 – Jaribio la ujuzi wa ukaguzi wa CDL

Ili kupata CDL, utahitajika kupita Majaribio ya Ukaguzi wa Gari. Utajaribiwa ili kuona ikiwa unajua ikiwa gari lako ni salama kuendesha. Utaulizwa kufanya ukaguzi wa Gari la gari lako. Ni lazima uelekeze kwa/kugusa na kutaja kitu unachokikagua na kumweleza mtahini kile utakachokichunguza na kwa nini. Kifungu cha Kumi cha mwongozo huu kinakuambia nini cha kukagua na jinsi ya kukikagua.

Mbinu ifuatayo ya ukaguzi wa hatua saba inapaswa kuwa muhimu.

2.1.5 – Mbinu ya Ukaguzi wa Hatua Saba

Njia ya Ukaguzi. Unapaswa kufanya ukaguzi kwa njia sawa kila wakati ili utajifunza hatua zote na uwezekano mdogo wa kusahau kitu.

Kukaribia Gari la Usafiri. Angalia hali ya jumla. Angalia uharibifu au gari linaloegemea upande mmoja. Angalia chini ya gari ili kupata uvujaji wa mafuta, kipozezi, grisi au mafuta mapya. Angalia eneo karibu na gari kwa hatari kwa harakati za gari (watu, magari mengine, vitu, waya zinazoning'inia chini, miguu na mikono, n.k.).

Mwongozo wa Ukaguzi wa Gari

Hatua ya 1: Muhtasari wa Gari

Kagua Ripoti ya Mwisho ya Ukaguzi wa Gari. Madereva wanaweza kulazimika kutoa ripoti ya ukaguzi wa gari kwa maandishi kila siku. Mtoa huduma wa gari lazima arekebishe vitu vyovyote kwenye ripoti vinavyoathiri usalama na athibitishe kwenye ripoti kwamba ukarabati ulifanywa au haukuwa wa lazima. Ni lazima utie sahihi kwenye ripoti ikiwa tu kasoro zilitambuliwa na kuthibitishwa kurekebishwa au hazihitajiki kurekebishwa.

Hatua ya Pili: Sehemu ya Kuangalia Injini

Hakikisha kuwa Breki za Kuegesha zimewashwa na/au Magurudumu Yamechangiwa. Huenda ukalazimika kuinua kofia, kuinamisha teksa (linda vitu vilivyolegea ili visianguke na kuvunja kitu) au kufungua mlango wa chumba cha injini. Angalia yafuatayo:

- Kiwango cha mafuta ya injini.
- Kiwango cha kipoezo kwenye radiator; hali ya mabomba.
- Kiwango cha maji ya uendeshaji wa nguvu; hali ya bomba (ikiwa ina vifaa).
- Kiwango cha umajimaji cha kiocha kioo cha mbele.
- Kiwango cha umajimaji wa betri, miunganisho na viangama (betri inaweza kuwa mahali pengine).
- Kiwango cha upitishaji maji kiotomatiki (kinaweza kuhitaji injini kufanya kazi).
- Angalia mikanda kuona kubana na uchakavu kupita kiasi (kibadilishaji, pampu ya maji, kikandamiza upepo) - jifunze ni kiasi gani cha "kutoa" mikanda inapaswa kuwa nayo inaporekebishwa vizuri, na uangalie kila moja.
- Uvujaji katika sehemu ya injini (mafuta, kipozezi, mafuta, kiowevu cha usukani, umajimaji wa majimaji, umajimaji wa betri).
- Ulinzi wa waya wa umeme iliyopasuka, iliyochakaa.

Shusha Kofia na uokoe, utingo au mlango wa chumba cha injini.

Hatua ya 3: Anzisha Injini na Kagua Ndani ya Gari

Injia na Uwashe Injini

Hakikisha breki ya maegesho ipo tayari.

Weka badiliko la gia kwenye upande huru (au "park" ikiwa kiotomatiki).

Washa injini; sikiliza kelele zisizo za kawaida.

Ikiwa ina vifaa, angalia taa za viashiria vya Mifumo Inayozuia Kufunga Breki (ABS). Mwanga kwenye dashi unapaswa kuwaka na kisha uzime. Ikiwa inabakia kwenye ABS haifanyi kazi vizuri. Kwa trela tu, ikiwa mwanga wa manjano kwenye sehemu ya nyuma ya kushoto ya trela utaendelea kuwaka, ABS haifanyi kazi ipasavyo.

Angalia Vipimo

Msukumo wa mafuta unapaswa kuja kwa kawaida ndani ya sekunde baada ya injini kuwashwa. Tazama Kielelezo cha 2.5 Msukumo wa upepo unapaswa kuongezeka kutoka psi 50 hadi 90 ndani ya dakika tatu (3). Jenga msukumo wa upepo kwa sehemu ya gavana

(kawaida karibu 120 - 140 psi). Jua mahitaji ya gari lako.

Ammita na/au mita ya volti lazima viwe katika masafa ya kawaida.

Halijoto ya kupoeza inapaswa kuanza kupanda taratibu hadi kiwango cha kawaida cha kufanya kazi.

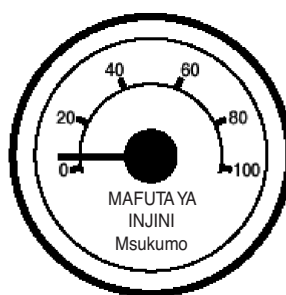
Joto la mafuta ya injini linapaswa kuanza kupanda taratibu hadi kiwango cha kawaida cha kufanya kazi.

Taa za kuonya na vimulimuli vya mafuta, vipoezi, ilani ya saketi ya kuchaji na taa za mfumo wa breki za kuzuia kufunga zinapaswa kuzimwa mara moja.

Angalia Masharti ya Vidhibiti. Angalia yote yafuatayo kwa ulegevu, kubandika, uharibifu au mpangilio usiofaa:

- Usukani.
- Klachi.
- Kiongeza Mwendo ("pedeli ya gesi").
- Vidhibiti vya Breki:
 - Breki ya mguu.
 - Breki ya trela (ikiwa gari ina moja).
 - Breki ya egesho.
 - Vidhibiti vya kurejesha nyuma (ikiwa gari linazo).
- Vidhibiti vya gia.
- Kufuli ya kutofautisha ya Ekseli (ikiwa gari inayo moja).
- Honi
- Vifuta upepo/kiosha kioo cha mbele.
- Taa:
 - Taa za mbele.
 - Swichi ya kufifia.
 - Alama ya mgeuko.
 - Vimulika vya njia nne.
 - Maegesho, kibali, kitambulisho, swichi za alama.

Kielelezo 2.5

MSUKUMO WA MAFUTA

- Isipotumika 5-20 PSI
- Inapoendeshwa 35-75 PSI
- Chini, Inashuka, Inabadilikabadilika:
ACHA MARA MOJA!
Bila mafuta injini inaweza kuharibiwa haraka

Angalia Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari na Vikinga Upepo. Kagua Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari na kioo cha mbele ili kuona nyufa, uchafu, vibandiko visivyo halali au vizuizi vingine vya kuona vizuri. Safisha na urekebishe inapohitajika.

Udhibiti Msingi wa Gari Lako

Angalia vifaa vya usalama:

- Kagua kizima-moto kama kina chaji ya kutosha na iliyolindwa ipasavyo.
- Pembetatu (3) nyekundu za kuakisi, fyuzi 6 au mwali 3 wa kioevu unaowaka
- Fyuuza za ziada za umeme (isipokuwa gari lina vikatiza saketi).

Angalia vitu vya hiari kama vile:

- Minyororo (ambapo hali ya majira ya baridi inahitaji).
- Vifaa vya kubadilisha matairi.
- Orodha ya nambari za simu za dharura.
- Seti ya kuripotia ajali (pakiti).

Hatua ya 4: Zima Injini na Uangalie Taa

Hakikisha breki ya maegesho imewekwa, zima injini na uchukue ufunguo. Washa taa za mbele (mihimili ya chini) na vimulika vya dharura vya njia nne, na utoke nje ya gari.

Hatua ya 5: Fanya Ukaguzi wa Kuzunguka

Nenda mbele ya gari na uangalie ikiwa miale ya chini imewashwa na vimulika vya njia nne vinafanya kazi.

Bonyeza swichi ya kufifia na uangalie ikiwa miale ya juu inafanya kazi.

Zima taa za mbele na vimulika vya dharura vya njia nne.

Washa kitufe cha maegesho, kibali, kialama cha pembeni na taa za utambulisho.

Washa ishara ya kugeuza kulia na uanze kukagua.

Jumla

Tembea maeneo jirani na ukague.

Safisha taa zote, viangaza na vioo unapoendelea.

Angalia madirisha yaliyopasuka, yaliyopasuka au hayapo.

Upande wa Mbele wa Kushoto

Vioo vya mlango wa dereva vinapaswa kuwa safi.

Vitasa au kufuli za milango zinapaswa kufanya kazi vizuri.

Tairi la mbele la kushoto:

- Hali ya tairi na ukosefu wa - rimu, iliyopinda, visiki vilivyovunjika, vibanio, nati za tairi, au dalili zozote za mpangilio mbaya.
- Hali ya matairi - umechangiwa ipasavyo, shina la vali na kifuniko sawa, hakuna mipasuko mibaya, mikunjo, au uchakavu wa kukanyaga.
- Tumia spana/ufunguo kujaribu nati za tairi zilizo na kutu, zinazoonesha ulegevu.
- Kiwango cha mafuta kiko sawa, hakuna uvujaji.

Vinesaji vya mbele kushoto:

- Hali ya springi, vishikilio vya springi, pingu, boliti za umbo-u.
- Hali ya vituliza hofu.

Breki ya mbele kushoto:

- Hali ya ngoma ya breki au diski.
- Hali ya mabomba.

Mbele

- Hali ya ekseli ya mbele:
 - Hali ya mfumo wa uendeshaji.
 - Hakuna sehemu zilizolegea, zilizochakaa, zilizopinda, zilizoharibika au kukosa.
 - Lazima unyakue njia ya uendeshaji ili kujaribu ulegevu.
- Hali ya kikinga upepo cha mbele:
 - Angalia uharibifu na usafishe, ikiwa ni chafu.
 - Angalia mikono ya kikinga upepo ili uone mvutano ufaao wa springi.
 - Angalia ubapa wa kifuta maji kama kimeharibika, kimpira "imara" na usalama.
- Taa na viakisi:
 - Taa za maegesho, kibali na utambuzi ni safi, zinafanya kazi na rangi ifaayo (amba ikiwa mbele).
 - Viakisi rangi safi na vifaavyo (ambea ikiwa mbele).
 - Ishara ya upande wa mbele wa kulia inayoonesha mwanga kuwa safi, unaofanya kazi na rangi inayofaa (amba au rangi nyeupe kwenye ishara zinazotazama mbele).

Upande wa Kulia

Mbele ya kulia: weka alama kwenye vipengele vyote kama vimekamiliwa upande wa kushoto wa mbele. Kufuli za usalama za awali na za ziada za kabini zimefungwa (ikiwa ni muundo wa kabini juu ya injini).

Tangi la mafuta la kulia:

- Imewekwa kwa usalama, haijharibika au kuvuja.
- Njia ya kuvuka mafuta ni salama.
- Matangi yana mafuta ya kutosha.
- Vifuniko vimewashwa na salama.

Hali ya sehemu zinazoonekana:

- Nyuma ya injini - haivuji.
- Gia - hazivuji.
- Mfumo wa kutolea moshi - salama, haivuji, haigusi waya, njia za mafuta au upepo.
- Sura na wanachama wavukaji - hakuna mikunjo au nyufa.
- Njia za upepo na nyaya za umeme - zimelindwa dhidi ya misugvano, mikwaruzo, michubuko.
- Kibeba tairi la akiba au raft haijharibika (ikiwa ina vifaa).
- Tairi la akiba na/au gurudumu lililowekwa kwenye rafu kwa usalama.
- Vipuri vya tairi na gurudumu vya kutosha (ukubwa unaofaa, umechangiwa ipasavyo).

Ulinzi wa mizigo (malori):

- Mizigo uliozuiliwa ipasavyo, umefungwa, umefungwa, umefungwa minyororo, n.k.
- Ubao wa juu wa kutosha, salama (ikihitajika).
- Ubao wa pembeni, vingi vyenye nguvu vya kutosha, visivyo na uharibifu, vimewekwa vyema (kama vimewekwa hivyo).
- Turubai au mtego (ikihitajika) iliyolindwa ipasavyo ili kuzuia kuraruka, kufurika au kuzuia Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari.
- Ikiwa ukubwa umezidi, alama zote zinazohitajika (bendera, taa na viakisi) zimewekwa kwa usalama na ipasavyo na vibali vyote vinavyohitajika mikononi mwa dereva.
- Milango ya sehemu ya kando ya mizigo katika hali nzuri, imefungwa kwa usalama, iliyofungwa/imefungwa na mihuri ya usalama inayohitajika kuwekwa.

Nyuma ya Kulia

Hali ya magurudumu na rimu--hakuna kuruka, kupinda, au specers kuvunjwa, stadi, clampu, au lagsi.

Hali ya matairi--umechangiwa ipasavyo, mashina ya vali na vifuniko sawa, hakuna mipasuko mikali, mikunjo, uchakavu wa kukanyaga, tairi kutosugua, na hakuna kitu kilichokwama kati yake.

Matairi ya aina sawa, k.m., sio aina mchanganyiko za radial na upendeleo.

Matairi yamelingana kwa usawa (ukubwa sawa).

Beringi ya magurudumu/vizibio havivuji.

Kusimamishwa:

- Masharti ya springi, vishikio vya springi, pingu na boliti za umbo la u.
- Ekseli salama.
- Ekseli zenye nguvu zisizovujisha kilainishi (mafuta ya gia).
- Hali ya uyuma vilivyokunjwa, vichaka.
- Hali ya vizuia mshtuko.
- Ikiwa ekseli inayoweza kurudi nyuma ina vifaa, angalia hali ya utaratibu wa kuinua. Ikiwa upepo umewashwa, angalia kama kuna uvujaji.
- Hali ya vipengele vya usafiri wa anga.

Breki:

- Marekebisho ya breki.
- Hali ya ngoma au diski za breki.
- Hali ya mabomba--tafuta kuvaa yoyote kutokana na kusugua.

Taa na viakisi:

- Taa za alama za pembeni ni safi, zinafanya kazi na zina rangi inayofaa (nyekundu kwa nyuma, kaharabu nyingine).
- Viakisi vya alama za pembeni ni safi na rangi inayofaa (nyekundu kwa nyuma, kaharabu nyingine).

Nyuma

Taa na viakisi:

- Taa za nyuma na za utambuzi ni safi, zinafanya kazi na zina rangi ifaayo (nyekundu nyuma).
- Viakisi rangi safi na ifaavyo (nyekundu nyuma).
- Taa za nyuma ni safi, zinafanya kazi na zina rangi inayofaa (nyekundu nyuma).
- Ishara ya nyuma ya kulia zinafanya kazi, na rangi inayofaa (nyekundu, njano au kahawia iliyoko nyuma).

Sahani za leseni zipo, zimesafishwa na zimelindwa.

Vilinzilishi vipo, havijaharibika, wamefungwa vizuri, sio kuburuta ardhini, au kusugua matairi.

Mizigo salama (malori).

Mzigo uliozuliwa ipasavyo, umefungwa, umefungwa, umefungwa minyororo, n.k.

Mbao za nyuma zimeinuliwa na kulindwa ipasavyo.

Milango ya mwisho bila uharibifu, iliyolindwa ipasavyo katika soketi za vigingi.

Turubai au turubai (ikihitajika) iliyolindwa ipasavyo ili kuzuia kuraruka, kufurika, au kuzuia aidha vifaa vya Ufuatiliaji wa Usalama Barabarani / Vioo au taa za nyuma za mwonekano wa nyuma.

Ikiwa urefu wa kuzidi, au upana zaidi, hakikisha kuwa ishara zote na/au taa/bendera zote zimewekwa kwa usalama na ipasavyo na

vibali vyote vinavyohitajika viko mikononi mwa dereva.

Milango ya nyuma imefungwa kwa usalama, imefungwa/imefungwa.

Upande wa Kushoto

Angalia vipengele vyote kama vilivyofanywa kwenye upande wa kulia, pamoja na:

- Betri (ikiwa haijapachikwa kwenye sehemu ya injini).
- Sanduku la betri limewekwa kwa usalama kwenye gari.
- Sanduku lina kifuniko salama.
- Betri imelindwa dhidi ya harakati.
- Betri haijakatika au kuvuja.
- Maji katika betri katika kiwango kinachofaa (isipokuwa aina isiyo na matengenezo).
- Vifuniko vya kisanduku vipo na vimeimarishwa kwa usalama (isipokuwa aina isiyo na matengenezo).
- Vipuli kwenye vifuniko vya seli visivyo na nyenzo za kigeni (isipokuwa aina isiyo na matengenezo).

Hatua ya 6: Angalia Taa za Ishara

Ingia na Uzime Taa

Zima taa zote.

Washa taa za kusimama (tumia breki ya mkono ya trela au uwe na msaidizi kwenye pedeli ya breki).

Washa taa za kukata kushoto.

Ondoka na Uangalie Taa

Mwangaza wa kugeuza mbele upande wa kushoto kuwa safi, unaofanya kazi na rangi inayofaa (kahawari au nyeupe kwenye ishara zinazotazama mbele).

Mwangaza wa ishara ya upande wa kushoto wa nyuma na taa za kusimama zikiwa safi, zinafanya kazi na rangi ifaayo (nyekundu, njano au kahawia).

Ingia kwenye Gari

Angalia Mkanda wa Usalama.

Zima taa ambazo hazihitajiki wakati wa kuendesha gari.

Angalia karatasi zote zinazohitajika, hati za kusafari, vibali, n.k.

Linda vipengele vyote vilivyolegea kwenye teksa (zinaweza kutatiza utendakazi wa vidhibiti au kukugonga katika ajali).

Washa injini.

Hatua ya 7: Anzisha Injini na Uangalie

Mfumo wa Breki

Jaribio la Uvujaji wa Haidroliki. Ikiwa gari lina viviminika, kanyaga pedeli ya breki mara tatu. Kisha shinikiza kwa nguvu kwa pedeli na ushikilie kwa sekunde tano. Pedeli haipaswi kusogea. Ikiwa ni hivyo, kunaweza kuwa na uvujaji au shida nyingine. Irekebishe kabla ya kuendesha gari. Ikiwa gari ina breki za upepo, fanya ukaguzi uliofafanuliwa katika Sehemu ya 5 na 6 ya mwongozo huu.

Zijaribu Breki za Kuegesha

Funga mkanda wa usalama.

Weka breki ya kuegesha (kipimo cha nishati pekee).

Toa breki ya kuegesha trela (ikitumika).

Weka gari kwenye gia ya chini.

Sogeza mbele polepole dhidi ya breki ya kuegesha ili kuhakikisha breki ya kuegesha inashikilia.

Rudia hatua zile zile za trela iliyo na seti ya breki ya kuegesha trela na breki za kuegesha za kitengo cha nguvu zilizotolewa (ikiwezekana).

Ikiwa haina gari, ni mbaya; irekebishe.

Jaribu Kitendo cha Kusimamisha Breki kwenye Matengenezo

Nenda kama maili tano kwa saa.

Kanyaga pedeli ya breki kwa nguvu.

"Kuvuta" upande mmoja au mwingine kunaweza kumaanisha shida ya breki.

"hisia" yoyote ya breki isiyo ya kawaida au kucheleweshwa kwa hatua ya kusimama kunaweza kusababisha shida.

Ikiwa utapata chochote kisicho salama wakati wa ukaguzi, rekebishe. Sheria za Jimbo na serikali zinakataza kuendesha gari lisilo salama.

2.1.6 – Ukaguzi Wakati wa Safari

Angalia Uendeshaji wa Gari Mara kwa Mara

Unapaswa kuangalia:

- Ala.
- Kipimo cha msukomo wa upepo (ikiwa una breki za upepo).
- Vipimo vya halijoto.
- Vipimo vya msukumo.
- Ammita/voltmeter.
- Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari.
- Matairi.
- Mizigo, vifuniko vya mizigo.
- Taa.
- N.k.

Ukiona, kusikia, kunusa au kuhisi kitu chochote ambacho kinaweza kusababisha matatizo, kiangalie.

Ukaguzi wa Usalama. Madereva wa malori na matrekta ya lori wanaposafirisha mizigo lazima wakague ulinzi wa shehena ndani ya maili 50 za kwanza za safari na kila maili 150 au kila saa tatu (yoyote yatakayokuja kwanza) baada ya hapo.

2.1.7 – Ukaguzi na Ripoti ya Baada ya safari

Unaweza kulazimika kutoa ripoti ya maandishi kila siku juu ya hali ya gari uliloendesha. Ripoti chochote kinachoathiri usalama au kinachoweza kusababisha kuharibika kwa mitambo.

Kifungu kidogo cha 2.1 Jaribu Maarifa Yako

Ripoti ya ukaguzi wa gari humwambia mtoa huduma wa gari kuhusu matatizo ambayo yanaweza kuhitaji kurekebishwa. Weka nakala ya ripoti yako kwenye gari kwa siku moja. Kwa njia hiyo, dereva anayefuata anaweza kujifunza kuhusu matatizo yoyote ambayo umepata.

1. Ni sababu gani muhimu zaidi ya kufanya ukaguzi wa gari?
2. Unapaswa kuangalia mambo gani wakati wa safari?
3. Taja baadhi ya sehemu muhimu za mfumo wa uendeshaji.
4. Taja baadhi ya kasoro za mfumo wa kusimamishwa.
5. Je, ni aina gani tatu za vifaa vya dharura unapaswa kuwa nazo?
6. Je, kina cha chini cha kukanyaga kwa matairi ya mbele ni kipi? Kwa matairi mengine?
7. Taja baadhi ya mambo ambayo unapaswa kuangalia mbele ya gari lako wakati wa ukaguzi wa matembezi.
8. Je, mihuri inayobeba magurudumu inapaswa kuangaliwa kwa ajili ya nini?
9. Unapaswa kubeba pembetatu ngapi za kuakisi?
10. Unajaribu vipi breki za majimaji ili kubaini uvujaji?
11. Je, kwa nini uweke swichi ya kuwasha kwenye mfuko wako wakati wa ukaguzi?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribu lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 2.1.

2.2 – UDHIBITI MSINGI WA GARI LAKO

Ili kuendesha gari kwa usalama, lazima uweze kudhibiti mwendo na mwelekeo wake. Uendeshaji salama wa gari la kibiashara unahitaji ujuzi katika:

- Inaongeza mwendo.
- Uendeshaji.
- Inasimama.
- Inaunga mkono kwa usalama.

Funga mkanda wako wa kiti ukiwa barabarani. Weka breki ya kuegesha unapoondoka kwenye gari lako.

2.2.1 – Kuongeza mwendo

Usirudi nyuma unapoanza. Unaweza kumgonga mtu nyuma yako. Iwapo una gari la kubadili gia kwa mkono, kwa kiasi fulani weka klachi kabla ya kuondoa mguu wako wa kulia kwenye breki. Weka breki ya maegesho kila inapobidi ili kuzuia kurudi nyuma. Achia breki ya kuegesha tu wakati umetumia nguvu ya kutosha ya injini kuzuia kurudi nyuma. Kwenye trela-trela iliyo na vali ya mkono ya breki ya trela, vali ya mkono inaweza kutumika kuzuia kurudi nyuma.

Ongeza mwendo vizuri na polepole ili gari lisitikisike. Kuongeza mwendo kwa kasi kunaweza kusababisha uharibifu wa mitambo. Wakati wa kuvuta trela, uongezaji kasi mbaya unaweza kuharibu miunganisho.

Kuongeza mwendo polepole sana wakati trela ni baya, kama mvua au theluji. Ikiwa unatumia nguvu nyingi, matairi ya gari yanaweza kuzunguka. Unaweza kupoteza udhibiti. Matairi ya mbele yakianza kuzunguka, ondoa mguu wako kwenye kiongeza mwendo.

2.2.2 – Kuzungusha

Shikilia usukani kwa nguvu kwa mikono yote miwili. Mikono yako inapaswa kuwa pande tofauti za tairi. Ukigonga ukingo au shimo (chuckhole), gurudumu linaweza kujiondoa kutoka kwenye mikono yako isipokuwa kama umeshikilia kwa nguvu.

2.2.3 – Kusimamisha

Kanyaga pedeli ya breki chini hatua kwa hatua. Kiasi cha msukumo wa breki unahitaji kusimamisha gari itategemea mwendo wa gari na jinsi unahitaji kuacha haraka. Dhibiti msukumo ili gari isimame vizuri na kwa usalama. Iwapo una upitishaji wa mikono, sukuma klachi ndani wakati injini iko karibu na kutofanya kitu.

2.2.4 – Rudi nyuma kwa Usalama

Kwa sababu huwezi kuona kila kitu nyuma ya gari lako, kurudi nyuma daima ni hatari. Epuka kurudi nyuma kila unapoweza. Unapoegesha, jaribu kuegesha ili uweze kusogea mbele unapoondoka. Unapolazimika kurudi nyuma, hapa kuna sheria chache rahisi za usalama:

- Anza katika mkao ufaao.
- Angalia njia yako.
- Tumia Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari pande zote mbili.
- Rudi polepole.
- Rudi na ugeuke kuelekea upande wa dereva inapowezekana.
- Tumia msaidizi inapowezekana.
- Sheria hizi zinajadiliwa kwenye mgeuko hapa chini.

Anza katika Nafasi Inayofaa. Weka gari katika nafasi nzuri zaidi ili kukuruhusu kurudi nyuma kwa usalama. Nafasi hii itategemea aina ya usaidizi utakaofanywa.

Angalia Njia Yako. Angalia njia yako ya usafiri kabla ya kuanza. Shuka na utembe kuzunguka gari. Angalia kama ni salama pembeni yako na juu, ndani na karibu na njia ya gari lako.

Tumia Kifaa cha Kufuatilia Magari/Kioo Pande Zote Mbili. Angalia Kifaa cha nje cha Ufuatiliaji wa Magari Mengine/ Kioo pande zote mbili mara kwa mara. Shuka kwenye gari na uangalie tena njia yako ikiwa huna uhakika.

Rudi nyuma Polepole. Rudi kila wakati polepole iwezekanavyo. Tumia gia ya chini kabisa ya kurudi nyuma. Kwa njia hiyo unaweza kusahihisha kwa urahisi zaidi makosa yoyote ya uendeshaji. Unaweza pia kusimama haraka ikihitajika.

Rudi na Geuka Kuelekea Upande wa Dereva. Rudi kwa upande wa dereva ili uweze kuona vizuri. Kurudi upande wa kulia ni hatari sana kwa sababu huwezi kuona pia. Ukirudi nyuma na kugeuka kuelekea upande wa dereva, unaweza kutazama sehemu ya nyuma ya gari lako kwa kuangalia nje ya dirisha la upande. Tumia kioo cha upande wa dereva--hata ikiwa inamaanisha kuzunguka kizuizi ili kuweka gari lako katika nafasi hii. Kuna vitu ambavyo huwezi kuviona.

Tumia Msaidizi Unapoweza. Kuna vitu ambavyo huwezi kuviona. Ndiyo maana msaidizi ni muhimu. Msaidizi anapaswa kusimama karibu na nyuma ya gari lako ambapo unaweza kuona msaidizi. Kabla ya kuanza kurudi nyuma, tengeneza seti ya ishara za mkono ambazo nyote mnaelewa. Kubali alama ya "kusimama."

Kurudi nyuma kwa Trela. Unapoegesha gari, lori moja kwa moja, au basi, unageuza sehemu ya juu ya usukani kuelekea upande unaotaka kwenda. Unaporudi nyuma kwa trela, unageuza usukani kuelekea upande mwingine. Pindi trela inapoanza kugeuka, lazima ugeuze gurudumu upande mwingine ili kufuata trela.

Wakati wowote unaporudi nyuma n trela, jaribu kuweka gari lako ili uweze kurudi katika mstari ulionyooka. Iwapo ni lazima urudi kwenye njia iliyopinda, rudi kwa upande wa dereva ili uweze kuona.

Rudi polepole.

Hii itakuruhusu kufanya masahihisho kabla hujatoka mbali sana.

Tumia Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari pande zote mbili.

Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari vitakusaidia kuona ikiwa trela inaelea upande mmoja au mwingine.

Sahihisha Mgeuko wa Ghafla Mara Moja

Mara tu unapoonza trela ikitoka kwenye njia ifaayo, irekebishe kwa kugeuza sehemu ya juu ya usukani kuelekea sehemu inayotiririka.

Sogeza Mbele

Unapounga trela nyuma trela, lifanye trela kujiweka vizuri tena kama inavyohitajika.

2.3 – KUBADILISHA GIA

Ubadilishaji sahihi wa gia ni muhimu. Ikiwa huwezi kuingiza gari lako kwenye gia sahihi unapoendesha, utakuwa na udhibiti mdogo.

2.3.1 – Gia Zinazotumia Nguvu Binafsi

Njia Msingi ya Kuhamisha. Magari mengi yenye uzito mkubwa **yenye utumiaji wa gia zinazotumia nguvu binafsi usiosawazishwa yanahitaji ukanyagaji klachi mara mbili** ili kubadilisha gia. Ikiwa imewekewa mfumo wa gia zinazotumia nguvu binafsi usiosawazishwa, ukanyagaji klachi mara mbili HAUTAKIWI. Hii ndiyo mbinu ya msingi:

- Achia kichapuzi, sukuma kwenye klachi na usogeze hadi kwenye gia huru kwa wakati mmoja.
- Achilia klachi.
- Ruhusu injini na gia zipunguze mwendo hadi mwendo unaohitajika kwa gia inayofuata (hii inachukua mazoezi).
- Sukuma kwenye klachi na usogeze hadi gia ya juu kwa wakati mmoja.
- Achia klachi na ubonyeze kichapuzi kwa wakati mmoja.

Kubadilisha gia kwa kutumia kukanyaga klachi mara mbili kunahitaji mazoezi. Ukibakia kwa muda mrefu bila upande wowote, unaweza kuwa na ugumu wa kuweka gari kwenye gia inayofuata. Ikiwa ndivyo, usijaribu kulazimisha. Toa gia, toa klachi, ongeza kasi ya injini ili kuendana na mwendo ya barabara, na ujaribu tena.

Kujua Wakati wa Kuhama. Kuna njia mbili za kujua wakati wa kuhama:

- **Tumia Kasi ya Injini (rpm).** Jifunze mwongozo wa dereva wa gari lako na ujifunze safu ya uendeshaji ya rpm. Tazama tachomita yako, na usogeze juu injini yako inapofika juu ya masafa. (Baadhi ya magari mapya zaidi hutumia mabadiliko ya "polepole": inahamisha: rpm ambayo unasogeza inakuwa juu kadri unavyosogea juu kwenye gia. Jua ni nini kinafaa kwa gari utakaloendesha.)
- **Tumia Mwendo wa Injini (rpm).** Jifunze ni mwendo gani kila gia inafaa. Kisha, kwa kutumia kipima mwendo, utajua wakati wa kuhama.

Kwa mbinu yoyote ile, unaweza kujifunza kutumia sauti za injini ili kujua wakati wa kuhama.

Taratibu za Msingi za Kuhama

Achia kichapuzi, sukuma kwenye klachi na usogeze hadi kwenye gia huru kwa wakati mmoja.

Achilia klachi.

Bonyeza kiongeza mwendo, ongeza kasi ya injini na gia hadi rpm inayohitajika kwenye gia ya chini.

Sukuma kwenye klachi na usogeze hadi gia ya juu kwa wakati mmoja.

Achia klachi na ubonyeze kichapuzi kwa wakati mmoja.

Kushuka chini, kama vile kuinua, kunahitaji kujua wakati wa kuhama. Tumia tachometa au kipima mwendo kasi na kushuka chini kwa kasi ya kulia ya rpm au barabara.

Masharti maalum ambapo unapaswa kushuka chini ni:

- **Kabla ya Kuanza Chini ya Mlima.** Punguza mwendo na sogeza hadi mwendo ambayo unaweza kudhibiti bila kutumia breki kwa bidii. Vinginevyo breki zinaweza kupata joto kupita kiasi na kupoteza nguvu ya breki.

Badili kabla ya kuanza chini ya kilima. Hakikisha kuwa unatumia gia ya chini ya kutosha, kwa kawaida chini ya gia inayohitajika ili kupanda mlima mmoja.

- **Kabla ya Kuingia kwenye Mkunjo.** Punguza hadi mwendo salama, na ushushe hadi gia ya kulia kabla ya kuingia kwenye mkunjo. Hii hukuruhusu kutumia nguvu fulani kupitia mkunjo ili kusaidia gari kuwa thabiti zaidi linapogeuka. Pia hukuruhusu kuongeza mwendo pindi tu unapotoka kwenye mkunjo.

2.3.2 – Ekseli za Nyuma za Mwendo-Kasi na Mfumo wa Gia Saidizi

Ekseli za nyuma za mwendo kasi na uingizaji wa gia saidizi hutumiwa kwenye magari mengi ili kutoa gia za ziada. Kawaida unazidhibiti kwa kitufe cha kuchagua au ubadilishe kishikio kikuu cha gia. Kuna mifumo mingi tofauti ya mabadiliko. Jifunze njia sahihi ya kubadilisha gia kwenye gari utakaloendesha.

2.3.3 – Gia Za Kiotomatiki

Baadhi ya magari yana upitishaji kiotomatiki. Mfumo wa Gia za kiotomatiki hauwezi kutoa gia za ziada kwenye baadhi ya lori. Unaweza kuchagua masafa ya chini ili kupata breki kubwa ya injini unaposhuka alama. Masafa ya chini huzuia upitishaji kuhama kwenda juu zaidi ya gia iliyochaguliwa (isipokuwa rpm ya gavana imepitwa). Ni muhimu sana kutumia athari hii ya breki unaposhuka bondeni.

Tafadhali kumbuka: Ukifanya na kufaulu Jaribio lako la ujuzi katika gari la kibiashara lililo na upitishaji wa kiotomatiki kizuizi cha "E" kitawekwa kwenye CDL yako kitakachokuzuia kuendesha gari la kibiashara lenye uingizaji wa gia wa nguvu binafsi.

2.3.4 – Vipunguza kasi

Baadhi ya magari yana "virejesho." Virejesho kusaidia gari kupunguza kasi, kupunguza hitaji la kutumia breki yako.

Wanapunguza mchubuko wa breki na kukupa njia nyingine ya kupunguza mwendo. Kuna aina nne za msingi za uzuiaji (kutolea nje, injini, haidroliki, na umeme). Virejesho vyote vinaweza kuwashwa au kuzimwa na dereva. Kwenye baadhi ya magari nguvu ya kurejeshwa inaweza kurekebishwa. Wakati "vimewashwa," virejeshaji hutumia nguvu zao za breki (kwenye magurudumu ya kuendesha gari pekee) wakati wowote unaposimama kwenye pedeli ya kichapuzi kila wakati.

Kwa sababu vifaa hivi vinaweza kuwa na kelele, hakikisha unajua mahali ambapo matumizi yake yanaruhusiwa.

Tahadhari. Wakati magurudumu yako ya kuendesha yana mvutano hafifu, kifaa kinachorudisha nyuma kinaweza kuwafanya kuteleza. Kwa hivyo, unapaswa kuzima kirejeshaji wakati wowote barabara ni mvua, barafu au theluji imefunikwa.

Vifungu vidogo vya 2.2 na 2.3 Jaribu Maarifa Yako

1. Kwa nini urudi upande wa dereva?
2. Ukisimamishwa kwenye kilima, unawezaje kuanza kusogea bila kurudi nyuma?
3. Unapounga mkono, kwa nini ni muhimu kutumia msaidizi?
4. Je, ni ishara gani muhimu zaidi ambayo wewe na msaidizi mnapaswa kukubaliana?
5. Je, ni masharti gani mawili maalum ambapo unapaswa kushuka chini?
6. Je, ni wakati gani unapaswa kubadilisha mfumo wa gia wa kiotomatiki?
7. Wazuiaji hukuzuia kuteleza wakati barabara ina utelezi. Kweli au Si kweli?
8. Je, ni njia gani mbili za kujua wakati wa kuhama?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 2.1.

2.4 – KUONA

Ili kuwa dereva salama unahitaji kujua nini kinaendelea kuzunguka gari lako. Kutotazama vizuri ndiyo chanzo kikuu cha ajali.

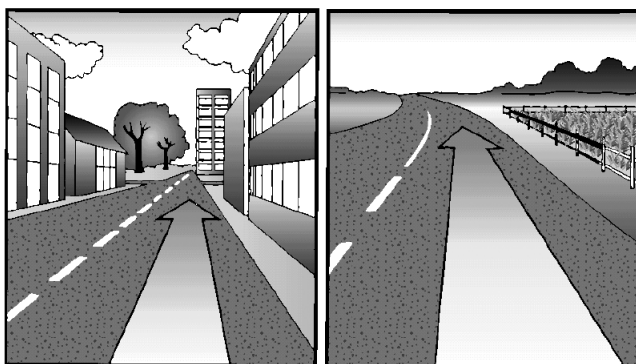
2.4.1 – Kuona Mbele

Madereva wote wanaangalia mbele; lakini wengi hawatazamii mbele vya kutosha.

Umuhimu wa Kuangalia Mbele za Mbali. Kwa sababu kusimamisha au kubadilisha njia kunaweza kuchukua umbali mkubwa, kujua ni nini Askari wa Usalama Barabarani anafanya pande zote zako ni muhimu sana. Unahitaji kuangalia mbele ili kuhakikisha kuwa una nafasi ya kufanya hatua hizi kwa usalama.

Kuangalia Mbele kwa Umbali Gani. Madereva wengi wazuri hutazama angalau sekunde 12 hadi 15 mbele. Hiyo inamaanisha kutazama mbele umbali utakaosafiri katika sekunde 12 hadi 15. Kwa kasi ya chini, hiyo ni karibu block moja. Kwa mwendo wa barabara kuu ni kama robo ya maili. Ikiwa hautazami mbele sana, unaweza kulazimika kusimama haraka sana au kufanya mabadiliko ya haraka ya njia. Kuangalia sekunde 12 hadi 15 mbele haimaanishi kutozingatia vitu vilivyo karibu. Madereva wazuri huelekeza mawazo yao mbele na nyuma, karibu na mbali. Mchoro 2.6 unaonesha umbali wa kuangalia mbele.

Kielelezo 2.6

KUENDESHA MJINI

FUNGUA BARABARA KUU

Sekunde 12-15 ni Kuhusu Block One

Sekunde 12-15 ni Karibu Robo Maili

Angalia Usalama Barabarani. Tafuta magari yanayokuja kwenye barabara kuu, kwenye njia yako, au kugeuka. Tazama taa za breki kutoka kwa magari yanayopunguza kasi. Kwa kuona mambo haya mbele ya kutosha, unaweza kubadilisha mwendo wako, au kubadilisha njia ikiwa ni lazima ili kuepuka tatizo. Ikiwa taa ya Usalama Barabarani imekuwa ya kijani kwa muda mrefu labda itabadilika kabla ya kufika huko. Anza kupunguza mwendo na uwe tayari kusimama.

Tafuta Masharti ya Barabara. Tafuta vilima na mikunjo - chochote ambacho utalazimika kupunguza au kubadilisha njia. Makinika na alama za Usalama Barabarani pamoja na ishara. Ikiwa taa ya Usalama Barabarani imekuwa ya kijani kwa muda mrefu labda itabadilika kabla ya kufika huko. Anza kupunguza mwendo na uwe tayari kusimama. Alama za Usalama Barabarani zinaweza kukuarifu kuhusu hali ya barabara ambapo unaweza kubadilisha mwendo.

2.4.2 – Kuona pande na nyuma

Ni muhimu kujua nini kinaendelea nyuma na kwa pande. Angalia Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari mara kwa mara. Angalia mara nyingi zaidi katika hali maalum.

Vifaa vya Kufuatilia Magari / Marekebisho ya Vioo. Vifaa vya Kufuatilia Magari / Marekebisho ya yanapaswa kuangaliwa kabla ya kuanza kwa safari yoyote na inaweza tu kuangaliwa kwa usahihi wakati trela(za) zimenyooka. Unapaswa kuangalia na kurekebisha kila Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari ili kuonesha baadhi ya sehemu ya gari. Hii itakupa sehemu ya marejeleo ya kuhukumu nafasi ya picha zingine.

Kaguzi za Mara kwa Mara. Unahitaji kufanya ukaguzi wa mara kwa mara wa Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari ili kufahamu Usalama Barabarani na kuangalia gari lako.

Usalama Barabarani. Angalia Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari kwa magari yaliyo pande zote mbili na nyuma yako. Katika hali ya dharura, unaweza kuhitaji kujua ikiwa unaweza kubadilisha njia ya haraka. Tumia Vifaa vyako vya Kufuatilia Usalama Barabarani / Vioo ili kuona magari yanayopita. Kuna "maeneo upofu" ambayo Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Usalama Barabarani haviwezi kukuonesha. Angalia Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari mara kwa mara ili kujua mahali magari mengine yanapo karibu nawe, na kuona kama yataenda kwenye maeneo ambayo hauoni.

Angalia Gari Lako. Tumia Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari ili kuweka macho kwenye matairi yako. Ni njia mojawapo ya kuona moto wa tairi. Ikiwa umebeba shehena iliyo wazi, unaweza kutumia Vifaa/Vioo vya Kufuatilia Magari ili kuikagua. Tafuta kamba, kamba au minyororo iliyolegea. Tazama turubai inayopeperuka au puto.

Hali Maalum. Hali maalum zinahitaji zaidi ya ukaguzi wa kawaida wa Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari. Haya ni mabadiliko ya njia, migeuko, miunganisho na namna ngumu ya kujiongeza.

Mabadiliko ya Njia. Unahitaji kuangalia Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari ili kuhakikisha kuwa hakuna mtu aliye kando yako au karibu kukupita.

Angalia Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari:

- Kabla ya kubadilisha njia ili kuhakikisha kuwa kuna nafasi ya kutosha.
- Baada ya kuashiria, ili kuhakikisha kuwa hakuna mtu aliyehamia eneo lako lisiloonekana.
- Mara tu baada ya kuanza kubadilisha njia, ili kuangalia mara mbili kama njia yako iko wazi.
- Baada ya kukamilisha kubadilisha njia.

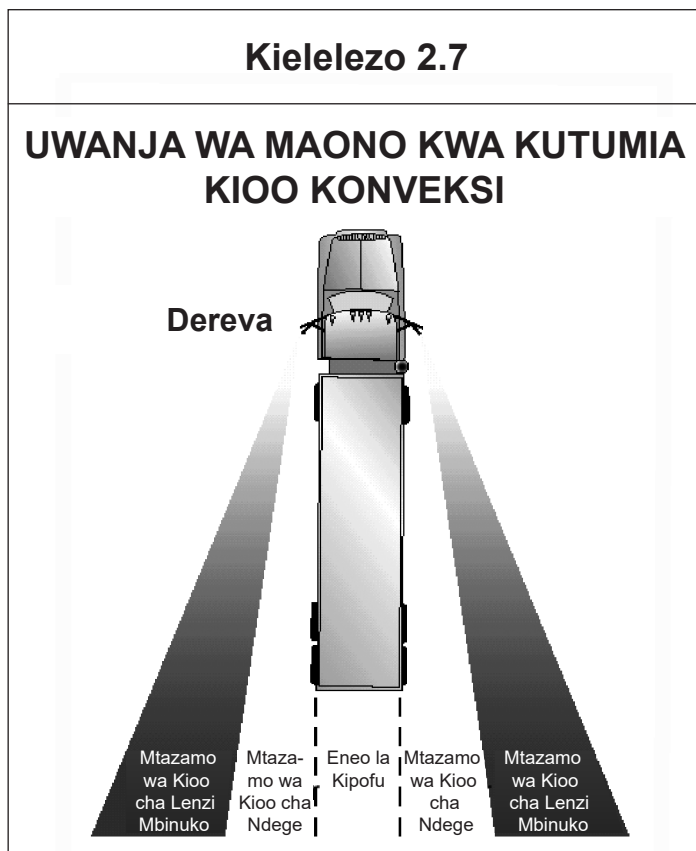
Mgeuko. Kwa Mgeuko, angalia Vifaa/Vioo vyako vya Kufuatilia Magari ili kuhakikisha sehemu ya nyuma ya gari lako haitagonga chochote.

Huunganisha. Unapounganisha, tumia Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari ili kuhakikisha kuwa nafasi ya Usalama Barabarani ni kubwa vya kutosha ili uweze kuingia kwa usalama.

Namna Ngumu ya Kujiongeza. Wakati wowote unapoendesha gari kwa karibu, angalia Vifaa / Vioo vyako vya Kufuatilia Magari mara kwa mara. Hakikisha una kibali cha kutosha.

Jinsi ya Kutumia Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Usalama Barabarani. Tumia Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari kwa usahihi kwa kuviangalia kwa haraka na kuelewa unachokiona.

Angalia huku na huku kati ya Vifaa/Vioo vya Kufuatilia Usalama Barabarani na barabara iliyo mbele yako. Unapotumia Vifaa/Vioo vyako vya Kufuatilia Magari unapoendesha gari barabarani, angalia haraka. Usizingatie Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari kwa muda mrefu sana. Vinginevyo, utasafiri umbali mrefu bila kujua nini kinatokea mbele yako. Magari mengi makubwa yamepinda (mbinuko, "jicho la samaki," "doti," "bugeye") vioo Vifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari. Lakini kila kitu kinaonekana kidogo katika Vifaa/Vioo vya Ufuatiliaji wa Usalama Barabarani mbonyeo kuliko vile ambavyo ungekitazama moja kwa moja. Mambo pia yanaonekana kuwa mbali zaidi kuliko yalivyo. Ni muhimu kutambua hili na kuruhusu. Kielelezo cha 2.7 unaonesha uga wa maono kwa kutumia Vifaa vya Ufuatiliaji wa Usalama Barabarani / Vioo vya ndani.

2.5 – KUWASILIANA

2.5.1 – Weka Ishara ya Nia Yako

Madereva wengine hawawezi kujua utafanya nini hadi uwaambie.

Kuashiria unachokusudia kufanya ni muhimu kwa usalama. Hizi hapa ni baadhi ya sheria za jumla za alama.

Migeuko. Kuna sheria tatu nzuri za kutumia ishara ya kugeuka:

- Ashiria mapema. Ashiria vizuri kabla ya kugeuka. Ndiyo njia bora ya kuwazuia wengine wasijaribu kukupita.
- Ashiria kwa mfululizo. Unahitaji mikono yote miwili kwenye usukani ili kugeuka kwa usalama. Usighairi ishara hadi ukamilishe mgeuko.
- Ghairi ishara yako. Usisahau kuzima ishara yako ya mkunjo baada ya kuwasha (ikiwa huna ishara za kujighairishia).

Mabadiliko ya Njia. Washa ishara yako ya kugeuka kabla ya kubadilisha njia. Badilisha njia polepole na kwa utulivu. Kwa njia hiyo dereva ambaye hukuona anaweza kuwa na nafasi ya kupiga honi, au kulikwepa gari lako.

Kupunguza mwendokasi. Onya madereva walio nyuma yako unapoona utahitaji kupunguza mwendo. Kanyaga kwa kiasi kidogo kwenye pedeli ya breki -- inayotosha kuwasha taa za breki -- inapaswa kuwaonya madereva wanaofuata. Tumia vimulika vya dharura vya njia nne kwa nyakati ambazo unaendesha polepole sana au umesimamishwa. Waonye madereva wengine katika mojawapo ya hali zifuatazo:

- Kuna Shida Mbele. Ukubwa wa gari lako unaweza kufanya iwe vigumu kwa madereva walio nyuma yako kuona hatari mbele yako. Ukiona hatari ambayo itahitaji kupunguza mwendo, waonye madereva walio nyuma kwa kuwamulika taa zako za breki.
- Kona Kali. Madereva wengi wa gari hawajui ni polepole jinsi gani unapaswa kwenda kufanya kwenye kona kali kwenye gari kubwa. Wape madereva walio nyuma yako onyo kwa kufunga breki mapema na kupunguza polepole.
- Kusimama Barabarani. Wakati mwingine madereva wa lori na mabasi husimama kwenye barabara ili kupakua mizigo au abiria, au kusimama kwenye kivuko cha reli. Onya ufuatao madereva kwa kuwasha taa zako za breki. Usisimame ghafla.
- Kuendesha Taratibu. Madereva mara nyingi hawatambui jinsi wanavyoendesha kwa mwendo ya chini hadi wanapokuwa karibu sana.

Iwapo ni lazima uendeshe polepole, watahadharishe madereva wanaowafuata kwa kuwasha vimulika vyako vya dharura ikiwa ni halali. (Sheria kuhusu utumiaji wa vimulimuli hutofautiana kutoka hali moja hadi nyingine. Angalia sheria za majimbo utakayoendesha gari.)

Usielekeze Usalama Barabarani Moja kwa Moja. Madereva wengine hujaribu kusaidia wengine kwa ishara wakati ni salama kupita. Hupaswi kufanya hivi. Unaweza kusababisha ajali. Unaweza kulaumiwa na inaweza kukugharimu maelfu mengi ya dola.

2.5.2 – Onesha Uwepo Wako

Madereva wengine wanaweza wasione gari lako hata likiwa wazi. Ili kusaidia kuzuia ajali, wajulishe uko hapo.

Wakati wa Kupita. Wakati wowote unapokaribia kulipita gari, mtembea kwa miguu, au mwendesha baiskeli, chukulia hawakuoni. Wanaweza kusonga mbele yako ghafla. Wakati ni halali, gusa honi kidogo au, usiku, mwangaza taa zako kutoka chini hadi juu ya mwanga na nyuma. Na, endesha kwa uangalifu vya kutosha ili kuepuka ajali hata kama hawakuoni au kukusikia.

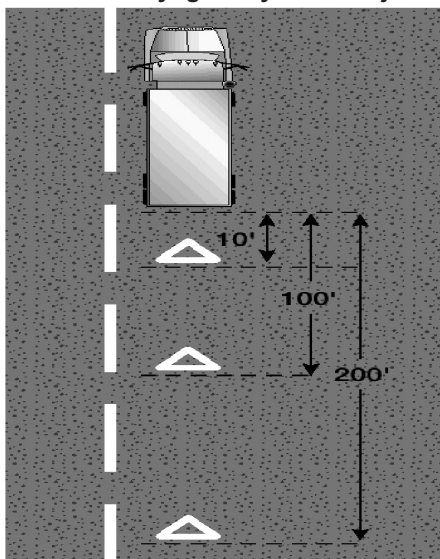
Inapokuwa Vigumu Kuonekana. Alfajiri, jioni, kwenye mvua, au theluji, unahitaji kujifanya iwe rahisi kuona. Ikiwa unatatizika kuona magari mengine, madereva wengine watakuwa na shida kukuona. Washa taa zako. Tumia taa za mbele, sio tu vitambulisho au taa za kusafisha. Tumia mihimili ya chini; mihimili ya juu inaweza kuwasumbua watu wakati wa mchana na usiku. Iwapo unahitaji kutumia vifuta upepo vyako lazima taa zako ziwe zimewashwa.

Inapoegeshwa Kando ya Barabara. Unapotoka barabarani na kuacha, hakikisha kuwasha vimulikaji vya njia nne vya dharura. Hii ni muhimu usiku. Usiamini taa za nyuma kutoa onyo. Madereva wamegonga sehemu ya nyuma ya gari lililoegeshwa kwa sababu walidhani lilikuwa likitembea kawaida.

Iwapo ni lazima usimame kwenye barabara au bega la barabara yoyote, lazima uzime vifaa vyako vya tahadhari ya dharura ndani ya dakika kumi. Weka vifaa vyako vya tahadhari katika maeneo yafuatayo:

Kielelezo 2.8

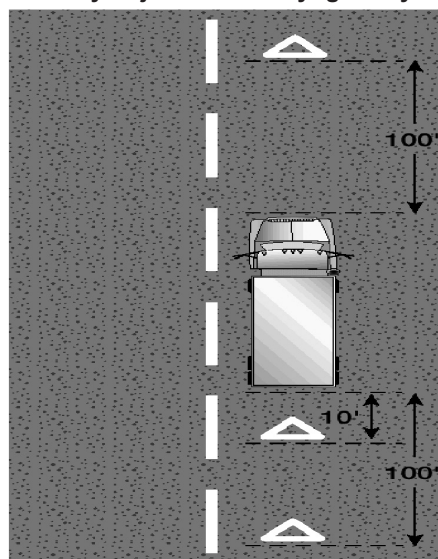
Barabara Kuu Iliyogawanywa kwa Njia Moja

- Iwapo ni lazima usimame kwa au kwa njia moja au barabara kuu iliyogawanywa, weka vifaa vya kuonya futi 10, futi 100 na futi 200 kuelekea Magari ya nayokaribia. Tazama Mchoro 2.8.

Kielelezo 2.9

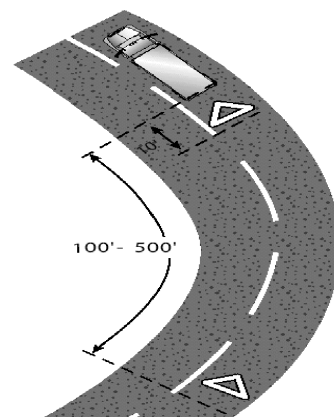
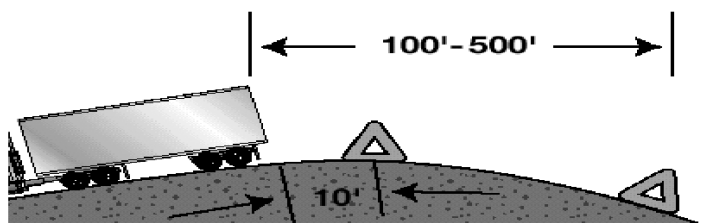
Barabara ya Njia Mbili au Isiyogawanywa

- Ukisimama kwenye barabara ya njia mbili iliyobeba watumiaji wa barabara pande zote mbili au kwenye barabara kuu isiyogawanyika, weka vifaa vya tahadhari ndani ya futi 10 za kona za mbele au za nyuma ili kuashiria eneo la gari na futi 100 nyuma na mbele ya gari, begani au kwenye njia uliyosimama. Tazama Mchoro 2.9.

Kielelezo 2.10

MTAZAMO ULIOZUIWA

- Nyuma zaidi ya kilima chochote, mkunjo, au kizuizi kingine chochote kinachozuia madereva wengine kuona gari ndani ya futi 500. Iwapo mwonekano wa mstari wa mbele umezuiwa kwa sababu ya kilima au mpinda, sogeza pembetatu ya nyuma kabisa hadi mahali nyuma chini ya barabara ili onyo itolewe. Tazama Kielelezo cha 2.10.

Unapoweka pembetatu, zishike kati yako na Usalama Barabarani inayokuja kwa usalama wako binafsi. (Ili madereva wengine waweze kukuona.)

Tumia Honi Yako Inapohitajika. Honi yako inaweza kuwajulisha wengine kuwa uko hapo. Inaweza kusaidia kuzuia ajali. Tumia honi yako inapohitajika. Hata hivyo, inaweza kuwashtua wengine na inaweza kuwa hatari inapotumiwa isivyo lazima.

2.6 – KUDHIBITI MWENDO

Kuendesha gari kwa kasi sana ndio sababu kuu ya ajali mbaya. Lazima urekebishe mwendo wako kulingana na hali ya kuendesha gari. Hizi ni pamoja na mvutano, mikunjo, mwonekano, Usalama Barabarani na vilima.

2.6.1 – Umbali wa Kusimamisha

Umbali wa Mtazamo + Umbali wa Mwitikio + Umbali wa Kuweka Mareki = Umbali wa Kusimamisha Jumla

Umbali wa Mtazamo. Huu ni umbali ambao gari lako husafiri kutoka wakati macho yako yanapoona hatari hadi ubongo wako utambue. Muda wa mtazamo wa dereva wa arifa ni kama sekunde 3/4. Kwa 55 mph, unasafiri futi 60 kwa sekunde 3/4 au takriban futi 81 kwa sekunde.

Umbali wa Utendaji. Umbali uliosafirishwa kutoka wakati ubongo wako unaambia mguu wako usogee kutoka kwa kiongeza mwendo hadi mguu wako unaposukuma pedeli ya breki. Dereva wa wastani ana muda wa majibu wa sekunde 3/4. Hii inachangia takriban futi 60 za ziada zilizosafirishwa kwa 55 mph.

Umbali wa Kufunga Breki. Umbali unaochukua kusimama mara tu breki zinapowekwa. Kwa 55 mph kwenye barabara kavu yenye breki nzuri, inaweza kuchukua gari zito takriban futi 390 kusimama. Inachukua kama sekunde 4 1/2. Kwa 45mph, inachukua futi 310, urefu wa uwanja wa mpira, kusimamisha gari lako.

Umbali wa Kusimamisha Jumla. Ukiwa na 55 mph, itachukua kama sekunde sita kusimama na gari lako litasafiri takriban futi 450.

Athari ya Mwendo kwenye Umbali wa Kusimama. Wakati wowote unapoongeza mwendo wako maradufu, inachukua umbali wa mara nne zaidi kusimama na gari lako litakuwa na nguvu mara nne ya nguvu za uharibifu likianguka. Mwendo wa juu huongeza umbali wa kusimama sana. Kwa kupunguza kasi kidogo, unaweza kupata mengi katika umbali uliopunguzwa wa kusimama. Tazama Mchoro 2.11

Kielelezo 2.11

Chati ya Umbali wa Kusimamisha				
Maili Kwa Saa	Gari litasafiri umbali gani kwa Sekunde Moja	Umbali wa Majibu ya Dereva	Umbali wa Kufunga Breki ya Gari	Umbali wa Kusimamisha Jumla
15 mph	futi 22	futi 17	futi 29.	futi 46.
30 kwa saa	futi 44.	futi 33	futi 115	futi 148
45 mph	futi 66	futi 50	futi 260	futi 310
50 kwa saa	futi 73	futi 55	futi 320	futi 375
55 kwa saa	futi 81	futi 61	futi 390	futi 451

Athari za Uzito wa Gari kwenye Umbali wa Kusimama. Kadiri gari linavyozidi kuwa zito, ndivyo breki zinavyolazimika kufanya kazi nyingi ili kulisimamisha, na ndivyo joto linavyozidi kunyonya. Lakini breki, matairi, springi, na vidhibiti vya mshtuko kwenye magari mazito vimeundwa kufanya kazi vizuri zaidi gari linapopakia kikamilifu. Malori tupu yanahitaji umbali mkubwa zaidi wa kusimama kwa sababu gari tupu lina mvutano mdogo. Inaweza kuteleza na kufunga magurudumu yake, na hivyo kutoa breki mbaya zaidi. (Hii si kawaida kwa mabasi.)

2.6.2 – Mwendo wa Kulinganisha na Uso wa Barabara

Huwezi kuelekeza au kuvunja gari isipokuwa uwe na mvutano. Mvutano ni msuguano kati ya matairi na barabara. Kuna baadhi ya hali za barabarani ambazo hupunguza mvutano na kusababisha kasi ya chini.

Barabara zenye utelezi. Itachukua muda mrefu kusimama, na itakuwa vigumu kugeuka bila kuteleza, wakati barabara inateleza. Barabara zenye unyevunyevu zinaweza kusimamisha mara mbili. Lazima uendeshe polepole ili uweze kusimama kwa umbali sawa na kwenye barabara kavu. Punguza mwendo kwa karibu theluthi moja (k.m., polepole kutoka 55 hadi 35 mph) kwenye barabara yenye mvua. Kwenye theluji iliyojaa, punguza mwendo kwa nusu, au zaidi. Ikiwa sehemu ya juu ni ya barafu, punguza mwendo wa kutambaa na uache kuendesha gari haraka uwezapo kufanya hivyo kwa usalama.

Kutambua Sehemu zenye Utelezi. Wakati mwingine ni ngumu kujua ikiwa barabara ni ya utelezi. Hizi hapa ni baadhi ya ishara za barabara zenye utelezi:

- **Maeneo yenye Kivuli.** Sehemu zenye kivuli za barabara zitasalia kuwa na barafu na utelezi kwa muda mrefu baada ya maeneo wazi kuyeyuka.
- **Madaraja.** Kiwango cha joto kinaposhuka, madaraja yataganda kabla ya barabara kuganda. Kuwa mwangalifu hasa halijoto inapokaribia nyuzi joto 32.
- **Kuyeyuka kwa barafu.** Kuyeyuka kidogo kutafanya barafu kuwa mvua. Barafu yenye unyevunyevu huteleza zaidi kuliko barafu ambayo haina unyevu.
- **Barafu Nyeusi.** Barafu nyeusi ni safu nyembamba ambayo ni wazi kutosha kwamba unaweza kuona barabara chini yake. Inafanya barabara ione kane mvua. Wakati wowote halijoto iko chini ya barafu na barabara inaonekana ina mvua, jihadhari na barafu nyeusi.
- **Gari kwenye Barafu.** Njia rahisi ya kuangalia barafu ni kufungua dirisha na kuhisi sehemu ya mbele ya kioo, usaidizi wa kioo au antena. Ikiwa kuna barafu kwenye hizi, sehemu ya barabara huenda inaanza kuwa na barafu.
- **Baada tu ya Mvua Kuanza.** Mara tu baada ya mvua kuanza kunyesha, maji huchanganyika na mafuta yaliyoachwa barabarani na magari. Hii inafanya barabara kuwa na utelezi sana. Mvua ikiendelea kunyesha itasomba mafuta.
- **Upangaji wa maji.** Kwenye baadhi ya hali ya hewa, maji au koleo hucusanyika barabarani. Hili likitokea, gari lako linaweza kuruka kwa ndege. Ni kama kuteleza kwenye theluji--magurudumu hupoteza mguso wao na barabara na huvuta kidogo au kukosa kabisa. Huenda usiweze kuendesha au kuvunja breki. Unaweza kurejesha udhambi kwa kuachilia kichapuzi na kusukuma kwenye klachi. Hii itapunguza kasi ya gari lako na kuruhusu magurudumu kugeuka kwa uhuru. Ikiwa gari ni hydroplaning, usitumie breki kupunguza kasi. Magurudumu ya kiendesha yakianza kuteleza, sukuma kwenye klachi ili kuyaruhusu kugeuka kwa uhuru.

Haichukui maji mengi kusababisha upangaji wa maji. Upangaji wa maji unaweza kutokea kwa kasi ya chini kama 30 mph ikiwa kuna maji mengi. Hydroplaning ni uwezekano zaidi ikiwa msukumo wa tairi ni la chini, au kutembea huvaliwa. (Mifereji ya tairi huondoa maji; ikiwa si ya kina, haifanyi kazi vizuri.)

Nyuso za barabara ambapo maji yanaweza kukusanya inaweza kuunda hali ambayo husababisha gari kwa hidroplane. Tazama mwangaza wazi, michirizi ya tairi, na matone ya mvua barabarani. Hizi ni dalili za maji yaliyotuwama. Kuwa mwangalifu hasa unapoendesha gari kwenye madimbwi. Maji mara nyingi huwa na kina kirefu vya kutosha kusababisha upangaji wa maji.

2.6.3 – Mwendo na Mikunjo

Madereva lazima warekebishe mwendo wao kwa mikondo barabarani. Ukichukua mkunjo haraka sana, mambo mawili yanaweza kutokea. Matairi yanaweza kupoteza mvutano wao na kuendelea moja kwa moja mbele, kwa hivyo unaruka nje ya barabara. Au, matairi yanaweza kuweka msukumo wao na gari kupinduka. Majaribio yameonesha kuwa lori zilizo na kitovu cha juu cha mvuto zinaweza kubingirika kwa kikomo cha kasi kilichowekwa kwa mkondo.

Polepole hadi mwendo salama kabla ya kuingia kwenye mkunjo. Kufunga breki kwenye Mkunjo ni hatari kwa sababu ni rahisi kufunga magurudumu na kusababisha utelezi. Punguza mwendo kadri inavyohitajika. Usiwahi kupita kikomo cha mwendo kilichotumwa cha mkunjo. Kuwa katika gia ambayo itakuruhusu kuharakisha kidogo kwenye mkunjo. Hii itakusaidia kuweka udhambi.

2.6.4 – Mwendo na Umbali Mbele

Unapaswa kuwa na uwezo wa kusimama kila wakati ndani ya umbali unaoweza kuona mbele. Ukungu, mvua, au hali zingine zinaweza kuhitaji upunguze mwendo ili uweze kusimama kwa umbali unaoweza kuona. Wakati wa usiku, huwezi kuona mbali na mihimili ya chini kama unavyoweza na mihimili ya juu. Wakati lazima utumie miale ya chini, punguza mwendo.

2.6.5 – Mwendo na Mtiririko wa Usalama Barabarani

Unapoendesha gari kwenye msongamano mkubwa wa magari, mwendo salama zaidi ni mwendo wa magari mengine. Magari yanayoenda upande mmoja kwa kasi sawa hayana uwezekano wa kugongana. Katika majimbo mengi, viwango vya mwendo kasi ni vya chini kwa lori na mabasi kuliko magari. Inaweza kutofautiana kama 15 mph. Tumia tahadhari zaidi unapobadilisha njia au kupita kwenye barabara hizi. Endesha kwa mwendo wa Usalama Barabarani, ikiwa unaweza bila kwenda kwa kasi isiyo halali au isiyo salama. Weka umbali salama wa kufuata.

Sababu kuu ya madereva kuzidi mipaka ya kasi ni kuokoa muda. Lakini, mtu yeyote anayejaribu kuendesha gari kwa kasi zaidi kuliko mwendo wa Usalama Barabarani hataweza kuokoa muda mwingi. Hatari zinazohusika hazifai. Ukienda kasi zaidi ya mwendo wa Usalama Barabarani nyingine, itabidi uendelee kupita magari mengine. Hii huongeza uwezekano wa ajali, na inachosha zaidi. Uchovu huongeza uwezekano wa ajali. Kupitia mtiririko wa Usalama Barabarani ni salama na rahisi zaidi.

2.6.6 – Mwendo wakati wa Kushuka daraja

Mwendo wa gari lako itaongezeka kwa viwango vya chini kwa sababu ya mvuto. Lengo lako muhimu zaidi ni kuchagua na kudumisha kasi ambayo si ya haraka sana kwa:

- Jumla ya uzito wa gari na mizigo.
- Urefu wa daraja.
- Mwinuko wa daraja.
- Hali za barabara.
- Hali ya hewa.

Ikiwa kikomo cha kasi kitawekwa, au kuna ishara inayoonesha "Kasi Salama ya Juu" usizidi kasi iliyoonyeshwa. Pia, tafuta na uzingatie ishara za onyo zinazoonesha urefu na mwinuko wa daraja. Lazima utumie athari ya breki ya injini kama njia kuu ya kudhibiti kasi yako kwenye viwango vya chini. Athari ya kusimama kwa injini ni kubwa zaidi inapokuwa karibu na rpms zinazodhibitiwa na upitishaji uko kwenye gia za chini. Okoa breki zako ili uweze kupunguza au kusimama kama inavyotakiwa na hali ya barabara na Usalama Barabarani. Hamisha gia yako kwa gia ya chini kabla ya kuanza chini ya daraja na utumie mbinu sahihi za kusimama. Tafadhali soma kwa makini sehemu ya kushuka chini kwa urefu, mwinuko kwa usalama katika "Mountain Driving".

2.6.7 – Maeneo ya Kazi ya Barabara

Usalama Barabarani ya mwendo kasi ndio sababu kuu ya majeraha na vifo katika maeneo ya kazi ya barabarani. Zingatia vikomo vya mwendo vilivyotumwa wakati wote unapokaribia na kuendesha gari kupitia eneo la kazi. Tazama kipima mwendo kasi wako, na usiruhusu mwendo kasi wako kuongezeka unapoendesha gari kupitia sehemu ndefu za ujenzi wa barabara. Punguza mwendo wako kwa hali mbaya ya hewa au hali ya barabarani. Punguza kasi yako hata zaidi wakati mfanyakazi yuko karibu na barabara.

Vifungu vya 2.4, 2.5, na 2.6 Jaribu Maarifa Yako

1. Mwongozo unasema unapaswa kuangalia mbele gani?
2. Je, ni mambo gani mawili makuu ya kutazamia mbeleni?
3. Ni ipi njia yako muhimu zaidi ya kuona pande na nyuma ya gari lako?
4. Je, "kuwasiliana" kunamaanisha nini katika uendeshaji salama?
5. Viakisi vyako vinapaswa kuwekwa wapi unaposimamishwa kwenye barabara kuu iliyogawanywa?
6. Mambo gani matatu yanajumlisha hadi umbali wa kusimama?
7. Ukienda haraka mara mbili, umbali wako wa kusimama utaongezeka mara mbili au nne?
8. Malori tupu yana breki bora zaidi. Kweli au Si kweli?
9. Hidroplaning ni nini?
10. Je, "barafu nyeusi" ni nini?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.4, 2.5, na 2.6.

2.7 – KUSIMAMIA NAFASI

Ili uwe dereva salama, unahitaji nafasi kuzunguka gari lako. Mambo yanapoharibika, nafasi hukupa muda wa kufikiria na kuchukua hatua.

Ili kupata nafasi wakati kitu kitaenda vibaya, unahitaji kudhibiti nafasi. Ingawa hii ni kweli kwa madereva wote, ni muhimu sana kwa magari makubwa. Zinachukua nafasi zaidi na zinahitaji nafasi zaidi ya kusimama na kugeuka.

2.7.1 – Nafasi ya Mbele

Kati ya nafasi zote zinazozunguka gari lako, ni eneo lililo mbele ya gari--nafasi unayoendesha --hilo ndilo muhimu zaidi.

Haja ya Nafasi ya Mbele. Unahitaji nafasi mbele ikiwa utalazimika kuacha ghafla. Kulingana na ripoti za ajali, gari ambalo malori na mabasi mara nyingi huingia ndani yake ndilo lililo mbele yao. Sababu ya mara kwa mara ni kufuata kwa karibu sana. Kumbuka, ikiwa gari lililo mbele yako ni dogo kuliko lako, linaweza kusimama kwa kasi zaidi uwezavyo. Unaweza kuacha kufanya kazi ikiwa unafuatilia kwa karibu sana.

Nafasi Ngapi? Je, ni nafasi ngapi unapaswa kuweka mbele yako? Sheria moja nzuri inasema unahitaji angalau sekunde moja kwa kila futi 10 za urefu wa gari kwa kasi ya chini ya 40 mph. Kwa kasi kubwa, lazima uongeze sekunde 1 kwa usalama. Kwa mfano, ikiwa unaendesha gari la futi 40, unapaswa kuacha sekunde 4 kati yako na gari lililo mbele yako. Katika rig ya futi 60, utahitaji sekunde 6. Zaidi ya 40 mph, utahitaji sekunde 5 kwa gari la futi 40 na sekunde 7 kwa gari la futi 60. Angalia Kielelezo 2.12.

Ili kujua ni nafasi ngapi unayo, subiri hadi gari lililo mbele lipitishwe kivuli barabarani, ukingo barabarani, au alama nyingine wazi. Kisha hesabu sekunde kama hii: "elfu moja na moja, elfu moja na mbili" na kadhalika, hadi ufikie mahali sawa. Linganisha hesabu yako na sheria ya sekunde moja kwa kila futi kumi za urefu.

Ikiwa unaendesha lori la futi 40 na kuhesabiwa hadi sekunde 2 pekee, uko karibu sana. Rudi nyuma kidogo na uhesabu tena hadi uwe na sekunde 4 za umbali unaofuata (au sekunde 5, ikiwa unaenda zaidi ya 40 mph). Baada ya mazoezi kidogo, utajua ni umbali gani unapaswa kuwa nyuma. Kumbuka kuongeza sekunde 1 kwa kasi zaidi ya 40 mph. Pia kumbuka kwamba wakati barabara ina utelezi, unahitaji nafasi zaidi ili kusimama.

2.7.2 – Nafasi ya Nyuma

Huwezi kuwazuia wengine kukufuata kwa karibu sana. Lakini kuna mambo unayoweza kufanya ili kuifanya iwe salama zaidi.

Kaa Kulia. Magari mazito mara nyingi yana trela wakati hayawezi kuendana na kasi ya Usalama Barabarani. Mara nyingi hii hutokea unapopanda mlima. Ikiwa mzigo mzito unakupunguza kasi, kaa kwenye njia inayofaa ikiwa unaweza. Kupanda mlima, hupaswi kulipita gari lingine polepole isipokuwa unaweza kuzunguka haraka na kwa usalama.

Kushughulika na Kufuata Magari kwa nyuma kwa Usalama.

Katika gari kubwa, mara nyingi ni ngumu kuona ikiwa gari liko nyuma yako. Unaweza kufuatwa na gari kwa karibu sana:

- **Unaposafiri polepole.** Madereva waliokwama nyuma ya magari ya mwendo pole mara nyingi hufuata kwa karibu.
- **Katika hali mbaya ya hewa.** Madereva wengi wa magari hufuata magari makubwa kwa karibu wakati wa hali mbaya ya hewa, hasa wakati ambapo ni vigumu kuona barabara iliyoopo mbele.

Ukijikuta unabanwa na Tailgated, haya ni baadhi ya mambo unayoweza kufanya ili kupunguza uwezekano wa ajali:

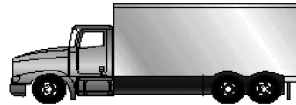
- **Epuka mabadiliko ya haraka.** Ikibidi kupunguza mwendo au kugeuza, ishara mapema, na upunguze kasi polepole sana.
- **Ongeza umbali unaofuata.** Kufungua chumba mbele yako kutakusaidia kuepuka kufanya mabadiliko ya ghafla ya kasi au mwelekeo. Pia hurahisisha gari linalofuata kwa nyuma kukuzunguka.
- **Usiharakishe.** Ni salama zaidi kufuata gari kwa Nyumba mwendo wa chini kuliko mwendo wa kasi.
- **Epuka hila.** Usiwashe taa zako za nyuma au kuwasha taa za breki. Fuata mapendekezo hapo juu.

Kielelezo 2.12

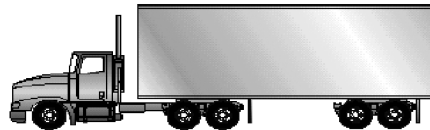
FOMU YA GARI NZITO

Kwa muda uliopangwa kufuata umbali

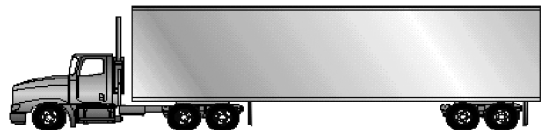
- Sekunde 1 inayohitajika kwa kila futi 10 za urefu wa gari kwa kasi ya chini ya MPH 40
- Zaidi ya MPH 40 tumia fomula sawa, kisha ongeza sekunde 1 kwa kasi ya ziada.

Lori la futi 40 (chini ya 40 MPH) = sekunde 4

Lori la futi 50 (zaidi ya 40 MPH) = sekunde 6

Lori la futi 60 (chini ya 40 MPH) = sekunde 6

2.7.3 – Nafasi kwa Pande

Magari ya kibiashara mara nyingi ni mapana na huchukua njia nyingi. Madereva salama watasimamia nafasi ndogo waliyo nayo. Unaweza kufanya hivyo kwa kuweka gari lako katikati ya njia yako, na kuepuka kuendesha gari pamoja na wengine.

Kukaa Katikati Katika Njia. Unahitaji kuweka gari lako katikati ya njia ili kuweka kibali salama kila upande. Ikiwa gari lako ni pana, huna nafasi kidogo ya kuhifadhi.

Kusafiri Karibu na Wengine. Kuna hatari mbili za kusafiri pamoja na magari mengine:

- Dereva mwingine anaweza kubadilisha njia ghafla na kukugeukia.
- Unaweza kunaswa unapohitaji kubadilisha njia.

Tafuta mahali ambapo hauko karibu na magari mengine. Wakati magari ni mengi, inaweza kuwa vigumu kupata eneo wazi. Ikiwa ni lazima kusafiri karibu na magari mengine, jaribu kuweka nafasi nyingi iwezekanavyo kati yako na wao. Pia, rudi nyuma au sokea mbele ili uhakikishe kuwa dereva mwingine anaweza kukuona.

Upepo Mkali. Upepo mkali hufanya iwe vigumu kukaa kwenye njia yako. Tatizo huwa baya zaidi kwa magari mepesi. Shida hii inaweza kuwa mbaya sana kutoka kwa vichuguu. Ukiweza kuliepuka usiendeshe kando ya wengine wakati upepo ni mkali unaweza kukuathiri.

2.7.4 – Nafasi ya Juu

Kugonga vitu vya juu ni hatari. Hakikisha kila wakati una idhini ya ziada.

Usifikirie kuwa urefu uliowekwa kwenye madaraja na njia za kupita ni sahihi. Kuweka kingo upya au theluji iliyojaa inaweza kuwa imepunguza vibali tangu urefu ulipowekwa. Uzito wa gari la mizigo hubadilisha urefu wake. Gari tupu ni kubwa kuliko iliyopakwa. Ulichopata chini ya daraja ulipopakia kinaweza kisiwe unachoweza kufanya ukiwa haujapakia.

Ikiwa una shaka kuwa unayo nafasi salama ya kupita chini ya kitu, nenda polepole. Ikiwa huna uhakika unaweza kufika, chukua njia nyingine.

Maonyo mara nyingi huwekwa kwenye madaraja ya chini au njia za chini, lakini wakati mwingine sio.

Baadhi ya barabara zinaweza kusababisha gari kuinamisha. Kunaweza kuwa na tatizo la kusafisha vitu kwenye ukingo wa barabara, kama vile ishara, miti au viunzi vya madaraja. Ambapo hili ni tatizo, endesha gari karibu kidogo na katikati ya barabara.

Kabla ya kurudi kwenye eneo, toka nje na uangalie vitu vinavyoning'inia kama vile miti, matawi au nyaya za umeme. Ni rahisi kukosa kuziona wakati wa kurudi nyuma. (Pia angalia hatari zingine kwa wakati mmoja.)

2.7.5 – Nafasi ya Chini

Madereva wengi husahau kuhusu nafasi chini ya magari yao. Nafasi hiyo inaweza kuwa ndogo sana wakati gari limepakwa sana. Hili mara nyingi ni tatizo kwenye barabara za udongo na katika yadi zisizo na lami. Njia za mifereji ya maji kwenye barabara zinaweza kusababisha miisho ya baadhi ya magari kukokota. Vunja misongo kama hiyo kwa uangalifu.

Njia za reli zinaweza kushikamana na inchi kadhaa, na zinaweza kusababisha matatizo. Hili ni tatizo hasa wakati wa kuvuta trela zilizo na kibali kidogo cha chini na ambapo sehemu karibu na magari zimechakaa. Usichukue nafasi ya kukatwa katikati.

2.7.6 – Nafasi ya Kukunja Kona

Nafasi karibu na lori au basi ni muhimu kwa kukunja kona. Kwa sababu ya kufuatilia kwa upana na kuzima, magari makubwa yanaweza kugonga magari au vitu vingine wakati wakati wakukunja kona.

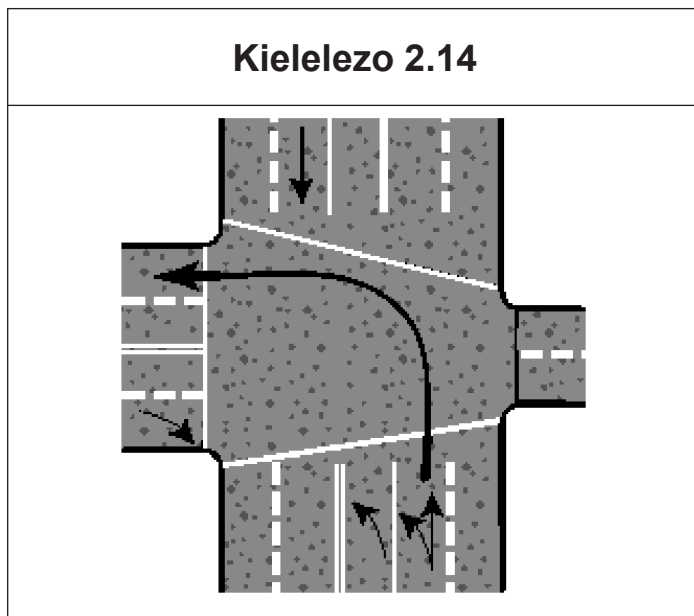
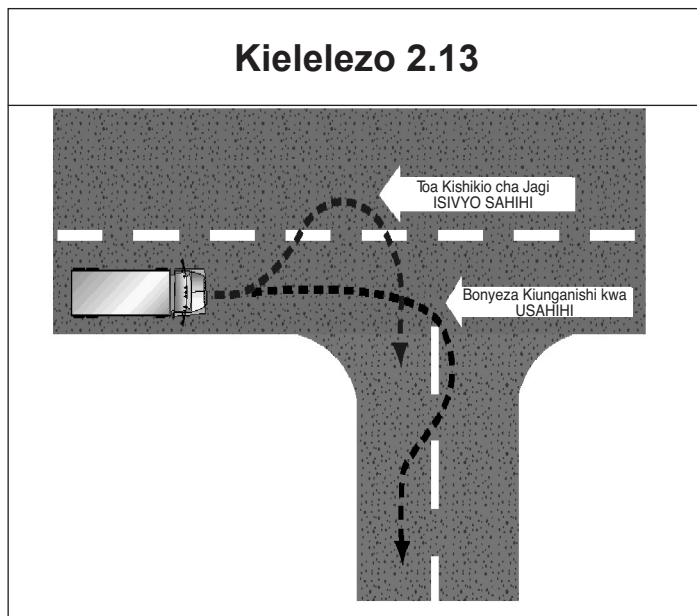
Kukunja Kulia. Zifuatazo ni baadhi ya sheria za kusaidia kuzuia ajali wakati kukunja kona kulia:

- Geuka polepole ili kujipa wewe na wengine muda zaidi ili kuepuka matatizo.
- Ikiwa unaendesha lori au basi ambalo haliwezi kugeuka kulia bila kuyumba kwenye njia nyingine, pinduka kwa upana unapomaliza Mgeuko. Weka nyuma ya gari lako karibu na ukingo. Hii itazuia madereva wengine kukupitisha upande wa kulia.
- Usigeuke kwa upana kuelekea kushoto unapoanza Mgeuko. Dereva anayefuata anaweza kufikiria kuwa unageuka kushoto na kujaribu kukupita upande wa kulia. Unaweza kugonga gari lingine unapomaliza Mgeuko yako.

- Iwapo ni lazima uvuke kwenye njia inayokuja ili kugeuka, angalia magari yanayokuja kwako. Wape nafasi ya kupita au kuacha. Walakini, usiwaunge mkono, kwa sababu unaweza kumgonga mtu nyuma yako. Angalia Kielelezo 2.13.

Kukunja Kushoto. Kwa kukunja upande wa kushoto, hakikisha uko katikati ya makutano kabla ya kuanza kukunja kushoto. Ukigeuka haraka sana, upande wa kushoto wa gari lako unaweza kugonga gari lingine kwa sababu ya kutofuatilia.

Ikiwa kuna njia mbili za kugeuka, chukua njia ya kulia kila wakati. Usianze kwenye njia ya ndani kwa sababu unaweza kulazimika kuzungusha kulia ili kukata kona. Madereva walioko upande wako wa kushoto wanaweza kuonekana kwa urahisi zaidi. Tazama Mchoro 2.14.

Mizunguko. Mizunguko ya kisasa imekuwa ikijengwa kote Marekani tangu mwanzoni mwa miaka ya 1990 na kote Pennsylvania tangu 2005.

Mizunguko imethibitishwa kuwa salama zaidi na yenye ufanisi zaidi kuliko makutano ya jadi, pamoja na, aina nyingine za makutano ya mviringo.

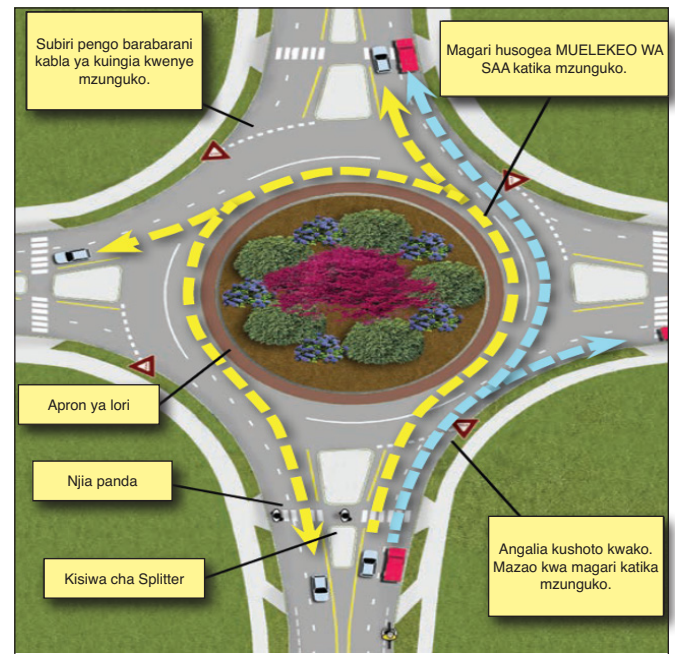
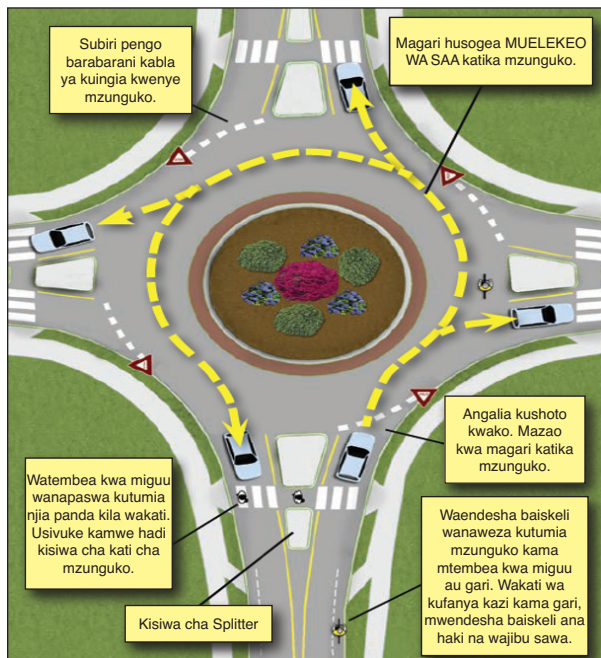
Mambo muhimu ya kuabiri mizunguko:

- Faida kwa watembea kwa miguu.
 - Faida wakati wa kuingia. Usalama Barabarani anayezunguka ni haki ya njia.
 - Ikihitajika, Simama kwenye Njia ya Mazao hadi kuwe na mwanya wa kutosha wa Usalama Barabarani.
 - Endelea polepole kinyume na mwendo wa saa kupitia mzunguko ili kuepuka kupinduka au mabadiliko ya upakiaji.
 - Trekta/Gari dogo la trela linapaswa kukaa kwenye barabara inayozunguka.
 - Matairi ya trela ya nyuma yanapaswa kufuatilia kwenye aproni ya lori inapohitajika.
 - Aproni za lori pia zinaweza kuwa kwenye kingo za nje za barabara inayozunguka na/au njia za kuingilia.
 - Katika baadhi ya maeneo lori nusu na kubwa zaidi huenda zikahitaji kuzunguka mzunguko ili kufanya mgeuko wa kulia unaohitajika.
- Mizunguko hii inapaswa kutiwa saini kwa ujanja unaohitajika.

Mizunguko ya Njia nyingi ni mara chache sana iliyoundwa ili kubeba lori kando. Kwa hivyo, lori kwa kawaida huhitaji kutumia njia zote mbili ndani ya barabara inayozunguka na huenda zikahitaji kutumia njia zote mbili za kuingia na kutoka.

Maelezo ya Ziada ya Mzunguko:

- <https://www.penndot.gov/ProjectAndPrograms/RoadDesignEnvironment/RoadDesign/Pages/Roundabouts.aspx>
- <https://safety.fhwa.dot.gov/intersection/innovative/roundabouts/>
- Chapisho 578 - Njia Moja ya Mzunguko, Taarifa za Jumla na Vidokezo vya Kuendesha kwa Madereva wa Pikipiki
- Chapisho 579 - Mizunguko, Taarifa za Jumla kwa Waendesha Baiskeli na Watembeaji
- Chapisho 580 - Mizunguko ya Njia Nyingi, Taarifa ya Jumla na Vidokezo vya Kuendesha kwa Madereva wa Pikipiki

2.7.7 – Nafasi Inayohitajika Kuvuka au Kuingia Barabarani

Jihadharini na ukubwa na uzito wa gari lako unapovuka au kuingia barabarani. Yafuatayo ni baadhi ya mambo muhimu ya kukumbuka:

- Kwa sababu ya mwendo wa polepole na nafasi ambayo magari makubwa yanahitaji, unaweza kuhitaji pengo kubwa zaidi ili kuingia kwenye Usalama Barabarani kuliko vile ungefanya kwenye gari. Subiri pengo kubwa la kutosha la Usalama Barabarani ili kuingia barabarani.
- Kuongeza kasi hutofautiana na mzigo. Ruhusu nafasi zaidi ikiwa gari lako limepakwa sana.
- Kabla ya kuvuka barabara, hakikisha kuwa unaweza kuvuka kabla ya msongamano wa magari kukufikia.

2.8 – KUONA HATARI

2.8.1 – Umuhimu wa Kuona Hatari

Hatari ni Nini? Hatari ni hali yoyote ambayo husababisha safari yetu kuwa isiyo salama. Hali ya barabarani au mtumiaji mwingine wa barabara (dereva, mwendesha baiskeli, mtembea kwa miguu) ambayo ni hatari inayowezekana inaweza kuwa hatari. Kwa mfano, gari lililo mbele yako linaelekea kwenye njia ya kutokea ya barabara kuu, lakini taa zao za breki huwaka na huanza kushika breki kwa nguvu. Hii inaweza kumaanisha kuwa dereva hana uhakika kuhusu kuchukua njia panda. Wanaweza kurudi ghafla kwenye barabara kuu. Gari hili ni hatari. Ikiwa dereva wa gari anakata mbele yako, sio hatari tena; ni dharura.

Kuona Hatari Hukuwezesha Kuwa Tayari. Utakuwa na muda zaidi wa kuchukua hatua ikiwa utaona hatari kabla hazijawa dharura. Katika mfano ulio hapo juu, unaweza kubadilisha njia au kupunguza mwendo ili kuzuia ajali ikiwa gari litakatika mbele yako ghafla. Kuona hatari hii hukupa muda wa kuangalia Kifaa/Kioo chako cha Kufuatilia Magari na kuashiria mabadiliko ya njia. Kuwa tayari kunapunguza hatari. Dereva ambaye hakuona hatari hiyo hadi gari la polepole liliporudi kwenye barabara kuu iliyokuwa mbele yao, angelazimika kufanya jambo kwa ghafla sana. Kufunga breki ghafla au kubadilisha njia ya haraka kuna uwezekano mkubwa wa kusababisha ajali.

Kujifunza Kuona Hatari. Mara nyingi kuna vidokezo ambavyo vitakusaidia kuona hatari. Kadiri unavyoendesha gari, ndivyo unavyoweza kujifunza kuona hatari. Sehemu hii itazungumza juu ya hatari ambazo unapaswa kuzifahamu.

2.8.2 – Barabara Hatarishi

Punguza mwendo na uwe mwangalifu sana ukiona mojawapo ya hatari zifuatazo za barabarani:

- **Maeneo ya Kazi.** Wakati watu wanafanya kazi barabarani, ni hatari. Kunaweza kuwa na njia nyembamba, kona kali, au nyuso zisizo sawa. Madereva wengine mara nyingi hukengeushwa na kuendesha gari bila usalama. Wafanyakazi na magari ya ujenzi wanaweza kupata njia. Endesha polepole na kwa uangalifu karibu na maeneo ya kazi. Tumia vimulika vya njia nne au taa za breki kuwaonya madereva walio nyuma yako. Kwa mujibu wa sheria, lazima uwashe taa zako za mbele. Adhabu huongezeka kwa ukiukwaji katika maeneo ya kazi!
- **Kushusha.** Wakati mwingine lami huanguka kwa kasi karibu na ukingo wa barabara. Kuendesha gari karibu sana na ukingo kunaweza kuelekeza gari lako kando ya barabara. Hii inaweza kusababisha sehemu ya juu ya gari lako kugonga vitu vya kando ya barabara (ishara, viungo vya miti). Pia, inaweza kuwa vigumu kuelekeza unapovuka eneo la kuteremka, ukitoka nje ya barabara, au unaporudi.
- **Vitu vya Kigeni.** Vitu ambavyo vimeanguka barabarani vinaweza kuwa hatarishi. Vinaweza kuwa hatarishi kwa matairi yako na rimu za magurudumu. Wanaweza kuharibu mistari ya umeme na breki. Vinaweza kushikika kati ya matairi mawili na kusababisha uharibifu mkubwa. Vizuizi vingine vinavyoonekana kuwa visivyo na madhara vinaweza kuwa hatari sana. Kwa mfano, sanduku za kadibodi zinaweza kuwa tupu, lakini pia zinaweza kuwa na nyenzo ngumu au nzito inayoweza kusababisha uharibifu. Ndivyo ilivyo kwa karatasi na magunia ya nguo. Ni muhimu kuwa macho kwa vitu vya kila aina, ili uweze kuviona mapema vya kutosha ili kuviepuka bila kufanya harakati za ghafla na zisizo salama.
- **Zima Njia panda/Kwenye Njia panda.** Njia za kutoka kwa njia huru na za barabarani zinaweza kuwa hatari kwa magari ya biashara. Njia panda na kwenye njia panda mara nyingi huwa na alama za kikomo cha kasi zilizobandikwa. Kumbuka, kasi hizi zinaweza kuwa salama kwa magari, lakini huenda zisiwe salama kwa magari makubwa au magari yaliyojaa sana. Toka zinazoshuka na kugeuka kwa wakati mmoja zinaweza kuwa hatari sana. Kupunguza kiwango hufanya iwe vigumu kupunguza mwendo. Kufunga breki na kugeuka kwa wakati mmoja kunaweza kuwa mazoezi hatari. Hakikisha unaenda polepole vya kutosha kabla ya kuingia kwenye sehemu iliyojipinda ya barabara unganishi au kwenye ngazi.

2.8.3 – Madereva Ambao Ni Hatari

Ili kujilinda mwenyewe na wengine, lazima ujue ni wakati gani madereva wengine wanaweza kufanya kitu hatari. Baadhi ya dalili za aina hii ya hatari zimejadiliwa hapa chini:

- **Uono Uliyozuiwa.** Watu ambao hawawezi kuona wengine ni hatari hatari sana. Kuwa macho kwa madereva ambao uono wao umezuiwa. Magari ya kati, malori yaliyopakiwa mizigo, na magari yenye dirisha la nyuma lililozuiwa ni mifano. Malori ya kukodisha yanapaswa kutazamwa kwa uangalifu. Madereva wao mara nyingi hawajazoea uono madogo waliyonao kwa pande na nyuma ya lori. Wakati wa majira ya baridi kali, magari yenye madirisha yenye barafu, yaliyofunikwa na barafu au theluji ni hatari.

Magari yanaweza kufichwa kwa sehemu na makutano au vichochoro. Ikiwa unaweza tu kuona sehemu ya nyuma au ya mbele ya gari lakini sio dereva, basi hawawezi kukuona. Kuwa macho kwa sababu wanaweza kurudi nyuma au kuingia kwenye njia yako. Kuwa tayari kusimama kila wakati.
- **Lori za Kusafirisha Zinaweza Kuwa Hatari.** Vifurushi au milango ya gari mara nyingi humzuia dereva kuona. Madereva wa mabasi yaendayo kasi, magari ya posta na magari ya kuleta mizigo ya ndani mara nyingi huwa na haraka na wanaweza kuondoka ghafla kwenye gari lao au kuendesha gari lao kwenye njia ya Usalama Barabarani.
- **Magari Yanayogeshwa Yanaweza Kuwa Hatari,** hasa watu wanapoanza kuyatoka. Au, wanaweza kuanza ghafla na kuingia kwenye njia yako. Tazama mwendo ndani ya gari au mwendo wa gari lenyewe unaoonesha watu wako ndani. Tazama taa za breki au taa mbadala, moshi na vidokezo vingine ambavyo dereva anakaribia kusogeza.
- **Kuwa makini na basi lililosimama.** Abiria wanaweza kuvuka mbele au nyuma ya basi, na mara nyingi hawawezi kukuona.
- **Waendesha pikipiki na Pikipiki nyepesi wanaweza sababisha hatari zinazowezekana,** kwa sababu zinaweza kuwa ngumu kuonekana au rahisi kuzitazama. Jitayarishe kwa waendesha pikipiki.
- **Watembea kwa miguu na Waendesha Baiskeli Pia Wanaweza Kuwa Hatari.** Watembea kwa miguu, wakimbaji, na waendesha baiskeli wanaweza kuwa barabarani wakiwa wameegemeza msongamano wa magari, hivyo wasiweze kukuona. Wakati mwingine huvaa stereo zinazobebeka na vifaa vya sauti, kwa hivyo hawawezi kukusikia pia. Hii inaweza kuwa hatari. Siku za mvua, watembea kwa miguu wanaweza wasikuone kwa sababu ya kofia au miavuli. Huenda wanaharakisha kutoka kwenye mvua na huenda wasizingatie msongamano wa magari. Wanapokuona, si salama kamwe kumpungia mtembea kwa miguu barabarani wakati wowote na hasa katika maeneo yasiyo na alama au katikati ya vizuizi.

Hapa kuna baadhi ya mambo ya kukumbuka kuhusu waendesha baiskeli ambao unaweza kukutana nao barabarani:

1. Unapokaribia au kupita baiskeli, punguza mwendo hadi kasi salama.
2. Kabla ya kupita, ni lazima kwanza uamue kama unaweza kuendesha karibu na mwendesha baiskeli. Hakikisha umeangalia Usalama Barabarani inayokuja. Unapopita, ni lazima **uruhusu angalau futi nne** kati ya gari lako na baiskeli ili kupita kwa usalama. Ikihitajika na ukiweza kufanya hivyo kwa usalama, unaruhusiwa kuvuka mstari wa katikati wa rangi ya njano mara mbili ili uweze kudumisha kibali cha futi nne kati ya gari lako na baiskeli.

3. Isipokuwa wapinduke kushoto, waendesha baiskeli wanaosafiri polepole zaidi kuliko magari yanayopita lazima wafuate upande wa kulia wa barabara na lazima wasafiri katika mwelekeo sawa na wa Usalama Barabarani wengine. Hata hivyo, sharti hili limeondolewa kwenye barabara zenye njia moja katika kila upande.
 4. Kunapokuwa na njia moja tu ya usafiri, waendesha baiskeli wanaweza kutumia sehemu yoyote ya njia hiyo ili kuepuka hatari kwenye barabara, ikiwa ni pamoja na kuweka umbali salama kutoka kwa magari yaliyosimamishwa na kuegeshwa.
 5. Madereva hawawezi kugeukia njia ya mwendesha baiskeli ambaye anaendesha moja kwa moja kwenye barabara au begani.
 6. Baada ya kumpita mwendesha baiskeli, usipunguze mwendo au usimame haraka. Kusimama kwa haraka kunaweza kusababisha mwendesha baiskeli kugonga gari lako
 7. Huwezi kumlazimisha mwendesha baiskeli kutoka barabarani. Ukifanya hivi, unaweza kukabiliwa na mashtaka ya jinai.
 8. Waendesha baiskeli wanachukuliwa kuwa waendeshaji magari na wanatarajiwa kutii sheria zote za Usalama Barabarani; hata hivyo, wanaweza kusafiri chini ya kasi ya chini zaidi iliyotumwa na hawawezi kutajwa kwa kuzuia Usalama Barabarani. Waendesha baiskeli wanaweza kufanya kazi kwenye bega au berm, lakini hawatakiwi kufanya hivyo.
 9. Usipige honi yako karibu na waendesha baiskeli, isipokuwa ni lazima ufanye hivyo ili kuepuka ajali.
- **Kukengeusha.** Watu ambao wamekengeushwa ni hatari. Angalia ni wapi wanatafuta. Ikiwa wanatafuta mahali pengine, hawawezi kukuona. Lakini kuwa macho hata wanapokutazama. Wanaweza kuamini kwamba wana haki ya njia.
 - **Watoto.** Watoto huwa na tabia ya kuchukua hatua haraka bila kuangalia Usalama Barabarani. Watoto wanaocheza na wenzao wanaweza wasitafute Usalama Barabarani na ni hatari kubwa.
 - **Wazungumzaji.** Madereva au watembea kwa miguu wanaozungumza wanaweza kuwa hawazingatii msongamano wa magari.
 - **Wafanyakazi.** Watu wanaofanya kazi kwenye au karibu na barabara ni kidokezo cha hatari. Kazi hii inaleta usumbufu kwa madereva wengine na huenda wafanyakazi wenyewe wasikuone.
 - **Malori ya Barafu.** Mtu anayeua barafu ni kidokezo cha hatari. Watoto wanaweza kuwa karibu na wasikuone.
 - **Magari Yanayozimwa.** Madereva wanaobadilisha tairi au kurekebisha injini mara nyingi hawazingatii hatari ambayo Usalama Barabarani ya barabarani iko kwao. Mara nyingi huwa hawajali. Magurudumu yaliyoinuliwa au kofia zilizoinuliwa ni dalili za hatari.
 - **Ajali.** Ajali ni hatari sana. Watu waliohusika katika ajali hiyo wanaweza wasitafute polisi wa usalama barabarani. Madereva wanaopita huwa wanaangalia ajali. Mara nyingi watu hukimbia kuvuka barabara bila kuangalia. Magari yanaweza kupungua mwendo au kusimama ghafla.
 - **Wanunuzi.** Watu ndani na karibu na maeneo ya ununuzi mara nyingi hawatazami Usalama Barabarani kwa sababu wanatafuta maduka au kuangalia madirisha ya duka.
 - **Madereva Waliochanganyikiwa.** Madereva waliochanganyikiwa mara nyingi hubadilisha mwelekeo ghafla au kusimama bila onyo. Kuchanganyikiwa ni jambo la kawaida karibu na barabara kuu au makutano ya barabara kuu na makutano makubwa. Watalii wasiojua eneo hilo wanaweza kuwa hatari sana. Vidokezo kwa watalii ni pamoja na mizigo ya juu ya gari na nambari za leseni za nje ya serikali. Vitendo visivyotarajiwa (kusimama katikati ya kizuizi, kubadilisha njia bila sababu dhahiri, taa za chelezo kuwaka ghafla) ni dalili za kuchanganyikiwa. Kusitasita ni kidokezo kingine, ikiwa ni pamoja na kuendesha gari polepole sana, kwa kutumia breki mara nyingi, au kusimama katikati ya makutano. Unaweza pia kuona madereva ambao wanatazama alama za barabarani, ramani, na nambari za nyumba. Huenda madereva hawa hawakujali.
 - **Madereva Wanaoendesha Pole pole.** Madereva wanaoshindwa kudumisha mwendo wa kawaida ni hatari. Kuona magari yakienda polepole mapema kunaweza kuzuia ajali. Baadhi ya magari, kwa asili yao, ni ya polepole na kuyaona ni kidokezo cha hatari (mopeds, mashine za shamba, mashine za ujenzi, matrekta, magari ya kukokotwa na farasi nk). Baadhi ya hizi zitakuwa na alama ya "gari linalotembea polepole" ili kukuonya. Hii ni pembetatu nyekundu yenye kituo cha machungwa. Itazame.
 - **Madereva Wanaoashiria Kugeuka Wanaweza Kuwa Hatari.** Madereva wanaoashiria kugeuka wanaweza kupunguza kasi kuliko inavyotarajiwa au kusimama. Iwapo wanapinduka sana kwenye uchochoro au njia ya kuendesha gari, wanaweza kwenda polepole sana. Ikiwa watembea kwa miguu au magari mengine yanawazuia, wanaweza kulazimika kusimama barabarani. Magari yanayogeuka kushoto huenda yakalazimika kusimama kwa magari yanayokuja.

- **Madereva wakiwa na Haraka.** Madereva wanaweza kuhisi gari lako la kibiashara linawazuia kufika wanapotaka kwenda kwa wakati. Madereva kama hao wanaweza kupita bila pengo salama katika Usalama Barabarani inayokuja, wakikata karibu sana mbele yako. Madereva wanaoingia barabarani wanaweza kuvuta mbele yako ili kuepuka kukwama nyuma yako, na kusababisha upate breki. Fahamu hili na uangalie madereva ambao wana haraka.
- **Madereva Walioharibikiwa.** Madereva ambao wana usingizi, wamekunywa pombe kupita kiasi, wanatumia dawa za kulevya, au ambao ni wagonjwa ni hatari.

Baadhi ya vidokezo kwa madereva hawa ni:

- Kusukwasukwa barabarani au kuhama kutoka upande mmoja hadi mwingine.
- Kuacha barabara (kudondosha magurudumu ya kulia kwenye bega, au kugonga ukingo kwa kugeuka).
- Kusimama kwa wakati usiofaa (kusimama kwenye mwanga wa kijani, au kusubiri kwa muda mrefu sana kwenye kituo).
- Fungua dirisha wakati wa baridi.
- Kuongeza kasi au kupunguza mwendo ghafla, kuendesha kwa kasi sana au polepole mno.

Kuwa macho kwa madereva walevi na madereva wanaopata usingizi usiku sana.

- **Harakati za Mwili wa Dereva kama Kidokezo.** Madereva hutazama upande ambao wataelekea. Wakati mwingine unaweza kupata kidokezo kutoka kwa kichwa cha dereva na harakati za mwili ambazo dereva anaweza kugeuka, ingawa ishara za Mgeuko hazijawashwa. Madereva wanaofanya ukaguzi wa mabega wanaweza kuwa watabadilisha njia. Vidokezo hivi vinaonekana kwa urahisi zaidi kwa waendesha pikipiki na baiskeli. Tazama watumiaji wengine wa barabara na ujaribu kujua kama wanaweza kufanya jambo hatari.
- **Migogoro.** Uko kwenye mgogoro inapobidi ubadili kasi na/au mwelekeo ili kuepuka kugonga mtu. Migogoro hutokea kwenye makutano ambapo magari hukutana, kwenye miunganisho (kama vile njia ya kugeuka njia panda) na pale panapohitajika mabadiliko ya njia (kama vile mwisho wa njia, kulazimisha kuhamia kwa njia nyingine ya Usalama Barabarani). Hali nyingine ni pamoja na mwendo wa polepole au msongamano wa magari katika njia ya Usalama Barabarani, na matukio ya ajali. Angalia madereva wengine ambao wako kwenye migogoro kwa sababu ni hatari kwako. Wanapoguswa na mzozo huu, wanaweza kufanya jambo ambalo litawaweka kwenye mgogoro na wewe.

2.8.4 – Kuwa na Mpango Daima

Unapaswa kuwa kila wakati kuchunguza vihatarishi. Hata hivyo, usisahau kwa nini unatafuta hatari--zinaweza kugeuka kuwa dharura. Hata hivyo, usisahau kwa nini unatafuta hatari--zinaweza kugeuka kuwa dharura. Unatafuta hatari ili kupata wakati wa kupanga njia ya kutoka kwa dharura yoyote. Unapooona hatari, fikiria kuhusu dharura zinazoweza kutokea na utambue ungefanya nini. Jitayarishe kila wakati kuchukua hatua kulingana na mipango yako. Kwa njia hii, utakuwa dereva aliyejitayarisha na anayejiilinda ambaye ataboresha usalama wako mwenyewe na pia usalama wa watumiaji wote wa barabara.

Vifungu vidogo vya 2.7 na 2.8 Jaribu Maarifa Yako

1. Unawezaje kujua ni sekunde ngapi za nafasi ya kufuata uliyo nayo?
2. Ikiwa unaendesha gari la futi 30 kwa kilomita 55 kwa saa, unapaswa kuruhusu sekunde ngapi za umbali kufuata?
3. Unapaswa kupunguza umbali unaofuata ikiwa mtu anakufuata kwa karibu sana. Kweli au Si kweli?
4. Ukielea kwa upana kuelekea kushoto kabla ya kugeuka kulia, dereva mwingine anaweza kujaribu kukupita upande wa kulia. Kweli au Si kweli?
5. Hatari ni Nini?
6. Kwa nini ufanye mipango ya dharura unapooona hatari?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.7 na 2.8

2.9 – UENDESHAJI ULIOKENGEUSHWA

Usumbufu wa dereva ni kitu chochote kinachoondoa umakini wako kutoka kwa kuendesha. Wakati wowote unapoendesha gari na umakini wako hauko kwenye jukumu la kuendesha, unajiweka hatarini, abiria wako, magari mengine na watembea kwa miguu. Uendeshaji uliokengeushwa unaweza kusababisha migongano, na kusababisha majeraha, kifo au uharibifu wa mali.

Shughuli za ndani ya gari ambazo zinaweza kuvuruga umakini wako ni pamoja na: kuzungumza na abiria; kurekebisha redio, kicheza CD au udhibiti wa hali ya hewa; kula, kunywa au kuvuta sigara; kusoma ramani au fasihi nyingine; kuokota kitu kilichoanguka; kuzungumza kwenye simu ya mkononi au redio ya CB; kusoma au kutuma ujumbe wa maandishi; kutumia aina yoyote ya vifaa vya telematik au elektroniki (kama vile mifumo ya urambazaji, paja, msaidizi binafsi wa dijiti, kompyuta, n.k.); kuota mchana au kushughulishwa na vikengeusha-fikiria vingine vya kiakili; na wengine wengi.

Vizuizi vinavyoweze kana ambavyo vinaweza kutokea nje ya gari linalosonga: Usalama Barabarani ya nje, magari au watembea kwa miguu; matukio ya nje kama vile polisi kumvuta mtu juu au eneo la ajali; mwanga wa jua/machweo; vitu katika barabara; ujenzi wa barabara; kusoma mabango au matangazo mengine ya barabarani; na wengine wengi.

2.9.1 – Tatizo la Kuacha Kufanya Kazi kwa Usumbufu kwa Uendeshaji

Utafiti wa Kusababisha Ajali za Lori Kubwa (LTCCS) uliripoti kuwa asilimia 8 ya ajali za lori kubwa zilitokea wakati madereva wa Commercial Motor Vehicle (CMV) walipokerwa nje na asilimia 2 ya ajali kubwa za lori zilitokea wakati dereva alikuwa amekengeushwa ndani.

Takribani watu 5,500 huuawa kila mwaka kwenye barabara za Marekani na wastani wa 448,000 hujeruhiwa katika ajali za magari zinazohusisha uendeshaji ovyo ovyo (Hali za Usalama wa Usalama Barabarani za NHTSA: Uendeshaji Kikatili).

Utafiti unaonesha kuwa mzigo wa kuongea kwenye simu ya rununu - hata ikiwa ni bila mikono - hudhoofisha ubongo wa 39% ya nishati ambayo kawaida hutumia kuendesha gari salama. Madereva wanaotumia kifaa kinachoshikiliwa kwa mkono wana uwezekano mkubwa wa kupata ajali mbaya kiasi cha kusababisha majeraha. (Tovuti ya uendeshaji iliyokengeushwa ya NHTSA, www.distracted.gov).

2.9.2 – Madhara ya Uendeshaji Kwa Usumbufu

Madhara ya uendeshaji uliokengeushwa ni pamoja na mtazamo wa polepole, ambao unaweza kukusababishia kuchelewa kutambua au kushindwa kabisa kutambua tukio muhimu la Usalama Barabarani; kucheleweshwa kufanya maamuzi na hatua isiyofaa, ambayo inaweza kukusababishia kuchelewa kuchukua hatua inayofaa au kuingiza vibaya usukani, kichapuzi au breki.

2.9.3 – Aina za Vikwazo

Kuna sababu nyingi za kuvuruga, zote zina uwezo wa kuongeza hatari.

Usumbufu wa kimwili - unaokufanya uondoe mikono yako kwenye gurudumu au macho nje ya barabara, kama vile kufikia kitu.

Kukengeushwa kiakili – shughuli zinazoondoa akili yako barabarani, kama vile kuzungumza na abiria au kufikiria kuhusu jambo lililotokea mchana.

Kukengeushwa kimwili na kiakili – hata uwezekano mkubwa zaidi wa ajali kutokea, kama vile kuzungumza kwenye simu ya mkononi; au kutuma au kusoma ujumbe wa maandishi.

2.9.4 – Simu za Mkononi/Simu za mkononi

49 CFR Sehemu ya 383, 384, 390, 391 na 392 ya Kanuni za Shirikisho za Usalama wa Mtoa huduma wa Magari (FMCSRs) na Kanuni za Nyenzo Hatari (HMR) huzuia matumizi ya simu za mkononi zinazoshikiliwa na madereva wa magari ya kibiashara (CMVs); na kutekeleza vikwazo vipya vya kutostahiki madereva kwa madereva wa CMV ambao wanashindwa kutii kizuizi hiki cha Shirikisho; au walio na hatia nyingi kwa kukiuka sheria ya Jimbo au mtaa au amri kuhusu udhibiti wa Usalama Barabarani wa magari ambayo inazuia matumizi ya simu za mkononi zinazoshikiliwa kwa mkono. Zaidi ya hayo, watoa huduma za magari hawaruhusiwi kuhitaji au kuruhusu madereva wa CMV kutumia simu za mkononi zinazoshikiliwa kwa mkono.

Matumizi ya simu za mkononi yanamaanisha, "kutumia angalau mkono mmoja kushika simu ya mkononi kufanya mawasiliano ya sauti; "kupiga simu ya rununu kwa kubonyeza zaidi ya kitufe kimoja"; au "kuhama kutoka kwa nafasi ya kuketi ya kuendesha gari huku akiwa amezuliwa na mkanda wa usalama ili kufikia simu ya rununu". Ukichagua kutumia simu ya mkononi unapotumia CMV, unaweza tu kutumia simu ya mkononi isiyoyana na mikono ambayo iko karibu nawe na inayoweza kuendesha kwa kufuata sheria ya kufanya mawasiliano ya sauti.

CDL yako itaondolewa baada ya kutiwa hatiani mara mbili au zaidi ya sheria yoyote ya serikali kuhusu matumizi ya simu ya mkononi inayoshikiliwa kwa mkono unapoendesha CMV. Kutostahiki ni siku 60 kwa kosa la pili ndani ya miaka 3 na siku 120 kwa makosa matatu au zaidi ndani ya miaka 3. Kwa kuongeza, ukiukwaji wa kwanza na kila baadae wa kukataza vile unakabiliwa na adhabu za kiraia zilizowekwa kwa madereva hao, kwa kiasi cha hadi \$ 2,750. Wabebaji wa magari lazima wasiruhusu wala kuhitaji madereva kutumia simu ya mkononi inayoshikiliwa kwa mkono wanapoendesha gari. Waajiri pia wanaweza kukabiliwa na adhabu ya kiraia kwa kiasi cha hadi \$11,000. Kuna hali ya dharura inayokuruhusu kutumia simu zako za mkononi zinazoshikiliwa kwa mkono ikiwa ni lazima kuwasiliana na maafisa wa kutekeleza sheria au huduma nyingine za dharura.

Utafiti unaonesha kuwa uwezekano wa kuhusika katika tukio muhimu zaidi la usalama (k.m., ajali, ajali karibu na ajali, kupotoka kwa njia isiyokusudiwa) ni kubwa mara 6 kwa madereva wa CMV ambao hushiriki katika kupiga simu ya rununu wanapoendesha kuliko wale ambao hawafanyi hivyo.

Madereva wanaopiga simu waliondoa macho yao kwenye barabara ya mbele kwa wastani wa sekunde 3.8. Kwa 55 mph (au futi 80.7 kwa sekunde), hii ni sawa na dereva anayesafiri futi 306, takriban urefu wa uwanja wa mpira, bila kuangalia barabara.

Jukumu lako kuu ni kuendesha gari kwa usalama. Ili kufanya hivi, lazima uelekeze umakini wako kamili kwenye jukumu la kuendesha gari.

Kumbuka kwamba vifaa visivyo na mikono vina uwezekano mdogo kuliko simu za mkononi kukusababishia kukengeushwa. Umakini umegeuzwa kutoka kwa kazi ya kuendesha gari ukitumia kifaa chochote.

2.9.5 – Kutuma SMS

49 CFR Sehemu ya 383, 384, 390, 391, 392, Sheria za Shirikisho za Usalama wa Mtoa huduma wa Magari (FMCSR) inakataza kutuma SMS kwa madereva wa magari ya kibiashara (CMV) wanapofanya kazi katika biashara kati ya nchi; na kutekeleza vikwazo vipya vya kutostahiki madereva kwa madereva wa CMV wanaoshindwa kutii katazo hili la Shirikisho; au walio na hatia nyingi kwa kukiuka sheria ya Jimbo au mtaa au amri kuhusu udhibiti wa Usalama Barabarani wa magari ambayo inakataza kutuma ujumbe mfupi unapoendesha gari. Zaidi ya hayo, watoa huduma za magari hawaruhusiwi kuhitaji au kuruhusu madereva wao kushiriki katika kutuma SMS wanapoendesha.

Kutuma SMS kunamaanisha kuingiza maandishi mwenyewe ndani, au kusoma maandishi kutoka kwa kifaa cha kielektroniki. Hii inajumuisha, lakini sio tu, huduma ya ujumbe mfupi, barua-pepe, ujumbe wa papo hapo, amri au ombi la kufikia ukurasa wa Wavuti wa Ulimwenguni Pote, au kujihusisha na njia nyingine yoyote ya kurejesha maandishi ya kielektroniki, kwa mawasiliano ya sasa au ya baadaye.

Kifaa cha kielektroniki kinajumuisha, lakini sio ndogo, simu ya rununu; msaidizi wa kibinafsi wa dijiti; paja; kompyuta; au kifaa kingine chochote kinachotumiwa kuingiza, kuandika, kutuma, kupokea au kusoma maandishi.

CDL yako itaondolewa baada ya kutiwa hatiani mara mbili au zaidi ya sheria yoyote ya serikali kuhusu kutuma SMS unapotumia CMV. Kutostahiki ni siku 60 kwa kosa la pili ndani ya miaka 3 na siku 120 kwa makosa matatu au zaidi ndani ya miaka 3. Kwa kuongeza, ukiukwaji wa kwanza na kila baadae wa kukataza vile unakabiliwa na adhabu za kiraia zilizowekwa kwa madereva hao, kwa kiasi cha hadi \$ 2,750. Hakuna mtoa huduma yeyote wa magari atakayeruhusu au kuhitaji madereva wake kushiriki katika kutuma ujumbe mfupi wa simu wakati wa kuendesha gari. Kuna hali ya dharura ambayo hukuruhusu kutuma SMS ikihitajika ili kuwasiliana na maafisa wa kutekeleza sheria au huduma zingine za dharura.

Ushahidi unapendekeza kwamba kutuma ujumbe mfupi ni hatari zaidi kuliko kuzungumza kwenye simu ya mkononi kwa sababu inahitaji uangalie skrini ndogo na ubadilishe vitufe kwa mikono ya mtu. Kutuma SMS ndicho kikengeushacho cha kutisha zaidi kwa sababu kinahusisha usumbufu wa kimwili na kiakili kwa wakati mmoja.

Utafiti unaonesha kuwa uwezekano wa kuhusika katika tukio muhimu la usalama (k.m., ajali, ajali karibu na ajali, kupotoka kwa njia isiyo ya kukusudia) ni mara 23.2 zaidi kwa madereva wa CMV wanaojihusisha na kutuma SMS wakiwa wanaendesha gari kuliko wale ambao hawafanyi hivyo. Kutuma au kupokea maandishi huchukua macho yako kutoka barabarani kwa wastani wa sekunde 4.6. Ukiwa na 55 mph, ungesafiri futi 371, au urefu wa uwanja mzima wa kandanda - bila kuangalia barabara.

2.9.6 – Usiendeshe Umekengeushwa

Lengo lako linapaswa kuwa kuondoa vikengeushi vyote vya ndani ya gari kabla ya kuendesha gari kuanza. Kutimiza lengo hili kunaweza kufanywa na:

- Kutathmini mambo yote yanayoweza kukengeushwa ndani ya gari kabla ya kuendesha gari.
- Kuandaa mpango wa kuzuia ili kupunguza/kuondoa vikengeusha-fikiria vinavyowezekana.
- Kutarajia usumbufu kutokea.
- Kujadili hali zinazowezekana kabla ya kwenda nyuma ya usukani.
- Kulingana na tathmini ya vikengeuso vinavyoweza kutokea, unaweza kuunda mpango wa kuzuia ili kupunguza/kuondoa vikengeuso vinavyowezekana.

Iwapo madereva watachukua hatua polepole kwa nusu sekunde kwa sababu ya vikengeushi, huanguka mara mbili. Vidokezo vingine vya kufuata ili usikatishwe tamaa:

- Zima vifaa vyote vya mawasiliano.
- Iwapo ni lazima utumie simu ya mkononi, hakikisha iko karibu, kwamba inaweza kutumika wakati umezuiliwa, tumia kifaa cha sikioni au kitendakazi cha simu ya spika, tumia upigaji ulioamilishwa kwa sauti; au tumia kipengele cha kutotumia mikono. Madereva hawatii utii ikiwa wanafikia simu ya mkononi kwa njia isiyo salama, hata kama wanakusudia kutumia kipengele cha kutotumia mikono.
- Usichape au kusoma ujumbe wa maandishi kwenye kifaa cha mkononi unapoendesha gari.
- Jifahamishe na vipengele na vifaa vya gari lako, kabla ya kuliendesha.
- Rekebisha vidhibiti vyote vya gari na Kifaa / Kioo cha Kufuatilia Magari kwa mapendeleo yako kabla ya kuendesha gari.
- Vituo vya redio vya mapema na upakie mapema CD zako zipendazo.
- Ondoa gari kutoka kwa vitu vyovyote visivyo vya lazima na salama mizigo.

- Kagua ramani, panga GPS na upange njia yako kabla ya kuanza kuendesha gari.
- Usijaribu kusoma au kuandika unapoendesha gari.
- Epuka kuvuta sigara, kula na kunywa unapoendesha gari. Ondoka mapema ili kujipa muda wa kuacha kula.
- Usishiriki katika mazungumzo magumu au makali ya kihisia na wakaaji wengine.
- Imarisha kujitolea kutoka kwa wakaaji wengine wa kutenda kwa kuwajibika na kumuunga mkono dereva katika kupunguza vikengeusho.

2.9.7 – Jihadharini na Madereva Wengine Waliokengeushwa

Unahitaji kuwa na uwezo wa kutambua madereva wengine ambao wanahusika katika aina yoyote ya usumbufu wa kuendesha gari. Kutowatambua madereva wengine waliokengeushwa kunaweza kukuzuia kutambua au kujibu ipasavyo kwa wakati ili kuzuia ajali. Tazama kwa:

Magari ambayo yanaweza kuteleza juu ya mistari ya kigawanyiko cha njia au ndani ya njia yao wenyewe.

Magari yanayosafiri kwa kasi isiyolingana.

Madereva ambao wanajishughulisha na ramani, chakula, sigara, simu za mkononi au vitu vingine.

Madereva wanaoonekana kuhusika katika mazungumzo na abiria wao.

Mpe dereva aliyekengeushwa nafasi ya kutosha na udumishe umbali wako wa kufuata kwa usalama.

Kuwa mwangalifu sana unapopita dereva ambaye anaonekana kukengeushwa. Huenda dereva mwingine hajui uwepo wako, na anaweza kuteleza mbele yako.

2.10 – MADEREVA WASIO NA UCHOKOZI/HASIRA ZA BARABARANI

2.10.1 – Ni Nini?

Kuendesha gari kwa fujo na hasira barabarani sio shida mpya. Hata hivyo, katika ulimwengu wa leo, ambapo Usalama Barabarani ni mzito na ya polepole na ratiba ngumu ni kawaida, madereva zaidi na zaidi wanatoa hasira na kuchanganyikiwa katika magari yao. Barabara zenye msongamano wa watu huacha nafasi ndogo ya makosa, na hivyo kusababisha mashaka na uhasama miongoni mwa madereva na kuwatia moyo kuchukua binafsi makosa ya madereva wengine.

Kuendesha gari kwa ukali ni kitendo cha kuendesha gari kwa ubinafsi, ujasiri, au kwa njia ya kusukuma, bila kuzingatia haki au usalama wa wengine. (yaani kubadilisha njia mara kwa mara na kwa ghafla bila taarifa.)

Barabarani ni kuendesha gari kwa nia ya kuwadhuru wengine au kumshambulia dereva au gari lake.

2.10.2 – Usiwe Dereva Mkali

Jinsi unavyohisi kabla hata ya kuwasha gari yako inahusiana sana na jinsi msongo wa mawazo utakavyokuathiri unapoendesha gari.

Punguza msongo wako kabla na unapoendesha gari. Sikiliza muziki wa “kusikiliza kwa urahisi”.

Lipe kiendeshi usikivu wako kamili. Usijiruhusu kukengeushwa kwa kuzungumza kwenye simu yako ya mkononi, kula, n.k.

Kuwa wa kweli kuhusu wakati wako wa kusafiri. Tarajia ucheleweshaji kwa sababu ya msongamano wa magari, ujenzi, au hali mbaya ya hewa na utoe posho.

Ikiwa utachelewa kuliko vile ulivyotarajia - shughulikia. Vuta pumzi ndefu na ukubali kuchelewa.

Wape madereva wengine faida ya shaka. Jaribu kufikiria kwa nini wanaendesha hivyo. Chochote sababu yao, haina uhusiano wowote na wewe.

Punguza mwendo na uweke umbali unaofuata kuwa sawa.

Usiendeshe polepole kwenye njia ya kushoto ya Usalama Barabarani.

Epuka ishara. Weka mikono yako kwenye usukani. Epuka kufanya ishara zozote zinazoweza kumkasirisha dereva mwingine, hata maneno ya kuudhi yanayoonekana kuwa yasiyodhuru kama vile kutikisa kichwa. Kuwa dereva makini na mwenye adabu.

Ikiwa dereva mwingine anaonekana kuwa na shauku ya kukutangulia, sema, “Uwe mgeni wangu.” Jibu hili litakuwa mazoea hivi karibuni na hutachukizwa na vitendo vya madereva wengine.

2.10.3 – Unachopaswa Kufanya Unapokabiliwa na Dereva Mkali

Kwanza kabisa, fanya kila jaribio la kutoka kwa njia yao.

Weka kiburi chako kwenye kiti cha nyuma. Usiwape changamoto kwa kuharakisha au kujaribu kujishikilia katika njia yako ya kusafiri. Epuka kuwasiliana na macho.

Puuza ishara na ukatae kuitikia.

Ripoti madereva wakali kwa mamlaka zinazofaa kwa kutoa maelezo ya gari, nambari ya nambari ya simu, eneo, mwelekeo wa safari, na ikiwezekana maelezo ya dereva.

Ikiwa una simu ya mkononi, na unaweza kuifanya kwa usalama, piga polisi.

Iwapo dereva shupavu amehusika katika ajali iliyo mbali zaidi chini ya barabara, simama umbali salama kutoka eneo la ajali, subiri polisi wafike, na uripoti tabia ya kuendesha gari ambayo umeshuhudia.

Vifungu vidogo vya 2.9 na 2.10 Jaribu Maarifa Yako

1. Je, ni baadhi ya vidokezo vya kufuata ili usiwe dereva aliyekengeushwa?
2. Je, unatumia vipi kifaa cha mawasiliano ndani ya gari kwa tahadhari?
3. Unamtambua dereva aliyekengeushwa?
4. Kuna tofauti gani kati ya kuendesha gari kwa fujo na hasira barabarani?
5. Unapaswa kufanya nini unapokabiliana na dereva mkali?
6. Je, ni baadhi ya mambo gani unaweza kufanya ili kupunguza mfadhaiko wako kabla na unapoendesha gari?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.9 na 2.10.

2.11 – KUENDESHA USIKU NA KUCHOKA KWA DEREVA

2.11.1 – Ni Hatari Zaidi

Uko kwenye hatari zaidi unapoendesha gari usiku. Madereva hawawezi kuona hatari haraka kama wakati wa mchana, kwa hivyo wana muda mfupi wa kujibu. Madereva walioshikwa na mshangao hawana uwezo wa kuzuia ajali.

Matatizo ya kuendesha gari usiku yanahusisha dereva, barabara, na gari.

2.11.2 – Mambo ya Dereva

Uoni. Watu hawawezi kuona vizuri sana wakati wa usiku au katika mwanga hafifu. Pia, macho yao yanahitaji muda ili kuzoea kuona kwenye mwanga hafifu. Watu wengi wamegundua hili walipoingia kwenye jumba la sinema lenye giza.

Mwako. Madereva wanaweza kupofushwa kwa muda mfupi na mwanga mkali. Inachukua muda kupona kutoka kwa upofu huu. Madereva wakubwa wanasumbuliwa hasa na mwangaza. Watu wengi wamepofushwa kwa muda na vitengo vya flash vya kamera au na miale ya juu ya gari linalokuja. Inaweza kuchukua sekunde kadhaa kupona kutokana na mwangaza. Hata sekunde mbili za upofu wa mwangaza zinaweza kuwa hatari. Gari linaloenda mwendo wa kilomita 55 kwa saa litasafiri zaidi ya nusu ya umbali wa uwanja wa mpira wakati huo. Usiangalie moja kwa moja taa mkali wakati wa kuendesha gari. Angalia upande wa kulia wa barabara. Tazama kando mtu anayekuja kwako akiwa na taa angavu sana.

Fatiki na Ukosefu wa Tahadhari. Fatiki ni uchovu wa mwili au kiakili ambao unaweza kusababishwa na mkazo wa mwili au kiakili, kazi za kurudia-rudia, ugonjwa au kukosa usingizi. Kama vile pombe na dawa za kulevya, inadhoofisha maono na uamuzi wako. Fatiki husababisha makosa kuhusiana na kasi na umbali, huongeza hatari yako ya kuwa katika ajali, husababisha usione na kukabiliana na hatari haraka; na huathiri uwezo wako wa kufanya maamuzi muhimu. Ukiwa umechoka, unaweza kulala nyuma ya usukani na kupinduka, kujiuniza au kujiua au kuwaua wengine.

Kuendesha gari kwa uchovu au kusingizi ni mojawapo ya sababu kuu za migongano ya Usalama Barabarani. NHTSA inakadiria kuwa ajali 100,000 zinazoripotiwa na polisi kwa mwaka ni matokeo ya kuendesha gari kwa usingizi. Kulingana na kura ya maoni ya National Sleep Foundation's Sleep in America, 60% ya Waamerika wameendesha gari huku wakihihi usingizi na zaidi ya theluthi moja (asilimia 36 au watu milioni 103) wanakubali kuwa wamelala kwa usukani. Madereva wanaweza kupata usingizi mfupi wa sekunde chache tu au kulala kwa muda mrefu. Vyovyote vile, uwezekano wa mgongano huongezeka sana.

Vikundi vilivyo katika Hatari

Hatari ya kupata ajali kutokana na kuendesha gari kwa kusingizi haijasambazwa kwa usawa katika idadi ya watu. Ajali huwa hutokea wakati ambapo usingizi hutamkwa zaidi, kwa mfano, wakati wa usiku na katikati ya alasiri. Watu wengi huwa hawako macho wakati wa usiku, haswa baada ya saa sita usiku. Hii ni kweli hasa ikiwa umekuwa ukiendesha gari kwa muda mrefu. Hivyo basi, watu wanaoendesha gari usiku wana uwezekano mkubwa zaidi wa kupata ajali za usingizi.

Utafiti umebainisha vijana wa kiume, wafanyakazi wa Mgeuko, madereva wa kibiashara, hasa madereva wa masafa marefu na watu wenye matatizo ya usingizi yasiyotibiwa au wenye kunyimwa usingizi kwa muda mfupi au wa kudumu kuwa katika hatari kubwa ya kupata ajali ya kusingizi. Angalau 15% ya ajali zote za lori kubwa huhusisha uchovu.

Utafiti ulioidhinishwa na bunge la madereva 80 wa lori za masafa marefu nchini Marekani na Kanada uligundua kuwa madereva walikuwa na wastani wa chini ya saa 5 za kulala kwa siku. (Federal Motor Carrier Safety Administration, 1996) Haishangazi basi kwamba Bodi ya Kitaifa ya Usalama wa Usafiri (NTSB) iliripoti kwamba kuendesha gari kwa usingizi huenda ndiko kulikosababisha zaidi ya nusu ya ajali zinazosababisha kifo cha dereva wa lori. (NTSB, 1990) Kwa kila kifo cha dereva wa lori, watu wengine watatu hadi wanne wanauawa. (NHTSA, 1994).

Ishara za Onyo za Uchovu

Kulingana na kura ya maoni ya National Sleep Foundation's Sleep in America, 60% ya Waamerika wameendesha gari huku wakihisi usingizi na 36% wanakubali kuwa walilala kwa gurudumu katika mwaka uliopita. Walakini, watu wengi hawawezi kujua ikiwa wanakaribia kulala au wakati gani. Hapa kuna baadhi ya ishara ambazo zinapaswa kukuambia usimame na kupumzika: Ugumu wa kuzingatia, kufumba na kufumbua mara kwa mara au kope nzito.

Kupiga miayo mara kwa mara au kusugua macho.

Kuota mchana; au mawazo ya kutangatanga/yaliyotenganishwa.

Shida kukumbuka maili chache zilizopita zilizoendeshwa; kukosa njia za kutoka au alama za Usalama Barabarani.

Hitilafu imetokea wakati wa kuzingatia.

Kuteleza kutoka kwenye njia yako, kufuata kwa karibu sana au kugonga mngurumo wa bega.

Kutotulia na kukasirika.

Unapochoka kujaribu "kuendelea" ni hatari zaidi kuliko madereva wengi wanavyofikiria. Ni sababu kuu ya ajali mbaya. Ukiona dalili zozote za uchovu, acha kuendesha gari na ulale usiku kucha au lala kwa dakika 15 – 20.

Je, Uko Hatarini?

Kabla ya kuendesha gari, zingatia kama wewe ni:

Una usingizi au uchovu (kulala kwa saa 6 au chini huongeza hatari yako mara tatu).

Unakabiliwa na kukosa usingizi (kukosa usingizi), usingizi wa ubora duni, au deni la usingizi.

Kuendesha gari umbali mrefu bila mapumziko ya kutosha.

Kuendesha gari usiku, katikati ya alasiri au wakati kwa kawaida ungekuwa umelala. Ajali nyingi za magari hutokea kati ya saa sita usiku na saa 6 asubuhi.

Kuchukua dawa za kutuliza (dawa mfadhaiko, tembe za baridi, antihistamines).

Kufanya kazi zaidi ya saa 60 kwa wiki (huongeza hatari yako kwa 40%).

Kufanya kazi zaidi ya moja, na kazi yako kuu inahusisha Mgeuko.

Kuendesha gari peke yako au kwenye barabara ndefu, ya mashambani, yenye giza au ya kuchosha.

Kusafiri kwa ndege, kubadilisha saa za eneo.

Kuzuia kusingia kabla ya safari:

Pata usingizi wa kutosha – watu wazima wanahitaji saa 8 hadi 9 ili kudumisha tahadhari.

Tayarisha njia kwa uangalifu ili kutambua umbali kamili, vituo vya kusimama na mambo mengine ya kuzingatia.

Panga safari kwa saa ambazo kwa kawaida huwa macho, si katikati ya usiku.

Endesha na abiria.

Epuka dawa zinazosababisha usingizi.

Wasiliana na daktari wako ikiwa unapata usingizi mchana, una shida kulala usiku au kulala mara kwa mara.

Jumuisha mazoezi katika maisha yako ya kila siku ili kukupa nguvu zaidi.

Kudumisha tahadhari unapoendesha gari:

Jilinde dhidi ya mng'aro na mvutano wa macho kwa miwani ya jua.

Weka baridi kwa kufungua dirisha au kutumia kiyoyozi.

Epuka vyakula vizito.

Jihadharini na wakati wa kupumzika wakati wa mchana.

Acha mtu mwingine apande nawe, na mchukue Mgeuko ya kuendesha gari.

Chukua mapumziko ya mara kwa mara - karibu kila maili 100 au saa 2 wakati wa safari ndefu.

Acha kuendesha gari na upumzike au upumzike.

Matumizi ya kafeini yanaweza kuongeza ufahamu kwa saa chache, lakini usinywe sana. Hatimaye itaisha. Usitegemee kafeini ili kuzuia uchovu.

Epuka dawa za kulevya. Ingawa zinaweza kukuweka macho kwa muda, hazitakufanya uwe macho.

Ukiwa na usingizi, dawa pekee iliyo salama ni kutoka nje ya barabara na kupata usingizi. Usipofanya hivyo, unahatarisha maisha yako na ya wengine.

2.11.3 – Mambo ya Barabarani

Mwangaza Mbaya. Wakati wa mchana kuna kawaida mwanga wa kutosha kuona vizuri. Hii si kweli usiku. Maeneo mengine yanaweza kuwa na taa angavu za barabarani, lakini maeneo mengi yatakuwa na taa duni. Katika barabara nyingi itabidi utegemea kabisa taa zako za mbele.

Nuru kidogo inamaanisha kuwa hautaweza kuona hatari na vile vile wakati wa mchana. Watumiaji wa barabara ambao hawana taa ni vigumu kuona. Kuna ajali nyingi nyakati za usiku zinazohusisha watembea kwa miguu, wakimbaji, waendesha baiskeli na wanyama.

Hata wakati kuna taa, eneo la barabara linaweza kuchanganya. Alama za Usalama Barabarani na hatari zinaweza kuwa vigumu kuona kwenye mandharinyuma ya ishara, madirisha ya duka na taa nyinginezo.

Endesha polepole wakati mwanga ni mbaya au unachanganya.

Endesha polepole vya kutosha ili kuhakikisha kuwa unaweza kusimama kwa umbali unaoweza kuona mbele.

Madereva Walevi. Madereva walevi na madereva chini ya ushawishi wa madawa ya kulevya ni hatari kwao wenyewe na kwako. Kuwa mwangalifu hasa nyakati za kufunga baa na mikahawa. Tazama madereva ambao wanatatizika kukaa kwenye njia zao au kudumisha mwendo kasi, wanaosimama bila sababu, au wanaoonesha dalili nyingine za kulewa au kutumia dawa za kulevya.

2.11.4 – Mambo ya Magari

Taa. Wakati wa usiku taa zako za mbele kwa kawaida zitakuwa chanzo kikuu cha mwanga kwako kukuona na kwa wengine kukuona. Huwezi kuona karibu sana na taa zako kama unavyoona wakati wa mchana. Kwa mihimili ya chini unaweza kuona mbele kama futi 250 na kwa mihimili ya juu kama futi 350-500. Lazima urekebishe kasi yako ili kuweka umbali wako wa kusimama ndani ya umbali wako wa kuona. Hii inamaanisha kwenda polepole vya kutosha kuweza kusimama ndani ya anuwai ya taa zako za mbele. Vinginevyo, kufikia wakati unaona hatari, hutakuwa na wakati wa kuacha.

Kuendesha gari usiku kunaweza kuwa hatari zaidi ikiwa una matatizo na taa zako za mbele. Taa chafu za mbele zinaweza kutoa nusu tu ya mwanga unaopaswa. Hii inapunguza uwezo wako wa kuona, na kufanya iwe vigumu kwa wengine kukuona. Hakikisha taa zako ni safi na zinafanya kazi. Taa za mbele zinaweza kuwa nje ya marekebisho. Ikiwa hawakuelekeza njia sahihi, hawatakuwa mtazamo mzuri na wanaweza kuwapofusha madereva wengine. Kuwa na mtu aliyehitimu ahakikishe kuwa amerekeshwa ipasavyo.

Taa Nyingine. Ili uweze kuonekana kwa urahisi, zifuatazo lazima ziwe safi na zifanye kazi ipasavyo:

- Viakisi.
- Taa za nyuma.
- Taa za kitambulisho.
- Taa za alama
- Taa za kusafisha.

Washa Ishara na Taa za Breki. Usiku ishara zako za kukata kona na taa za breki ni muhimu zaidi kwa kuwaambia madereva wengine unachokusudia kufanya. Hakikisha kuwa una ishara safi ya kukunja kona na taa za kuzima.

Kifuta upepo na Kifaa cha Kufuatilia Magari / Kioo. Ni muhimu zaidi usiku kuliko wakati wa mchana kuwa na kioo cha mbele safi na Kifaa/Kioo safi cha Kufuatilia Usalama Barabarani. Taa zinazong'aa usiku zinaweza kusababisha uchafu kwenye kioo cha mbele au Kioo/Kifaa cha Kufuatilia Magari ili kuunda mng'ao wake wenyewe, na hivyo kuzuia mwonekano wako. Watu wengi wamekumbana na uzoefu wa kuendesha gari kuelekea jua wakati tu linapochomoza au linakaribia kutua, na wakagundua kwamba wanaweza kuona kwa shida kupitia kioo cha mbele ambacho kilionekana kuwa sawa katikati ya mchana. Safisha kioo chako cha mbele ndani na nje ili uendeshe salama usiku.

2.11.5 – Taratibu za Kuendesha Usiku

Taratibu za safari ya awali. Hakikisha umepumzika na uko macho. Ikiwa una usingizi, lala kabla ya kuendesha! Hata kulala kidogo kunaweza kuokoa maisha yako au ya wengine. Ikiwa unavaa miwani ya macho, hakikisha ni safi na haijathanwa. Usivae miwani ya jua usiku. Fanya ukaguzi kamili wa gari lako. Makini na kuangalia taa na viakisi vyote, na kusafisha zile unazoweza kufikia.

Epuka Kupofusha Wengine. Mwanga kutoka kwenye taa zako za mbele unaweza kusababisha matatizo kwa madereva wanaokuja kwako. Wanaweza pia kuwasumbua madereva wanaokwenda upande ule ule ulipo, wakati taa zako zinapoangaza kwenye onyesho la nyuma la Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari. Fifisha taa zako kabla hazijasababisha mwangaza kwa madereva wengine. Fifisha taa zako ndani ya futi 500 kutoka kwa gari linalokuja na unapofuata gari lingine kwa umbali wa futi 500.

Epuka Kung'aa kutoka kwa Magari Yanayokuja. Usiangalie moja kwa moja taa za magari yanayokuja. Angalia upande wa kulia kidogo kwenye njia ya kulia au alama za ukingo wa barabara, ikiwa zinapatikana. Ikiwa madereva wengine hawawezi mihimili yao ya chini, usijaribu "kurejea kwao" kwa kuweka mihimili yako ya juu. Hii huongeza mwangaza kwa madereva wanaokuja na huongeza uwezekano wa ajali.

Tumia Miale ya Juu Unapoweza. Madereva wengine hufanya makosa ya kutumia mihimili ya chini kila wakati. Hii inapunguza sana uwezo wao wa kuona mbele. Tumia mihimili ya juu wakati ni salama na halali kufanya hivyo. Zitumie wakati hauko ndani ya futi 500 za gari linalokukaribia. Pia, usiruhusu ndani ya ukingo wako kung'aa sana. Hii inafanya kuwa vigumu kuona nje. Zima

mwanga wa ndani, na urekebishe taa za kifaa chako chini iwezekanavyo ili uweze kusoma vipimo.

Ukipata Usingizi, Simama Katika Mahali Salama Iliyo Karibu Zaidi. Watu mara nyingi hawatambui jinsi walivyo karibu na kulala hata wakati kope zao zimefungwa. Ikiwa unaweza kufanya hivyo kwa usalama, jiangalie kwenye kioo. Ikiwa unaonekana usingizi, au unahisi usingizi tu, acha kuendesha gari! Uko katika hali ya hatari sana. Dawa pekee salama ni kulala.

2.12 – KUENDESHA GARI WAKATI WA UKUNGU

Ukungu unaweza kutokea wakati wowote. Ukungu kwenye barabara kuu inaweza kuwa hatari sana. Ukungu mara nyingi hautarajiwi, na mwonekano unaweza kuharibika haraka. Unapaswa kutazama hali ya ukungu na uwe tayari kupunguza mwendo wako. Usidhani kwamba ukungu utapungua baada ya kuingiza.

Ushauri bora wa kuendesha gari kwenye ukungu ni usifanye. Ni vyema uondoe barabarani hadi mahali pa kupumzika au kituo cha lori hadi mwonekano mzuri zaidi. Iwapo ni lazima uendeshe, hakikisha unazingatia yafuatayo:

- Tii ishara zote za onyo zinazohusiana na ukungu.
- Punguza kasi kabla ya kuingia ukungu.
- Washa taa zako zote. Tumia taa za mwanga wa chini na taa za ukungu kwa mwonekano bora hata wakati wa mchana, na uwe macho kwa madereva wengine ambao wanaweza kuwa wamesahau kuwasha taa zao.
- Washa vimulika vyako vya njia 4. Hili litayapa magari yanayokukaribia kutoka nyuma nafasi ya haraka ya kuona gari lako.
- Tazama magari yaliyo kando ya barabara. Kuona taa za nyuma au taa mbele yako inaweza isiwe dalili ya kweli ya mahali barabara iko mbele yako. Huenda gari halipo barabarani kabisa.
- Tumia viakisishi vya barabara kuu kama miongozo ili kubainisha jinsi barabara inavyoweza kupinda mbele yako.
- Sikiliza Usalama Barabarani ambayo huwezi kuona.
- Epuka kupita magari mengine.
- Usisimame kando ya barabara, isipokuwa umelazimika kabisa.
- Kuwa tayari kwa vituo vya dharura.

2.13 – KUENDESHA GARI WAKATI WA BARIDI

2.13.1 – Ukaguzi wa Magari

Hakikisha gari lako liko tayari kabla ya kuendesha kwenye hali ya baridi. Unapaswa kufanya ukaguzi wa mara kwa mara, ukizingatia zaidi vitu vifuatavyo.

Kiwango cha Kupunguza Kuganda na Kiasi cha Kuzuia Kuganda. Hakikisha mfumo wa baridi umejaa na kuna antifreeze ya kutosha katika mfumo ili kulinda dhidi ya kufungia. Hii inaweza kuangaliwa kwa kijaribu maalum cha kupoza.

Vifaa vya Kupunguza barafu na Kupasha joto. Hakikisha vifaa vya kupunguza barafu vinafanya kazi. Hakikisha vifaa vya kupunguza barafu vinafanya kazi. Hakikisha hita inafanya kazi, na unajua jinsi ya kuiendesha. Ukitumia hita zingine na unatarajia kuzihitaji (k.m., hita za Kifaa / Vioo vya Kufuatilia Magari, hita za sanduku la betri, hita za tangi la mafuta), angalia uendeshaji wake kabla ya kuanza safari yako.

Vikausha Maji na Vioshaji. Hakikisha raba za vikausha maji za vikinga upepo ziko katika hali nzuri. Hakikisha vile vile vya kufuta vibonyezea dirisha kwa nguvu vya kutosha ili kufuta kioo cha mbele, vinginevyo haziwezi kufagia theluji vizuri. Hakikisha kuwa kioo cha kioo kinafanya kazi na kuna kiowevu cha kuosha kwenye hifadhi ya washer.

Tumia kizuia kuganda kwa kioo cha kioo ili kuzuia kuganda kwa kioevu cha washer. Ikiwa huoni vizuri unapoendesha gari (kwa mfano, vifuta vyako vya waya visipofaulu), simamisha kwa usalama na usuluhishe tatizo.

Matairi. Hakikisha umekanyaga vya kutosha kwenye matairi yako. Matairi ya gari lazima yatoe mvuto ili kusukuma kizimba juu ya lami yenye unyevunyevu na kupitia theluji. Matairi ya usukani lazima yawe na mvuto wa kuelekeza gari. Kukanyaga kwa kutosha ni muhimu hasa katika hali ya baridi. Ni lazima uwe na angalau kina cha inchi 4/32 katika kila sehemu kuu kwenye matairi ya mbele na angalau inchi 2/32 kwenye matairi mengine. Zaidi itakuwa bora. Tumia kipimo ili kubaini kama una miguu ya kutosha kuendesha gari kwa usalama.

Minyororo ya tairi. Unaweza kujikuta katika hali ambapo huwezi kuendesha gari bila minyororo, hata kufika mahali pa usalama. Beba nambari sahihi ya minyororo na viungo vya ziada vya msalaba. Hakikisha zitatoshwa matairi yako ya kuendesha gari. Angalia minyororo kwa kulabu zilizovunjika, viungo vya krosi linki vilivyovaliwa au vilivyovunjika, na minyororo ya upande iliyopinda au iliyovunjika. Jifunze jinsi ya kuweka minyororo kabla ya kuhitaji kuifanya kwenye theluji na barafu. Minyororo ya tairi inapaswa kubebwa unapoendesha gari kwenye hali ya baridi.

Taa na Viakisi. Hakikisha kuwa taa na viakisi ni visafi. Taa na kutafakari ni muhimu hasa wakati wa hali mbaya ya hewa. Angalia mara kwa mara wakati wa hali mbaya ya hewa ili kuhakikisha kuwa ni safi na zinafanya kazi ipasavyo.

Vifaa/Vioo vya Windows na Ufuatiliaji wa Usalama Barabarani. Ondoa barafu yoyote, theluji, n.k., kwenye kioo cha mbele, madirisha na Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari kabla ya kuanza. Tumia kikwaruo cha kioo cha mbele, brashi ya theluji na kisafisha kioo inapohitajika.

Kushika Mikono, Hatua, na Sahani za Deck. Ondoa barafu na theluji yote kutoka kwa mikono, ngazi, na sahani za sitaha ambazo ni lazima utumie kuingia kwenye teksi au kuzunguka gari. Hii itapunguza hatari ya kuteleza.

Vifuniko vya Redieta na Ukanda wa Masihewa ya baridi. Ondoa barafu kutoka kwa vifuniko vya redieta. Hakikisha eneo la majira ya baridi halijafungwa sana. Ikiwa vifuniko vimefungwa au sehemu ya mbele ya majira ya baridi imefungwa sana, injini inaweza kuwaka na kusimama.

Mfumo wa kutolea nje. Uvujaji wa mfumo wa kutolea nje ni hatari hasa wakati uingizaji upepo wa kabati unaweza kuwa duni (madirisha yaliyokunjwa, nk.). Miunganisho iliyolegea inaweza kuruhusu kaboni monoksidi yenye sumu kuvuja kwenye gari lako. Gesi ya monoxide ya kaboni itakufanya uwe na usingizi. Kwa kiasi kikubwa cha kutosha kinaweza kukuuu. Angalia mfumo wa moshi kwa sehemu zilizolegea na sauti na ishara za uvujaji.

2.13.2 – Kuendesha gari

Barabara zenye utelezi. Endesha polepole na vizuri kwenye barabara zenye utelezi. Ikiwa inateleza sana, haupaswi kuendesha gari hata kidogo. Simama mahali salama pa kwanza.

Anza kwa Upole na Polepole. Unapoanza kwanza, pata hisia ya barabara. Usifanye haraka.

Angalia Barafu. Angalia barafu barabarani, haswa madaraja na njia za juu. Ukosefu wa dawa kutoka kwa magari mengine unaonesha barafu imetokea barabarani. Pia, angalia Kifaa/Kioo chako cha Kufuatilia Magari na vile vya kufuta ili kupata barafu. Ikiwa wana barafu, kuna uwezekano mkubwa kwamba barabara itakuwa ya barafu pia.

Rekebisha Ugeuzaji na Uwekaji Marekebisha kwa Masharti. Fanya Mgeuko kwa upole iwezekanavyo. Usivunje breki ngumu zaidi kuliko inavyohitajika, na usitumie breki ya injini au kipunguza kasi. (Zinaweza kusababisha magurudumu ya kuendesha gari kuteleza kwenye sehemu zinazoteleza.)

Rekebisha Mwendo kwa Masharti. Usipite magari ya polepole isipokuwa lazima. Nenda polepole na utazame mbele zaidi ili kuweka kasi thabiti. Epuka kuwa na kupunguza na kuongeza Mwendo. Chukua mikunjo kwa kasi ndogo zaidi na usivunje breki ukiwa kwenye mikunjo. Fahamu kuwa joto linapongezeka hadi barafu huanza kuyeyuka, barabara inakuwa ya utelezi zaidi. Punguza zaidi.

Rekebisha Nafasi kwa Masharti. Usiendeshe pamoja na magari mengine. Weka umbali mrefu unaofuata. Jaribu kwa bidii kutarajia kuacha mapema na polepole polepole. Jaribu kwa bidii kutarajia kuacha mapema na polepole. Tazama mitambo ya theluji, na pia lori za chumvi na mchanga, na uzipe nafasi nyingi.

Breki Zenye Unyevu. Unapoendesha gari kwenye mvua kubwa au maji ya kina kirefu, breki zako zitalowa. Maji katika breki yanaweza kusababisha breki kuwa dhaifu, kufanya kazi bila usawa, au kunyakua. Hii inaweza kusababisha ukosefu wa nguvu ya kusimama, kufunga magurudumu, kuvuta kwa upande mmoja au mwingine, na jackknife ukivuta trela.

Epuka kuendesha gari kwenye madimbwi ya kina kirefu au maji yanayotiririka ikiwezekana.

Ikiwa sivyo, unapaswa:

- Punguza mwendo na uweke uweke gari kwenye gia ya chini.
- Weka kwa upole breki. Hii inabonyeza bitana dhidi ya ngoma za breki au diski na kuzuia matope, udongo, mchanga na maji yasiingie unapoendesha gari kupitia maji.
- Ongeza kasi ya injini na kuvuka maji huku ukiweka msukumo wa mwanga kwenye breki.
- Ukiwa nje ya maji, dumisha msukumo wa mwanga kwenye breki kwa umbali mfupi ili kuzipasha moto na kuzikausha.
- Weka kituo cha Jaribio lakati ni salama kufanya hivyo. Angalia nyuma ili kuhakikisha hakuna mtu anayefuata, kisha funga breki ili kuhakikisha kuwa zinafanya kazi vizuri. Ikiwa sivyo, kausha zaidi kama ilivyoielezwa hapo juu. (TAHADHARI: Usiweke msukumo wa breki nyingi sana na kichapuzi kwa wakati mmoja, au unaweza kupasha moto zaidi ngoma za breki na bitana.)

2.14 – KUENDESHA GARI KWENYE JOTO KALI SANA

2.14.1 – Ukaguzi wa Magari

Fanya ukaguzi wa kawaida, lakini uzingatie mambo yafuatayo:

- **Matairi.** Kabla ya kuendesha gari angalia jinsi tairi inavyopachika na msukumo wa upepo. Kagua matairi kila baada ya saa mbili au kila maili 100 unapoendesha kwenye joto kali sana. Msukumo wa upepo huongezeka kwa joto. Usiruhusu upepo kutoka au msukumo utakuwa chini sana wakati matairi yanapoa. Ikiwa tairi ni la moto sana haliwezi kuguswa, simama hadi tairi ipoe. Vinginevyo tairi inaweza kuzimika au kushika moto.
- **Mafuta ya Injini.** Mafuta ya injini husaidia kuweka injini ya baridi, pamoja na kulainisha. Hakikisha kuna mafuta ya injini ya kutosha. Ikiwa una kipimo cha halijoto ya mafuta, hakikisha halijoto iko ndani ya kiwango kinachofaa unapoendesha gari.

- **Kipozezi cha Injini.** Kabla ya kuanza, hakikisha mfumo wa baridi wa injini una maji ya kutosha na antifreeze kulingana na maelekezo ya mtengenezaji wa injini. (Antifreeze husaidia injini chini ya hali ya joto na hali ya baridi.) Unapoendesha gari, angalia halijoto ya maji au kipimo cha halijoto ya kupoeza mara kwa mara. Hakikisha kuwa inabaki katika safu ya kawaida. Ikiwa kipimo kinapita juu ya halijoto salama ya juu zaidi, kunaweza kuwa na kitu kibaya ambacho kinaweza kusababisha hitilafu ya injini na pengine moto. Acha kuendesha gari haraka iwezekanavyo na ujaribu kujua ni nini kibaya. Baadhi ya magari yana miwani ya kuona, vyombo vya kuona vipoezaji vilivyofurika, au vyombo vya kurejesha vipoezaji. Hizi hukuruhusu kuangalia kiwango cha kupoeza wakati injini iko moto. Ikiwa kontena si sehemu ya mfumo ulioshinikizwa, kofia inaweza kutolewa kwa usalama na kuongezwa kipoza hata injini ikiwa kwenye halijoto ya kufanya kazi. Usiondoe kamwe kifuniko cha radiator au sehemu yoyote ya mfumo ulioshinikizwa hadi mfumo upoe. Mvuke na maji ya kuchemsha yanaweza kunyunyiza chini ya msukumo na kusababisha kuchoma kali. Ikiwa unaweza kugusa kofia ya radiator kwa mkono wako mtupu, huenda ni baridi ya kutosha kufungua. Iwapo kipozezi lazima kiongezwe kwenye mfumo bila tangi la kurejesha au tangi la kufurika, fuata hatua hizi:
 - Zima injini.
 - Subiri hadi injini ipoe.
 - Linda mikono (tumia glavu au kitambaa kinene).
 - Geuza kifuniko cha radiator polepole hadi kituo cha kwanza, ambacho hutoa muhuri wa msukumo.
 - Rudi nyuma wakati msukumo unapotolewa kutoka kwa mfumo wa kupoeza.
 - Wakati msukumo wote umetolewa, bonyeza chini kwenye kofia na uifungue zaidi ili kuiondoa.
 - Angalia kiwango cha kupoeza na ongeza kipozezi zaidi inapohitajika.
 - Badilisha kofia na ugeuke hadi kwenye nafasi iliyofungwa.
- **Mikanda ya Injini.** Jifunze jinsi ya kuangalia mkanda wa v-belt kwenye gari lako kwa kubonyeza mikanda. Mikanda iliyolegea haitageuza pampu ya maji na/au feni ipasavyo. Hii itasababisha kupata joto zaidi. Pia, angalia mikanda kwa kupasuka au ishara nyingine za kuvaa. Hii ni kweli hasa katika hali ya joto. Mikanda iliyopasuka ni hatari kwa usalama.
- **Bomba.** Hakikisha bomba za kupoeza ziko katika hali nzuri. Bomba iliyovunjika wakati wa kuendesha inaweza kusababisha kuharibika kwa injini na hata moto.

2.14.2 – Kuendesha gari

- **Tazama Kumwaga Lami.** Kwenye lami ya barabarani mara nyingi huinuka hadi juu kwenye joto kali sana. Maeneo ambayo lami "inavuja damu" juu ya uso huteleza sana.
- **Nenda Polepole vya Kutosha Kuzuia Joto Kupita Kiasi.** Kasi ya juu huunda joto zaidi kwa matairi na injini. Katika hali ya jangwa joto linaweza kuongezeka hadi mahali ambapo ni hatari. Joto litaongeza uwezekano wa kuharibika kwa tairi au hata moto, na injini kuharibika.

Vifungu vya 2.11, 2.12, 2.13, na 2.14 Jaribu Maarifa Yako

1. Unapaswa kutumia miale ya chini wakati wowote unapoweza. Kweli au Si kweli?
2. Unapaswa kufanya nini kabla ya kuendesha gari ikiwa unasinzia?
3. Je, breki zenye unyevu zinaweza kusababisha madhara gani? Unawezaje kuepuka matatizo haya?
4. Unapaswa kuruhusu upepo kutoka kwa matairi ya moto ili msukumo urudi kwa kawaida. Kweli au Si kweli?
5. Unaweza kuondoa kifuniko cha radiator kwa usalama mradi tu injini haijapata joto kupita kiasi. Kweli au Si kweli?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribu lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.11, 2.12, 2.13, na 2.14.

2.15 – VIVUKO VYA BARABARA YA RELI

Vivuko vya daraja la barabara ya reli ni aina maalum ya makutano ambapo njia ya barabara inapita njia za treni. Vivuko hivi daima ni hatari. Kila kivuko kama hicho lazima kifikiwe kwa matarajio kwamba treni inakuja. Ni vigumu sana kutathmini umbali wa treni kutoka kwenye kivuko pamoja na kasi ya treni inayokaribia.

2.15.1 – Aina za Vivuko

Vivuko visivyo na Ulinzi. Aina hii ya kivuko haina aina yoyote ya kifaa cha kudhibiti Usalama Barabarani. Uamuzi wa kuacha au kuendelea hutegemea kabisa mikononi mwako. Vivuko tulivu vinakuhitaji utambue kivuko, utafute treni yoyote kwa kutumia reli na uamue ikiwa kuna nafasi ya kutosha ya kuvuka kwa usalama. Vivuko visivyo na mwendo vina ishara za onyo za mviringo za manjano, alama za barabarani na vivuko ili kukusaidia kutambua kivuko.

Vivuko Amilifu. Aina hii ya kuvuka ina kifaa cha kudhibiti Usalama Barabarani kilichosakinishwa kwenye kivuko ili kudhibiti Usalama Barabarani kwenye kivuko. Vifaa hivi kamilifu ni pamoja na taa nyekundu zinazomulika, zenye au bila kengele na taa nyekundu zinazowaka na kengele na milango.

2.15.2 – Alama na Vifaa vya Onyo

Alama za Maonyo ya Mapema. Alama ya onyo ya pande zote, nyeusi-na-njano imewekwa mbele ya kivuko cha barabara kuu ya reli. Alama ya onyo ya mapema inakuambia upunguze mwendo, utafute na uskilize treni, na uwe tayari kusimama kwenye reli ikiwa treni inakuja. Magari yote ya kubeba abiria na hazmat yanatakiwa kusimama. Tazama Mchoro 2.15.

Alama za lami. Alama za lami zinamaanisha sawa na ishara ya onyo la mapema. Zinajumuisha "X" yenye herufi "RR" na alama ya kutopita kwenye barabara za njia mbili. Tazama Mchoro 2.16.

Pia hakuna alama ya eneo la kupita kwenye barabara za njia mbili. Kunaweza kuwa na njia nyeupe ya kusimama iliyopakwa rangi kwenye lami kabla ya njia za reli. Sehemu ya mbele ya gari lazima ibaki nyuma ya mstari huu wakati imesimama kwenye kivuko.

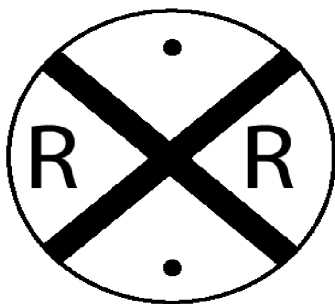
Alama za pesa taslimu. Ishara hii inaashiria kuvuka kwa daraja. Inakuhitaji utoe njia sahihi ya kuelekea treni. Iwapo hakuna mstari mweupe wa kusimama uliopakwa rangi kwenye lami, magari yanayotakiwa kusimama lazima yasimame kwa si zaidi ya futi 15 au zaidi ya futi 50 kutoka kwenye reli iliyo karibu zaidi ya njia iliyo karibu. Wakati barabara inavuka zaidi ya njia moja, ishara iliyo chini ya pesa huonesha idadi ya nyimbo. Tazama Mchoro 2.17.

Ishara ya Mwangaza Mwekundu. Katika vivuko vingi vya daraja la barabara kuu, alama ya kizimbe ina taa na kengele nyekundu zinazowaka. Wakati taa zinaanza kuwaka, acha! Treni inakaribia. Unatakiwa kutoa njia sahihi ya kuelekea treni. Ikiwa kuna zaidi ya lori moja, hakikisha kuwa malori yote yako wazi kabla ya kuvuka. Angalia Mchoro 2.18.

Lango. Vivuko vingi vya njia kuu vya reli vina malango yenye taa na kengele nyekundu zinazowaka. Simamisha taa zinapoanza kuwaka na kabla lango halijashushwa kwenye njia ya barabara. Simama hadi milango ipande na taa zisimame kuwaka. Endelea wakati ni salama. Angalia Mchoro 2.18.

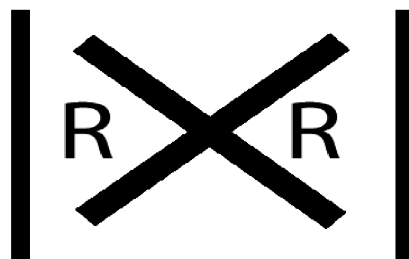
Kielelezo 2.15

ISHARA YA ONYO YA DUARA LA MANJANO

Kielelezo 2.16

ALAMA ZA LAMI

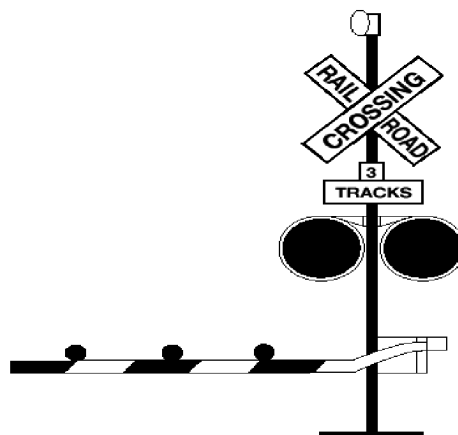
Kielelezo 2.17

MALORI MENGI

Kielelezo 2.18

MILANGO/TAA

2.15.3 – *Taratibu za Uendeshaji*

Usiwahi Kukimbia Treni hadi Kivuko. Usijaribu kamwe kukimbia treni kwenye kivuko. Ni vigumu sana kutathmini kasi ya treni inayokaribia.

Punguza Mwendo. Mwendo lazima upunguzwe kwa mujibu wa uwezo wako wa kuona treni zinazokaribia upande wowote, na kasi lazima ifikie hatua ambayo itakuruhusu kusimama karibu na njia ikiwa ni lazima kusimama.

Usitarajie Kusikia Treni. Treni haziwezi au zimepigwa marufuku kupiga honi zinapokaribia baadhi ya vivuko. Vivuko vya umma ambapo treni hazipigi honi zinapaswa kutambuliwa kwa ishara. Kelele ndani ya gari lako pia inaweza kukuzuia kusikia honi ya treni hadi treni iwe karibu na kivuko kwa njia hatari.

Usitegemee Ishara. Hupaswi kutegemea tu kuwepo kwa ishara ya onyo, lango, au bendera kuonya kuhusu mbinu za treni. Kuwa mwangalifu hasa unapovuka vivuko ambavyo havina milango au ishara za taa nyekundu zinazomulika.

Nyimbo Mbili Zinahitaji Kukaguliwa Mara Mbili. Kumbuka kwamba treni kwenye njia moja inaweza kuficha treni kwenye njia nyingine. Angalia njia zote mbili kabla ya kuvuka. Baada ya treni moja kuondoa kivuko, hakikisha hakuna treni nyingine karibu kabla ya kuanza kupitia njia.

Maeneo ya Yadi na Vivuko vya Daraja katika Miji na Miji. Maeneo ya yadi na vivuko vya daraja katika miji na miji ni hatari sawa na vivuko vya daraja la vijijini. Waendee kwa tahadhari vile vile.

2.15.4 – *Kusimama Salama kwenye Vivuko vya Reli-Barabara Kuu*

Kusimama kamili kunahitajika wakati wa kuvuka daraja wakati wowote:

- Asili ya shehena hulazimisha kusimama chini ya kanuni za serikali au shirikisho.
- Kusimama huku kunahitajika kisheria.

Unaposimama hakikisha:

- Angalia Usalama Barabarani nyuma yako huku ukisimama polepole. Tumia njia ya kutoka, ikiwa inapatikana.
- Washa vimulika vyako vya dharura vya njia nne.

2.15.5 – *Kuvuka Njia za Reli*

Vivuko vya reli vilivyo na miinuko mikali vinaweza kusababisha kitengo chako kuning'inia kwenye reli.

Usiruhusu kamwe masharti ya Usalama Barabarani kukunasa katika hali ambayo lazima usimame kwenye njia. Hakikisha unaweza kupata njia zote za lori kabla ya kuanza kuvuka. Inachukua kitengo cha kawaida cha trekta angalau sekunde 14 kumaliza lori mmoja na zaidi ya sekunde 15 kumaliza lori mmoja.

Usibadilishe gia unapovuka njia za reli.

2.15.6 – *Hali Maalum*

Jihadharini! Trela hizi zinaweza kukwama kwenye vivuko vilivyo inuliwa:

- Vipande vya chini vya slung (kijana mdogo, mbeba gari, gari linalosonga, trela ya mifugo ya possum-belly).
- Trekta ya mhimili mmoja inayovuta trela ndefu na zana yake ya kutua ikiwa imewekwa ili kuchukua trekta ya tandem-ekseli.

Ikiwa kwa sababu yoyote utakwama kwenye nyimbo, toka nje ya gari na uondoke kwenye njia. Angalia mabango au ishara ya makazi kwenye kivuko kwa taarifa ya arifa ya dharura. Piga 911 au nambari nyingine ya dharura. Ruhusu eneo la kivuko ukitumia alama zote zinazotambulika, hasa nambari ya DOT, ikiwa imechapishwa.

2.16 – KUENDESHA MLIMANI

Katika kuendesha mlimani, mvuto una jukumu kubwa. Kwenye uboreshaji wowote, mvuto hukupunguza kasi. Kadiri daraja linavyozidi kuwa juu, ndivyo daraja linavyokuwa refu, na/au jinsi mzigo unavyozidi kuwa mkubwa--ndivyo utahitaji kutumia gia za chini zaidi kupanda vilima au milima. Katika kushuka kwa muda mrefu, mwinuko, mvuto husababisha kasi ya gari lako kuongezeka. Lazima uchague kasi salama inayofaa, kisha utumie gia ya chini, na mbinu sahihi za kusimama. Unapaswa kupanga mapema na kupata taarifa kuhusu alama zozote ndefu, zenye mwinuko kando ya njia uliyopanga ya kusafiri. Ikiwezekana, zungumza na madereva wengine wanaofahamu alama hizo ili kujua ni mwendo gani ambao ni salama.

Lazima uende polepole vya kutosha ili breki zako ziweze kukuzuia bila kupata joto sana. Ikiwa breki zitakuwa zamoto sana, zinaweza kuanza "kuffia." Hii ina maana kwamba unapaswa kuzitumia kwa bidii zaidi na zaidi ili kupata nguvu sawa ya kuacha. Ukiendelea kutumia breki kwa bidii, zinaweza kufifia hadi usiweze kupunguza mwendo au kuacha kabisa.

2.16.1 – Chagua Kasi ya "Usaalama"

Jambo kuu ambalo unazingatia zaidi ni kuchagua kasi ambayo si ya haraka sana kwa:

- Jumla ya uzito wa gari na mizigo.
- Urefu wa daraja.
- Mwinuko wa daraja.
- Hali za barabara.
- Hali ya hewa.

Ikiwa kikomo cha kasi kitawekwa, au kuna ishara inayoonesha "Kasi Salama ya Juu" usizidi kasi iliyoonyeshwa. Pia, tafuta na uzingatie ishara za onyo zinazoonesha urefu na mwinuko wa daraja.

Lazima utumie athari ya breki ya injini kama njia kuu ya kudhibiti kasi yako. Athari ya kusimama kwa injini ni kubwa zaidi inapokuwa karibu na rpms zinazodhibitiwa na upitishaji uko kwenye gia za chini. Okoa breki zako ili uweze kupunguza kasi au kusimama inavyotakiwa na hali ya barabara na Usalama Barabarani.

2.16.2 – Chagua Gia ya Kulia Kabla ya Kuanza Daraja

Hamisha mfumo wa gia kwa gia ya chini kabla ya kuanza chini ya daraja. Usijaribu kushuka chini baada ya kasi yako kuwa tayari imeongezeka. Hutaweza kuhama kwenye gia ya chini. Huenda hata usiweze kurejea kwenye gia yoyote na athari zote za kusimama kwa injini zitapotea. Kulazimisha upitishaji wa kiotomatiki kwenye gia ya chini kwa kasi ya juu kunaweza kuharibu upitishaji na pia kusababisha hasara ya athari ya breki ya injini.

Ukiwa na malori ya zamani, sheria ya kuchagua gia ni kutumia gia sawa kwenda chini ya kilima ambacho utahitaji kupanda kilima. Walakini, malori mapya yana sehemu za chini za msugungano na maumbo yaliyoratibiwa kwa uchumi wa mafuta. Wanaweza pia kuwa na injini zenye nguvu zaidi. Hii inamaanisha kuwa wanaweza kupanda vilima kwa gia za juu zaidi na kuwa na msugungano mdogo na mvutano wa upepo ili kuwazuia kuteremka vilima. Kwa sababu hiyo, huenda madereva wa lori za kisasa wakalazimika kutumia gia za chini kuteremka mlima kuliko inavyohitajika kupanda mlima. Unapaswa kujua ni nini kinachofaa kwa gari lako.

2.16.3 – Breki Kufifia au Kuharibika

Breki zimeundwa ili viatu vya breki au padi kusugua kwenye ngoma ya breki au diski ili kupunguza kasi ya gari. Breki hutengeneza joto, lakini breki zimeundwa kustahimili joto kali. Hata hivyo, breki zinaweza kufifia au kushindwa kutokana na joto jingi linalosababishwa na kuzitumia kupita kiasi na kutotegemea athari ya breki ya injini.

Fade ya breki pia huathiriwa na marekebisho. Ili kudhibiti gari kwa usalama, kila breki lazima ifanye sehemu yake ya kazi. Breki ambazo hazijarekebishwa zitaacha kufanya sehemu yake kabla ya zile ambazo ziko kwenye marekebisho. Breki zingine zinaweza kuzidisha joto na kufifia, na hakutakuwa na breki za kutosha kudhibiti gari. Breki zinaweza kutoka nje ya marekebisho haraka, hasa wakati zinatumia sana; pia, mistari ya breki huvaa haraka zinapokuwa moto. Kwa hivyo, marekebisho ya breki lazima yakaguliwe mara kwa mara.

2.16.4 – Mbinu Sahihi ya Kufunga Breki

Kumbuka. Matumizi ya breki kwenye mteremko mrefu na/au mwinuko ni nyongeza tu ya athari ya breki ya injini. Pindi gari linapokuwa kwenye gia ifaayo ya chini, zifuatazo ni mbinu sahihi za kufunga breki:

- Weka breki kwa nguvu ya kutosha ili kuhisi kushuka kwa uhakika.
- Wakati mwendo wako umepunguzwa hadi takriban mph tano chini ya mwendo wako "salama", toa breki. (Uwekaji breki huu unapaswa kudumu kwa takriban sekunde tatu.)
- Mwendo wako unapongezeka hadi mwendo wako wa "usalama", rudia hatua ya 1 na 2.

Kwa mfano, ikiwa mwendo wako wa "usalama" ni maili 40 kwa saa (mph), hutafunga breki hadi mwendo wako ufikie maili 40 kwa saa (mph). Sasa unafunga breki kwa nguvu ya kutosha kupunguza kasi yako hadi 35 mph na kisha kutoa breki. Rudia hii mara nyingi inavyohitajika hadi ufikie mwisho wa upunguzaji wa kiwango. Njia za kuchepuka zimejengwa kwenye miteremko mingi mikali ya milima. Njia za kuchepuka hufanywa ili kusimamisha magari yanayotoroka kwa usalama bila kuwajeruhi madereva na abiria. Njia za kuepusha hutumia kitanda kirefu cha nyenzo zisizo huru, laini ili kupunguza kasi ya gari lililokimbia, wakati mwingine pamoja na kuboresha.

Jua maeneo ya njia panda kwenye njia yako. Ishara zinaonesha madereva mahali ambapo njia panda iko. Kukwepa mabonde huokoa maisha, vifaa na mizigo. Zitumie ukipoteza breki.

Vifungu vidogo vya 2.15 na 2.16 Jaribu Maarifa Yako

1. Je, ni mambo gani huamua uchaguzi wako wa mwendo "salama" unapoteremka chini kwa muda mrefu?
2. Kwa nini unapaswa kuwa katika gia inayofaa kabla ya kuanza kuteremka mlima?
3. Eleza mbinu ifaayo ya kufunga breki unapoteremka chini kwa muda mrefu na kushuka.
4. Ni aina gani ya magari yanaweza kukwama kwenye kivuko cha barabara kuu ya reli?
5. Inachukua muda gani kwa kitengo cha trekta-trela kufuta trela mbili?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribu lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.15 na 2.16.

2.17 – DHARURA ZA KUENDESHA

Dharura za Usalama Barabarani hutokea wakati magari mawili yanakaribia kugongana. Dharura za gari hutokea wakati matairi, breki, au sehemu nyingine muhimu hazifanyi kazi. Kufuata mazoea ya usalama katika mwongozo huu kunaweza kusaidia kuzuia dharura. Lakini dharura ikitokea, nafasi zako za kuepuka ajali hutegemea jinsi utakavyochukua hatua. Hatua unazoweza kuchukua zitajadiliwa hapa chini.

2.17.1 – Uendeshaji ili Kuepuka Kupinduka

Kuacha sio jambo salama kila wakati kufanya wakati wa dharura. Wakati huna nafasi ya kutosha ya kusimama, huenda ikakubidi uepoke yaliyo mbele. Kumbuka, unaweza kila mara kugeuka ili kukosa kikwazo kwa haraka zaidi kuliko unaweza kuacha. (Hata hivyo, magari na treka zenye uzito wa juu na trela nyingi zinaweza kupinduka.)

Weka Mikono Miwili kwenye Gurudumu la Uendeshaji. Ili kugeuka haraka, lazima uwe na mtego thabiti kwenye usukani kwa mikono miwili. Njia bora ya kuweka mikono yote miwili kwenye gurudumu, ikiwa kuna dharura, ni kuiweka hapo kila wakati.

Jinsi ya Kugeuka Haraka na kwa Usalama. Kugeuka kwa haraka kunaweza kufanywa kwa usalama, ikiwa inafanywa kwa njia sahihi. Hapa kuna vidokezo ambavyo madereva salama hutumia:

- Usifunge breki wakati unageuka. Ni rahisi sana kufunga matairi yako wakati wa kugeuka. Hilo likitokea, unaweza kuruka nje ya udhibiti.
- Usigeuke zaidi ya inavyohitajika ili kufuta chochote kilicho katika njia yako. Kadiri unavyogeuka kwa kasi, ndivyo uwezekano wa kuteleza au kupinduka unavyoongezeka.
- Kuwa tayari "kupinga," yaani, kugeuka gurudumu nyuma kwa upande mwingine, mara tu umepita chochote kilichokuwa kwenye njia yako. Isipokuwa uko tayari kukabiliana, hutaweza kuifanya haraka vya kutosha. Unapaswa kufikiria usukani wa dharura na usukani kama sehemu mbili za kitendo kimoja cha kuendesha gari.

Mahali pa Kuelekeza. Ikiwa dereva anayekuja ameteleza kwenye njia yako, ni bora kuhamia kulia kwako. Dereva huyo akitambua kilichotokea, jibu la kawaida litakuwa kurudi kwenye njia yao wenyewe.

Ikiwa kuna kitu kinazuia njia yako, mwelekeo bora wa kuelekeza utategemea hali hiyo.

Iwapo umekuwa ukitumia Kifaa/Kioo chako cha Kufuatilia Magari, utajua ni njia gani haina kitu na inaweza kutumika kwa usalama. Ikiwa bega ni wazi, kwenda kulia inaweza kuwa bora. Hakuna anayeweza kuwa anaendesha kwa bega lakini mtu anaweza kuwa anakupita upande wa kushoto. Utajua ikiwa umekuwa ukitumia Kifaa / Kioo chako cha Kufuatilia Magari. Ikiwa umezuwa kwa pande zote mbili, kuhamia kulia kunaweza kuwa bora zaidi. Angalau hutalazimisha mtu yeyote kuingia kwenye njia pinzani ya Usalama Barabarani na uwezekano wa mgongano wa uso kwa uso.

Kuacha Barabara. Katika baadhi ya dharura, unaweza kulazimika kuendesha gari nje ya barabara. Huenda isiwe hatari kuliko kugongana na gari lingine.

Mabega mengi yana nguvu ya kutosha kuhimili uzito wa gari kubwa na, kwa hiyo, hutoa njia inayopatikana ya kuchepuka. Hapa kuna miongozo, ikiwa utaacha njia.

Epuka Kufunga Breki. Ikiwezekana, epuka kutumia breki hadi kasi yako iwe imeshuka hadi takribani 20 mph. Kisha vunja breki taratibu ili kuepuka kuteleza kwenye sehemu iliyolegea.

Weka Seti Moja ya Magurudumu Kwenye Sakafu, Ikiwezekana. Hii husaidia kudumisha udhibiti.

Kaa kwenye Bega. Ikiwa bega liko wazi, kaa juu yake hadi gari lako limesimama. Ikiwa salama, oneshia ishara na uangalie Kifaa / Kioo chako cha Kufuatilia Magari kabla ya kurudi barabarani.

Kurudi Barabarani. Iwapo utalazimika kurudi barabarani kabla ya kusimama, tumia utaratibu ufuatao:

- Shikilia gurudumu kwa nguvu na ugeuke kwa kasi ya kutosha ili urudi moja kwa moja barabarani kwa usalama. Usijaribu makali hatua kwa hatua nyuma ya barabara. Ukifanya hivyo, matairi yako yanaweza kushika kasi bila kutarajia na unaweza kupoteza udhibiti.
- Wakati tairi zote za mbele ziko kwenye uso uliowekwa lami, pindua mara moja. Kona hizi mbili zinafaa kufanywa kama hatua moja ya "kuongoza-kanuni".

2.17.2 – Jinsi ya Kuacha Haraka na kwa Usalama

Ikiwa mtu atakuondoa ghafla mbele yako, jibu lako la kawaida ni kugonga breki. Hili ni jibu zuri ikiwa kuna umbali wa kutosha kusimama, na unatumia breki ipasavyo.

Unapaswa kuvunja kwa njia ambayo itaweka gari lako katika mstari wa moja kwa moja na kuruhusu kugeuka ikiwa ni lazima. Unaweza kutumia mbinu ya "kudhibiti breki" au mbinu ya "Kufunga Breki".

Uwekaji Breki Unaodhibitiwa. Kwa njia hii, unafunga breki kwa bidii uwezavyo bila kufunga magurudumu. Weka harakati za usukani mdogo sana wakati wa kufanya hivi. Ikiwa unahitaji kufanya marekebisho makubwa ya usukani au ikiwa magurudumu yamefungwa, toa breki. Funga breki tena haraka uwezavyo.

Kufunga Breki

Shika breki zako kila mahali.

Achia breki magurudumu yanapofungwa.

Mara tu magurudumu yanapoanza kusonga, funga breki kikamilifu tena. (Inaweza kuchukua hadi sekunde moja kwa magurudumu kuanza kuzunguka baada ya kutoa breki. Ukifunga breki tena kabla ya magurudumu kuanza kuzunguka, gari halitanyooka.)

Usikwamishe Breki. Kufunga breki kwa dharura haimaanishi kusukuma chini kwenye pedeli ya breki kwa nguvu uwezavyo. Hiyo itaweka tu magurudumu yamefungwa na kusababisha utelezi. Ikiwa magurudumu yanaruka, huwezi kudhibiti gari.

Kumbuka: Ikiwa unaendesha gari lenye breki za kuzuia kufunga, unapaswa kusoma na kufuata maelekezo yanayopatikana katika Mwongozo wa Wamiliki ili kusimama haraka.

2.17.3 – Kushindwa kwa Breki

Breki zinazowekwa katika hali nzuri hazishindwi. Hitilafu nyingi za breki za hidroliki hutokea kwa sababu moja kati ya mbili: (Breki za anga zinajadiliwa katika Sehemu ya 5.)

- Kupungua kwa msukumo wa hidroliki.
- Breki inafifia kwenye vilima virefu.

Kupungua kwa Msukumo wa Hidroliki. Wakati mfumo hautajenga msukumo, pedeli ya breki itasikika kama sponji au kwenda kwenye sakafu. Hapa kuna baadhi ya mambo unayoweza kufanya.

Shift. Kuweka gari kwenye gia ya chini kutasaidia kupunguza kasi ya gari.

Pampu Breki. Wakati mwingine kukanyaga pedeli ya breki kutazalisha msukumo wa kutosha kwa hidroliki kusimamisha gari.

Tumia Breki ya Kuegesha. Maegesho au breki ya dharura ni tofauti na mfumo wa breki wa majimaji. Kwa hiyo, inaweza kutumika kupunguza kasi ya gari. Hata hivyo, hakikisha kuwa umebofya kitufe cha kutoa au kuvuta kishikio cha kutolewa wakati ule ule unapotumia breki ya dharura ili uweze kurekebisha msukumo wa breki na kuzuia magurudumu yasiyifunge.

Tafuta Njia ya Kuondoka. Unapopunguza mwendo wa gari, tafuta njia ya kuchepuka--uga wazi, barabara ya pembeni, au njia panda ya kuchepuka. Kugeuza mlima ni njia nzuri ya kupunguza kasi na kusimamisha gari. Hakikisha gari halianzi kurudi nyuma baada ya kusimama. Iweke kwenye gia ya chini, funga breki ya kuegesha, na ikihitajika, rudi kwenye kizuizi kitakachosimamisha gari.

Imefeli kwa Breki kwenye Kushusha daraja. Kwenda polepole vya kutosha na kufunga breki ipasavyo karibu kila wakati kutazuia kushindwa kwa breki kwa kushuka kwa muda mrefu. Baada ya breki kuharibika, hata hivyo, utahitaji kuangalia nje ya gari lako ili kupata kitu cha kulisimamisha.

Tumaini lako bora ni njia panda ya kuchepuka. Ikiwa kuna moja, kutakuwa na ishara zinazokuambia juu yake. Itumie. Njia panda kwa kawaida ziko maili chache kutoka juu ya kushuka daraja. Kila mwaka, mamia ya madereva huepuka majaraha kwao wenyewe au uharibifu wa magari yao kwa kutumia njia za kuchepuka. Njia zingine za kuchepuka hutumia changarawe laini ambayo hupinga mwendo wa gari na kulisimamisha. Wengine hugeuka mlima, wakitumia kilima kusimamisha gari na changarawe laini ili kulishikilia mahali pake. Kabla ya kuendesha gari milimani, unapaswa kujua njia za kuchepuka zilizo kwenye njia yako.

Dereva yeyote anayepoteza breki akiteremka anapaswa kutumia njia panda ya kuchepuka ikiwa inapatikana. Usipoitumia, uwezo wako wa kupata ajali mbaya unaweza kuwa mkubwa zaidi.

Iwapo hakuna njia panda ya kuchepuka inayopatikana, chukua njia ya hatari kidogo zaidi ya kuchepuka unayoweza--kama vile uwanja wazi au barabara ya kando inayotambaa au kupinduka. Fanya hatua mara tu unapojua breki zako hazifanyi kazi. Kadiri unavyosubiri, ndivyo gari litakavyoenda kasi, na ndivyo itakavyokuwa vigumu kusimama.

2.17.4 – Kushindwa kwa Matairi

Tambua Kushindwa kwa Tairi. Kujua kwa haraka kuwa tairi haifanyi kazi itakuruhusu kuwa na wakati zaidi wa kujibu. Kuwa na sekunde chache tu za ziada kukumbuka kile unachopaswa kufanya kunaweza kukusaidia. Dalili kuu za kushindwa kwa tairi ni:

- **Sauti.** Mlio mkubwa wa "mlio wa sauti" ni ishara inayotambulika kwa urahisi. Kwa sababu inaweza kuchukua sekunde chache kwa gari lako kujibu, unaweza kudhani ni gari lingine. Lakini wakati wowote unaposikia tairi ikipigwa, utakuwa salama zaidi kudhani ni yako.
- **Mtetemo.** Iwapo gari linagonga au kutetemeka sana, inaweza kuwa ishara kwamba moja ya tairi imepasuka. Kwa tairi za pembeni, hiyo inaweza kuwa ishara pekee utakayopata.

- **Jisikie.** Iwapo usukani unahisi "mzito," labda ni ishara kwamba tairi moja ya mbele imeshindwa. Wakati mwingine, kushindwa kwa tairi ya nyuma kutasababisha gari kuteleza na kurudi au "mkia wa samaki." Hata hivyo, tairi mbili za nyuma kwa kawaida huzuia hili.

Jibu Kushindwa kwa Tairi. Tairi inapoharibika, gari lako liko hatarini. Ni lazima mara moja:

- **Shikilia Gurudumu la Uendeshaji kwa Uthabiti.** Ikiwa tairi ya mbele itashindwa, inaweza kupotosha usukani kutoka kwa mkono wako. Njia pekee ya kuzuia hili ni kushika usukani kwa mikono miwili kila wakati.
- **Kaa Mbali na Breki.** Ni kawaida kutaka kuvunja breki wakati wa dharura. Hata hivyo, kufunga breki wakati tairi imeshindwa kunaweza kusababisha kupoteza udhibiti. Isipokuwa unakaribia kukutana na kitu, kaa nje ya breki hadi gari lipunguze mwendo. Kisha vunja breki taratibu sana, ondoa barabarani, na usimame.
- **Angalia Matairi.** Baada ya kusimama, toka nje na uangalie matairi yote. Fanya hivi hata kama gari linaonekana kufanya kazi vizuri. Ikiwa moja ya matairi yako mawili litaenda, njia pekee unayoweza kuijua ni kwa kutoka na kuiangalia.

2.18 – MIFUMO YA KUZUIA KUFUNGA BREKI (ABS)

ABS ni mfumo wa kompyuta ambao huzuia magurudumu yako yasifungike wakati wa uwekaji breki ngumu.

ABS ni nyongeza kwa breki zako za kawaida. Haipunguzi au kuongeza uwezo wako wa kawaida wa kusimama. ABS huwashwa tu wakati magurudumu yanakaribia kufungwa.

ABS haipunguzi umbali wako wa kusimama, lakini inakusaidia kudhibiti gari wakati wa kufunga breki.

2.18.1 – Jinsi Mifumo ya Kuzuia Kufunga Breki Hufanya Kazi

Sensorer hugundua uwezekano wa kufungwa kwa gurudumu. Kitengo cha kudhibiti kielektroniki (ECU) kitapunguza msukumo wa breki ili kuepuka kufunga magurudumu.

Msukumo wa breki hurekebisha ili kutoa kiwango cha juu zaidi cha kusimama bila hatari ya kufungwa.

ABS hufanya kazi kwa kasi zaidi kuliko dereva anaweza kujibu uwezekano wa kufunga gurudumu. Wakati mwingine wote mfumo wa breki utafanya kazi kama kawaida.

2.18.2 – Magari Yanayohitajika Kuwa na Mifumo ya Kufunga Breki ya Kuzuia Kufunga

Idara ya Uchukuzi inahitaji kwamba ABS iwe kwenye:

- Matrekta ya lori yenye breki za anga iliyojengwa mnamo au baada ya Machi 1, 1997.
- Magari mengine ya breki ya anga, (malori, mabasi, trela na doli za kubadilisha fedha) yaliyojengwa mnamo au baada ya Machi 1, 1998.
- Malori na mabasi yaliyowekewa breki kwa njia ya maji yenye uzito wa jumla wa pauni 10,000 au zaidi yaliyojengwa mnamo au baada ya Machi 1, 1999. Magari mengi ya kibiashara yaliyotengenezwa kabla ya tarehe hizi yamewekewa ABS kwa hiari.

2.18.3 – Jinsi ya Kujua Kama Gari Lako Lina Vifaa vya ABS

Matrekta, lori na mabasi yatakuwa na taa za njano za ABS kwenye paneli ya zana.

Trela zitakuwa na taa za njano za ABS zisizofanya kazi upande wa kushoto, ama kwenye kona ya mbele au ya nyuma.

Doli zilizotengenezwa mnamo au baada ya Machi 1, 1998, zinahitajika kuwa na taa upande wa kushoto.

Kama ukaguzi wa mfumo kwenye magari mapya, taa ya hitilafu inawaka wakati wa kuanza kwa ukaguzi wa balbu, na kisha inazima haraka. Kwenye mifumo ya zamani, taa inaweza kukaa hadi utakapoendesha gari kwa zaidi ya kilomita tano kwa saa.

Ikiwa taa itasalia baada ya kukagua balbu, au kuwaka mara tu unapoendelea, unaweza kuwa umepoteza udhibiti wa ABS.

Kwa upande wa magari yaliyotengenezwa kabla ya tarehe inayohitajika, inaweza kuwa vigumu kutambua ikiwa kitengo kina vifaa vya ABS. Angalia chini ya gari kwa ajili ya ECU na nyaya za kihisi mwendo wa gurudumu zinazotoka nyuma ya breki.

2.18.4 – Jinsi ABS Inavyokusaidia

Unapofunga breki ngumu kwenye sehemu zinazoteleza kwenye gari bila ABS, magurudumu yako yanaweza kufungwa. Wakati matairi ya mbele yanapofungwa, unapoteza udhibiti wa usukani. Wakati magurudumu yako mengine yanafungwa, unaweza kuteleza, jackknife, au hata kuzungusha gari.

ABS hukusaidia kuepuka kufunga gurudumu na kudumisha udhibiti. Unaweza au usiweze kusimama kwa kasi zaidi ukiwa na ABS, lakini unapaswa kuwa na uwezo wa kuzunguka kizuizi unapofunga breki, na kuepuka kuteleza kunakosababishwa na kuvuka kwa breki.

2.18.5 – ABS kwenye Trekta Tu au Kwenye Trela Tu

Kuwa na ABS kwenye trekta pekee, trela pekee, au hata kwenye ekseli moja tu, bado hukupa udhibiti zaidi wa gari wakati wa kufunga breki. Piga breki kawaida.

Wakati trekta pekee ina ABS, unapaswa kuwa na uwezo wa kudumisha udhibiti wa uendeshaji, na kuna uwezekano mdogo wa kuteleza kwa namna ya jackknife. Lakini, weka jicho lako kwenye trela na uiruhusu breki (kama unaweza kufanya hivyo kwa usalama) ikianza kuyumba.

Wakati trela pekee ina ABS, trela ina uwezekano mdogo wa kuyumba nje, lakini ukipoteza udhibiti wa usukani au uwashe kisu cha trekta, acha breki (ikiwa unaweza kufanya hivyo kwa usalama) hadi upate udhibiti.

2.18.6 – Kufunga Breki kwa kutumia ABS

Unapoendesha gari kwa kutumia ABS, unapaswa kuvunja breki kama kawaida. Kwa maneno mengine:

- Tumia tu nguvu ya kusimama inayohitajika ili kusimama kwa usalama na kukaa katika udhibiti.
- Breki kwa njia ile ile, bila kujali kama una ABS kwenye basi, trekta, trela au zote mbili.
- Unapopunguza mwendo, fuatilia trekta na trela yako na urudishe breki (ikiwa ni salama kufanya hivyo) ili uendelee kudhibiti.

Kuna upekee mmoja tu kwenye utaratibu huu. Ukiendesha lori moja kwa moja au mchanganyiko na ABS inayofanya kazi kwenye ekseli zote, katika kituo cha dharura, unaweza kufunga breki kikamilifu.

Ikiwa ABS yako inafanya kazi vizuri, breki ya "kuchoma" haipaswi kutumiwa.

2.18.7 – Kufunga Breki Ikiwa ABS Haifanyi Kazi

Bila ABS bado una kazi za kawaida za kuvunja. Endesha na ufunge breki kama unavyofanya siku zote.

Magari yenye ABS yana taa za njano zenye hitilafu ili kukuambia ikiwa kuna kitu hakifanyi kazi.

Kama ukaguzi wa mfumo kwenye magari mapya, taa ya hitilafu inawaka wakati wa kuanza kwa ukaguzi wa balbu na kisha inazima haraka. Kwenye mifumo ya zamani, taa inaweza kukaa hadi utakapoendesha gari kwa zaidi ya kilomita tano kwa saa.

Ikiwa taa itasalia baada ya kukagua balbu, au kuwaka mara tu unapoendelea, unaweza kuwa umepoteza udhibiti wa ABS kwenye gurudumu moja au zaidi. Kumbuka, ikiwa ABS yako haifanyi kazi, bado una breki za kawaida. Endesha kawaida, lakini pata matengenezo ya mfumo hivi karibuni.

2.18.8 – Vikumbusho vya Usalama

ABS haitakuwezesha kuendesha kwa kasi zaidi, kufuata kwa karibu zaidi, au kuendesha gari kwa uangalifu mdogo. ABS haitazuia nguvu au utelezi kugeuka. ABS inapaswa kuzuia kuteleza kwa breki au jackknifes, lakini si zile zinazosababishwa na kusokota magurudumu ya kuendesha gari au kwenda kasi sana kwa Mgeuko.

ABS haitapunguza umbali wa kusimama. ABS itasaidia kudumisha udhibiti wa gari, lakini sio kufupisha umbali wa kusimama kila wakati.

ABS haitaongeza au kupunguza nguvu ya mwisho ya kusimamisha—ABS ni "nyongeza" kwa breki zako za kawaida, si badala yake.

ABS haitabadilisha jinsi unavyofunga breki kawaida. Katika hali ya kawaida ya breki, gari lako litasimama kama liliposimama kila mara. ABS hutumika tu wakati gurudumu kwa kawaida lingefungwa kwa sababu ya kukatika kwa breki kupita kiasi.

ABS haitafidia breki mbaya au matengenezo duni ya breki.

Kumbuka: Kipengele bora cha usalama wa gari bado ni dereva salama.

Kumbuka: Endesha gari kwa hivyo huhitaji kamwe kutumia ABS yako.

Kumbuka: Ikiwa unaihitaji, ABS inaweza kusaidia kuzuia ajali mbaya ya kuacha kufanya kazi.

2.19 – UDHIBITI WA UTELEZI NA UREJESHaji

Utelezi hutokea wakati matairi yanapoteza mtego barabarani. Hii inasababishwa katika mojawapo ya njia nne:

- **Kuzidisha breki.** Breki ngumu sana na kufunga magurudumu. Kuteleza pia kunaweza kutokea unapotumia kuzuia kasi wakati barabara ina utelezi.
- **Uendeshaji kupita kiasi.** Kugeuza magurudumu kwa kasi zaidi kuliko gari inavyoweza kugeuka.
- **Kuongeza kasi kupita kiasi.** Inatoa nguvu nyingi sana kwa magurudumu ya kiendeshi, na kuyafanya kuzunguka.
- **Kuendesha Haraka Sana.** Utelezi mbaya zaidi hutokana na kuendesha gari kwa kasi sana kwa hali ya barabara. Madereva wanaorekebisha uendeshaji wao kulingana na hali Wasiongeze kasi kupita kiasi na hawalazimiki kuzidisha breki au kuendesha gari kupita kiasi kutokana na mwendo kasi kupita kiasi.

2.19.1 – Utelezi wa Kuendesha-gurudumu

Kwa mbali utelezi wa kawaida ni ule ambao magurudumu ya nyuma hupoteza mvuto kupitia breki nyingi au kuongeza kasi. Utelezi unaosababishwa na kuongeza kasi kwa kawaida hutokea kwenye barafu au theluji. Kuondoa mguu wako kwenye kiongeza kasi kunaweza kuwazuia kwa urahisi. (Ikiwa inateleza sana, sukuma klachi ndani. Vinginevyo, injini inaweza kuzuia magurudumu yasitembee kwa uhuru na kupata mvutano tena.)

Magurudumu ya nyuma ya breki hutokea wakati magurudumu ya nyuma ya gari yanafungwa. Kwa sababu magurudumu yaliyofungwa yana mvuto mdogo kuliko magurudumu yanayoviringika, magurudumu ya nyuma kwa kawaida huteleza kwa upande ili kujaribu "kushikana" na magurudumu ya mbele. Katika basi au lori moja kwa moja, gari litateleza kwa upande katika "spin out." Kwa magari ya kuvuta trela, utelezi wa gurudumu la kuendesha inaweza kuruhusu trela kusukuma gari la kuvuta kando, na kusababisha jackknife ya ghafla. Angalia Mchoro 2.19.

2.19.2 – Kurekebisha Uendeshaji wa Kufunga breki ya utelezi

Fanya yafuatayo ili kusahihisha utelezi wa breki wa gurudumu la kuendesha gari:

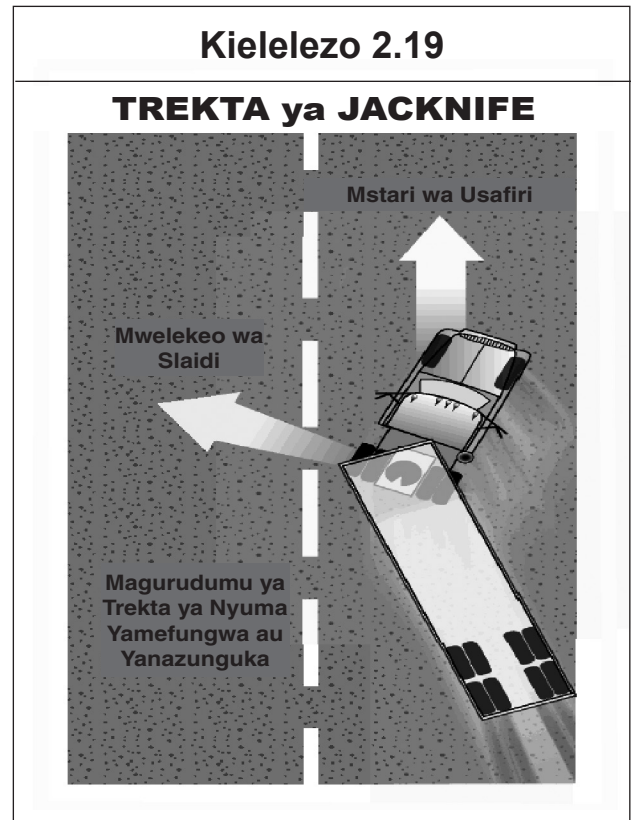
- **Acha Kufunga Breki.** Hii itaruhusu magurudumu ya nyuma kuzunguka tena, na kuzuia magurudumu ya nyuma kutoka kuteleza zaidi. Ikiwa kwenye barafu, sukuma kwenye klachi ili kuruhusu magurudumu yageuke kwa uhuru.
- **Geuka Haraka.** Wakati gari linapoanza kuteleza kwa upande, **haraka** elekeze mahali unapotaka gari liende chini ya barabara. Lazima ugeuze gurudumu haraka.
- **Mpinzani.** Gari linaporudi kwenye njia, huwa na tabia ya kuendelea kugeuka. Isipokuwa ukigeuza usukani haraka kwa njia nyingine, unaweza kujikuta ukiteleza katika upande mwingine.

Kujifunza kukaa mbali na breki, kugeuza usukani haraka, kusukuma kwenye klachi, na kukabiliana na utelezi inachukua mazoezi mengi. Mahali pazuri pa kupata mazoezi haya ni kwenye safu kubwa ya kuendesha gari au "utelezi."

2.19.3 – Utelezi wa gurudumu la mbele

Kuendesha gari kwa kasi sana kwa masharti husababisha kuteleza kwa magurudumu mengi ya mbele. Sababu nyingine ni pamoja na kukosekana kwa kukanyaga kwa matairi ya mbele na kubebeshwa mizigo hivyo kutokuwa na uzito wa kutosha kwenye ekseli ya mbele. Katika utelezi ya gurudumu la mbele, mwisho wa mbele huelekea kwenda kwenye mstari wa moja kwa moja bila kujali ni kiasi gani unageuza usukani. Kwenye sehemu yenye utelezi sana, huenda usiweze kuzunguka kona au kugeuka.

Wakati utelezi ya gurudumu la mbele inatokea, njia pekee ya kusimamisha utelezi ni kuruhusu gari kupunguza kasi. Acha kugeuka na/au kufunga breki kwa nguvu sana. Punguza mwendo haraka iwezekanavyo bila kuteleza.

Vifungu vya 2.17, 2.18, na 2.19 Jaribu Maarifa Yako

1. Si mara zote kusimamisha si jambo salama zaidi kufanya katika dharura. Kweli au Si kweli?
2. Je, ni baadhi ya faida gani za kwenda kulia badala ya kushoto karibu na kizuizi?
3. "Njia ya kuepusha" ni nini?
4. Ikiwa tairi itapasuka, unapaswa Kufunga Breki kwa bidii ili kuacha haraka. Kweli au Si kweli?
5. Utajuaje kama gari lako lina breki za kuzuia kufunga?
6. Je, ni mbinu gani inayofaa ya kufunga breki unapoendesha gari lenye breki za kuzuia kufunga?
7. Je, breki za kuzuia kufunga zinakusaidia vipi?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.17, 2.18, na 2.19.

2.20 – TARATIBU ZA AJALI

Unapokuwa katika ajali na haukuumiza sana, unahitaji kuchukua hatua ili kuzuia uharibifu au kuumia zaidi. Hatua za msingi zinazopaswa kuchukuliwa katika ajali yoyote ni:

- Linda eneo.
- Wajulishe mamlaka.
- Kuwahudumia waliojeruhiwa.

2.20.1 – Linda Eneo

Kitu cha kwanza cha kufanya kwenye eneo la ajali ni kuzuia ajali nyingine isitokee mahali pale pale. Ili kulinda eneo la ajali:

- Ikiwa gari lako limehusika katika ajali, jaribu kulipeleka kando ya barabara. Hii itasaidia kuzuia ajali nyingine na kuruhusu Usalama Barabarani kusonga.
- Ikiwa unasimama ili kusaidia, egesha mbali na ajali. Eneo karibu na ajali litahitajika kwa magari ya dharura.
- Washa vimulika vyako.
- Weka pembetatu zinazoakisi ili kuonya watumiaji wengine wa barabara. Hakikisha madereva wengine wanaweza kuwaona kwa wakati ili kuepuka ajali.

2.20.2 – Arifu Mamlaka

Ikiwa una simu ya rununu au CB, piga simu kwa usaidizi kabla hujatoka kwenye gari lako. Ikiwa sivyo, subiri hadi baada ya eneo la ajali kulindwa ipasavyo, kisha piga simu au umtume mtu kupiga simu polisi. Jaribu kubainisha ulipo ili uweze kutoa eneo halisi.

2.20.3 – Kuwatunza Waliojeruhiwa

Ikiwa mtu aliyehitimu yuko kwenye ajali na kusaidia majeruhi, kaa nje ya njia isipokuwa umeombwa kusaidia. Vinginevyo, fanya bora uwezavyo kusaidia watu waliojeruhiwa. Hapa kuna hatua rahisi za kufuata katika kutoa usaidizi:

- Usimsogeze mtu aliyenjejeruhiwa vibaya isipokuwa hatari ya moto au msongamano wa magari ulazimu iwe muhimu.
- Komesha damu nyingi kwa kushinikiza moja kwa moja kwenye jeraha.
- Mweke joto mtu aliyenjejeruhiwa.

2.21 – MOTO

Moto wa lori unaweza kusababisha uharibifu na majeraha. Jifunze sababu za moto na jinsi ya kuzizuia. Jua cha kufanya ili kuzima moto.

2.21.1 – Sababu za Moto

Zifuatazo ni baadhi ya sababu za moto wa magari:

- **Baada ya Ajali.** Mafuta yaliyomwagika, matumizi yasiyofaa ya miali.
- **Matairi.** Tairi ambazo hazijajazwa sana na mbili zinazogusa.
- **Mfumo wa Umeme.** Soketi fupi kwa sababu ya insulation iliyoharibika, miunganisho iliyolegea.
- **Mafuta.** Uvutaji wa madereva, uchomaji mafuta usiofaa, miunganisho isiyofaa ya mafuta.
- **Mzigo.** Mizigo inayoweza kuwaka, mizigo isiyofungwa au kupakiwa vibaya, uingizaji upepo mbaya.

2.21.2 – Kuzuia Moto

Zingatia yafuatayo:

- **Ukaguzi wa kabla ya safari.** Fanya ukaguzi kamili wa mifumo ya umeme, mafuta na moshi, matairi na mizigo. Hakikisha umeangalia kuwa kizima-moto kimechajiwa.
- **Ukaguzi wa Njia.** Angalia matairi, magurudumu na mwili wa lori ili kuona dalili za joto unaposimama wakati wa safari.
- **Fuata Taratibu Salama.** Fuata taratibu sahihi za usalama za kupaka mafuta kwenye gari, kutumia breki, kushika milipuko na shughuli zingine zinazoweza kusababisha moto.

- **Ufuatiliaji.** Angalia zana na vipimo mara kwa mara ili kuona dalili za joto kupita kiasi na utumie Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari kutafuta dalili za moshi kutoka kwa matairi au gari.
- **Tahadhari.** Tumia tahadhari ya kawaida katika kushughulikia kitu chochote kinachoweza kuwaka.

2.21.3 – Kuzima Moto

Kujua jinsi ya kuzima moto ni muhimu. Madereva ambao hawakujua la kufanya walifanya moto kuwa mbaya zaidi. Jua jinsi kizima moto kinavyofanya kazi. Jifunze maagizo yaliyochapishwa kwenye kizima moto kabla ya kuhitaji. Hizi hapa ni baadhi ya taratibu za kufuata endapo moto utatokea.

Ondoa Barabarani. Hatua ya kwanza ni kuliondoa gari barabarani na kulisimamisha. Kwa kufanya hivyo:

- Endesha katika eneo la wazi, mbali na majengo, miti, brashi, magari mengine au kitu chochote kinachoweza kuwaka.
- Usiingie kwenye kituo cha matengenezo!
- Arifu matengenezo ya dharura kuhusu tatizo lako na eneo lako.

Zuia Moto Usienee. Kabla ya kujaribu kuzima moto, hakikisha kwamba hauenezi zaidi. Kwa moto wa injini, zima injini haraka iwezekanavyo. Usifungue kofia ikiwa unaweza kuizuia. Piga povu kupitia vibao, radiator, au kutoka upande wa chini wa gari.

Kwa moto wa shehena ya gari au trela, funga milango, haswa ikiwa shehena yako ina vifaa vya hatari. Kufungua milango ya gari kutasambaza oksijeni kwa moto na kunaweza kusababisha kuwaka haraka sana.

Zima Moto. Hapa kuna baadhi ya sheria za kufuata katika kuzima moto:

- Unapotumia kifaa cha kuzima moto, kaa mbali na moto iwezekanavyo.
- Lenga chanzo au msingi wa moto, sio juu ya miali ya moto.

Tumia Kizima moto cha Kulia

Mchoro 2.20 na 2.21 kwa kina aina ya kizima-moto kitakachotumika kulingana na aina ya moto.

Kizima moto cha aina ya B:C kimeundwa kufanya kazi kwenye moto wa umeme na vimiminiko vinavyowaka.

Aina ya A:B:C imeundwa kufanya kazi ya kuchoma kuni, karatasi, na nguo pia.

Maji yanaweza kutumika kwenye kuni, karatasi, au nguo, lakini usitumie maji kwenye moto wa umeme (unaweza kusababisha mshtuko) au moto wa petroli (utaeneza moto).

Tairi inayowaka inapaswa kupozwa na maji. Maji mengi yanaweza kuhitajika.

Ikiwa hujui cha kutumia, hasa kwenye moto wa vifaa vya hatari, subiri wazima moto.

Jiweke kwenye hali ya juu. Acha upepo upeleke kizima moto kwenye moto kuliko kubeba miale hiyo kwako.

Endelea hadi chochote kilichokuwa kinawaka kimepozwa. Kutokuwepo kwa moshi au mwali haimaanishi moto hauwezi kuwasha tena.

Vifungu vidogo vya 2.20 na 2.21

Kielelezo 2.20		Kielelezo 2.21	
Darasa/Aina ya Moto		Aina ya Kizima moto/Aina ya Kizima moto	
Daraja	Aina	Daraja la Moto	Aina ya Kizima moto
A	Kuni, Karatasi, Vyombo vya Kuungua vya Kawaida Zima kwa Kupoeza na Kuzima Kwa Kutumia Maji au Kemikali Kav.	B au C	Kemikali Kavv ya Kawaida
B	Petroli, Mafuta, Grisi, Vimiminika Vingine vya Grisi Zizima kwa Kufukiza, Kupoeza au Kemikali Kavv. Kinga ya joto kwa kutumia Carbon Dioksidi	A, B, C, au D	Multi Purpose Kavv Chemical
C	Mioto ya Vifaa vya Umeme Zima kwa Mawakala Wasio na Maadili kama vile Carbon Dioksidi au Kemikali Kavv. USITUMIE MAJI	D	Purple K Kavv Kemikali
D	Moto katika Vyuma Vinavyowaka Zima kwa Kutumia Viunga Maalumu vya Kuzima	B au C	Kemikali Kavv ya KCL
		D	Poda Kavv Kiwanja Maalum
		B au C	Kaboni dioxidi (Kavv)
		B au C	Wakala wa Halojeni (Gesi)
		A	Maji
		A	Maji yenye Kuzuia Kuganda
		A au B	Maji, Mtindo wa Mvuke uliopakiwa
		B, Juu ya Baadhi ya A	Povu

Jaribu Maarifa Yako

- Je, ni baadhi ya mambo ya kufanya katika eneo la ajali ili kuzuia ajali nyingine?
- Taja sababu mbili za moto wa matairi.
- Kizima moto cha B:C hakifai kwa aina gani za moto?
- Je, unapotumia kifaa chako cha kuzima moto, unapaswa kuwa karibu iwezekanavyo na moto?
- Taja baadhi ya sababu za moto wa magari.

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.20 na 2.21.

2.22 – POMBE, DAWA NYINGINE, NA KUENDESHA GARI

2.22.1 – Pombe na Kuendesha gari

Kunywa pombe na kisha kuendesha gari ni hatari sana na ni tatizo kubwa. Watu wanaokunywa pombe huhusika katika ajali za barabarani zinazosababisha vifo vya zaidi ya 20,000 kila mwaka. Pombe huharibu uratibu wa misuli, wakati wa majibu, mtazamo wa kina, na maono ya usiku. Pia huathiri sehemu za ubongo zinazodhibiti hukumu na kizuizi. Uharibifu huanza na kinywaji cha kwanza.

Unapaswa kujua:

- Jinsi pombe inavyofanya kazi katika mwili wa binadamu.
- Jinsi inavyoathiri kuendesha gari.
- Sheria kuhusu kunywa na kuendesha gari.
- Hatari za kisheria, kifedha na kiusalama za kunywa na kuendesha gari.

Ukweli Kuhusu Pombe

Kuna mawazo mengi hatari kuhusu matumizi ya pombe. Dereva anayeamini katika mawazo haya mabaya atakuwa na uwezekano mkubwa wa kupata shida. Hii hapa baadhi ya mifano:

- Jinsi Pombe Hufanya Kazi.** Pombe huenda moja kwa moja kutoka tumboni hadi kwenye mkondo wa damu na hupelekwa kwenye ubongo. Baada ya kupitia ubongo, asilimia ndogo hutolewa kwenye mkojo, jasho, na kwa kupumua, wakati wengine hupelekwa kwenye ini. Ini inaweza tu kusindika theluthi moja ya auni ya pombe kwa saa, ambayo ni kidogo sana kuliko pombe katika kinywaji cha kawaida. Hii ni bei isiyobadilika, kwa hivyo ni wakati tu, sio kahawa nyeusi au kuoga baridi, itakufanya uwe na kiasi. Ikiwa una vinywaji kwa kasi zaidi kuliko mwili wako unavyoweza kuviondoa, utakuwa na pombe zaidi katika mwili wako, na uendeshaji wako utaathirika zaidi. Mkusanyiko wa Pombe katika Damu (BAC) kwa kawaida hupima kiasi cha pombe katika mwili wako. Tazama Mchoro 2.22.
- Kinywaji Ni Nini?** Ni pombe katika vinywaji ambayo huathiri utendaji wa binadamu. Haileti tofauti yoyote ikiwa pombe hiyo inatoka kwa "bia kadhaa" au kutoka kwa glasi mbili za divai au risasi mbili za pombe kali. Vinywaji vyote vifuatavyo vina kiwango sawa cha pombe:
 - Glasi ya Aunti 12 ya bia 5%.
 - Glasi ya Aunti 5 ya divai 12%.
 - Kioo 1 1/2 cha wakia 80.
- Ni Nini Huamua Mkusanyiko wa Pombe kwenye Damu?** BAC huamuliwa na kiasi cha pombe unachokunywa (pombe nyingi humaanisha BAC ya juu), jinsi unavyokunywa haraka (unywaji wa haraka humaanisha BAC ya juu), na uzito wako (mtu mdogo si lazima anywe kiasi hicho ili kufikia BAC sawa).

Kielelezo 2.22

Kinywaji Ni Nini? Ni pombe katika vinywaji ambayo huathiri utendaji wa binadamu. Haileti tofauti yoyote ikiwa pombe hiyo inatoka kwa "bia kadhaa," au kutoka kwa glasi mbili za divai, au risasi mbili za pombe kali. Takribani Maudhui ya Pombe kwenye Damu

Vinywaji	Uzito wa Mwili katika Paundi								Madhara
	100	120	140	160	180	200	220	240	
0	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	Kikomo cha Uendeshaji Salama Pেকে
1	.04	.03	.03	.02	.02	.02	.02	.02	Uharibifu Huanza
2	.08	.06	.05	.05	.04	.04	.03	.03	Ujuzi wa Uendeshaji Uliothitirwa Sana Adhabu za Jinai
3	.11	.09	.08	.07	.06	.06	.05	.05	
4	.15	.12	.11	.09	.08	.08	.07	.06	
5	.19	.16	.13	.12	.11	.09	.09	.08	
6	.23	.19	.16	.14	.13	.11	.10	.09	Adhabu za Jinai za Kulewa Kisheria
7	.26	.22	.19	.16	.15	.13	.12	.11	
8	.30	.25	.21	.19	.17	.15	.14	.13	
9	.34	.28	.24	.21	.19	.17	.15	.14	
10	.38	.31	.27	.23	.21	.19	.17	.16	

Mstari wa Usafiri Kinywaji kimoja ni 1.5 oz. ya pombe 80, 12 oz. ya bia, au 5 oz. ya mvinyo.

- **Pombe na Ubongo.** Pombe huathiri zaidi na zaidi ubongo kadri BAC inavyoongezeka. Sehemu ya kwanza ya ubongo iliyoathiriwa hudhibiti uamuzi na kujidhibiti. Moja ya mambo mabaya kuhusu hili ni kuwafanya wanywaji wasijue wanalewa. Na, bila shaka, uamuzi mzuri na kujidhibiti ni muhimu kabisa kwa uendeshaji salama.

BAC inapoendelea kujijenga, udhibiti wa misuli, maono, na uratibu huathiriwa zaidi na zaidi. Madhara ya kuendesha gari yanaweza kujumuisha:

- Njia za kupita kiasi.
- Haraka na mbwembwe huanza.
- Sio kuashiria, kushindwa kutumia taa.
- Alama za kusimama na taa nyekundu.
- Upitaji usiofaa.

Tazama Mchoro 2.23.

Madhara haya yanamaanisha kuongezeka kwa uwezekano wa ajali na uwezekano wa kupoteza leseni yako ya udereva. Takwimu za ajali zinaonesha kuwa uwezekano wa ajali ni mkubwa zaidi kwa madereva ambao wamekunywa pombe kuliko madereva ambao hawajakunywa.

- **Jinsi Pombe Huathiri Uendeshaji.** Madereva wote huathiriwa na kunywa pombe. Pombe huathiri uamuzi, maono, uratibu, na wakati wa majibu. Husababisha makosa makubwa ya uendeshaji, kama vile:
- Ongezeko la muda wa kukabiliana na hatari.
- Kuendesha gari kwa kasi au polepole mno.
- Kuendesha gari katika njia isiyo sahihi.
- Kukimbia juu ya ukingo.
- Ufumaji.

2.22.2 – Dawa Nyingine

Kando na pombe, dawa zingine halali na haramu zinatumiwa mara nyingi zaidi. Sheria zinakataza kumiliki au kutumia dawa nyingi wakati wa kazi. Zinakataza kuwa chini ya ushawishi wa "dutu inayodhibitiwa," amfetamini (ikiwa ni pamoja na "dawa za pep," "upers," na "bennies"), narcotics, au dutu nyingine yoyote, ambayo inaweza kufanya dereva asiwe salama. Hii inaweza kujumuisha aina mbalimbali za dawa zilizoagizwa na daktari na za dukani (dawa baridi), ambazo zinaweza kumfanya dereva kusinzia au kuathiri uwezo wa kuendesha gari kwa usalama. Hata hivyo, kumiliki na kutumia dawa aliyopewa dereva na daktari inaruhusiwa ikiwa daktari atamwarifu dereva kwamba haitaathiri uwezo wa kuendesha gari kwa usalama. Hakikisha daktari wako anafahamu dawa zote unazotumia kwa sababu ya mwingiliano unaowezezekana kati ya dawa ambazo zinaweza kuathiri uendeshaji wako.

Zingatia lebo za onyo kwa dawa na dawa halali, na maagizo ya daktari kuhusu athari zinazowezezekana. Jiepushe na dawa za kulevya.

Usitumie dawa yoyote inayoficha fatiki--tiba pekee ya uchovu ni kupumzika. Pombe inaweza kufanya athari za dawa zingine kuwa mbaya zaidi. Sheria salama zaidi ni kutochanganya kabisa dawa na kuendesha gari.

Matumizi ya dawa za kulevya yanaweza kusababisha ajali za barabarani na kusababisha vifo, majeraha na uharibifu wa mali. Zaidi ya hayo, inaweza kusababisha kukamatwa, faini, na vifungo vya jela. Inaweza pia kumaanisha mwisho wa taaluma ya udereva ya mtu.

Kielelezo 2.23

Madhara Ya Kuongeza Maudhui Ya Pombe Katika Damu

Maudhui ya Pombe kwenye Damu ni kiasi cha pombe katika damu yako kilichorekodiwa katika miligramu za pombe kwa mililita 100 za damu. BAC yako inategemea kiasi cha damu (ambayo huongezeka kwa uzito) na kiasi cha pombe unachotumia kwa muda (jinsi ya kunywa haraka). Kadiri unavyokunywa haraka, ndivyo BAC yako inavyoongezeka, kwani ini linaweza kushughulikia kinywaji kimoja tu kwa saa—vingine huongezeka katika damu yako.

BAC	Madhara kwenye Mwili	Madhara ya Hali ya Uendeshaji
.02	Hisia tulivu, joto kidogo la mwili.	Imezuiliwa kidogo.
.05	Kupumzika dhahiri.	Tahadhari kidogo, kutojizingatia zaidi, uharibifu wa uratibu huanza.
.08	Uharibifu dhahiri katika uratibu & amp; hukumu.	Kikomo cha kuendesha gari ukiwa mlevi, uratibu ulioharibika & hukumu.
.10*	Kelele, tabia inayowezezekana ya aibu, mabadiliko ya mhemko.	Kupunguza wakati wa majibu.
.15	Mizani iliyoharibika & harakati, wazi kulewa.	Haiwezi kuendesha.
.30	Wengi hupoteza fahamu.	
.40	Wengi hupoteza fahamu, wengine hufa.	
.50	Kupumua kunaacha, wengi hufa.	

* BAC ya .10 inamaanisha kuwa 1/10 ya 1% (au 1/1000) ya jumla ya maudhui yako ya damu ni pombe.

UONGO	UKWELI
Pombe huongeza uwezo wako wa kuendesha gari	Pombe ni dawa ambayo itakufanya usiwe macho na kupunguza uwezo wako wa kuendesha gari kwa usalama
Watu wengine wanaweza kunywa sana na wasiathirike	Kila mtu anayekunywa huathiriwa na pombe
Ikiwa unakula sana kwanza, huwezi kulewa	Chakula hakitakuzuia kulewa
Kahawa na hewa safi kidogo vitasaidia mnywaji kuwa na kiasi	Wakati tu utamsaidia mnywaji kuwa na kiasi - njia zingine hazifanyi kazi
Bandika bia - haina nguvu kama divai au whisky	Bia chache ni sawa na shots chache za whisky au glasi chache za divai

2.23 – SHERIA ZA NYENZO HATARISHI KWA WAENDESHAJI WOTE WA BIASHARA

Madereva wote wanapaswa kujua kitu kuhusu vifaa vya hatari. Ni lazima uweze kutambua shehena hatari, na lazima ujue kama unaweza kuisafirisha au la bila kuwa na uidhinishaji wa nyenzo hatari kwenye leseni yako ya CDL.

Kielelezo 2.24

Ufafanuzi wa Daraja Hatarishi		
Daraja	Jina la Daraja	Mfano
1	Vilipuzi	Risasi, Baruti, Fataki
2	Gesi	Propani, Oksijeni, Heliamu
3	Inaweza kuwaka	Petroli, Asetoni
4	Mango ya kuwaka	Mechi, Fyuzi
5	Vioksidishaji	Nitrati ya ammoniamu, peroksidi ya haidrojeni
6	Sumu	Dawa za wadudu, Arsenic
7	Mionzi	Uranium, Plutonium
8	Vibabuzi	Asidi ya Haidrokloriki, Kioevu cha Betri
9	Nyenzo Mbalimbali Hatarishi	Formaldehyde, Asbestosi
Hakuna	ORM-D (Nyenzo Nyingine Zinazodhibitiwa-Ndani)	Dawa ya Nywele au Mkaa
Hakuna	Vimiminika vinavyoweza kuwaka	Mafuta ya Mafuta, Majimaji Nyepesi

2.23.1 – Nyenzo Hatarishi ni Zipi?

Nyenzo hatarishi ni bidhaa zinazohatarisha afya, usalama na mali wakati wa usafirishaji. Tazama Mchoro 2.24.

2.23.2 – Kwa Nini Kuna Sheria?

Lazima ufuate sheria nyingi kuhusu kusafirisha vifaa vya hatari. Madhumuni ya sheria ni:

- Ina bidhaa.
- Wasiliana na hatari.
- Hakikisha viendeshaaji na vifaa salama.

Ili Kujumuisha Bidhaa. Bidhaa nyingi za hatari zinaweza kuumiza au kuua wakati wa kuwasiliana. Ili kulinda madereva na wengine kutoka kwa mawasiliano, sheria huwaambia wasafirishaji jinsi ya kufunga kwa usalama. Sheria kama hizo huwaambia madereva jinsi ya kupakia, kusafirisha, na kupakua matangi mengi. Hizi ni sheria za kuzuia.

Ili Kuwasilisha Hatari. Mtumaji shehena hutumia karatasi ya usafirishaji na lebo za hatari zenye umbo la almasi kuwaonya wafanyakazi wa gati na madereva kuhusu hatari hiyo. Karatasi ya usafirishaji inaelezea vifaa vya hatari vinavyosafirishwa. Maagizo ya usafirishaji, bili za mizigo na maonyesho yote ni karatasi za usafirishaji. Wasafirishaji huweka lebo za hatari za umbo la almasi zenye umbo la inchi nne kwenye

vifurushi vingi vya nyenzo hatari. Alama hizi hufahamisha wengine juu ya hatari. Ikiwa lebo ya almasi haitatoshea kwenye kontena, wasafirishaji huweka lebo kwenye lebo. Kwa mfano, mitungi ya gesi iliyobanwa ambayo haitashikilia lebo itakuwa na vitambulisho au dekali. Lebo zinafanana na mifano iliyoonyeshwa kwenye mchoro 2-25.

Baada ya ajali au vifaa hatari kumwagika au kuvuja, unaweza kujeruhiwa na kushindwa kuwasilisha hatari za vifaa unazosafirisha. Jeshi la zima moto na polisi wanaweza kuzuia au kupunguza kiasi cha uharibifu au majeraha katika eneo la tukio ikiwa wanajua ni vifaa gani hatari vinavyobebwa. Maisha yako, na ya wengine, yanaweza kutegemea kupata haraka karatasi za usafirishaji wa vifaa vya hatari. Kwa sababu hiyo, lazima uweke kichupo karatasi za usafirishaji zinazohusiana na nyenzo hatari au uziweke juu ya karatasi zingine za usafirishaji. Lazima pia uhifadhi karatasi za usafirishaji:

- Katika mfuko ulio kwenye mlango wa dereva, au
- Katika mwonekano wazi unaoweza kufikiwa unapoendesha gari, au
- Kwenye kiti cha dereva ukiwa nje ya gari.

2.23.3 – Orodha za Bidhaa Zinazodhibitiwa

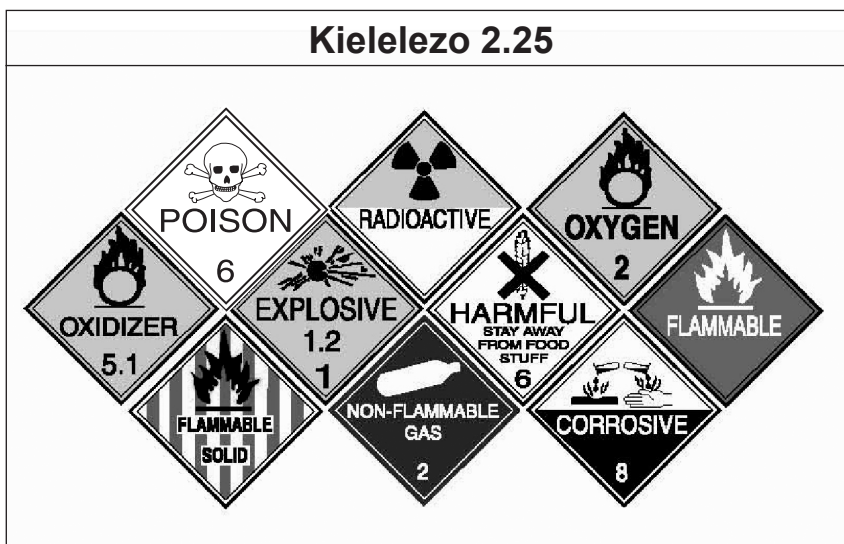
Bango hutumika kuwaonya wengine kuhusu nyenzo hatari. Bango ni alama zinazowekwa nje ya gari zinazotambulisha aina ya hatari ya mizigo. Gari lenye mabango lazima liwe na angalau mabango manne yanayofanana. Wamewekwa mbele, nyuma, na pande zote mbili. Ni lazima mabango yasomeke kutoka pande zote nne. Ni lazima ziwe na angalau inchi 9.84 (250mm) za mraba, zigeuzwe wima kwenye ncha, katika umbo la almasi. Matangi ya mizigo na vifungashio vingine vingi huonesha nambari ya utambulisho ya yaliyomo kwenye mabango au paneli za rangi ya chungwa.

Nambari za Utambulisho ni msimbo wa tarakimu nne unaotumiwa na wanaojibu kwanza kutambua nyenzo hatari. Nambari ya utambulisho inaweza kutumika kutambua zaidi ya kemikali moja kwenye karatasi za usafirishaji. Nambari ya utambulisho itatanguliwa na herufi "NA" au "UN". Mwongozo wa Majibu ya Dharura ya US DOT (ERG) unaorodhesha kemikali na nambari za utambulisho zilizopewa..

Sio magari yote yanayobeba vifaa vya hatari yanahitaji kuwa na mabango. Sheria kuhusu mabango zimetolewa katika Kifungu cha Tisa cha mwongozo huu. Unaweza kuendesha gari ambalo hubeba vifaa vya hatari ikiwa hauhitaji mabango. Iwapo inahitaji mabango, huwezi kuiendesha isipokuwa leseni yako ya udereva iwe na uidhinishaji wa nyenzo hatari. Tazama Mchoro 2.26.

Sheria zinawataka madereva wote wa magari yenye mabango kujifunza jinsi ya kupakia na kusafirisha bidhaa hatari kwa usalama. Lazima wawe na leseni ya udereva ya kibiashara iliyoidhinishwa na nyenzo hatari. Ili kupata uidhinishaji unaohitajika, lazima upitishaje jaribio la maandishi kwenye nyenzo zinazopatikana katika Kifungu cha Tisa cha mwongozo huu. Utahitaji pia idhini ya tangi ikiwa utasafirisha Bidhaa za Hatari kwenye tangi la mizigo kwenye lori kubwa zaidi ya pauni 26,000, ukadiriaji wa uzito wa jumla wa gari au magari fulani yanayosafirisha vimiminika au gesi. Kioevu au gesi sio lazima iwe nyenzo hatari. Uidhinishaji wa tangi unahitajika tu ikiwa gari lako linahitaji Daraja A au B CDL na gari lako lina tangi la kubeba mizigo lililowekwa kwa kudumu la ujazo wowote; au gari lako limebeba tangi ya kubebeka yenye uwezo wa kubeba galoni 1,000 au zaidi.

Kielelezo 2.25

Madereva wanaohitaji uidhinishaji wa nyenzo hatari lazima wajifunze sheria za mabango. Ikiwa hujui kama gari lako linahitaji mabango, muulize mwajiri wako. Usiendeshe kamwe gari linalohitaji mabango isipokuwa uwe na uidhinishaji wa nyenzo hatari. Kufanya hivyo ni uhalifu. Ukisimamishwa, utatajwa na hutaruhusiwa kuendesha lori lako zaidi. Itakugharimu wakati na pesa. Kukosa kuweka mabango inapohitajika kunaweza kuhatarisha maisha yako na wengine ikiwa utapata ajali. Usaidizi wa dharura hautajua mizigo yako hatari. Madereva wa vifaa vya hatari lazima pia wajue ni bidhaa gani wanaweza kupakia pamoja, na ambazo hawawezi. Sheria hizi pia ziko katika Kifungu cha Tisa. Kabla ya kupakia lori na aina zaidi ya moja ya bidhaa, lazima ujue ikiwa ni salama kuzipakia pamoja. Ikiwa hujui, muulize mwajiri wako na kushauriana na kanuni.

Vifungu vidogo vya 2.22 na 2.23 Jaribu Maarifa Yako

1. Dawa za kawaida za homa zinaweza kukufanya upate usingizi. Kweli au Si kweli?
2. Unapaswa kufanya nini ikiwa unapata usingizi unapoendesha gari?
3. Kahawa na hewa safi kidogo vitasaidia mnywaji kuwa na kiasi. Kweli au Si kweli?
4. Bango la nyenzo hatari ni nini?
5. Kwa nini mabango yanatumiwa?
6. “deni la usingizi” ni nini?
7. Je, ni ishara gani za hatari za kuendesha gari kwa usingizi?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye Jaribu lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 2.22, 2.23, na 2.24.

KIFUNGU CHA TATU

KUSAFIRISHA MIZIGO KWA SALAMA

KIFUNGU HIKI NI KWA MADEREVA WOTE WA KIBIASHARA

KIFUNGU CHA TATU - KUSAFIRISHA MZIGO KWA USALAMA

Kifungu hiki Kinashughulikia

- **Kukagua Mizigo**
- **Uzito na Salio la Mizigo**
- **Kulinda Mizigo**
- **Mzigo Unaohitaji Uangalifu Maalum**

Kifungu hkii kinakuambia juu ya usafirishaji wa mizigo kwa usalama. Ni lazima uelewe sheria za msingi za usalama wa shehena ili kupata CDL.

Ukipakia mizigo vibaya au usiweke salama, inaweza kuwa hatari kwa wengine na wewe mwenyewe. Mizigo iliyolegea ambayo huanguka kwenye gari inaweza kusababisha matatizo ya msongamano wa magari na wengine wanaweza kujeruhiwa au kuuawa. Mizigo iliyolegea inaweza kukuumiza au kukuuu wakati wa kusimama haraka au ajali. Gari lako linaweza kuharibiwa na mizigo mwingi. Uendeshaji unaweza kuathiriwa na jinsi gari linavyopakika, hivyo kufanya iwe vigumu kudhibiti gari.

Iwe unapakia na kulinda mzigo mwenyewe au la, unawajibika kwa:

- Inakagua shehena yako.
- Kutambua mizigo kupita kiasi na uzito usio na usawaziko.
- Kujua mzigo wako umelindwa ipasavyo na hakufichi mtazamo wako mbele au kando.
- Kujua mzigo wako umelindwa ipasavyo na hakufichi mtazamo wako mbele au kando.

Ikiwa unakusudia kubeba nyenzo hatari ambazo zinahitaji mabango kwenye gari lako, utahitaji pia kuwa na uidhinishaji wa nyenzo hatari. Kifungu cha Tisa cha mwongozo huu kina maelezo unayohitaji ili kufaulu jaribio la nyenzo hatarishi.

3.1 – KUKAGUA MIZIGO

Kama sehemu ya ukaguzi wako, hakikisha lori halijapakiwa kupita kiasi na shehena imesawazishwa na kulindwa ipasavyo.

Baada ya Kuanza. Kagua shehena na vifaa vyake vya ulinzi tena ndani ya maili 50 za kwanza baada ya kuanza safari. Fanya marekebisho yoyote yanayohitajika.

Kagua tena. Angalia tena shehena na vifaa vya ulinzi mara nyingi inavyohitajika wakati wa safari ili kuweka mzigo salama. Unahitaji kukagua tena:

- Baada ya kuendesha gari kwa masaa 3 au maili 150.
- Kila baada ya mapumziko unayotumia unapoendesha gari.

Kanuni za nchi, jimbo na mitaa kwa uzito wa gari la kibiashara, kupata mizigo, mizigo inayofunika, na wapi unaweza kuendesha magari ya usafiri vikubwa hutofautiana kutoka mahali hadi mahali. Jua sheria ambapo utakuwa ukiendesha gari.

3.2 – UZITO NA UWIANO WA MZIGO

Unawajibika kwa kutolemewa. Zifuatazo ni baadhi ya ufafanuzi wa uzito unapaswa kujua.

3.2.1 – Ufafanuzi Unaopaswa Kujua

Ukadiriaji wa Uzito wa Jumla wa Gari (GVWR). Uzito wa juu zaidi wa jumla wa gari (GVW) uliotajwa na mtengenezaji kwa gari moja pamoja na mzigo wake.

Ukadiriaji wa Uzito wa Jumla wa Mchanganyiko (GCWR). Uzito wa juu zaidi wa jumla wa mchanganyiko (GCW) uliotajwa na mtengenezaji kwa mchanganyiko maalum wa magari pamoja na mzigo wake

Uzito wa Ekseli. Uzito unaopitishwa chini kwa ekseli moja au seti moja ya ekseli.

Mzigo wa matairi. Kiwango cha juu cha uzito salama tairi inaweza kubeba kwa shinikizo maalum. Ukadiriaji huu umebainishwa kwenye kando ya kila tairi.

Mifumo ya Kusimamisha Gari. Mifumo ya kusimamisha Gari ina ukadiriaji wa uzito wa mtengenezaji.

Uwezo wa Kifaa cha Kuunganisha. Vifaa vya kuunganisha vimekadiriwa kwa uzito wa juu zaidi vinavyoweza kuvuta na/au kubeba.

3.2.2 – Vikomo vya Uzito Kisheria

Lazima uweke uzani ndani ya mipaka ya kisheria. Mataifa yana viwango vya juu zaidi vya GVW, GCWs, na uzani wa ekseli. Mara nyingi, uzani wa juu wa ekseli huwekwa na formula ya daraja. Formula ya daraja huruhusu uzani wa chini zaidi wa ekseli kwa ekseli zilizo karibu zaidi. Hii ni kuzuia upakiaji wa madaraja na njia za barabara. Unapokaribia daraja unapaswa kuangalia vipimo vya uzito kabla ya kuvuka.

Kupakia kupita kiasi kunaweza kuwa na athari mbaya kwenye usukani, breki na udhibiti wa mwendo. Malori yaliyojaa lazima yaende polepole sana kwenye uboreshaji. Mbaya zaidi, wanaweza kupata mwendo mkali kwenye miteremko. Umbali wa kuacha huongezeka. Breki zinaweza kuharibika zinapolazimishwa kufanya kazi kwa bidii sana.

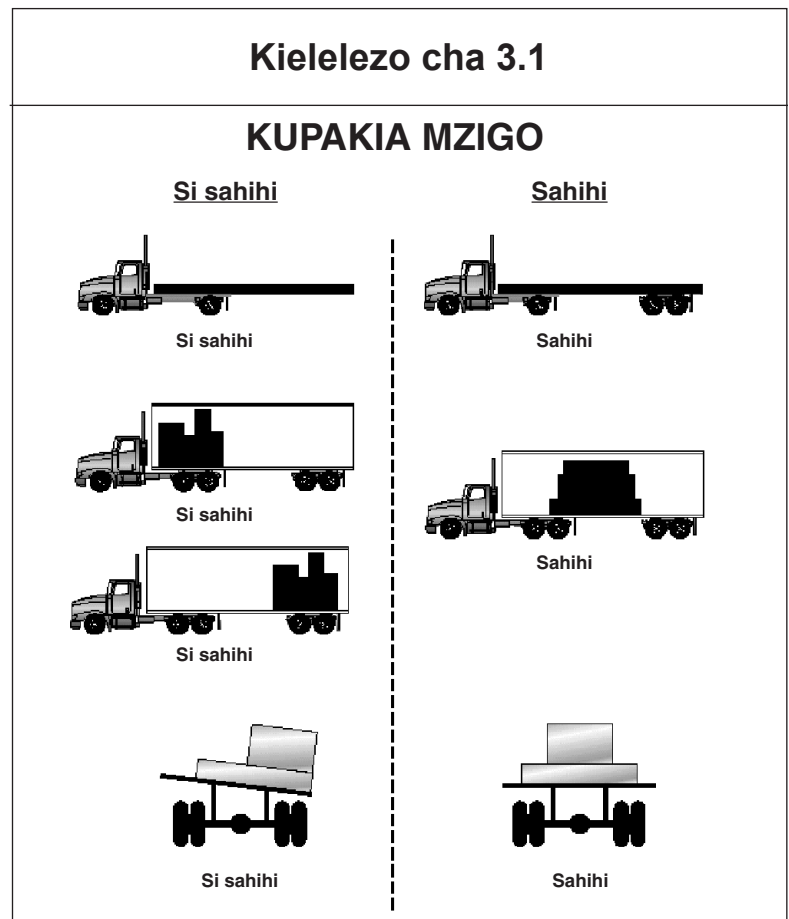
Wakati wa hali mbaya ya upepo au milimani, huenda isiwe salama kufanya kazi kwa viwango vya juu vya uzani halali. Zingatia hili kabla ya kuendesha gari.

3.2.3 – Usiwe Mzito kwa Juu

Urefu wa kituo cha mvuto wa gari ni muhimu sana kwa utunzaji salama. Kituo cha juu cha mvuto (mizigo iliyorundikwa juu au shehena nzito juu) inamaanisha kuwa una uwezekano mkubwa wa kupinduka. Ni hatari zaidi katika mikunjo, au ikibidi kukwepa ili kuepuka hatari. Ni muhimu sana kusambaza mizigo ili iwe chini iwezekanavyo. Weka sehemu nzito zaidi za mizigo chini ya sehemu nyepesi zaidi.

3.2.4 – Sawazisha Uzito

Mizani duni ya uzito inaweza kufanya utunzaji wa gari kutokuwa salama. Mizigo inapaswa kusawazishwa katika eneo la mizigo. Uzito mwingi kwenye ekseli ya usukani unaweza kusababisha usukani mgumu. Inaweza kuharibu ekseli ya usukani na matairi. Ekseli za mbele zilizopakikiwa chini (zinazosababishwa na kuhamisha uzito hadi nyuma) zinaweza kufanya uzani wa ekseli ya usukani kuwa nyepesi sana kuweza kuiongoza kwa usalama. Uzito mdogo sana kwenye ekseli za kuendesha unaweza kusababisha traction mbaya. Matairi ya gari yanaweza kuzunguka kwa urahisi. Wakati wa hali mbaya ya upepo, lori huenda lisiweze kuendelea. Uzito ambao umepakikiwa kwa hivyo kuna kituo cha juu cha mvuto husababisha uwezekano mkubwa wa kupinduka. Juu ya Magari ya usafiri yaliyo bapa, pia kuna nafasi kubwa zaidi kwamba mzigo utahamia upande au kuanguka. Angalia Kielelezo 3.1.

3.3 – KULINDA MIZIGO

3.3.1 – Kuzuia na Kuweka Mshikamano

Kuzuia hutumika mbele, nyuma, na/au kando ya kipande cha mizigo ili isiteleze. Kuzuia kuna umbo la kutoshea vizuri dhidi ya mizigo. Imefungwa kwa staha ya mizigo ili kuzuia harakati za mizigo. Bracing pia hutumiwa kuzuia harakati za mizigo. Uwekaji mizani hutoka sehemu ya juu ya shehena hadi kwenye sakafu na/au kuta za sehemu ya mizigo.

3.3.2 – Kamba za Kufunga Mzigo

Kwenye trela za flatbed au trela zisizo na pande, shehena lazima ihifadhiwe ili isigeuke au kuanguka. Katika magari ya usafiri yaliyofungwa, vifuniko vinaweza pia kuwa muhimu ili kuzuia kuhama kwa mizigo ambayo

inaweza kuathiri utunzaji wa gari. Vifungo lazima ziwe za aina sahihi na nguvu zinazofaa. Nguvu ya pamoja ya vifungo vyote vya mizigo lazima iwe na nguvu ya kutosha kuinua mara moja na nusu ya uzito wa kipande cha mizigo kilichofungwa chini. Kanuni za shirikisho zinahitaji kikomo cha jumla cha mzigo wa kufanya kazi wa mfumo wowote wa usalama unaotumiwa kupata nakala au kikundi cha vifungu dhidi ya harakati lazima kiwe angalau mara moja nusu ya uzito wa kifungu au kikundi cha vifungu. Vifaa sahihi vya kufunga lazima vitumike, ikiwa ni pamoja na kamba, kamba, minyororo, na vifaa vya kuimarisha (winchi, ratchets, vipengele vya clinching). Kufunga-downs lazima kushikamana na gari kwa usahihi (kulabu, bolti, reli, pete). Angalia Kielelezo 3.2.

Mizigo inapaswa kuwa na tie-down angalau moja kwa kila futi kumi za shehena. Hakikisha una vifungo vya kutosha ili kukidhi hitaji hili. Haijalishi shehena ni ndogo kiasi gani, inapaswa kuwa na angalau njia mbili za kuishikilia.

Kuna mahitaji maalum ya kupata vipande vingi vya chuma. Jua ni nini ikiwa utabeba mizigo kama hii.

3.3.3 – Bodi za Vichwa

Vibao vya vichwa vya upande wa mbele ("viboko vya maumivu ya kichwa") hukulinda kutokana na mizigo yako endapo ajali itatokea au kusimamishwa kwa dharura. Hakikisha muundo wa mbele uko katika hali nzuri. Muundo wa sehemu ya mbele unapaswa kuzuia kusogea mbele kwa mizigo yoyote unayobeba.

3.3.4 – Mizigo ya Kufunika

Kuna sababu mbili za msingi za kufidia mizigo:

- Ili kulinda watu dhidi ya mizigo iliyomwagika.
- Ili kulinda mizigo dhidi ya hali ya upepo.

Ulinzi wa kumwagika ni hitaji la usalama katika majimbo mengi. Fahamu sheria katika majimbo unayoendesha gari. Ili kuangalia sheria za PA rejelea The Pennsylvania Vehicle Code Title 75.

Unapaswa kuangalia vifuniko vya mizigo yako kwenye Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari mara kwa mara unapoendesha gari. Kifuniko kinachopeperuka kinaweza kuraruka, kufichua shehena, na ikiwezekana kuzuia mwonekano wako au wa mtu mwingine.

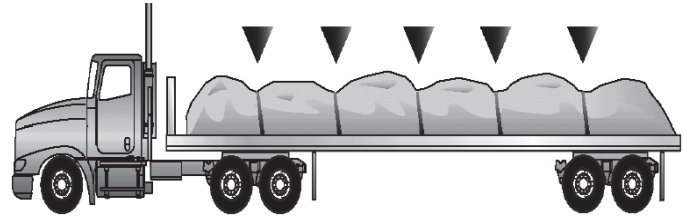
3.3.5 – Mizigo Iliyofungwa na Kuweka kwenye Vyombo

Mizigo ya kontena kwa ujumla hutumiwa wakati mizigo inabebwa kwa njia ya reli au meli. Uwasilishaji kwa lori hutokea mwanzoni na/au mwisho wa safari. Vyombo vingine vina vifaa vyake vya kufunga au kufuli ambazo hushikamana moja kwa moja na fremu maalum. Nyingine zinapaswa kupakiwa kwenye trela za kitanda tambarare. Ni lazima ziwe zimelindwa ipasavyo kama shehena nyingine yoyote. Huwezi kukagua mizigo iliyofungwa, lakini unapaswa kuangalia kuwa hauzidi vipimo vya uzito wa jumla na ekseli.

Kielelezo cha 3.2

FUNGUA VIFAA

Mizigo inapaswa kuwa inafungwa angalau mara moja kwa kila futi 10 za shehena. Hakikisha una vifungo vya kutosha ili kukidhi hitaji hili. Haijalishi shehena ni ndogo kiasi gani, inapaswa kuwa na angalau tie-downs mbili zilizoshikilia.

3.4 – MZIGO UNAOHITAJI UANGALIFU MAALUM

3.4.1 – *Wingi Kavu*

Matangi ya wingi kavu inahitaji matumizi maalum kwa sababu wana kituo cha juu cha mvuto, na mzigo unaweza kuhama. Kuwa mwangalifu sana (polepole na mwangalifu) ukizunguka mikunjo na kupiga mizunguko mikali.

3.4.2 – *Nyama ya Kuning'inia*

Nyama ya kunyongwa (nyama ya ng'ombe iliyosimamishwa, nguruwe, kondoo) kwenye lori iliyohifadhiwa inaweza kuwa mzigo usio na utulivu sana na kituo cha juu cha mvuto. Tahadhari mahususi inahitajika kwenye mikondo mikali kama vile njia panda na kwenye njia panda. Nenda polepole.

3.4.3 – *Mifugo*

Mifugo inaweza kuzunguka katika trela, na kusababisha utunzaji usio salama. Ikiwa na chini ya mzigo kamili, tumia vichwa vya uongo ili kuweka mifugo iliyounganishwa pamoja. Hata wakati wa kuunganishwa, utunzaji maalum ni muhimu kwa sababu mifugo inaweza kuegemea kwenye mikunjo. Hii huhamisha katikati ya mvuto na kufanya uwezekano wa kupinduka.

3.4.4 – *Mizigo Mikubwa*

Mizigo ya urefu wa juu, upana zaidi, na/au uzito kupita kiasi inahitaji vibali maalum vya usafiri. Kuendesha gari kwa kawaida hupunguzwa kwa nyakati fulani. Vifaa maalum vinaweza kuhitajika kama vile alama za "mzigo mpana", taa zinazowaka, bendera, nk. Mizigo kama hiyo inaweza kuhitaji kusindikizwa na polisi au magari ya usafiri ya majaribio yenye ishara za onyo na/au taa zinazomulika. Mizigo hii maalum inahitaji uangalifu maalum wa uendeshaji.

Kifungu cha Tatu Jaribu Maarifa Yako

1. Je, ni mambo gani manne yanayohusiana na mizigo ambayo madereva wanawajibikia?
2. Je, ni mara ngapi unapaswa kujiua barabarani ili kuangalia mzigo wako?
3. Ukadiriaji wa Uzito wa Jumla wa Mchanganyiko una tofauti gani na Uzito wa Jumla wa Mchanganyiko?
4. Taja hali mbili ambapo uzani wa juu zaidi unaweza kuwa si salama.
5. Ni nini kinaweza kutokea ikiwa huna uzito wa kutosha kwenye ekseli ya mbele?
6. Je, ni idadi gani ya chini ya kufunga kwa mzigo wowote wa kitanda gorofa?
7. Je, ni idadi gani ya chini kabisa ya kufunga kwa mzigo wa futi 20?
8. Taja sababu mbili za msingi za kufunika mizigo kwenye kitanda kilicho wazi.
9. Unapaswa kuangalia nini kabla ya kusafirisha shehena iliyofungwa?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena Kifungu cha Tatu.

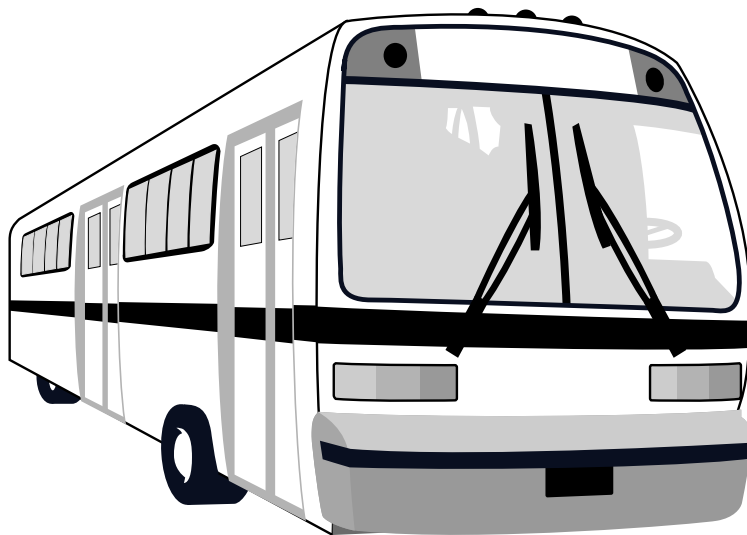
SEHEMU YA PILI

4. Kusafirisha Abiria kwa Usalama
5. Breki za Upepo
6. Mchanganyiko wa Magari ya Usafiri
7. Trela Mbili na Tatu za Kuvutwa
8. Malori yenye Matangi
9. Nyenzo Hatarishi

**AMUA NI VIFUNGU GANI
KATI YA HIVI UNAVYOHITAJI KUSOMA**

KIFUNGU CHA 4

KUSAFIRISHA ABIRIA KWA USALAMA

KIFUNGU HIKI NI CHA MADEREVA WANAOHITAJI KIIDHINISHO CHA ABIRIA

KIFUNGU CHA NNE - KUSAFIRISHA ABIRIA KWA USALAMA

Kifungu hiki Kinashughulikia

- Ukaguzi wa Gari
- Inapakia & Kuanza Safari
- Barabara
- Ukaguzi wa Magari ya Usafiri Baada ya Safari
- Taratibu Zilizopigwa marufuku
- Matumizi ya Viunga vya Kufunga mlango wa Breki

Madereva wa mabasi lazima wawe na leseni ya udereva wa kibiashara ikiwa wanaendesha gari lililoundwa kuketi zaidi ya watu 16 au zaidi, ikiwa ni pamoja na dereva au 11 au zaidi ikiwa wanaendesha basi la shule.

Madereva wa mabasi lazima wawe na idhini ya abiria kwenye leseni yao ya udereva wa kibiashara. Ili kupata idhini lazima upite jaribio la maarifa kwenye Kifungu cha Pili na cha Nne cha mwongozo huu. (Ikiwa basi lako lina breki za upepo, lazima pia upite jaribio la maarifa kwenye Kifungu cha Tano.) Lazima pia upitishe majaribio ya ujuzi unaohitajika kwa darasa la gari unaloendesha.

4.1 – UKAGUZI WA GARI

Kabla ya kuendesha basi yako, lazima uhakikishe kuwa iko salama. Lazima upitie ripoti ya ukaguzi iliyofanywa na dereva wa awali. Ikiwa tu kasoro zilizoripotiwa mapema zimeidhinishwa kuwa zimerekebishwa au hazihitajiki kurekebishwa, unapaswa kusaini ripoti ya awali ya dereva. Hiki ni cheti chako kwamba kasoro zilizoripotiwa hapo awali zimerekebishwa.

4.1.1 – Mifumo ya Magari ya Usafiri

Hakikisha mambo haya yako katika mpangilio mzuri kabla ya kuendesha gari:

- Breki za matumizi, ikijumuisha viambatanisho vya bomba la upepo (ikiwa basi lako lina trela au semita).
- Breki ya kugesha.
- Utaratibu wa uendesaji.
- Taa na viakisi.
- Matairi (matairi ya mbele lazima yasiwe na matairi yaliyorudishwa au kutengenezwa upya).
- Honi.
- Vikinga upepo kifuta au vifuta.
- Kifaa / Kioo cha Ufuatiliaji wa Msongamano wa Magari wa Nyuma au Kifaa / Kioo cha Kufuatilia Magari.
- Vifaa vya kuunganisha (kama vipo).
- Matairi na rimu.
- Vifaa vya dharura.

Hakikisha basi lako lina vifaa vya kuzima moto na viakisi vya dharura (pembetatu 3 za kuakisi au angalau fuse 6 au miale 3 ya miale ya kioevu inayowaka) fusi za umeme, isipokuwa ikiwa na vivunja saketi.

4.1.2 – Milango na Paneli za Kufikia

Unapoangalia nje ya basi, funga njia zozote za dharura za kutokea. Pia, funga paneli zozote za ufikiaji wazi (kwa mizigo, matumizi ya choo, injini, n.k.) kabla ya kuendesha gari.

4.1.3 – Mambo ya Ndani ya Basi

Wakati mwingine watu huharibu mabasi yasiyotunzwa. Daima angalia mambo ya ndani ya basi kabla ya kuendesha gari ili kuhakikisha usalama wa waendeshaaji. Njia na ngazi zinapaswa kuwa wazi kila wakati. Sehemu zifuatazo za basi lako lazima ziwe katika hali salama ya kufanya kazi:

- Kila mshiko na matusi.
- Ufuniko wa sakafu.
- Vifaa vya kuashiria, ikiwa ni pamoja na sauti ya dharura ya choo, ikiwa basi lina choo.
- Ncha za kuondoka kwa dharura.

Viti lazima viwe salama kwa wanaoendesha gari. Viti vyote lazima vimefungwa kwa usalama kwenye basi.

Usiendeshe kamwe ukiwa na mlango au dirisha lililo wazi la kutokea wakati wa dharura. Alama ya "Kutoka kwa Dharura" kwenye mlango wa dharura lazima ionekane wazi. Ikiwa kuna taa nyekundu ya mlango wa dharura, lazima ifanye kazi. Iwashe usiku au wakati mwingine wowote unapotumia taa zako za nje.

4.1.4 – Vianguo vya Paa

Unaweza kufunga sehemu za paa za dharura katika nafasi iliyo wazi kidogo kwa ajili ya hewa safi. Usiwaache wazi kama mazoezi ya kawaida. Kumbuka ruhusa ya juu zaidi ya basi unapoendesha gari likiwa wazi.

4.1.5 – Tumia Mkanda Wako wa Kuketi!

Kiti cha dereva kinapaswa kuwa na ukanda wa kiti. Itumie kwa usalama kila wakati.

4.2 – INAPAKIA NA KUANZA SAFARI

Usiruhusu wapanda farasi kuacha mizigo inayobeba kwenye mlango au njia. Haipaswi kuwa na chochote kwenye njia ambacho kinaweza kuwakwaza waendeshaji wengine. Linda mizigo na mizigo kwa njia zinazoepusha uharibifu na:

- Ruhusu dereva asogee kwa uhuru na kwa urahisi.
- Ruhusu waendeshaji watoke kwa dirisha au mlango wowote katika dharura.
- Kinga waendeshaji kutokana na majeraha ikiwa mizigo itaanguka au kuhama.

Kielelezo cha 4.1

Ufafanuzi wa Daraja Hatarishi		
Daraja	Jina la Daraja	Mfano
1	Vilipuzi	Risasi, Baruti, Fataki
2	Gesi	Propani, Oksijeni, Heliamu
3	Inaweza kuwaka	Petroli, asetoni
4	Mango ya kuwaka	Mechi, Fusi
5	Vioksidishaji	Nitrati ya ammoniamu, peroksidi ya haidrojeni
6	Sumu	Dawa za wadudu, Arsenic
7	Mionzi	Uranium, Plutonium
8	Vibabuzi	Asidi ya Haidrokloriki, Kioevu cha Betri
9	Nyenzo Mbalimbali Hatarishi	Formaldehyde, Asbestosi
Hakuna	ORM-D (Nyenzo Nyingine Zinazodhibitiwa-Ndani)	Dawa ya Nywele au Mkaa
Hakuna	Vimiminika vinavyoweza kuwaka	Mafuta ya Fuali, Ugiligili Mwepesi

4.2.1 – Sheria ya Wamarekani Wenye Ulemavu (ADA)

Sheria ya Wamarekani wenye Ulemavu (ADA) ikawa sheria mnamo 1990. ADA ni sheria ya haki za kiraia ambayo inakataza ubaguzi dhidi ya watu binafsi wenye ulemavu katika maeneo yote ya maisha ya umma, ikiwa ni pamoja na kazi, shule, usafiri, na maeneo yote ya umma na ya kibinafsi ambayo yako wazi kwa umma kwa ujumla. Madhumuni ya sheria ni kuhakikisha kuwa watu wenye ulemavu wana haki na fursa sawa na kila mtu mwingine. ADA inatoa ulinzi wa haki za kiraia kwa watu binafsi wenye ulemavu sawa na zile zinazotolewa kwa watu binafsi kwa misingi ya rangi, rangi, jinsia, asili ya kitaifa, umri, na dini. Inahakikisha fursa sawa kwa watu binafsi wenye ulemavu katika makao ya umma, ajira, usafiri, matumizi ya serikali za majimbo na serikali za mitaa na mawasiliano.

4.2.2 – Nyenzo Hatarishi

Tazama bidhaa au mizigo iliyo na vifaa vya hatari. Nyenzo nyingi hatarishi haziwezi kubebwa kwenye basi. Nyenzo hizo hatarishi zinazoruhusiwa lazima zitimize masharti fulani.

Jedwali la Shirikisho la Nyenzo Hatarishi huonesha nyenzo ambazo ni hatari. Wanahatarisha afya, usalama, na mali wakati wa usafirishaji. Sheria zinahitaji wasafirishaji kuashiria vyombo vya nyenzo hatari kwa jina la nyenzo, nambari ya utambulisho na lebo ya hatari. Kuna lebo tisa tofauti za hatari za inchi nne, zenye umbo la almasi. Angalia Kielelezo cha 4.1. Tazama lebo zenye umbo la almasi. Usisafirishe nyenzo yoyote hatari isipokuwa una uhakika kuwa sheria zinaruhusu.

4.2.3 – Nyenzo Hatarishi Zisizoruhusiwa

Mabasi yanaweza kubeba risasi za silaha ndogo zilizoandikwa ORM-D, vifaa vya hospitali ya dharura na dawa. Unaweza kubeba kiasi kidogo cha nyenzo zingine hatari ikiwa mtumaji hataweza kuzituma kwa njia nyingine yoyote. Mabasi hayapaswi kubeba kamwe:

- Sehemu ya 2.3 ya gesi ya sumu, sumu ya kioevu ya daraja la 6, mabomu ya machozi, nyenzo ya kuwasha.
- Zaidi ya pauni 100 za sumu kali za daraja la 6.
- Vilipuzi katika nafasi inayokaliwa na watu, isipokuwa risasi za silaha ndogo.
- Nyenzo zenye mionzi zilizowekwa alama katika nafasi inayokaliwa na watu.
- Zaidi ya pauni 500 jumla ya nyenzo hatari zinazoruhusiwa, na si zaidi ya pauni 100 za aina yoyote.

Wakati mwingine waendeshaji hupanda basi na nyenzo hatari isiyo na lebo, ambayo labda hawajui si salama. Usiruhusu waendeshaji kubeba hatari za kawaida kama vile betri za gari au petroli.

4.2.4 – Mstari wa Kudumu

Hakuna mpanda farasi anayeweza kusimama mbele ya mstari wa kusimama ambao uko mbele ya sehemu ya nyuma ya kiti cha dereva. Mabasi yaliyoundwa kuruhusu kusimama lazima yawe na mstari wa inchi mbili kwenye sakafu au njia nyinginezo za kuonesha waendeshaji mahali ambapo hawawezi kusimama. Hii inaitwa mstari wa abiria wanaosimama. Waendeshaji wote waliosimama lazima wabaki nyuma yake.

4.2.5 – Unakoenda

Ukifika mahali unakoenda au vituo vya kati tangaza:

Mahali.

Sababu ya kuacha.

Wakati ujao wa kuondoka.

Nambari ya basi.

Wakumbushe wasafiri wanaoshuka kwenye basi ili kuchukua mizigo pamoja nao. Ikiwa njia iko kwenye kiwango cha chini kuliko viti, wakumbushe wapanda farasi juu ya hatua ya chini. Hili linapaswa kutangazwa na dereva kabla ya kusimama kabisa.

Madereva wa mabasi ya kukodisha hawapaswi kuruhusu wapanda basi hadi wakati wa kuondoka. Hii itasaidia kuzuia wizi au uharibifu wa basi.

4.3 – BARABARANI

4.3.1 – Usimamizi wa Abiria

Wabebaji wengi wa kukodisha na washiriki wana sheria za usalama na faraja ya abiria. Taja sheria kuhusu kuvuta sigara, kunywa pombe au kutumia vicheza redio na tepu (vifaa vya kielektroniki) mwanzoni mwa safari. Kufafanua sheria mwanzoni kutasaidia kuzuia matatizo baadaye.

Unapoendesha gari, changanua mambo ya ndani ya basi lako na vile vile barabara iliyo mbele, kando, na nyuma. Huenda ukalazimika kuwakumbusha waendeshaaji kuhusu sheria, au kuweka silaha na vichwa ndani ya basi.

4.3.2 – Katika Vituo

Waendeshaaji wanaweza kujikwaa wakati wa kupanda au kushuka, na wakati basi linapozanua au kusimama. Tahadhari waendeshaaji waangalie hatua zao wakati wa kuondoka kwenye basi. Wasubiri wakae chini au wajizatiti kabla ya kuanza. Kuanza na kusimama kunapaswa kuwa laini iwezekanavyo ili kuepuka majeraha ya mpanda farasi.

Mara kwa mara, unaweza kuwa na mpanda farasi mlevi au usumbufu. Lazima uhakikishe usalama wa mpanda farasi huyu na wa wengine. Usiruhusu waendeshaaji kama hao mahali ambapo itakuwa sio salama kwao. Inaweza kuwa salama zaidi kwenye kituo kinachofuata kilichoratibiwa au eneo lenye mwanga wa kutosha ambapo kuna watu wengine. Watoa huduma wengi wana miongozo ya kushughulikia waendeshaaji wasumbufu.

4.3.3 – Ajali za Kawaida

Ajali za Kawaida za Basi. Ajali za basi mara nyingi hutokea kwenye makutano. Uwe na tahadhari, hata kama alama au ishara ya kusimama inadhibiti magari mengine. Mabasi ya shule na ya mabasi ya abiria wakati mwingine huondoa Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari au kugonga Magari ya Usafiri yanayopita yanapotoka kwenye kituo cha basi. Kumbuka kibali ambacho basi lako linahitaji, na uangalie nguzo na viungo vya miti kwenye vituo. Jua ukubwa wa pengo ambalo basi lako linahitaji ili kuongeza mwendo na kuunganishwa na magari. Subiri pengo lifunguke kabla ya kuondoka kwenye kituo. Usidhani kamwe madereva wengine watafunga breki ili kukupa nafasi unapoashiria au kuanza kuondoka.

4.3.4 – Mwendo kwenye Mikunjo au Migeuko

Ajali kwenye mikunjo zinazoua watu na kuharibu mabasi hutokana na mwendo kupita kiasi, mara nyingi wakati mvua au theluji imefanya barabara kuteleza. Kila mkunjo wa pembezoni una "mwendo wa kubuni" wa usalama. Katika hali ya upepo mzuri, mwendo uliyowekwa ni salama kwa magari ya usafiri lakini unaweza kuwa wa juu sana kwa mabasi mengi. Kwa traction nzuri, basi inaweza kupinduka; ikiwa na mvutano mbaya, inaweza kuteleza kutoka kwenye mkunjo.

Polepole hadi mwendo wa usalama kabla ya kuingia kwenye mikunjo, kisha ongeza mwendo kidogo kupitia mikunjo. Ikiwa basi lako linaegemea nje kwenye mkunjo wa pembezoni, unaendesha kwa mwendo wa kasi mno.

4.3.5 – Vivuko vya Njia ya Reli-barabara kuu

Simama kwenye Vivuko vya RR:

- Washa vimulika vyako vya njia nne
- Simamisha basi lako kati ya futi 15 na 50 kabla ya reli zilizo karibu nawe.
- Sikiliza na uangalie pande zote mbili za treni zinazokaribia. Unatakiwa kufungua mlango wako wa mbele na dirisha la dereva ili kuboresha uwezo wako wa kuona au kusikia treni inayokuja. Zima vifaa vyote vya kutoa kelele. Abiria watulivu ikibidi.
- Kabla ya kuvuka baada ya treni kupita, hakikisha hakuna treni nyingine inayokuja upande mwingine kwenye njia nyingine.
- Ikiwa basi lako lina upitishaji wa mikono, usiwahi kubadilisha gia unapovuka njia.

Si lazima kusimama, lakini lazima upunguze mwendo na uangalie kwa makini treni na magari ya usafiri:

- Katika vivuko vya barabarani.
- Katika njia za reli zinazotumika tu kwa ubadilishaji wa viwanda ndani ya wilaya ya biashara.
- Ambapo polisi au mshika kibendera anaelekeza msongamano wa magari.
- Ikiwa magari yanayovuka njia yanadhibitiwa na taa za barabarani na taa ni ya kijani.
- Katika vivuko vilivyowekwa alama kama "kusameupepo" au "kutelekezwa."
- Lazima usimame ikiwa umebeba abiria au la.

4.3.6 – Vivuko vilivyochorwa

Simama kwenye Vivuko vilivyochorwa:

- Simama kwenye madaraja ya kuteka ambayo hayana alama ya taa au mhudumu wa kudhibiti msongamano wa magari.
- Simama futi 50 kabla ya mchoro wa daraja.
- Angalia ili kuhakikisha kuwa droo imefungwa kabisa kabla ya kuvuka.

- Huhitaji kusimama, lakini lazima upunguze mwendo na uhakikishe kuwa ni salama, wakati:
 - Kuna taa ya barabarani inayoonesha kijani.
 - Daraja lina mhudumu au afisa wa usalama barabarani ambaye hudhibiti msongamano wa magari kila wakati daraja linapofunguliwa.

4.4 – UKAGUZI WA GARI BAADA YA SAFARI

Kagua basi lako mwisho wa kila zamu. Ikiwa unafanya kazi kwa mtoa huduma wa ndani, lazima ujaze ripoti ya ukaguzi iliyoandikwa kwa kila basi linaloendeshwa. Ripoti lazima ibainishe kila basi na kuorodhesha kasoro yoyote ambayo inaweza kuathiri usalama au kusababisha kuharibika. Ikiwa hakuna kasoro, ripoti inapaswa kusema hivyo.

Wakati mwingine waendeshaji huharibu sehemu zinazohusiana na usalama kama vile vishikio vya mikono, viti, njia za kutokea dharura na madirisha. Ukiripoti uharibifu huu mwishoni mwa zamu, mafundi wanaweza kufanya ukarabati kabla ya basi kuondoka tena. Madereva wa usafiri wa umma wanapaswa pia kuhakikisha kuwa na vifaa vya kuashiria abiria na viunganishi vya milango ya breki vinafanya kazi ipasavyo.

4.5 – MAZOEYA YANAYOPIGWA MARUFUKU

Epuka kutia mafuta basi lako na waendeshaji kwenye bodi isipokuwa lazima kabisa. Usiwahi kujaza mafuta katika jengo lililofungwa na waendeshaji kwenye bodi.

Usizungumze na waendeshaji gari, au ushiriki katika shughuli nyingine yoyote ya kutatiza, unapoendesha gari.

Usivute au kusukuma basi la walemavu na waendeshaji ndani ya gari, isipokuwa kushuka itakuwa si salama. Vuta au kusukuma basi hadi sehemu salama iliyo karibu zaidi ili kuwatoa abiria. Fuata miongozo ya mwajiri wako kuhusu kuvuta au kusukuma mabasi ya walemavu.

4.6 – MATUMIZI YA VIUGANISHI VYA MLANGO WA BREKI

Mabasi ya usafiri wa umma wa mijini yanaweza kuwa na mfumo wa kuunganisha breki na mwendo. Kuingiliana huweka breki za matumizi na kushikilia throttle katika nafasi ya uvivu wakati mlango wa nyuma umefunguliwa. Kuingiliana hutoka unapofunga mlango wa nyuma. Usitumie kipengele hiki cha usalama badala ya breki ya kuegesha.

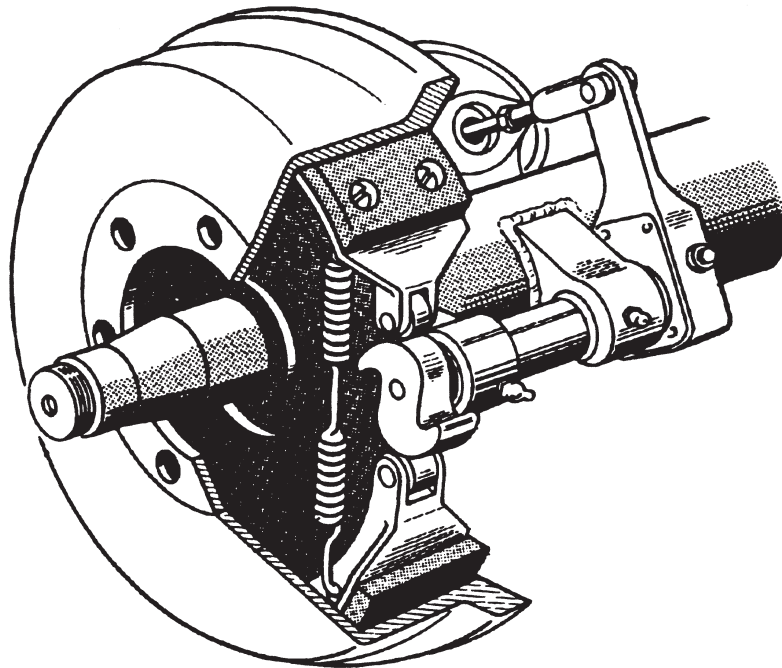
Kifungu cha Nne Jaribu Maarifa Yako

1. Taja baadhi ya vitu vya kuangalia ndani ya basi wakati wa ukaguzi.
2. Je, ni nyenzo gani hatari unazoweza kusafirisha kwa basi?
3. Je, ni nyenzo gani hatari ambazo huwezi kusafirisha kwa basi?
4. Mstari wa kusimama ni nini?
5. Je, haijalishi mahali unapofanya abiria msumbufu kushuka kwenye basi?
6. Unapaswa kusimama umbali gani kutoka kwenye kivuko cha reli?
7. Je, ni wakati gani unapaswa kusimama kabla ya kuvuka daraja?
8. Eleza kutoka kwenye kumbukumbu "mazoea yaliyokatazwa" yaliyoorodheshwa katika mwongozo.
9. Lango la nyuma la basi la usafiri lazima lifunguliwe ili kufunga breki ya kuegesha. Kweli au Si kweli?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribu lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena Kifungu cha Nne.

KIFUNGU CHA 5

BREKI ZA UPEPO

**KIFUNGU HIKI NI KWA MADEREVA WANAOPENDESHA MAGARI YA USAFIRI KWA
BREKI ZA UPEPO**

KIFUNGU CHA 5 - BREKI ZA UPEPO

Kifungu hiki Kinashughulikia

- **Sehemu za Mfumo wa Breki za Upepo**
- **Mifumo ya Breki mbili za Upepo**
- **Kukagua Breki za Upepo**
- **Kutumia Breki za Upepo**

Kifungu hiki kinakumbua juu ya breki za upepo. Ikiwa unataka kuendesha lori au basi na breki za upepo, au kuvuta trela na breki za upepo, unahitaji kusoma kifungu hiki. Ikiwa unataka kuvuta trela na breki za upepo, unahitaji pia kusoma Kifungu cha 6, mchanganyiko wa magari ya usafiri. Utahitaji kuondolewa kwa kizuizi cha breki ya upepo kutoka kwa leseni yako ikiwa gari lako linahitaji CDL na lina breki ya anga.

Breki za upepo hutumia upepo iliyobanwa kufanya breki zifanye kazi. Breki za upepo ni njia nzuri na salama ya kusimamisha magari ya usafiri makubwa na nzito, lakini breki lazima zitunzwe vizuri na zitumike ipasavyo.

Breki za anga ni mfumo mitatu tofauti ya breki, breki ya matumizi, breki ya kugesha na breki ya dharura:

- Mfumo wa breki za matumizi hutumika na kutoa breki unapotumia kanyagio cha breki wakati wa kuendesha gari kwa kawaida.
- Mfumo wa breki za maegesho hutumika na kutoa breki za kugesha unapotumia kidhibiti cha breki cha kugesha.
- Mfumo wa breki za dharura hutumia sehemu za matumizi na mfumo ya breki za maegesho ili kusimamisha gari katika hitilafu ya mfumo wa breki.

Sehemu za mfumo hii zimejadiliwa kwa undani zaidi hapa chini.

5.1 – SEHEMU ZA MFUMO WA BREKI YA UPEPO

Kuna sehemu nyingi za mfumo wa kuvunja upepo. Unapaswa kujua kuhusu sehemu zinazojadiliwa hapa.

5.1.1 – *Mgandamizo wa Upepo*

Kigandamizo cha hewa inasukuma upepo ndani ya matangi ya kuhifadhi upepo (hifadhi). Kigandamizo cha hewa ya upepo imeunganishwa na injini kwa njia ya gia au v-belt. Kigandamizo cha hewa inaweza kupozwa upepo au inaweza kupozwa na mfumo wa kupozwa injini. Inaweza kuwa na usambazaji wake wa mafuta au kulainishwa na mafuta ya injini. Ikiwa kigandamizo cha hewa ina usambazaji wake wa mafuta, angalia kiwango cha mafuta kabla ya kuendesha.

5.1.2 – *Gavana wa Kifinyizo cha upepo*

Gavana hudhibiti wakati kibandizi cha upepo kitasukuma upepo kwenye matangi ya kuhifadhi upepo. Wakati shinikizo la tangi ya upepo linapoongezeka hadi kiwango cha "kukatisha mfumo wa kusukuma hewa" (karibu paundi 120-140 kwa kila inchi ya mraba au "psi"), gavana huzuia kigandamizo cha hewa kutoka kwa kusukuma upepo. Shinikizo la tangi linapoanguka kwa shinikizo la "kiwango cha kuanzisha upya mfumo wa kusukuma hewa" (karibu psi 100), gavana huruhusu kishinikiza kuanza kusukuma tena.

5.1.3 – *Matangi ya Kuhifadhi upepo*

Matangi ya kuhifadhi upepo hutumiwa kushikilia upepo iliyobanwa. Idadi na ukubwa wa matangi ya upepo hutofautiana kati ya magari ya usafiri. Matangi hiyo itashikilia upepo ya kutosha kuruhusu breki kutumika mara kadhaa, hata kama kibandiko kitaacha kufanya kazi.

5.1.4 – *Mifereji ya Matangi ya upepo*

upepo iliyobanwa kawaida huwa na maji na mafuta ya kujazia ndani yake, ambayo ni mbaya kwa mfumo wa breki ya upepo. Kwa mfano, maji yanaweza kufungia katika hali ya upepo ya baridi na kusababisha kushindwa kwa kuvunja. Maji na mafuta huwa na kukusanya chini ya tangi ya upepo. Hakikisha anafuta matangi ya upepo kabisa. Kila tangi ya upepo ina valvu ya kukimbia chini. Kuna aina mbili:

- Inaendeshwa kwa mikono kwa kugeuza zamu ya robo au kwa kuvuta kebo. Lazima uondoe matangi mwenyewe mwishoni mwa kila siku ya kuendesha gari. Angalia Kielelezo 5.1.
- Otomatiki - maji na mafuta hutolewa moja kwa moja. Matangi hii inaweza kuwa na vifaa kwa ajili ya kutiririsha maji mwenyewe pia. Matangi ya upepo ya kiotomatiki yanapatikana kwa vifaa vya kupokanzwa umeme. Hizi husaidia kuzuia kuganda kwa mifereji ya maji kiotomatiki katika hali ya upepo ya baridi

5.1.5 – Kivukizi cha Pombe

Baadhi ya mifumo ya breki za upepo ina evaporator ya pombe ili kuweka pombe kwenye mfumo wa upepo. Hii husaidia kupunguza hatari ya barafu katika vali za breki za upepo na sehemu zingine wakati wa baridi. Barafu ndani ya mfumo inaweza kufanya breki kushindwa kufanya kazi.

Angalia chombo cha pombe na ujaze kama inahitajika, kila siku wakati wa hali ya upepo ya baridi. Mifereji ya kila siku ya tangi ya upepo bado inahitajika ili kuondokana na maji na mafuta. (Isipokuwa mfumo una vali za kutolea maji otomatiki.)

5.1.6 – Valvu ya Usalama

Valvu ya usalama wa kutolea shinikizo imewekwa kwenye tangii la kwanza ambalo kigandamizo cha hewa ya upepo inasukuma upepo. Valvu ya usalama inalinda tangi na mfumo wote kutoka kwa shinikizo nyingi. Valvu kawaida huwekwa wazi kwa 150 psi. Ikiwa valvu ya usalama hutoa upepo, kuna kitu kibaya. Sahihisha hitilafu na fundi.

5.1.7 – Kinyagio cha Breki

Unaweka breki kwa kusukuma chini kanyagio cha breki. (Pia inaitwa valvu ya mguu au valvu ya kukanyaga.) Kusukuma kanyagio chini kwa nguvu zaidi kunatumika shinikizo la upepo zaidi. Kuacha juu ya kanyagio cha breki hupunguza shinikizo la upepo na kutoa breki. Kutoa breki huruhusu upepo iliyoshinikizwa kwenda nje ya mfumo, kwa hivyo shinikizo la upepo kwenye matangi hupunguzwa. Inapaswa kufanywa na kigandamizo cha hewa ya upepo. Kukanyaga na kuachilia pedeli pasipo sababu kunaweza kuruhusu upepo kutoka kwa haraka zaidi kuliko vile kigandamizo kinavyoweza kuibadilisha. Shinikizo likipungua sana, breki hazitafanya kazi.

5.1.8 – Breki za Mfumo Mkuu

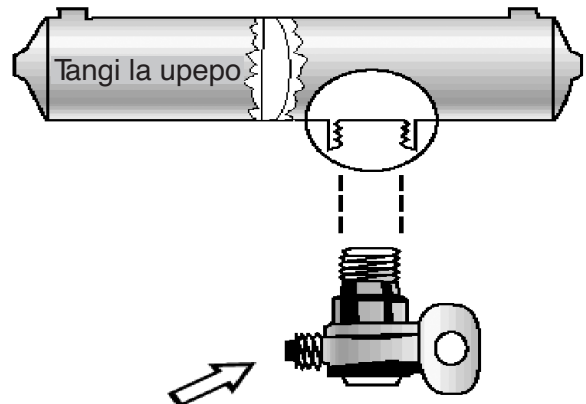
Breki za Mfumo Mkuu hutumika kwenye kila tairi. Aina ya kawaida ni breki ya diski ya s-cam. Sehemu za breki zimejadiliwa hapa chini.

Diski za Breki, Viatu na Vitambaa. Diski za breki ziko kwenye kila mwisho wa ekseli za gari. Matairi yamefungwa kwenye diski. Utaratibu wa kuvunja ni ndani ya diski. Ili kuacha, viatu vya kuvunja na bitana vinasukuma ndani ya diski. Hii husababisha msuguanu, ambayo hupunguza gari (na kuunda joto). Joto diski ya breki inaweza kuchukua bila uharibifu inategemea jinsi zinavyotumika kwa nguvu na muda gani breki hutumiwa. Joto jingi sana zinaweza kufanya breki ziache kufanya kazi.

Breki za S-cam. Unaposukuma kanyagio la breki, upepo inaingizwa kwenye kila chumba cha breki. Shinikizo la upepo husukuma fimbo nje, na kusogeza kirekebishaji kilicholegea, (kifaa kinachoweza kurekebisha kinachotumika kufidia uvaaji wa viatu vya breki) hivyo kupotosha camshaft ya breki. Hii hugeza s-cam (inayoitwa hivyo kwa sababu ina umbo la herufi "S"). S-cam hulazimisha viatu vya kuvunja breki kutoka kwa kimoja na kuvibonyeza kwenye sehemu ya ndani ya diski ya breki. Unapoachilia kanyagio cha breki, s-cam huzunguka nyuma na chemchemi huvuta viatu vya breki kutoka kwenye diski, na kuruhusu matairi kuzunguka kwa uhuru tena. Angalia Kielelezo 5.2.

Breki za Wedge. Katika aina hii ya breki, fimbo ya kusukuma chumba cha breki inasukuma kabari moja kwa moja kati ya ncha za viatu viwili vya kuvunja. Hii inawasukuma kando na dhidi ya ndani ya diski ya breki. Breki za kabari zinaweza kuwa na chemba

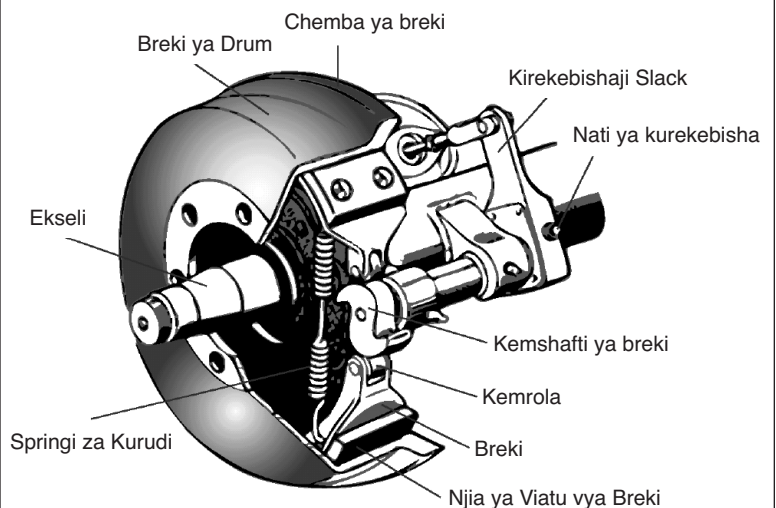
Kielelezo cha 5.1

Valvu ya Kusafisha Kwa nguvu binafsi

Kielelezo cha 5.2

BREKI YA DRUM

moja ya breki, au vyumba viwili vya kuvunja, vinavyosukuma kabari kwenye ncha zote za viatu vya breki. Breki za aina ya kabari zinaweza kujirekebisha au zinaweza kuhitaji marekebisho ya mikono.

Breki za Diski. Katika breki za diski zinazoendeshwa na upepo, shinikizo la upepo hufanya kazi kwenye chemba ya breki na kirekebishaji laini, kama breki za s-cam. Lakini badala ya s-cam, "nguvu skrubu" hutumiwa. Shinikizo la chumba cha kuvunja kwenye kirekebishaji cha slack hugeuka skrubu ya nguvu. Skrubu ya nishati hubana diski au rota kati ya pedi za breki za kalipa, sawa na clamp kubwa ya c.

Breki za kabari na breki za diski si za kawaida kuliko breki za s-cam.

5.1.9 – Vipimo vya Shinikizo la Ugavi

Magari ya usafiri yote yenye breki za upepo yana kipimo cha msukumo kilichounganishwa kwenye tangi la upepo. Ikiwa gari lina mfumo wa kuvunja upepo mbili, kutakuwa na kupima kwa kila nusu ya mfumo. (Au kipimo kimoja chenye sindano mbili.) Mifumo miwili itajadiliwa baadaye. Vipimo hivi vinakuambia ni shinikizo ngapi kwenye tangii za upepo.

5.1.10 – Kipimo cha Shinikizo cha Maombi

Kipimo hiki kinaonesha kiasi cha msukumo wa upepo unaoweka kwenye breki. (Kipimo hiki hakipo kwenye magari yote ya usafiri.) Kuongezeka kwa kwa matumizi ya msukumo kushikilia mwendo sawa inamaanisha breki zinaffia. Unapaswa kupunguza mwendo na kutumia gia ya chini. Hitaji la kuongezeka kwa shinikizo linaweza pia kusababishwa na breki ambazo hazijarekebishwa, uvujaji wa upepo au matatizo ya kiufundi.

5.1.11 – Onyo kuhusu Shinikizo la upepo la Chini

Alama ya onyo ya msukumo wa chini wa upepo unahitajika kwenye magari ya usafiri yenye breki za upepo. Alama ya onyo unayoweza kuona lazima iwake kabla ya shinikizo la upepo kwenye matangi kushuka chini ya 55 psi. (Au nusu ya msukumo wa kukata kwa gavana ya kigandamizo kwenye magari ya usafiri ya zamani.) Onyo kawaida ni taa nyekundu. Kilio kinaweza pia kutokea.

Aina nyingine ya onyo ni "wig wag." Kifaa hiki huangusha mkono wa kimitambo kwenye mtazamo wako wakati shinikizo kwenye mfumo linashuka chini ya 55 psi. Wigi ya kiotomatiki itainuka kutoka kwa mtazamo wako wakati shinikizo kwenye mfumo linazidi 55 psi. Aina ya kuweka upya kwa mikono lazima iwekwe kwenye nafasi ya "nje ya kuonekana" mwenyewe. Haitabaki mahali pake hadi shinikizo kwenye mfumo iwe juu ya psi 55.

Kwenye mabasi makubwa ni jambo la kawaida kwa vifaa vya kutoa tahadhari kwa shinikizo la chini kuashiria 80-85 psi.

5.1.12 – Zima Swichi ya Mwanga

Madereva walio nyuma yako lazima waonywe unapoweka breki zako. Mfumo wa kuvunja upepo hufanya hivyo na swichi ya umeme inayofanya kazi kwa shinikizo la upepo. Swichi huwasha taa za breki unapoweka breki za upepo.

5.1.13 – Valvu ya Kuzuia Breki ya Mbele

Baadhi ya magari ya usafiri vya zamani (vilivyotengenezwa kabla ya 1975) vina vali ya kuzuia breki ya mbele na kidhibiti kwenye kibanda cha dereva. Udhhibiti kawaida huwekwa alama "kawaida" na "utelezi." Unapoweka udhibiti katika nafasi ya "kuteleza", valvu ya kuzuia hupunguza shinikizo la upepo "kawaida" kwa breki za mbele kwa nusu. Vali za kuzuia zilitumiwa kupunguza uwezekano wa matairi ya mbele kuteleza kwenye nyuso zinazoteleza. Walakini, kwa kweli hupunguza nguvu ya kusimamisha gari. Breki za matairi ya mbele ni nzuri chini ya hali zote. Majaribio yameonesha kuteleza kwa tairi la mbele kutoka kwa breki hakuna uwezekano hata kwenye barafu. Hakikisha kuwa kidhibiti kiko katika nafasi ya "kawaida" ili kuwa na nguvu ya kawaida ya kusimamisha.

Magari mengi ya usafiri yana valvu za kuzuia tairi la mbele kiotomatiki. Wanapunguza upepo kwenye breki za mbele isipokuwa breki zinapowekwa kwa nguvu sana (55 psi au zaidi shinikizo la maombi). Vali hizi haziwezi kudhibitiwa na dereva.

5.1.14 – Breki za Springi

Malori yote, matrekta ya lori, na mabasi lazima yawe na breki za dharura na breki za kugesha. Lazima zishikiliwe na nguvu za mitambo (kwa sababu shinikizo la upepo hatimaye linaweza kuvuja). Breki za spring kawaida hutumiwa kukidhi mahitaji haya. Wakati wa kuendesha gari, chemchemi zenye nguvu zinazuliwa na shinikizo la upepo. Ikiwa shinikizo la upepo limeondolewa, chemchemi huweka kwenye breki. Udhhibiti wa breki za maegesho katika teksi huruhusu dereva kuruhusu upepo kutoka kwa breki za spring. Hii inaruhusu chemchemi kufunga breki. Uvujaji wa mfumo wa breki za upepo, ambao husababisha upepo yote kupotea, pia utasababisha chemchemi kufunga breki.

Breki za chemchemi za trekta na lori moja kwa moja zitawashwa kikamilifu wakati shinikizo la upepo linapungua hadi kati ya 20 hadi 45 psi (kawaida psi 20 hadi 30). Usisubiri breki zijifungue kiotomatiki. Mwangaza wa onyo la shinikizo la chini la upepo na sauti inapowashwa kwa mara ya kwanza, weka gari kwenye kituo salama mara moja, huku bado unaweza kudhibiti breki.

Nguvu ya kusimama ya breki za springi inategemea breki kuwa katika marekebisho. Breki zisiporekebishwa ipasavyo, breki za kawaida wala breki za dharura/kugesha hazitafanya kazi vizuri.

5.1.15 – Vidhibiti vya Breki za Kuegesha

Katika magari mapya ya usafiri yaliyo na breki za upepo, unapofunga breki za kuegesha kwa kutumia kitufe cha kudhibiti chenye umbo la almasi, manjano na cha kusukuma-vuta. Unachomoa kisu ili kufunga breki za kuegesha (breki za spring), na kukisukuma ndani ili kuziachilia. Kwenye magari ya usafiri vya zamani, breki za maegesho zinaweza kudhibitiwa na kishikio. Tumia breki za kuegesha kila unapoegesha.

Tahadhari. Usiwahi kusukuma kanyagio la breki chini wakati breki za spring zimewashwa. Ukifanya hivyo, breki zinaweza kuharibiwa na nguvu za pamoja za chemchemi na shinikizo la upepo. Mifumo mingi ya breki imeundwa kwa hivyo hii haitatokea. Lakini sio mifumo yote imewekwa kwa njia hiyo, na wale ambao wanaweza kufanya kazi kila wakati. Ni bora zaidi kusitawisha mazoea ya kutosukuma kanyagio la breki chini wakati breki za masika zimewashwa.

Kurekebisha Vali za Kudhibiti. Katika baadhi ya magari ya usafiri mshikio wa kudhibiti kwenye dashibodi unaweza kutumika kufunga breki za springi hatua kwa hatua. Hii inaitwa valvu modulating. Imejaa majira yenye chemchemi kwa hivyo unajisikia kwa hatua ya kusimama. Kadiri unavyosonga kishikio ya kudhibiti, ndivyo breki za chemchemi zinavyozidi kuwa ngumu. Wanafanya kazi kwa njia hii ili uweze kudhibiti breki za chemchemi ikiwa breki za matumizi zitashindwa. Unapoegesha gari kwa vali ya kudhibiti ya kurekebisha, sogeza kishikio hadi itakapoenda na uishike mahali pake kwa kifaa cha kufunga.

Vali za Kudhibiti Maegesho Mbili. Wakati shinikizo kuu la upepo linapotea, breki za spring zinakuja. Baadhi ya magari ya usafiri, kama vile mabasi, yana tangii tofauti ya upepo ambayo inaweza kutumika kuruhusu breki za springi. Hii ni ili uweze kuhamisha gari kwa umbali mfupi au katika hali ya dharura. Moja ya valvus ni aina ya kusukuma-kuvuta na hutumiwa kufunga breki za spring kwa ajili ya maegesho. Valvu nyingine ni chemchemi iliyopakwa katika nafasi ya "nje". Unaposukuma kudhibiti ndani, upepo kutoka kwa tangii tofauti ya upepo hutoa breki za chemchemi ili uweze kusonga. Unapotoa kifungo, breki za spring zinakuja tena. Kuna upepo ya kutosha tu katika tangi tofauti kufanya hivi mara chache. Kwa hiyo, panga kwa uangalifu wakati wa kusonga. Vinginevyo, unaweza kusimamishwa katika eneo hatari wakati usambazaji wa upepo tofauti unapokwisha. Kielelezo 5.3.

5.1.16 – Mifumo ya Kuzuia Breki (ABS)

Matrekta ya lori yenye breki za upepo zilizojengwa mnamo au baada ya Machi 1, 1997, na magari mengine ya usafiri ya breki za upepo, (malori, mabasi, trela, na doli za kubadilisha fedha) zilizojengwa mnamo au baada ya Machi 1, 1998, zinahitajika kuwa na breki za kuzuia kufunga. Magari mengi ya usafiri ya kibiashara yaliyojengwa kabla ya tarehe hizi yamewekwa ABS kwa hiari. Angalia lebo ya uidhinishaji kwa tarehe ya kutengenezwa ili kubaini ikiwa gari lako lina vifaa vya ABS.

ABS ni mfumo wa kompyuta ambao huzuia matairi yako yasifungike wakati wa uwekaji breki ngumu. Magari ya usafiri yenye ABS yana taa za manjano zenye hitilafu ili kukuambia ikiwa kuna kitu hakifanyi kazi.

Matrekta, lori na mabasi yatakuwa na taa za njano za ABS kwenye paneli ya zana.

Trela zitakuwa na taa za njano za ABS zisizofanya kazi upande wa kushoto, ama kwenye kona ya mbele au ya nyuma. Doli zilizotengenezwa mnamo au baada ya Machi 1, 1998 zinahitajika kuwa na taa upande wa kushoto.

Kwenye magari mapya ya usafiri, taa ya onyo la hitilafu huwaka wakati wa kuanza kwa ukaguzi wa balbu, na kisha huzima haraka. Kwenye mifumo ya zamani, taa inaweza kukaa hadi utakapoendesha gari kwa zaidi ya maili tano kwa saa.

Ikiwa taa itasalia baada ya ukaguzi balbu, au kuwaka mara tu unapoendelea, unaweza kuwa umepoteza udhibiti wa ABS kwenye tairi moja au zaidi.

Kwa upande wa magari ya usafiri yaliyotengenezwa kabla ya tarehe inayohitajika, vinaweza kuwa vigumu kutambua ikiwa sehemu yake ina vifaa vya ABS. Angalia chini ya gari kwa ajili ya kitengo cha kudhibiti kielektroniki (ECU) na nyaya za kihisi mwendo wa tairi zinazotoka nyuma ya breki.

ABS ni nyongeza kwa breki zako za kawaida. Haipunguzi au kuongeza uwezo wako wa kawaida wa kusimama. ABS huwashwa tu wakati matairi yanakaribia kufungwa.

ABS haipunguzi umbali wako wa kusimama, lakini hukusaidia kudhibiti gari wakati wa kufunga breki.

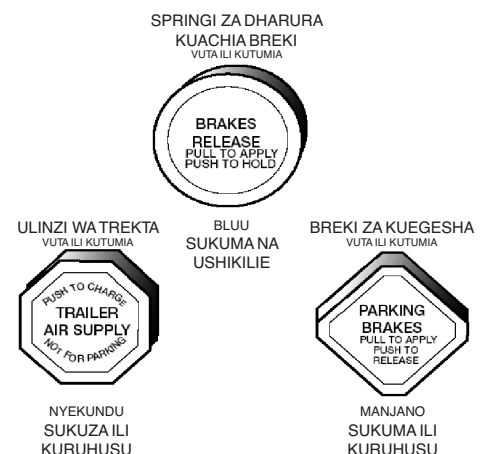
Kielelezo cha 5.3

VALVU YA ULINZI WA TREKTA & OPERESHENI YA DHARURA YA KUFUNGA BREKI

Valvu ya ulinzi wa trekta

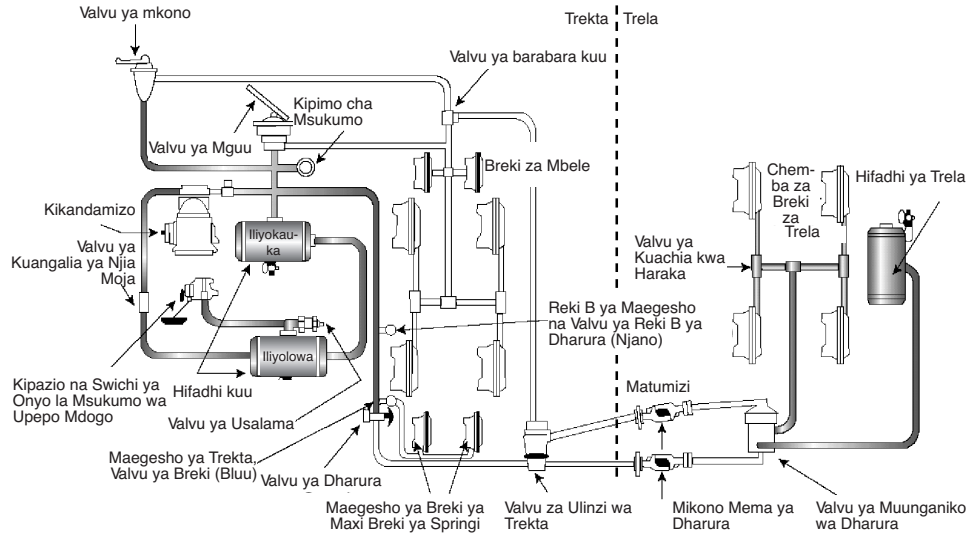
- Hutoa msukumo wa upepo
- Hufungwa kiotomatiki ikiwa msukumo wa upepo utapungua unapoendesha

Breki za kuegesha, zinapofungwa, fungua vali ya ulinzi ya trekta na weka breki ya springi kwa wakati mmoja.

Kielelezo cha 5.4

VIPENGELE VYA MFUMO WA BREKI YA UPEPO NA MAHALI (MFUMO MMOJA WA MZUNGUKO)

Kifungu kidogo cha 5.1 Jaribu Maarifa Yako

1. Kwa nini lazima matangi ya upepo itolewe?
2. Kipimo cha shinikizo la ugavi kinatumika kwa nini?
3. Magari ya usafiri yote yaliyo na breki za upepo lazima yawe na alama ya onyo kuhusu msukumo wa chini wa upepo. Kweli au Si kweli?
4. Breki za springi ni nini?
5. Breki za matairi ya mbele ni nzuri kwa hali zote. Kweli au Si kweli?
6. Unajua je ikiwa gari lako lina breki za kuzuia kufunga?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 5.1.

5.2 – MIFUMO YA BREKI MBILI ZA UPEPO

Magari mengi ya usaf miziiri wa mzigo hutumia mifumo ya breki mbili za upepo kwa usalama. Mfumo wa breki mbili za upepo una mifumo miwili tofauti ya breki ya upepo, ambayo hutumia seti moja ya udhibiti wa breki. Kila mfumo una matangi yake ya upepo, bomba, mistari, nk. Mfumo mmoja kwa kawaida huendesha breki za kawaida kwenye ekseli ya nyuma au ekseli. Mfumo mwingine unaendesha breki za kawaida kwenye ekseli ya mbele (na ikiwezekana ekseli moja ya nyuma). Mifumo yote miwili hutoa upepo kwa trela (ikiwa ipo). Mfumo wa kwanza unaitwa mfumo wa "msingi". Nyingine inaitwa mfumo wa "sekondari". Kielelezo 5.4.

Kabla ya kuendesha gari na mfumo wa upepo mbili, ruhusu muda kwa kigandamizo cha hewa ya upepo kujenga kiwango cha chini cha shinikizo la psi 100 katika mfumo ya msingi na ya upili. Tazama vipimo vya msingi na vya sekondari vya shinikizo la upepo (au sindano, ikiwa mfumo una sindano mbili katika geji moja). Zingatia taa ya onyo ya shinikizo la chini la upepo na kelele. Taa ya onyo na buzzer zinapaswa kuzimwa wakati shinikizo la upepo katika mfumo yote miwili linapanda hadi thamani iliyowekwa na mtengenezaji. Thamani hii lazima iwe kubwa kuliko psi 55.

Mwangaza wa onyo na buzzer inapaswa kuwaka kabla ya shinikizo la upepo kushuka chini ya 55 psi katika mfumo wowote. Ikiwa hii itatokea unapoendesha gari, unapaswa kuacha mara moja na uegeshe gari kwa usalama. Ikiwa mfumo mmoja wa upepo una shinikizo la chini sana, breki za mbele au za nyuma hazitafanya kazi kikamilifu. Hii inamaanisha itakuchukua muda mrefu zaidi kuacha. Lilete gari kwenye kituo salama, na urekebishe mfumo wa breki za upepo.

5.3 – KUKAGUA BREKI ZA UPEPO

Unapaswa kutumia utaratibu wa msingi wa ukaguzi wa hatua saba ulioelezwa katika Kifungu cha Pili ili kukagua gari lako. Kuna vitu vingi vya kukagua kwenye gari lenye breki za upepo kuliko ile isiyokuwa nazo. Mambo haya yamejadiliwa hapa chini, kwa mpangilio yanavyolingana na mbinu ya hatua saba.

5.3.1 – Wakati wa Hatua ya Pili Ukaguzi wa Sehemu ya Injini

Angalia Mkanda wa Pumzi wa Kigandamizo cha hewa Drive Belt (ikiwa kigandamizo cha hewa inaendeshwa kwa ukanda). Ikiwa kigandamizo cha hewa ya upepo inaendeshwa na ukanda, angalia hali na ukali wa ukanda. Inapaswa kuwa katika hali nzuri.

5.3.2 – Wakati wa Hatua ya 5 ya Ukaguzi wa Matembezi

Angalia Virekebishaji vya Slack kwenye Breki za S-cam. Endesha kwenye ardhi iliyosawazishwa na chonga matairi ili kuzuia gari kusonga mbele. Achia breki za maegesho ili uweze kusogeza virekebishaji vilivyolegea. Tumia glavu na uvute kwa nguvu kwenye kila kirekebishaji kilicholegea ambacho unaweza kufikia. Ikiwa kirekebishaji kilicholegea kinasogea zaidi ya takriban inchi moja ambapo fimbo ya kusukuma inashikamana nacho, huenda kinahitaji marekebisha. Irekebishe au irekebishwe. Magari ya usafiri yaliyo na ulegevu mwingi wa breki yanaweza kuwa vigumu sana kuyasimamisha. Breki ambazo hazijarekebishwa ni tatizo la kawaida linalopatikana katika ukaguzi wa barabarani. Kuwa salama. Angalia warekebishaji wa slack.

Magari yote ya usafiri yaliyojengwa tangu 1994 yana virekebishaji vya slack kiotomatiki. Ingawa virekebishaji vya ulegevu kiotomatiki hujirekebisha wakati wa utumaji breki kamili, lazima vikaguliwe.

Virekebishaji kiotomatiki havipaswi kurekebisha kwa mikono isipokuwa wakati wa kufanya matengenezo kwenye breki na wakati wa usakinishaji wa virekebishaji vilivyolegea. Katika gari lililo na virekebishaji kiotomatiki, wakati kiharusi cha pushrod kinapozidi kikomo halali cha kurekebisha breki, ni dalili kwamba kuna tatizo la kiufundi katika kirekebishaji chenyewe, tatizo la vipengee vya breki vya msingi vinavyohusiana, au kwamba kirekebishaji kilisakinishwa isivyofaa.

Marekebisha ya mwongozo ya kirekebisha kiotomatiki ili kuleta kiharusi cha breki ndani ya mipaka ya kisheria kwa ujumla ni kuficha tatizo la kiufundi na si kulitatua. Zaidi ya hayo, marekebisha ya mara kwa mara ya virekebishaji vingi vya kiotomatiki yanaweza kusababisha uchakavu wa mapema wa kirekebishaji chenyewe. Inapendekezwa kwamba wakati breki zilizo na vifaa vya kurekebisha kiotomatiki zinapatikana kuwa hazijarekebishwa, dereva apeleke gari kwenye kituo cha ukarabati haraka iwezekanavyo ili kurekebisha tatizo. Marekebisha ya kiotomatiki ya virekebishaji slack kiotomatiki ni hatari kwa sababu yanaweza kumpa dereva hisia ya usalama isiyoyakweli kuhusu utendakazi wa mfumo wa breki.

Marekebisha ya kirekebisha kiotomatiki yanapaswa kutumiwa kama hatua ya muda tu ya kusahihisha marekebisha katika hali ya dharura kwani kuna uwezekano breki itaacha kurekebisha hivi karibuni kwa sababu utaratibu huu kwa kawaida hausuluhishi tatizo la msingi la marekebisha.

(Kumbuka: Virekebishaji otomatiki vya slack vinatengenezwa na watengenezaji tofauti na si vyote vinafanya kazi sawa. Kwa hivyo, Mwongozo mahususi wa Matumizi wa mtengenezaji unapaswa kuchunguzwa kabla ya kutatua tatizo la kurekebisha breki).

Angalia Diski za Breki (au Diski), Linings, na Bomba. Diski za breki (au disk) hazipaswi kuwa na nyufa ndefu zaidi ya nusu ya upana wa eneo la msuguano. Linings (nyenzo za msuguano) haipaswi kuwa huru au kulowekwa na mafuta au grisi. Hazipaswi kuwa nyembamba kwa hatari. Sehemu za mitambo lazima ziwe mahali, sio kuvunjwa au kukosa. Angalia mabomba ya upepo yaliyounganishwa kwenye chemba za breki ili kuhakikisha kuwa hazijakatwa au kuvaliwa kwa sababu ya kusugua.

5.3.3 – Hatua ya 7 Ukaguzi wa Mwisho wa Breki ya upepo

Fanya ukaguzi ufuatao badala ya ukaguzi wa breki ya haidroliki iliyooneshwa katika Kifungu cha Pili, Hatua ya 7: Angalia Mfumo wa Breki.

Jaribio la Kiwango cha Uvujaji wa upepo. Kwa mfumo wa upepo wa kushtakiwa kikamilifu (kawaida 120-140 psi), zima injini, toa breki ya maegesho, na wakati shinikizo la upepo linapungua. Kiwango cha hasara kinapaswa kuwa chini ya psi mbili kwa dakika moja kwa gari moja na chini ya psi tatu kwa dakika moja kwa mchanganyiko wa magari ya usafiri. Kwa msukumo wa upepo uliojengwa kwa kupunguzwa kwa gavana (120 - 140 psi), zima injini, piga matairi yako (ikiwa ni lazima), toa breki ya maegesho (Magari yote ya usafiri), na valvu ya ulinzi wa trekta (mchanganyiko wa gari la usafiri); na utumie kikamilifu kwa mguu. Shikilia breki ya mguu kwa dakika moja. Angalia kipimo cha upepo ili kuona kama shinikizo la upepo linashuka zaidi ya pauni tatu kwa dakika moja (gari moja) au pauni nne kwa dakika moja (gari la mchanganyiko). Ikiwa msukumo wa upepo unaanguka zaidi ya psi tatu kwa dakika moja kwa gari moja (zaidi ya psi nne kwa Vyombo vya usafiri mchanganyiko), kiwango cha kupoteza upepo ni kikubwa sana. Angalia uvujaji wa upepo na urekebishe kabla ya kuendesha gari. Vinginevyo, unaweza kupoteza breki unapoendesha gari.

Jaribu Mawimbi ya Onyo kuhusu Shinikizo la Chini. Zima injini wakati una shinikizo la kutosha la upepo ili alama ya onyo ya shinikizo la chini isiwashwe. Washa nguvu ya umeme na uwashe na uzime kanyagio la breki ili kupunguza shinikizo la tangi la upepo. Alama ya onyo ya shinikizo la chini la upepo lazima iwake kabla ya shinikizo kushuka hadi chini ya psi 55 kwenye tangi la upepo (au tangi yenye shinikizo la chini kabisa la upepo, katika mifumo miwili ya upepo). Angalia Kielelezo 5.5.

Ikiwa alama ya onyo haifanyi kazi, unaweza kupoteza shinikizo la upepo na usijue. Hii inaweza kusababisha breki ya dharura ya ghafla katika mfumo wa upepo wa mzunguko mmoja. Katika mifumo miwili, umbali wa kusimama utaongezeka. Ufungaji breki mdogo tu ndio unaoweza kufanywa kabla ya breki za majira ya kuchipua kuanza.

Angalia Kwamba Breki za Majira ya Msimu Huja Kiotomatiki. Endesha kwenye ardhi tambarare, chonga matairi, toa breki za maegesho unapokuwa na shinikizo la kutosha la upepo kufanya hivyo, na uzime injini. Endelea kuzima shinikizo la upepo kwa kukanyaga na kuzima kanyagio la breki ili kupunguza shinikizo la tangi. Vali ya ulinzi wa trekta na vali ya breki ya kuegesha zinapaswa kufungwa (kutoka nje) kwenye gari la mchanganyiko la trekta na vali ya breki ya kuegesha inapaswa kufunga (kutoka nje) kwenye mchanganyiko mwingine na aina za gari moja wakati shinikizo la upepo linaposhuka kwa vipimo vya mtengenezaji (20 - 45 psi). Hii itasababisha breki za springi kufunga.

Angalia Kiwango cha Kuongeza Shinikizo la upepo. Wakati injini iko kwenye rpms ya kufanya kazi, shinikizo inapaswa kujenga kutoka 85 hadi 100 psi ndani ya sekunde 45 katika mifumo ya upepo mbili. (Ikiwa gari lina tangi kubwa zaidi ya kiwango cha chini cha upepo, muda wa kukusanyika unaweza kuwa mrefu na bado kuwa salama. Angalia vipimo vya mtengenezaji.) Katika mifumo moja ya upepo(kabla ya 1975), mahitaji ya kawaida ni kuongezeka kwa msukumo kutoka psi 50 hadi 90 ndani ya dakika 3 injini ikiwa katika mwendo isiyona kazi ya 600-900 rpms.

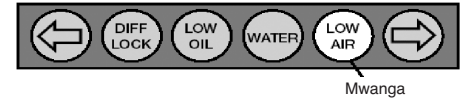
Ikiwa shinikizo la upepo haliongezeki haraka vya kutosha, shinikizo lako linaweza kushuka chini sana wakati wa kuendesha gari, na kuhitaji kusimama kwa dharura. Usiendeshe gari hadi urekebishe tatizo.

Angalia Shinikizo la Kupunguza na Kupunguza kwa Gavana wa Kifinyizi upepo. Kusukuma kwa kigandamizo cha hewa upepo inapaswa kuanza saa 100 psi na kuacha kuhusu 120-140 psi. (Angalia vipimo vya mtengenezaji.) Endesha injini bila kufanya kitu haraka. Gavana wa upepo anapaswa kukata kigandamizo cha hewa ya upepo kwa karibu shinikizo maalum la mtengenezaji. Msukumo wa upepo unaooneshwa na/vipimo vyako vitaacha kupanda. Injini ikiwa imezimwa, panda na uzime breki ili kupunguza shinikizo la tangi la upepo. Kigandamizo cha hewa inapaswa kukatwa kwa karibu shinikizo la kukata-ndani la mtengenezaji. Shinikizo linapaswa kuanza kuongezeka.

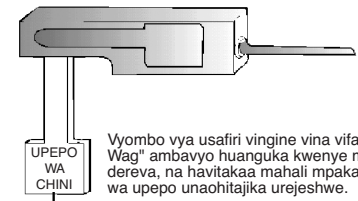
Ikiwa gavana upepo haifanyi kazi kama ilivyoelezwa hapo juu, inaweza kuhitaji kurekebisha. Gavana ambaye hafanyi kazi ipasavyo huenda asiweke shinikizo la upepo la kutosha kwa uendeshaji salama.

Kielelezo cha 5.5

VIFAA VYA ONYO LA MSUKUMO WA CHINI WA UPEPO

ONYO LA MSUKUMO WA CHINI

SHUSHA MKONO WA "WIG-WAG"

Vyombo vya usafiri vingine vina vifaa vya "Wig-Wag" ambavyo huanguka kwenye muono wa dereva, na havitaka mahali mpaka msukumo wa upepo unaohitajika urejeshwe.

Jaribio la Breki ya Kuegesha. Simamisha gari, washa breki ya kuegesha, kisha uisogeze kwa upole kwa gia ya chini ili kupima ikiwa breki ya kuegesha itashikilia.

Jaribio la Breki za Matumizi ya Trela. Subiri shinikizo la kawaida la upepo, toa breki ya kuegesha, sogeza gari mbele polepole (kama kilomita tano kwa saa), na funga breki kwa nguvu ukitumia kanyagio cha breki. Kumbuka gari lolote "linavuta" upande mmoja, hali isiyo ya kawaida, au kuchelewa kusimama kwa hatua.

Jaribio hili linaweza kukuonesha matatizo, ambayo usingeweza kuyajua hadi utakapohitaji breki barabarani.

Vifungu vidogo vya 5.2 na 5.3 Jaribu Maarifa Yako

1. Mfumo wa breki mbili za upepo ni nini?
2. Virekebishaji vilivyolegea ni nini?
3. Unawezaje kuangalia virekebishaji vilivyolegea?
4. Unawezaje kujaribu mawimbi ya tahadhari ya shinikizo la chini?
5. Unawezaje kuangalia kama breki za chemchemi zinajifunga kiotomatiki?
6. Je, viwango vya juu vya uvujaji ni vipi?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 5.2 na 5.3.

5.4 – KUTUMIA BREKI ZA UPEPO

5.4.1 – Vituo vya Kawaida

Piga kanyagio cha breki chini. Dhibiti shinikizo ili gari lisimame vizuri na kwa usalama. Ikiwa una upitishaji wa mwongozo, usisukuma klachi ndani hadi rpm ya injini iko chini karibu na ni kasi ya chini ya injini. Inaposimamishwa, chagua gia ya kuanzia.

5.4.2 – Kufunga Breki kwa Breki za Kuzuia Kufunga

Unapofunga breki ngumu kwenye sehemu zinazoteleza kwenye gari bila ABS, matairi yako yanaweza kufungwa. Wakati matairi ya mbele yanapofungwa, unapoteza udhibiti wa usukani. Wakati matairi yako mengine yanafungwa, unaweza kuteleza, kuruka kisu, au hata kusokota gari.

ABS hukusaidia kuepuka kufunga tairi. Kompyuta inahisi kufungwa kunakaribia, inapunguza shinikizo la breki hadi kiwango salama, na unadumisha udhibiti.

Unaweza au usiweze kusimama kwa mwendo zaidi ukiwa na ABS, lakini unapaswa kuwa na uwezo wa kuzunguka kizuizi unapofunga breki, na kuepuka kuteleza kunakosababishwa na kufunga breki kupita kiasi.

Kuwa na ABS kwenye trekta tu, trela tu, au hata kwenye ekseli moja tu, bado hukupa udhibiti zaidi wa gari wakati wa kufunga breki. Piga breki kawaida.

Wakati trekta tu ina ABS, unapaswa kuwa na uwezo wa kudumisha udhibiti wa uendeshaji, na kuna uwezekano mdogo wa kuteleza kwa namna ya jackknife. Lakini, weka jicho lako kwenye trela na uiruhusu breki (kama unaweza kufanya hivyo kwa usalama) ikianza kuyumba.

Wakati trela tu ina ABS, trela ina uwezekano mdogo wa kuyumba nje, lakini ukipoteza udhibiti wa usukani au uwashe kisu cha trekta, acha breki (ikiwa unaweza kufanya hivyo kwa usalama) hadi upate udhibiti.

Unapoendesha mchanganyiko wa trekta na ABS, unapaswa kuvunja breki kama kawaida. Kwa maneno mengine:

- Tumia nguvu ya kusimama tu inayohitajika ili kusimama kwa usalama na kusalia udhibiti.
- Breki kwa njia ile ile, bila kujali kama una ABS kwenye trekta, trela au zote mbili.
- Unapopunguza mwendo, fuatilia trekta na trela yako na urudishe breki (ikiwa ni salama kufanya hivyo) ili uendelee kudhibiti.

Kuna ubaguzi mmoja tu kwa utaratibu huu, ikiwa kila wakati unaendesha lori moja kwa moja au mchanganyiko ukitumia ABS inayofanya kazi kwenye ekseli zote, katika kituo cha dharura, unaweza kufunga breki kikamilifu.

Bila ABS, bado una kazi za kawaida za kuvunja. Endesha na ufunge breki kama unavyofanya siku zote.

Kumbuka, ikiwa ABS yako haifanyi kazi, bado una breki za kawaida. Endesha kawaida, lakini pata matumizi ya mfumo hivi karibuni.

5.4.3 – Vituo vya Dharura

Ikiwa mtu atakuondoa ghafla mbele yako, jibu lako la kawaida ni kugonga breki. Hili ni jibu zuri ikiwa kuna umbali wa kutosha kusimama, na unatumia breki ipasavyo.

Unapaswa kuvunja kwa njia ambayo itaweka gari lako katika mstari wa moja kwa moja na kuruhusu kugeuka ikiwa ni lazima. Unaweza kutumia mbinu ya "kudhibiti breki" au mbinu ya "kufunga breki".

Uwekaji Breki Unaothibitiwa. Kwa njia hii, unafunga breki kwa bidii uwezavyo bila kufunga matairi. Weka harakati za usukani mdogo sana wakati wa kufanya hivi. Ikiwa unahitaji kufanya marekebisho makubwa ya usukani au ikiwa matairi yamefungwa, toa breki. Funga breki tena haraka uwezavyo.

kufunga breki.

- Shika breki kwa nguvu uwezavyo.
- Achilia breki matairi yanapofungwa.
- Mara tu matairi yanapoanza kusonga, funga breki kikamilifu tena. (Inaweza kuchukua hadi sekunde moja kwa matairi kuanza kuingirika baada ya kutoa breki. Ukifunga breki tena kabla ya matairi kuanza kuingirika, gari halitanyooka.)

Kumbuka: Ikiwa unaendesha gari lenye breki za kuzuia kufunga, unapaswa kusoma na kufuata maelekezo yanayopatikana katika Mwongozo wa Mmiliki ili kusimama haraka.

5.4.4 – Umbali wa Kusimama

Umbali wa kusimama ulielezwa katika Kifungu cha Pili chini ya "Umbali wa mwendo na Kusimama." Kwa breki za upepo kuna ucheleweshaji ulioongezwa - "Brake Lag". Huu ndio wakati unaohitajika kwa breki kufanya kazi baada ya kanyagio cha breki kusukumwa. Kwa breki za haidroliki (zinazotumika kwenye Magari ya usafiri na lori nyepesi/za wastani), breki hufanya kazi papo hapo. Walakini, kwa breki za upepo, inachukua muda kidogo (nusu ya sekunde moja au zaidi) kwa upepo kupita kupitia mistari hadi breki. Kwa hivyo, jumla ya umbali wa kusimama kwa Magari ya usafiri yenye mifumo ya breki za upepo hujumuisha vipengele vinne tofauti.

Umbali wa Mtazamo + Umbali wa Mwitikio + Umbali wa Kusukuma Breki + Umbali wa Kusimama = Umbali Jumla wa Kusimama

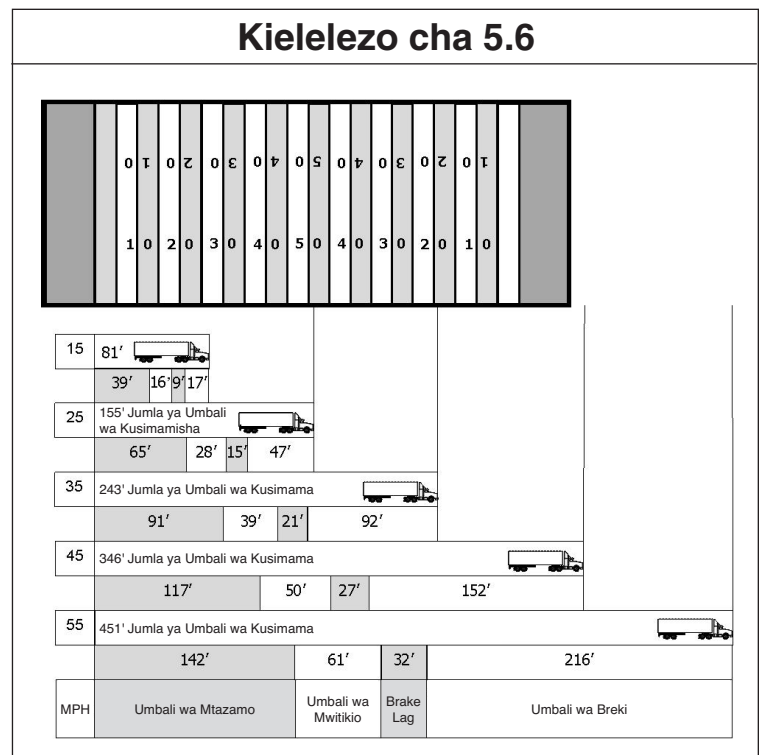
Umbali wa breki ya upeponi kwa maili 55 kwa saa kwenye lami kavu huongeza takriban futi 32. Kwa hivyo kwa maili 55 kwa saa kwa dereva wastani chini ya traction nzuri na hali ya kuvunja, jumla ya umbali wa kusimama ni zaidi ya futi 300. Angalia Kielelezo cha 5.6.

5.4.5 – Kufifia kwa Breki au Kushindwa

Breki zimeundwa ili viatu vya breki au pedi kusugua kwenye diski ya breki au diski ili kupunguza mwendo wa gari. Breki hutengeneza joto, lakini breki zimeundwa kuchukua joto nyingi. Hata hivyo, breki zinaweza kufifia au kushindwa kutokana na joto jingi linalosababishwa na kuzitumia kupita kiasi na kutotegemea athari ya breki ya injini.

Utumiaji mwingi wa breki za matumizi husababisha joto kupita kiasi na kusababisha kufifia kwa breki. Kufifia kwa breki hutokana na joto jingi na kusababisha mabadiliko ya kemikali katika safu ya breki, ambayo hupunguza msuguano, na pia kusababisha upanuzi wa diski za breki. Diski zenye joto kupita kiasi zinapopanuka, viatu vya breki na bitana vinapaswa kusonga mbele ili kuwasiliana na diski, na nguvu ya mawasiliano haya hupunguzwa. Kuendelea kutumia kupita kiasi kunaweza kuongeza kufifia kwa breki hadi gari haliwezi kupunguzwa mwendo au kusimamishwa. Upunguaji wa breki pia huathiriwa na marekebisho. Ili kudhibiti gari kwa usalama, kila breki lazima ifanye sehemu yake ya kazi. Breki ambazo hazijarekebishwa zitaacha kufanya sehemu yao kabla ya zile ambazo ziko kwenye marekebisho. Breki zingine zinaweza kupata joto kupita kiasi na kufifia, na hakutakuwa na breki za kutosha ili kudhibiti gari. Breki zinaweza kutoka kwa marekebisho haraka, haswa zinapokuwa moto. Kwa hivyo, angalia marekebisho ya breki mara kwa mara.

Kielelezo cha 5.6

5.4.6 – Mbinu Sahihi ya kufunga breki (Breki ya SNUB)

Kumbuka. Utumiaji wa breki kwenye mteremko mrefu na/au mwinuko ni nyongeza tu ya athari ya breki ya injini. Pindi gari linapokuwa kwenye gia ifaayo ya chini, ifuatayo ndiyo mbinu sahihi ya kufunga breki:

1. Shika breki kwa nguvu ya kutosha ili kuhisi kushuka kwa uhakika.
2. Wakati mwendo wako umepunguzwa hadi takribani mph tano chini ya mwendo wako wa "usalama", achia breki. (Uwekaji breki huu unapaswa kudumu kwa takriban sekunde tatu.)
3. mwendo wako unapongezeka hadi mwendo wako wa "usalama", rudia hatua ya 1 na 2.

Kwa mfano, ikiwa mwendo wako wa "usalama" ni maili 40 kwa saa (mph), hutafunga breki hadi mwendo wako ufikie 40 mph. Sasa unafunga breki kwa nguvu ya kutosha kupunguza mwendo wako hadi 35 mph na kisha kutolewa breki. Rudia hili mara nyingi inavyohitajika hadi ufikie mwisho wa upunguzaji wa kiwango.

5.4.7 – Shinikizo la Chini la upepo

Iwapo onyo la shinikizo la chini la upepo linakuja, simamisha na uegeshe gari lako kwa usalama haraka iwezekanavyo. Kunaweza kuwa na uvujaji wa upepo kwenye mfumo. Kudhibiti breki kunawezekana tu wakati upepo ya kutosha inabaki kwenye matangi ya upepo. Breki za chemchemi zitakuja wakati shinikizo la upepo linashuka ndani ya safu ya 20 hadi 45 psi. Gari iliyojaa sana itachukua umbali mrefu kusimama kwa sababu breki za springi hazifanyi kazi kwenye ekseli zote. Magari ya usafiri au Magari ya usafiri yaliyopakika kidogo kwenye barabara zenye utelezi vinaweza kuhama bila udhibiti wakati breki za springi zinapotumika. Ni salama zaidi kusimama wakati kuna upepo ya kutosha kwenye matangi kutumia breki za miguu.

5.4.8 – Breki za Mfumo Mkuu

Wakati wowote unapoegesha, tumia breki za kuegesha, isipokuwa kama ilivyooneshwa hapa chini. Vuta kidhibiti cha breki ya maegesho nje ili kushika breki za kuegesha, kisukume ili kutolewa. Kidhibiti kitakuwa kitufe cha manjano, chenye umbo la almasi kilichoandikwa "breki za kuegesha" kwenye magari maoya ya usafiri. Kwenye magari ya usafiri vya zamani, inaweza kuwa kifundo cha samawati cha duara au umbo lingine (pamoja na kiwiko kinachopinda kutoka upande mmoja hadi mwingine au juu na chini).

Usitumie breki za kuegesha ikiwa breki ni za moto sana (kutoka tu kushuka daraja), au ikiwa breki ni mvua sana katika halijoto ya kuganda. Ikiwa zinatumika wakati zina joto sana, zinaweza kuharibiwa na joto. Ikiwa zinatumika katika halijoto ya kuganda wakati breki zimelowa sana, zinaweza kuganda ili gari lisiweze kusonga. Tumia choki za matairi kwenye eneo la usawa ili kushikilia gari. Acha breki moto zipoe kabla ya kutumia breki za kuegesha. Ikiwa breki zimelowa, tumia breki kidogo unapoendesha gari kwa gia ya chini ili kuzipasha moto na kuzikausha.

Ikiwa gari lako halina mifereji ya maji ya kiotomatiki, futa matangi yako ya upepo mwishoni mwa kila siku ya kazi ili kuondoa unyevu na mafuta. Vinginevyo, breki zinaweza kushindwa.

Usiwahi kuacha gari lako bila mtu yeyote bila kufunga breki za kuegesha au kukata matairi. Gari lako linaweza kubingirika na kusababisha majeraha na uharibifu.

Kifungu kidogo cha 5.1

Jaribu Maarifa Yako

1. Kwa nini unapaswa kuwa katika gia inayofaa kabla ya kuanza kuteremka mlima?
2. Ni mambo gani yanaweza kusababisha breki kufifia au kushindwa?
3. Utumiaji wa breki kwenye mteremko mrefu na/au mwinuko ni nyongeza tu ya athari ya breki ya injini. Kweli au Si kweli?
4. Ikiwa uko mbali na gari lako kwa muda mfupi tu, huhitaji kutumia breki ya kuegesha. Kweli au Si kweli?
5. Unapaswa kumwaga magari ya upepo mara ngapi?
6. Unafunga breki vipi unapoendesha mchanganyiko wa trekta na ABS?
7. Bado una utendakazi wa kawaida wa breki ikiwa ABS yako haifanyi kazi. Kweli au Si kweli?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 5.1.

KIFUNGU CHA SITA

MCHANGANYIKO WA MAGARI YA USAFIRI

**KIFUNGU HIKI NI CHA MADEREVA WANAOHITAJI LESENI YA UDEREVA DARAJA
"A" LA KIBIASHARA**

KIFUNGU 6 - MCHANGANYIKO WA MAGARI YA USAFIRI

Kifungu hiki Kinashughulikia

- Kuendesha Magari ya Usafiri Yaliyoungana kwa Usalama
- Breki za Upepo kwa Magari ya Usafiri Yaliyoungana
- Mifumo Inayozuia Breki
- Kuunganisha na Kutenganisha Magari ya Usafiri Yaliyoungana
- Kukagua Magari ya Usafiri Yaliyoungana

Kifungu hiki kinatoa taarifa zinazohitajika ili kupitisha majaribio ya magari ya usafiri yaliyoungana (trekta-trela, trela mbili la kuvutwa, trela tatu la kuvutwa, lori lililonyooka na trela). Taarifa ni kukupatia tu maarifa ya chini zaidi yanayohitajika kuendesha magari ya usafiri ya kawaida yaliyoungana. Unapaswa pia kusoma Kifungu cha saba ikiwa unahitaji kufaulu jaribio la trela mbili na trela tatu za kuvutwa.

6.1 – KUENDESHA MAGARI YA USAFIRI YALIYOUNGANISHWA KWA USALAMA

Magari ya Usafiri Yaliyoungana kwa kawaida huwa nzito, nrefu, na yanahitaji ustadi zaidi wa kuendesha kuliko gari moja la usafiri kwa ajili ya biashara. Hii ina maana kwamba madereva wa magari ya usafiri wanahitaji ujuzi na ujuzi zaidi kuliko madereva wa gari moja. Katika kifungu hiki, tunazungumza kuhusu baadhi ya vipengele muhimu vya usalama vinavyotumika hasa kwa magari ya usafiri.

6.1.1 – Hatari za Kupinduka

Zaidi ya nusu ya vifo vya madereva wa lori katika ajali ni matokeo ya kupinduka kwa lori. Wakati mizigo zaidi inaporundikwa kwenye lori, "kituo cha mvuto" husogea juu kutoka barabarani. Lori inakuwa rahisi kugeuza. Mitambo iliyopakiwa kikamilifu ina uwezekano mara kumi zaidi wa kubingirika katika ajali kuliko mitambo tupu.

Mambo mawili yafuatayo yatakusaidia kuzuia kupinduka--weka shehena karibu na ardhi iwezekanavyo, na uendeshe polepole kwenye kona. Kuweka mizigo chini ni muhimu zaidi katika mchanganyiko wa magari ya kusafiri kuliko katika lori moja kwa moja. Pia, weka mizigo katikati kwenye kifaa chako. Ikiwa mizigo uko upande mmoja kwa hivyo hufanya trela konda, kuna uwezekano mkubwa wa kupinduka. Hakikisha shehena yako iko katikati na imeenea iwezekanavyo. (Usambazaji wa mizigo umeainishwa katika Kifungu cha Tatu cha mwongozo huu.)

kupindukas hutokea unapogeuka haraka sana. Kuendesha gari polepole kuzunguka kona, kwenye njia panda, na njia panda kutapunguza hatari ya kupinduka. Epuka mabadiliko ya haraka ya njia, haswa ikiwa imejaa kikamilifu.

6.1.2 – Elekeza kwa Upole

Malori yenye trela yana athari hatari ya "kuvunja uzio". Unapofanya mabadiliko ya haraka ya njia, athari ya ufa-mjeledi inaweza kugeuza trela. Kuna ajali nyingi ambapo trela tu ndiyo imepinduka.

"Ukuzaji wa nyuma" husababisha athari ya ufa-mjeledi. Mchoro 6.1 unaonesha aina nane za mchanganyiko wa magari ya usafiri na ukuzaji wa nyuma ambayo kila moja ina mabadiliko ya haraka ya njia. Vipu vilivyo na athari ndogo zaidi ya mjeledi huoneshwa juu na wale walio wengi zaidi, chini. Ukuzaji wa nyuma wa 2.0 kwenye chati unamaanisha kuwa trela ya nyuma ina uwezekano mara mbili wa kugeuka kuliko trekta. Unaweza kuona kwamba triples zina ukuzaji wa nyuma wa 3.5. Hii inamaanisha kuwa unaweza kuviringisha trela ya mwisho ya mara tatu mara 3.5 kwa urahisi kama trekta ya ekseli tano.

Elekeza kwa upole na vizuri unapovuta trela. Ukifanya harakati za ghafla na usukani wako, trela yako inaweza kupinduka. Fuata umbali wa kutosha nyuma ya magari mengine ya usafiri (angalau sekunde 1 kwa kila futi 10 za urefu wa gari lako, pamoja na sekunde nyingine ikiwa unaenda zaidi ya 40 mph). Angalia umbali wa kutosha chini ya barabara ili kuepuka kushangaa na kulazimika kufanya mabadiliko ya ghafla ya njia. Usiku, endesha gari polepole vya kutosha kuona vizuizi ukiwa na taa zako kabla haijachelewa sana kubadilisha njia au kusimama kwa upole. Punguza mwendo na uwe mwendo wenye usalama kabla ya kuingia kwenye mgeuko.

6.1.3 – Piga Breki Mapema

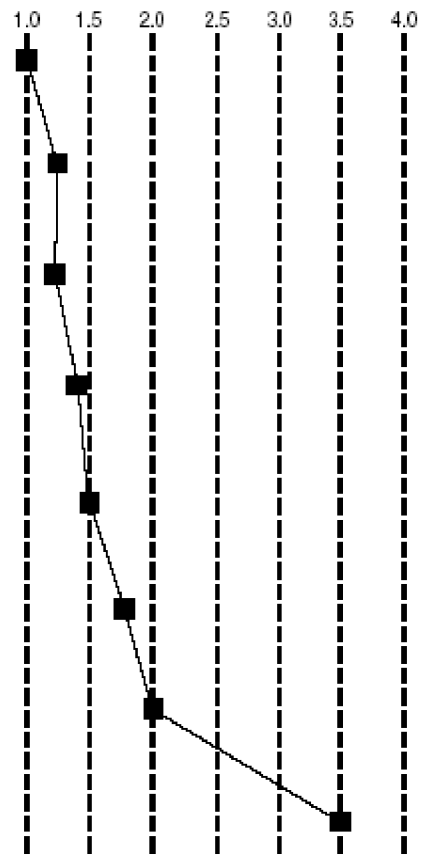
Dhibiti mwendo wako iwe umepakia kikamilifu au tupu. Magari ya usafiri makubwa ya mchanganyiko huchukua muda mrefu kusimama yanapokuwa tupu kuliko yakiwa yamepakia kikamilifu. Inapopakia kidogo au tupu, chemchemi za kusimamishwa ngumu sana na breki kali hufanya mvutano hafifu, na inaweza kusababisha mdundo na kuifanya iwe rahisi sana kufunga matairi. Trela lako linaweza kutoka nje na kugonga magari mengine ya usafiri. Trekta yako inaweza jackknife haraka sana. Kielelezo 6.2. Pia lazima uwe mwangalifu sana kuhusu kuendesha trekta za "bobtail" (trekta zisizo na semitrela). Uchunguzi umeonesha kuwa bobtails zinaweza kuwa vigumu sana kuacha vizuri. Inazichukua muda mrefu kusimama kuliko trekta-semitrela iliyopakiwa hadi uzani wa juu zaidi.

Katika kifaa chochote cha mchanganyiko, ruhusu umbali mwingi unaofuata na uangalie mbele, ili uweze kuvunja mapema. Usishtuke na itabidi ukomeshe "hofu".

Kielelezo cha 6.1

USHAWISHI WA AINA YA MCHANGANYIKO KWENYE UKUZESHAJI WA NYUMA

- Nusu trela la trekta lenye ekseli 5 zenye futi 45.
- Nusu trela la trekta lenye ekseli 3 zenye futi 27.
- Trela mbili za kuvutwa za Turnpike za futi 45
- Trela mbili za kuvutwa za B-treni za futi 27
- Mlima wa Rocky trela mbili za kuvutwa za futi 45.
- Trela kamili ya lori la California
- Futi 65 Trela mbili za kuvutwa za futi 27.
- Trela tatu za Kuvutwa za futi 27

6.1.4 – Vivuko vya barabara kuu ya Reli

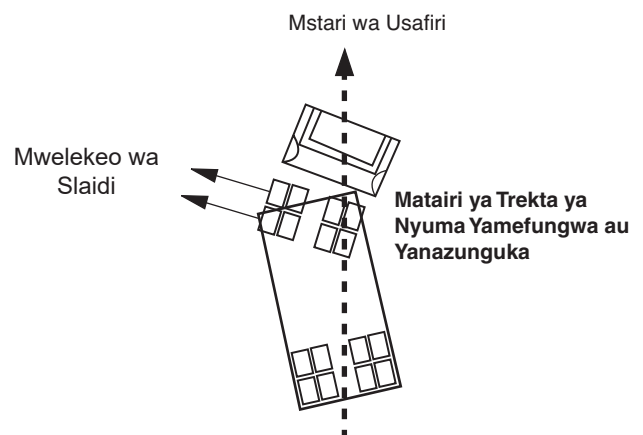
Vivuko vya barabara kuu vya reli vinaweza pia kusababisha matatizo, hasa wakati wa kuvuta trela zisizo na kibali kidogo cha chini.

Trela hizi zinaweza kukwama kwenye vivuko vilivyoinuliwa:

- Vipande vya chini vya slung (kijana mdogo, mbeba gari, gari linalosonga, trela ya mifugo ya possum-belly).
- Trekta ya mhimili mmoja inayovuta trela ndefu na zana yake ya kutua ikiwa imewekwa ili kuchukua trekta ya tandem-ekseli.

Ikiwa kwa sababu yoyote utakwama kwenye nyimbo, toka nje ya gari na uondoke kwenye njia. Angalia mabango au alama ya makazi kwenye kivuko kwa taarifa ya arifa ya dharura. Piga 911 au nambari nyingine ya dharura. Toa eneo la kuvuka kwa kutumia alama zote zinazotambulika, hasa nambari ya DOT, ikiwa imechapishwa.

Kielelezo cha 6.2

6.1.5 – Zuia Utelezi wa Trela

Wakati matairi ya trela yanapofungwa, trela itaelekea kuzunguka. Hili lina uwezekano mkubwa wa kutokea wakati trela haina kitu au imejaa kidogo. Aina hii ya jackknife mara nyingi huitwa "trela jackknife." Kielelezo 6.3.

Utaratibu wa kusimamisha trela kwenye utelezi ni:

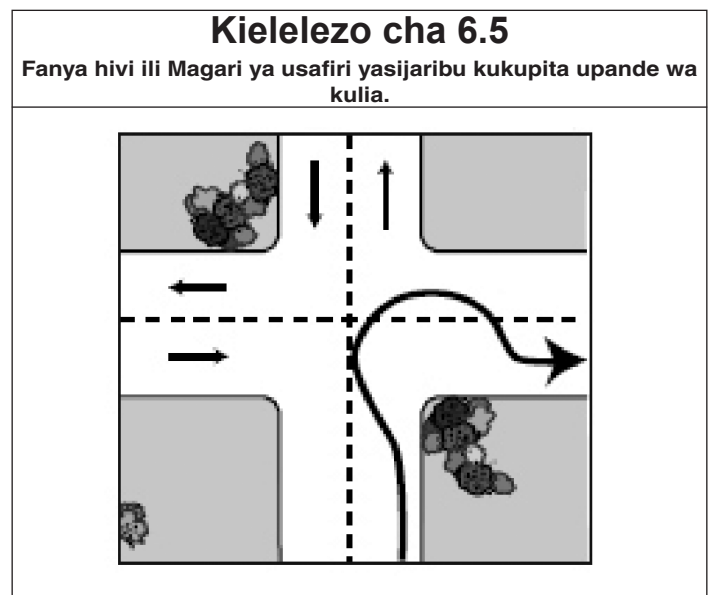
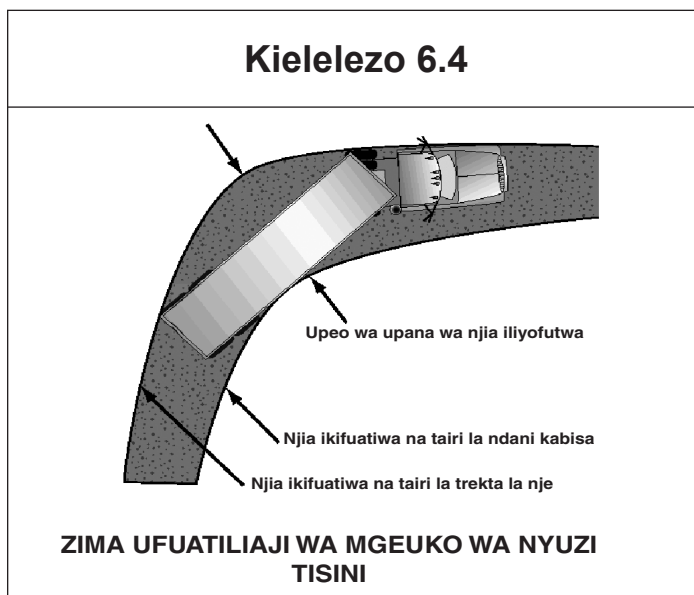
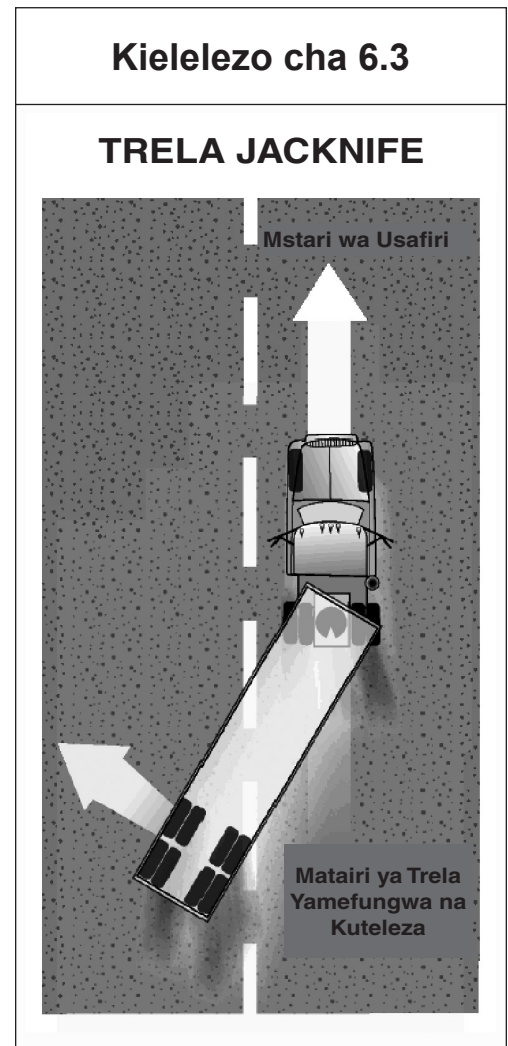
- **Utambuzi wa Utelezi.** Njia ya mapema na bora ya kutambua kuwa trela imeanza kuteleza ni kwa kuiona kwenye Kifaa/Kioo chako cha Kufuatilia Magari. Wakati wowote unapofunga breki kwa nguvu, angalia Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari ili kuhakikisha kuwa trela inakaa pale inapostahili kuwa. Pindi trela inapotoka nje ya njia yako, ni vigumu sana kuzuia jackknife.
- **Acha Kutumia Breki.** Achia breki ili upate mvutano tena. Usitumie breki ya mkono ya trela (ikiwa unayo) ili "kunyoosha kifaa." Hili ni jambo lisilofaa kufanya kwa vile breki kwenye matairi ya trela zilisababisha kuteleza hapo awali. Matairi ya trela yanaposhika barabara tena, trela itaanza kufuata trekta na kunyooka.

* (Kutoka kwa R.D. Ervin, R.L. Nisconger, C.C. MacAdam, na P.S. Fancher, "Ushawishi wa ukubwa na vipimo vya vigeu kwenye uthabiti na udhibiti wa lori kubwa, "Taasisi ya Utafiti wa Usafiri ya Chuo Kikuu cha Michigan, 1983).

6.1.6 – Geuza kwa upana

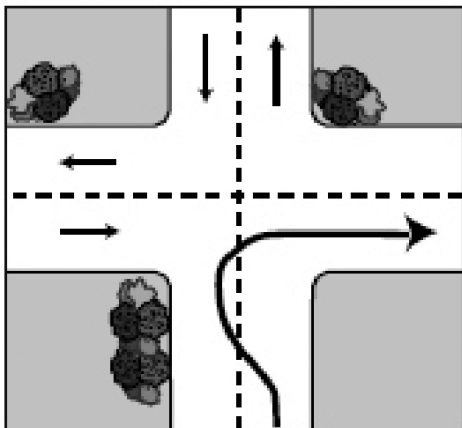
Wakati gari linazunguka kona, matairi ya nyuma yanafuata njia tofauti kuliko matairi ya mbele. Hii inaitwa mbali kufuatilia au "kudanganya." Mchoro 6.4 unaonesha jinsi ufuatiliaji wa mbali unavyosababisha njia inayofuatwa na trekta kuwa pana kuliko mitambo yenyewe. Magari ya usafiri marefu zaidi yataipita zaidi. Matairi ya nyuma ya kitengo kinachoendeshwa (lori au trekta) yatapunguza baadhi, na matairi ya nyuma ya trela yatasonga mbele zaidi. Iwapo kuna trela zaidi ya moja, matairi ya nyuma ya trela ya mwisho ndiyo yatakayokimbia zaidi. Elekeza ncha ya mbele kwa upana wa kutosha kuzunguka kona ili ncha ya nyuma isipite juu ya ukingo, watembea kwa miguu, Magari mengine ya usafiri n.k. Walakini, weka sehemuya nyuma ya gari lako karibu na ukingo. Hii itawazuia madereva wengine kukupitisha upande wa kulia. Iwapo huwezi kukamilisha mgeuko wako bila kuingia kwenye njia nyingine barabarani, geuka huku ukikamilisha mgeuko. Tazama Kielelezo 6.5 na 6.6.

Hii ni bora kuliko kuteleza kwa upana kuelekea kushoto kabla ya kuanza kukata kona kwa sababu itazuia madereva wengine kukupitia upande wa kulia. Tazama Kielelezo 6.7. Madereva wakipita upande wa kulia, unaweza kugongana nao unapogeuka.

Kielelezo cha 6.6

Usifanye hivi.

6.1.7 – Kurudi nyuma kwa Trela

Kurudi nyuma kwa Trela. Unaporudisha nyuma gari, lori la mstari mnyofu, au basi, unageuza sehemu ya juu ya usukani kuelekea upande unaotaka kwenda. Unaporudi nyuma kwa trela, unageuza usukani kuelekea upande tofauti. Pindi trela inapoanza kugeuka, lazima ugeuze tairi upande mwingine ili kufuata trela.

Wakati wowote unaporudi nyuma kwa trela, jaribu kuweka gari lako kwenye nafasi ili uweze kurudi katika mstari ulionyooka. Ikiwa ni lazima urudi kwenye njia iliyopinda, rudi kwa upande wa dereva ili uweze kuona. Tazama Kielelezo cha 6.8.

Angalia Njia Yako. Angalia njia yako ya usafiri kabla ya kuanza. Shuka na utembe kuzunguka gari. Angalia kama ni salama honini yako na juu, ndani na karibu na njia ya gari lako.

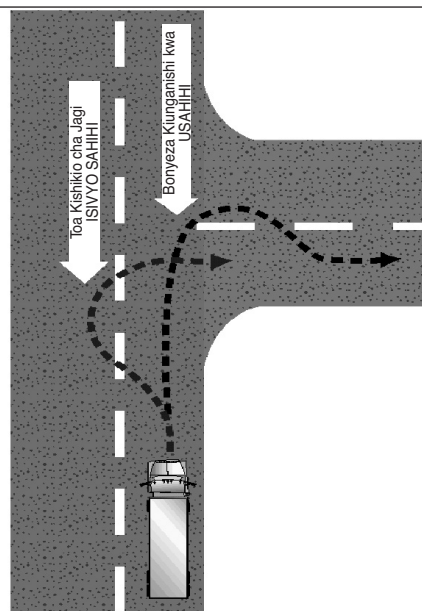
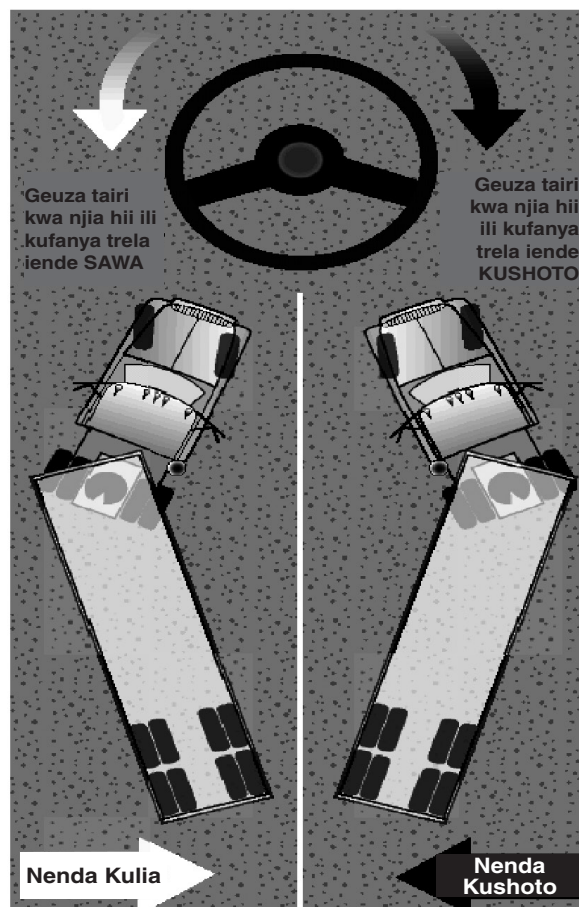
Tumia Kifaa cha Kufuatilia Magari ya usafiri/Kioo Pande Zote Mbili. Angalia Kifaa / Kifaa cha nje cha Ufuatiliaji wa Msongamano wa Magari pande zote mbili mara kwa mara. Shuka kwenye gari na uangalie tena njia yako ikiwa huna uhakika.

Rudi nyuma Polepole. Hii itakuruhusu kufanya masahihisho kabla hujatoka mbali sana.

Sahihisha Kuteleza kwa upande Mara Moja. Mara tu unapoona trela ikitoka kwenye njia ifaayo, irekebishe kwa kugeuza sehemu ya juu ya usukani kuelekea sehemu inayotiririka.

Vuta Mbele. Unapounga mkono trela, vuta-ups ili kuweka gari lako tena kama inavyohitajika.

Pata Usaidizi inapowezekana.

Kielelezo cha 6.7**Kielelezo cha 6.8****KURUDI NYUMA KWA TRELA**

Kifungu kidogo cha 6.1 Jaribu Maarifa Yako

1. Mambo gani mawili ni muhimu ili kuzuia kupinduka?
2. Unapogeuka ghafla huku ukivuta vidude, ni trela gani inayoelekea kupinduka?
3. Kwa nini usitumie breki ya mkono ili kunyoosha trela ya jackknifing?
4. Ni nini kimezimwa?
5. Unaporudisha trela, unapaswa kuweka gari lako ili uweze kurudi kwenye njia iliyopinda kuelekea upande wa dereva. Kweli au Si kweli?
6. Ni aina gani ya trela zinaweza kukwama kwenye vivuko vya barabara kuu?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 6.1.

6.2 – BREKI ZA UPEPO ZA MCHANGANYIKO WA MAGARI YA USAFIRI

Unapaswa kusoma Kifungu cha 5: Breki za upepo kabla ya kusoma hii. Katika mchanganyiko wa magari ya usafiri mfumo wa breki una sehemu za kudhibiti breki za trela, pamoja na sehemu zilizoelezwa katika Kifungu cha 5. Sehemu hizi zimefafanuliwa hapa chini.

6.2.1 – Trela ya valvu ya Mkono

Vali ya mkono ya trela (pia inaitwa vali ya kitoroli au upau wa Johnson) hutengeneza breki za trela. Valvu ya mkono ya trela inapaswa kutumika tu kujaribu breki za trela. Usitumie wakati wa kuendesha gari kwa sababu ya hatari ya kufanya trela iteleze. Breki ya mguu hutuma upepo kwa breki zote kwenye gari (pamoja na trela). Kuna hatari ndogo sana ya kusababisha utelezi au jackknife unapotumia breki ya mguu tu.

Kamwe usitumie vali ya mkono kugesha kwa sababu upepo wote unaweza kuvuja ukifungua breki (katika trela ambazo hazina breki za masika). Tumia breki za kugesha kila wakati unapogesa. Ikiwa trela haina breki za springi, tumia choki za matairi ili kuzuia trela lisiende mbele.

6.2.2 – Valvu ya Kulinda Trekta

Vali ya ulinzi ya trekta huweka upepo kwenye trekta au mfumo wa breki ya lori iwapo trela itapasuka au kupata uvujaji mbaya. Valvu ya ulinzi wa trekta inadhibitiwa na vali ya kudhibiti "ugavi wa upepo ya trela" kwenye kabati. Valvu ya kudhibiti inakuwezesha kufungua na kufunga valvu ya ulinzi wa trekta. Valvu ya ulinzi wa trekta itafunga moja kwa moja ikiwa msukumo wa upepo ni wa chini (katika safu ya 20 hadi 45 psi). Wakati vali ya ulinzi wa trekta inapofunga, huzuia upepo wowote kutoka nje ya trekta. Pia huruhusu upepo kutoka kwenye njia ya dharura ya trela. Hii husababisha trela kufunga breki za dharura, na uwezekano wa kupoteza udhibiti. (Breki za dharura zitafunikwa baadaye.)

6.2.3 – Udhibiti wa Ugavi wa Upepo wa Trekta

Kidhibiti cha msukumo wa upepo cha trela kwenye magari ya usafiri mapya zaidi ni kifundo chekundu cha pande nane, ambacho unatumia kudhibiti vali ya ulinzi ya trekta. Unaisukuma ndani ili kutoa upepo kwenye trela, na kuivuta nje ili kuzima upepo na kufunga breki za dharura za trela. Vali itafunga (kutoka nje) (hivyo kufunga vali ya ulinzi ya trekta) wakati msukumo wa upepo unaposhuka katika safu ya 20 hadi 45 psi. Vidhibiti vya vali za ulinzi wa trekta au vali za "dharura" kwenye magari ya usafiri ya zamani hayawezi kufanya kazi kiotomatiki. Kunaweza kuwa na kishikio badala ya kitufe. Nafasi ya "kawaida" hutumiwa kuvuta trela. Nafasi ya "dharura" inatumika kuzima upepo na kufunga breki za dharura za trela.

6.2.4 – Njia za Upepo kwenye Trela

Kila gari la mchanganyiko lina njia mbili za anga, laini ya matumizi na laini ya dharura. Zinakimbia kati ya kila trekta ya gari hadi trela, trela hadi doli, doli hadi trela ya pili, n.k.

Njia za Upepo za Kuhudumia Breki. Njia ya Upepo (pia huitwa njia ya udhibiti au njia ya alama) hubeba upepo, ambao unadhibitiwa na breki ya mguu au breki ya kuvuta kwa mkono. Kulingana na jinsi unavyosisitiza kwa bidii kuvunja kwa mguu au valvu ya mkono, shinikizo kwenye mstari wa matumizi itabadilika vile vile. Mstari wa matumizi umeunganishwa na valvu za relay. Vali hizi huruhusu breki za trela kufungwa kwa haraka zaidi kuliko vile ambavyo ingewezekana.

Njia ya Dharura ya Ndege. Laini ya dharura (pia inaitwa laini ya usambazaji) ina madhumuni mawili. Kwanza, hutoa upepo kwa matangi ya upepo ya trela. Pili, laini ya dharura inadhibiti breki za dharura kwenye mchanganyiko wa magari ya usafiri. Kupungua kwa shinikizo la upepo katika mstari wa dharura husababisha breki za dharura za trela kuwaka. Kupungua kwa shinikizo kunaweza kusababishwa na trela kukatika, na hivyo kurarua bomba ya dharura ya upepo. Au inaweza kusababishwa na bomba, neli ya chuma, au sehemu nyingine kuvunjika, kuruhusu upepo kutoka. Wakati laini ya dharura inapopoteza shinikizo, pia husababisha vali ya ulinzi ya trektu kufunga (kipimo cha usambazaji upepo kitafungwa (kutoka nje).

Laini za dharura mara nyingi huwekwa msimbo kwa rangi nyekundu (bomba nyekundu, viunganishi vyekundu, au sehemu nyingine) ili kuzuia zisichanganywe na laini ya matumizi ya bluu.

6.2.5 – Viunganishi vya Hose (Glad Hands)

Mikono yenye furaha ni vifaa vya kuunganisha vinavyotumika kuunganisha matumizi na njia za anga za dharura kutoka kwa lori au trektu hadi trela. Wanandoa wana muhuri wa mpira, ambao huzuia upepo kutoka. Safisha viambatanisho na mihuri ya mpira kabla ya kuunganishwa. Wakati wa kuunganisha mikono yenye furaha, bonyeza mihuri miwili pamoja na viambatanisho kwa pembe ya digrii 90 kwa kila mmoja. Sehemu ya mkono wa furaha iliyoambatishwa kwenye bomba itaunganishwa na kufunga viambatanisho.

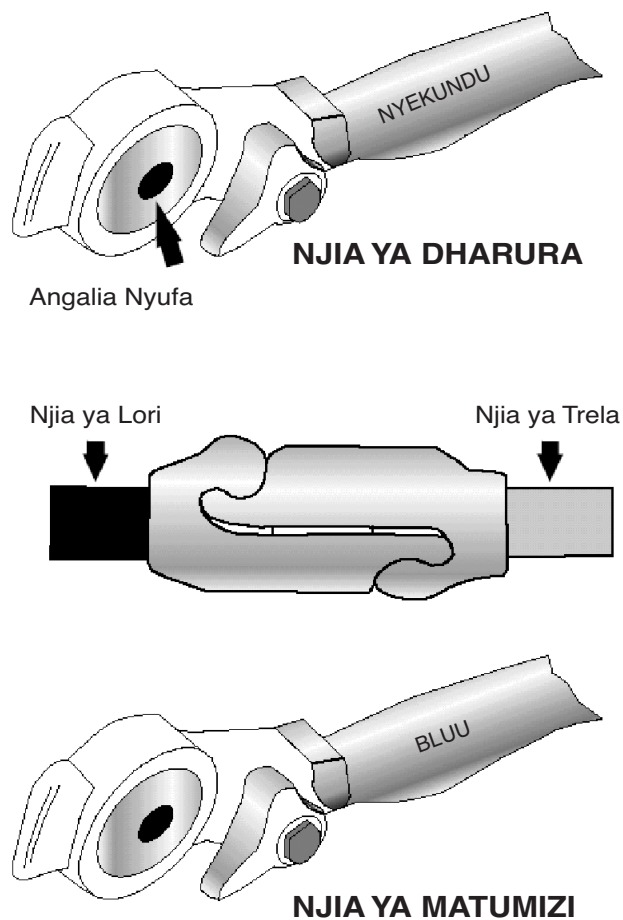
Wakati wa kuunganisha, hakikisha kuunganisha mikono inayofaa yenye furaha pamoja. Ili kusaidia kuepuka makosa, rangi hutumiwa wakati mwingine. Bluu inatumika kwa laini za matumizi na nyekundu kwa njia za dharura (ugavi). Wakati mwingine, vitambulisho vya chuma huunganishwa kwenye mistari na maneno "matumizi" na "dharura" yaliyopigwa juu yao. Angalia Kielelezo 6.9.

Ukivuka njia za upepo, upepo ya usambazaji itatumwa kwa laini ya matumizi badala ya kwenda kuchaji matangi ya upepo ya trela. upepo hautapatikana ili kutoa breki za chemchemi za trela (breki za maegesho). Ikiwa breki za spring hazitoki unaposukuma kidhibiti cha usambazaji upepo cha trela, angalia miunganisho ya njia za upepo.

Trela za zamani hazina breki za masika. Ikiwa usambazaji wa upepo kwenye tangii la upepo la trela umevuka, hakutakuwa na breki za dharura, na matairi ya trela yatageuka kwa uhuru. Ikiwa umevuka njia za upepo, unaweza kuendesha gari lakini hutakuwa na breki za trela. Hii itakuwa hatari sana. Pima breki za trela kila mara kabla ya kuendesha na vali ya mkono au kwa kuvuta kidhibiti cha usambazaji wa upepo (valvu ya ulinzi wa trektu). Vuta kwa upole dhidi yao kwa gia ya chini ili kuhakikisha breki zinafanya kazi.

Baadhi ya magari ya usafiri yana "dead end" au kiunganishi cha dummy ambavyo hosi zinaweza kuunganishwa wakati hazitumiki. Hii itazuia maji na uchafu kuingia kwenye kiunganishi na mistari ya upepo. Tumia viambatanisho vya dummy wakati njia za anga hazijaunganishwa kwenye trela. Ikiwa hakuna wanandoa bandia, mikono yenye furaha inaweza wakati mwingine kufungwa pamoja (kulingana na kuunganisha). Ni muhimu sana kuweka usambazaji wa upepo safi.

Kielelezo cha 6.9

6.2.6 – Trela ya Matangi ya upepo

Kila trela na kabadilishaji doli kina tangii moja la upepo au zaidi. Zinajazwa na laini ya dharura (ugavi) kutoka kwa trekta. Wanatoa shinikizo la upepo linalotumika kuendesha breki za trela. Shinikizo la upepo hutumwa kutoka kwa matangi ya upepo hadi breki na valvu za relay.

Shinikizo kwenye mstari wa matumizi huambia ni shinikizo ngapi valvu za relay zinapaswa kutuma kwa breki za trela. Shinikizo katika njia ya matumizi hudhibitiwa na kikanyagio cha breki (na breki ya trela ya mkono).

Ni muhimu usiruhusu maji na mafuta kujilimbikiza kwenye tangii za upepo. Ukifanya hivyo, breki huenda zisifanye kazi ipasavyo. Kila tangi ina valvu ya kukimbia juu yake na unapaswa kumwaga kila tangi kila siku. Ikiwa matangi yako ina mifereji ya kiotomatiki, itaweka unyevu mwingi nje. Lakini bado unapaswa kufungua mifereji ya maji ili kuhakikisha.

6.2.7 – Funga Valvu

Vali za kuzima (pia huitwa jogoo waliokatwa) hutumika katika matumizi na usambazaji wa njia za upepo nyuma ya trela zinazotumiwa kuvuta trela zingine. Vali hizi huruhusu kufunga njia za upepo wakati trela nyingine haijavutwa. Ni lazima uangalie kuwa vali zote za kuzima ziko katika nafasi iliyo wazi isipokuwa zile zilizo nyuma ya trela ya mwisho, ambayo lazima ifungwe.

6.2.8 – Matumizi ya Trela, Maegesho na Breki za Dharura

Trela mpya zaidi zina breki za majira ya kuchipua kama vile lori na trekta za lori. Hata hivyo, doli za kubadilisha fedha na trela zilizojengwa kabla ya 1975 hazihitajiki kuwa na breki za spring. Wale ambao hawana breki za spring wana breki za dharura, ambazo hufanya kazi kutoka kwa upepo iliyohifadhiwa kwenye tangi ya upepo ya trela. Breki za dharura huwashwa kila wakati shinikizo la upepo kwenye njia ya dharura inapotea. Trela hizi hazina breki za kuegesha. Breki za dharura huwashwa kila wakati kitufe cha usambazaji upepo kinapotolewa au trela imekatwa. Uvujaji mkubwa katika njia ya dharura utasababisha vali ya ulinzi ya trekta kufungwa na breki za dharura za trela kuwaka. Lakini breki zitashika tu mradi kuna shinikizo la upepo kwenye tangii la upepo la trela.

Hatimaye, upepo itavuja na kisha hakutakuwa na breki. Kwa hivyo, ni muhimu sana kwa usalama kwamba utumie choki za matairi kila wakati unapoegesha trela bila breki za chemchemi.

Huenda usione uvujaji mkubwa katika mstari wa matumizi hadi ujaribu kufunga breki. Kisha, hasara ya upepo kutoka kwa uvujaji itapunguza shinikizo la tangi ya upepo haraka. Ikishuka vya kutosha, breki za dharura za trela zitawashwa.

Kifungu kidogo cha 6.2 Jaribu Maarifa Yako

1. Kwa nini usitumie vali ya mkono ya trela unapoendesha gari?
2. Eleza kile kidhibiti cha usambazaji upepo cha trela hufanya.
3. Eleza laini ya matumizi ni ya nini.
4. Njia ya dharura ya ndege ni ya nini?
5. Kwa nini utumie choki unapoegesha trela bila breki za masika?
6. Vali za kuzima ziko wapi?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 6.2.

6.3 – MIFUMO YA BREKI YA KUZUIA KUFUNGA

6.3.1 – Trela Zinazohitajika Kuwa na ABS

Trela zote na doli za kubadilisha fedha zilizojengwa tarehe 1 au baada ya Machi 1, 1998, zinahitajika kuwa na ABS. Hata hivyo, trela nyingi na doli za kubadilisha fedha zilizojengwa kabla ya tarehe hii zimewekewa ABS kwa hiari.

Trela zitakuwa na taa za njano za ABS zisizofanya kazi upande wa kushoto, ama kwenye kona ya mbele au ya nyuma. Tazama Kielelezo cha 6.10. Doli zilizotengenezwa mnamo au baada ya Machi 1, 1998, zinahitajika kuwa na taa upande wa kushoto.

Kwa upande wa magari ya usafiri yaliyotengenezwa kabla ya tarehe inayohitajika, vinaweza kuwa vigumu kutambua ikiwa sehemu yake kuna vifaa vya ABS. Angalia chini ya gari kwa ajili ya ECU na nyaya za kihisi mwendo wa matairi zinazotoka nyuma ya breki.

6.3.2 – kufunga breki kwa kutumia ABS

ABS ni nyongeza kwa breki zako za kawaida. Haipunguzi au kuongeza uwezo wako wa kawaida wa kusimama. ABS huwashwa tu wakati matairi yanakaribia kufungwa.

ABS haipunguzi umbali wako wa kusimama, lakini inakusaidia kudhibiti gari wakati wa kufunga breki.

ABS hukusaidia kuepuka kufunga tairi. Kompyuta inahisi kufungwa kunakaribia, inapunguza shinikizo la breki hadi kiwango salama, na unadumisha udhibiti.

Kuwa na ABS kwenye trela tu, au hata kwenye ekseli moja tu, bado kunakupa udhibiti zaidi wa gari wakati wa kufunga breki.

Wakati trela tu ina ABS, trela ina uwezekano mdogo wa kuyumba nje, lakini ukipoteza udhibiti wa usukani au uwashe kisu cha trekta, acha breki (ikiwa unaweza kufanya hivyo kwa usalama) hadi upate udhibiti.

Unapoendesha mchanganyiko wa trekta na ABS, unapaswa kuvunja breki kama kawaida. Kwa maneno mengine:

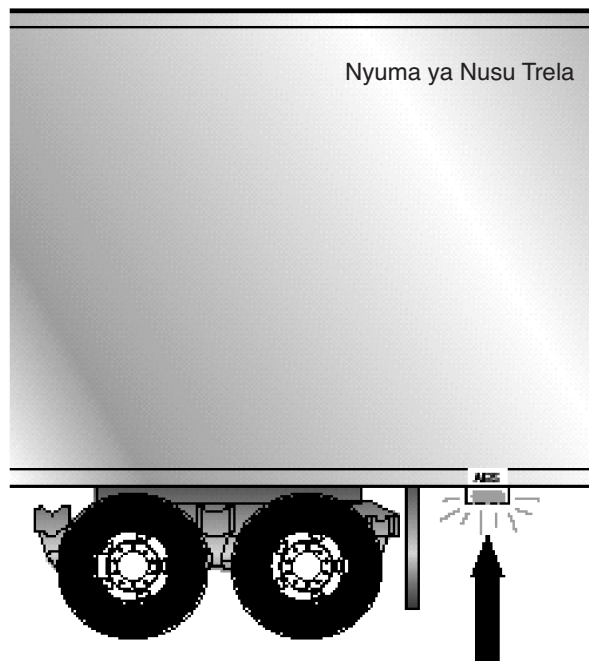
- Tumia tu nguvu ya kusimama inayohitajika ili kusimama kwa usalama na kukaa katika udhibiti.
- Breki kwa njia ile ile, bila kujali kama una ABS kwenye trekta, trela, au zote mbili.
- Unapopunguza mwendo, fuatilia trekta na trela yako na urudishe breki (ikiwa ni salama kufanya hivyo) ili uendelee kudhibiti.

Kumbuka, ikiwa ABS yako haifanyi kazi, bado una breki za kawaida. Endesha kawaida, lakini pata matumizi ya mfumo hivi karibuni.

ABS haitakuruhusu kuendesha kwa mwendo zaidi, kufuata kwa ukaribu zaidi, au kuendesha gari kwa uangalifu mdogo.

Kielelezo cha 6.10

KUPIMA MIFUMO YA ABS

Mwanga wa Jarinio la ABS

6.4 – KUUNGANISHA NA KUTENGANISHA

Kujua jinsi ya kuunganisha na kutenganisha kwa usahihi ni msingi wa uendeshaji salama wa mchanganyiko wa magari ya usafiri. Kuunganisha vibaya na kuunganishwa kunaweza kuwa hatari sana. Hatua za jumla za kuunganisha na kuunganisha zimeorodheshwa hapa chini. Kuna tofauti kati ya mitambo tofauti, kwa hivyo jifunze maelezo ya kuunganisha na kutenganisha lori utakazotumia.

6.4.1 – Kuunganisha Trekta–Semitrela

Hatua ya Kwanza. Kagua Matairi la Tano:

- Angalia sehemu zilizoharibika/hazipo.
- Angalia ili kuona kuwa kupachika kwenye trekta ni salama, hakuna nyufa kwenye fremu, n.k.
- Hakikisha kwamba sahani ya tano ya tairi imetiwa mafuta kama inavyotakiwa. Kukosa kuweka ulainishi wa sahani ya tano ya matairi kunaweza kusababisha matatizo ya usukani kwa sababu ya msugano kati ya trekta na trela.
- Angalia ikiwa matairi la tano liko katika nafasi ifaayo ya kuunganishwa:
 - Matairi limeinamishwa chini kuelekea mwisho wa trekta.
 - Taya zimefunguliwa.
 - Ncha ya kufungua usalama katika nafasi ya kufuli kiotomatiki.
 - Ikiwa una matairi la tano la kuteleza, hakikisha kuwa limefungwa.
 - Hakikisha kingpin cha trela haijapinda wala kukatika.

Hatua ya Pili. Kagua Maeneo na Matairi ya Chock:

- Hakikisha eneo linalozunguka gari liko wazi.
- Hakikisha kuwa matairi ya trela yamekatika au breki za spring zimewashwa.
- Angalia kuwa shehena (ikiwa ipo) imeimarishwa dhidi ya kusogezwa kwa sababu ya trekta kuunganishwa kwenye trela.

Hatua ya Tatu. Itafutie Mahali Trekta:

- Weka trekta moja kwa moja mbele ya trela. (Usirudi nyuma chini ya trela kwa pembeni kwa sababu unaweza kusukuma trela kando na kuvunja gia ya kutua.)
- Angalia mahali, ukitumia Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari cha nje, kwa kuangalia chini pande zote za trela.

Hatua ya Nne. Rudi Polepole:

- Nyuma hadi matairi la tano linagusa trela tu.
- Usiguse trela.

Hatua ya Tano. Okoa Trekta:

- Weka breki ya kuegesha.
- Weka gia iwe huru.

Hatua ya Sita. Angalia Urefu wa Trela:

- Trela inapaswa kuwa ya chini kiasi kwamba inainuliwa kidogo na trekta wakati trekta inaungwa mkono chini yake. Inua au upunguze trela inavyohitajika. (Ikiwa trela ni ya chini sana, trekta inaweza kugonga na kuharibu pua ya trela; ikiwa trela ni kubwa sana, haiwezi kushikamana ipasavyo.)
- Hakikisha kwamba kingpin na tairi la tano zimepangwa.

Hatua ya Saba. Unganisha Njia za Ndege kwenye Trela:

- Angalia mihuri ya mkono yenye furaha na uunganishe njia ya dharura ya trekta ya anga kwenye trela ya mkono wenye furaha wa dharura.
- Angalia mihuri ya mkono na uunganishe njia ya anga ya matumizi ya trekta kwenye matumizi ya trela ya mkono wenye furaha.
- Hakikisha kuwa njia za ndege zinatumiwa kwa usalama ambapo hazitapondwa au kukamatwa wakati trekta inaegemea chini ya trela.

Hatua ya Nane. Sambaza Upepo kwenye Trela:

- Kutoka kwenye kabati, sukuma kwenye kisu cha "ugavi wa upepo" au sogeza kidhibiti cha vali ya ulinzi wa trekta kutoka "dharura" hadi kwenye nafasi ya "kawaida" ili kusambaza upepo kwa mfumo wa breki wa trela.
- Subiri hadi msukumo wa upepo uwe wa kawaida.
- Angalia mfumo wa breki kwa njia za upepo zilizovuka:

- Zima injini ili usikie breki.
- Weka na uachie breki za trela na usikilize kwa sauti ya breki za trela zinazofungwa na kutolewa. Unapaswa kusikia breki zikisogea wakati breki zinapowekwa na upepo inatoka wakati breki zinatolewa.
- Angalia kipimo cha shinikizo la mfumo wa breki za upepo kwa dalili za upotezaji mkubwa wa upepo.
- Ukihakikisha kuwa breki za trela zinafanya kazi, washa injini.
- Hakikisha shinikizo la upepo ni la kawaida.

Hatua ya Tisa. Funga Breki za Trela:

- Vuta kisu cha "usambazaji upepo" au usogeze kidhibiti valvu ya ulinzi wa trekta kutoka "kawaida" hadi "dharura."

Hatua ya Kumi. Rudi Chini ya Trela:

- Tumia gia ya chini kabisa ya kurudi nyuma.
- Rudisha trekta polepole chini ya trela ili kuepuka kugonga kingpin kwa nguvu sana.
- Simamisha wakati kingpin imefungwa kwenye matairi matano.

Hatua ya Kumi na Moja. Angalia Muunganisho kwa Usalama:

- Inua trela ya kutua kutoka chini kidogo.
- Vuta trekta mbele taratibu huku breki za trela zikiwa bado zimefungwa ili kuangalia kama trela imefungwa kwenye trekta.

Hatua ya Kumi na Mbili. Okoa Gari la Usafiri:

- Weka gia iwe huru.
- Weka breki za maegesho.
- Zima injini na uchukue ufunguo ili mtu mwingine asisogeze lori ukiwa chini yake.

Hatua ya Kumi na Tatu. Kagua Uunganisho:

- Tumia mwanga, ukihitajika.
- Hakikisha hakuna nafasi kati ya tairi la tano la juu na la chini. Ikiwa kuna nafasi, kuna kitu kibaya (kingpin inaweza kuwa juu ya taya za matairi la tano zilizofungwa, na trela italegea kwa urahisi sana).
- Nenda chini ya trela na uangalie nyuma ya tairi tano. Hakikisha kwamba taya za tairi matano zimefungwa karibu na ncha ya kingpin.
- Hakikisha kuwa kiwiko cha kufunga kiko katika nafasi ya "kufuli".
- Angalia kuwa lachi ya usalama iko katika nafasi juu ya kishikio ya kufunga. (Kwenye baadhi ya matairi ya tano, samaki lazima iwekwe kwa mkono.)
- Ikiwa kuunganisha si sahihi, usiendeshe kitengo kilichounganishwa; irekebishe.

Hatua ya Kumi na Nne. Unganisha Kero ya Umeme na Angalia Njia za Ndege:

- Chomeka kebo ya umeme kwenye trela na funga kibamba cha usalama.
- Angalia njia za anga na njia ya umeme ili uone dalili za uharibifu.
- Hakikisha kuwa njia za upepo na za umeme hazitagonga sehemu zozote za gari zinazosonga.

Hatua ya Kumi na Tano. Inua Viunga vya Trela ya Mbele (Zana ya Kutua):

- Tumia anuwai ya gia ya chini (ikiwa ina vifaa) ili kuanza kuinua gia ya kutua. Ukiisha uzito, badili hadi kiwango cha juu cha gia.
- Inua vifaa vya kutua hadi juu. (Usiendeshe kamwe na vifaa vya kutua kwa sehemu tu juu kwani inaweza kushika njia za reli au vitu vingine.)
- Baada ya kuinua gia ya kutua, linda kishiko cha mteremko kwa usalama kwenye mabano yake.
- Wakati trela ina uzito kamili kwenye trekta:
 - Angalia kibali cha kutosha kati ya nyuma ya fremu ya trekta na zana ya kutua. (Trekta inapogeuka kwa mwendo, lazima isiguse gia ya kutua.)
 - Hakikisha kuwa kuna nafasi ya kutosha kati ya sehemu ya juu ya matairi ya trekta na pua ya trela.

Hatua ya Kumi na Sita. Ondoa Choki za Matairi ya Trela:

- Ondoa na uhifadhi choki za matairi mahali salama.

6.4.2 – Kuunganisha Trekta–Semitrela

Hatua zifuatazo zitakusaidia kutengana kwa usalama:

Hatua ya 1. Itafutie nafasi Rig:

- Hakikisha sehemu ya eneo la maegesho inaweza kuhimili uzito wa trela.
- Weka trekta pamoja na trela. (Kuchomoa kwa pembe kunaweza kuharibu gia ya kutua.)

Hatua ya Pili. Punguza Shinikizo kwenye Kufunga Taya:

- Zima usambazaji wa upepo ya trela ili kufunga breki za trela.
- Punguza shinikizo kwenye taya za kufunga tairi la tano kwa kuweka nakala kwa upole. (Hii itakusaidia kutoa kishikio ya tano ya kufunga tairi.)
- Washa breki za maegesho wakati trekta inasukuma dhidi ya kingpin. (Hii itashikilia kiziba kilicho na shinikizo kutoka kwa taya zilizofunga.)

Hatua ya Tatu. Matairi ya Trela ya Chock:

- Chock matairi ya trela ikiwa trela haina breki za spring au kama huna uhakika. (upepo inaweza kuvuja kutoka kwa tangii la upepo la trela, ikitoa breki zake za dharura. Bila choki, trela inaweza kwenda mbele.)

Hatua ya Nne. Punguza Gia ya Kutua:

- Ikiwa trela haina kitu, punguza gia ya kutua hadi iguse ardhi vizuri.
- Ikiwa trela imepakikiwa, baada ya gia ya kutua kugusa ardhi kwa nguvu, geuza gia ya chini kwa kukata kona chache za ziada.
- Hii itainua uzito kutoka kwa trekta. (Usinyanyue trela kutoka kwenye tairi la tano.) Hii itakuwa:
 - Rahisisha kuunganisha tairi la tano.
 - Rahisisha ndoa wakati ujao.

Hatua ya Tano. Tenganisha Njia za Ndege na Kebo ya Umeme:

- Tenganisha njia za upepo kutoka kwa trela. Unganisha mikono yenye furaha kwa wanandoa dummy nyuma ya teksi au waunganishe pamoja.
- Nindika kebo ya umeme na plagi chini ili kuzuia unyevu usiingie ndani yake.
- Hakikisha kuwa laini zimeungwa mkono ili zisiharibike unapoendesha trekta.

Hatua ya Sita. Fungua Tairi la Tano:

- Inua kufuli ya ncha ya kutoa.
- Vuta mpini wa kutoa ili upate nafasi ya "kufungua".
- Weka miguu na miguu mbali na matairi ya trekta ya nyuma ili kuepuka majeraha makubwa endapo gari linasogezwa.

Hatua ya Saba. Vuta Trekta Bila Kidogo ya Trela:

- Vuta trekta mbele hadi tairi la tano litoke chini ya trela.
- Simamisha na fremu ya trekta chini ya trela (huzuia trela kuanguka chini ikiwa zana ya kutua inapaswa kuanguka au kuzama).

Hatua ya Nane. Okoa Trekta:

- Funga breki ya kuegesha.
- Weka uwasilishaji katika hali isiyo na upande.

Hatua ya Tisa. Kagua Usaidizi wa Trela :

- Hakikisha kuwa uwanja unatumia trela.
- Hakikisha zana za kutua hazijaharibika.

Hatua ya Kumi. Vuta Trekta Safi ya Trekta:

- Achilia breki za kuegesha.
- Angalia eneo na usogeze trekta mbele hadi itakapotoka.

6.4.3 – Kuunganisha Kiraka cha Pintle

Hatua ya Kwanza. Kagua Pintle Hook

Kabla ya kufanya kazi, angalia sehemu zilizochakaa, zilizoharibika au ambazo hazipo, na uhakikishe kuwa sehemu ya kupachika ni salama. Ikiwa kiunganishi ya pintle haijalindwa kwenye sehemu ya kupachika, kiunganishi hiyo inaweza kutengana na gari ambayo, ikiwa haitaepukwa, inaweza kusababisha kifo au majeraha mabaya.

Hatua ya Pili. Fungua Pini ya Kufungia na Ufungue Latch

Fungua na uondoe pini ya kufunga iliyofungwa, inapohitajika (Mchoro 16).

Inua mpini wa kufuli mbali na gari hadi kufuli iondoe kiti cha kufuli kwenye sehemu ya kiunganishi.

Fungua lachi kwa kuzungusha kiunganishi cha lachi kuelekea gari hadi lachi iwe katika nafasi yake iliyo wima zaidi, kisha achilia kipini cha kufuli. (Kielelezo cha Kumi na Saba na Kumi na Nane)

Hatua ya Tatu. Chini Upau wa kuteka ndani ya Mahali

Weka jicho la utepe juu ya pembe ya kiunganishi cha pintle na uishushe mahali pake.

Hatua ya Nne. Funga kiunganishi cha Pintle

Sukuma lachi imefungwa. Ukifungwa vizuri, mpini wa kufuli utazunguka na kusogezwa juu hadi usonge kwa sehemu ya juu ya lachi (Mchoro 19).

Chomeka pini ya kufuli iliyofungwa kupitia lachi na matundu ya kufuli, na ufunge pini ya kufuli iliyofungwa, inapohitajika (Mchoro 16).

Kukosa kufunga lachi kwa njia ipasavyo kunaweza kusababisha kutenganishwa kwa trela na gari ambalo, lisipoepukwa, linaweza kusababisha kifo au majeraha mabaya.

6.4.4 – Kuunganisha kiunganishi cha Pintle

Hatua ya Kwanza. Endesha kwenye Uso wa Kiwango

Egesha trela kwenye usawa thabiti na uzuie tairi za trela.

Hatua ya Pili. Tenganisha Kiunganishi cha Umeme, Swichi ya Breki Iliyovunjika na Minyororo ya Usalama

Tenganisha kiunganishi cha umeme.

Tenganisha uzio wa swichi ya kufungia breki.

Tenganisha minyororo ya usalama kutoka kwa gari la kukokota.

Hatua ya Tatu. Fungua Kiunganishi

Fungua kiunganisha na ukifungue.

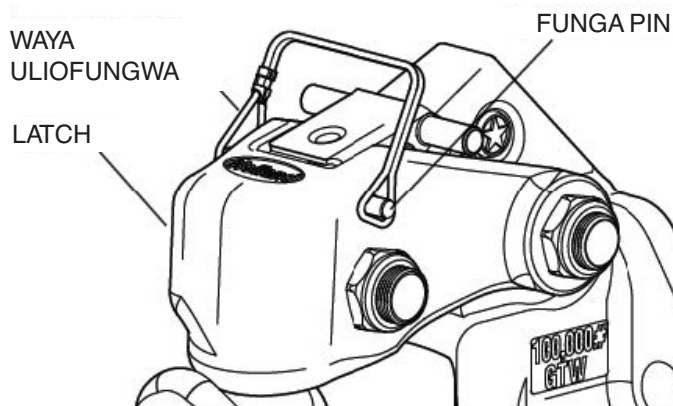
Hatua ya Nne. Angalia Uso wa Chini kwa Usaidizi Sahihi

Kabla ya kupanua jeki, hakikisha kwamba sehemu ya chini iliyo chini ya jeki itahimili upakiaji wa ulimi.

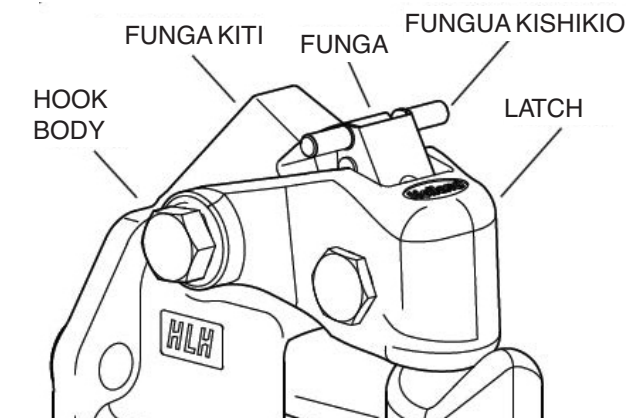
Hatua ya Tano. Zungusha mpini wa Jack

Zungusha mpini wa jeki ili kupanua jeki na kuhamisha uzito wa ulimi wa trela kwenye jeki.

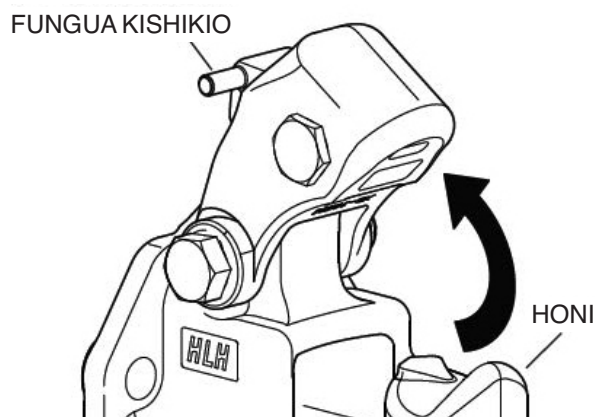
Kielelezo cha Kumi na Sita

Kielelezo cha Kumi na Saba

Kielelezo cha Kumi na Nane

Hatua ya Sita. Pandisha Trela Kiunganishi

Pandisha kionjo cha trela juu ya kipigo cha gari.

Hatua ya Saba. Endesha Mbele

Endesha gari kusogea mbele.

6.4.5 – Kuunganisha Upau wa kuteka

Hatua ya Kwanza. Ondoa skrubu ya Kufuli kwa Usalama na Zungusha Upau wa Jalada la Usalama

Ondoa skrubu ya kufuli (2), rudisha na uweke sururu ya kujifunga (12) kando kisha legeza skrubu ya kufuli (2a) na uzime skrubu ya kurekebisha (3) kwa angalau mizinguko tano. Zungusha upau wa kifuniko cha usalama (4) kuelekea nje ili iwe wazi kabisa.

Hatua ya Pili. Lori la Nyuma

Lori ya Nyuma polepole sana hadi jicho la upau wa mpira (6) liwe katika nafasi haswa juu ya mpira wa kuunganisha upau wa kuteka (5).

Hatua ya Tatu. Shusha boriti

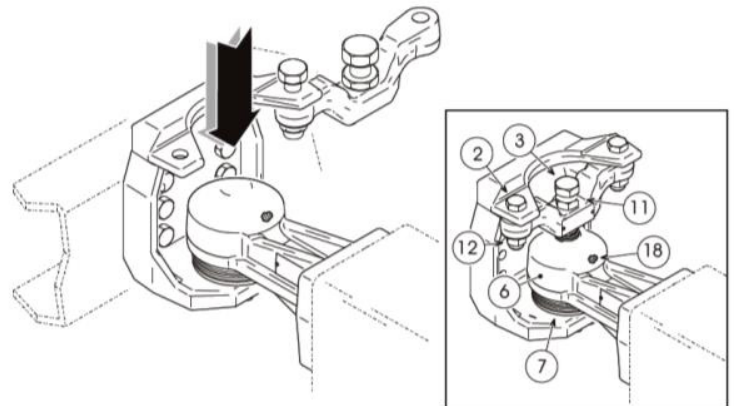
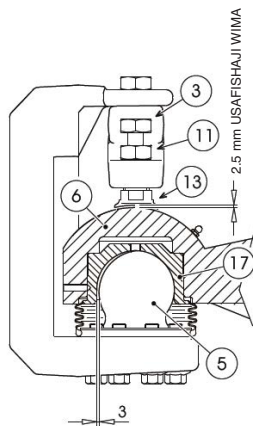
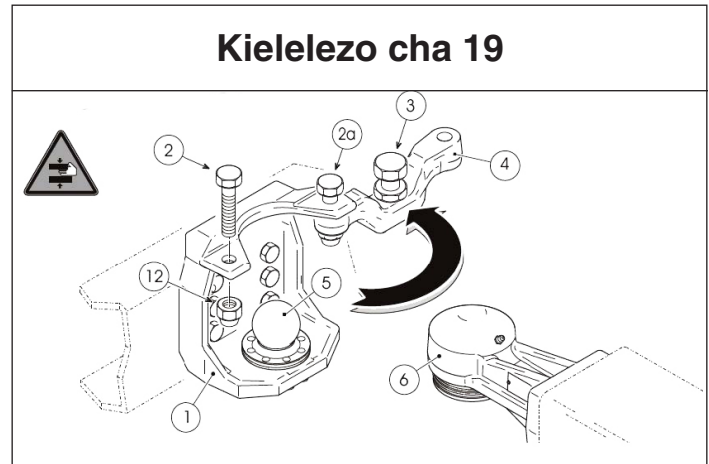
Punguza boriti hadi jicho la upau wa mpira (6) likiwa limefunika kabisa mpira wa kuunganisha upau (5).

Hatua ya Nne. Zungusha Upau wa Jalada la Usalama

Zungusha upau wa kifuniko cha usalama nyuma ndani (4) na uingie kwenye skrubu ya kufuli (2) pamoja na nati yake ya kujifungia. Kaza skrubu zote mbili za kufuli (2, 2a) pamoja na karanga zao za kujifungia (12, 12a) katika mpangilio wa wrench wa 350 hadi 400 Nm.

Hatua ya Tano. Rekebisha Parafujo ya Marekebisha

Rekebisha skrubu ya kurekebisha (3) hadi kibali cha wima cha 0.3 - 0.5 mm kati ya diski ya ulinzi (13) na kikombe cha mpira (6) kifikiwe. Mpangilio wa kufuli na kokwa ya kaunta (11). Iwapo upau wa kifuniko cha usalama (4) hautaingia kwenye kiti chake ipasavyo, usafiri umepigwa marufuku kabisa.

Hatua ya Sita. Linda Mpira wa Kuunganisha na Ukingo wa Nanga kwenye Mpira

Linda sehemu ambayo bado inaonekana ya mpira wa kuunganisha (5) kwa kifuniko cha ulinzi cha mvuto usio na vumbi (7). Weka ukingo moja kwa moja kwenye mpira wenyewe.

Hatua ya Saba. Lainisha Jicho la Upau

Lainisha sehemu ya ndani ya kombe la jicho la upau wa kuteka (6) moja kwa moja kupitia chuchu ya grisi (18).

6.4.6 – Kuunganisha Upau wa kuteka

Hatua ya Kwanza. Funga Breki ya Trela

Hakikisha kuwa breki ya trela imewashwa.

Hatua ya Pili. Ondoa Kifuniko na Ulegeze Skrubu

Ondoa kifuniko cha ulinzi cha mvukuto kinachozuia vumbi (7). Legeza skrubu ya kurekebisha (3) na kokwa ya kukabiliana (11). Legeza skrubu ya kufuli (2a) na uondoe skrubu ya kufuli (2) pamoja na kokwa inayojifunga yenyewe (12).

Hatua ya Tatu. Zungusha Upau wa Jalada la Usalama na Mchoro wa Trela ya Inua

Zungusha upau wa kifuniko cha usalama (4) kuelekea nje ili iwe wazi kabisa. Inua boriti ya trela hadi mpira wa kuunganisha upau (5) uonekane kabisa, kisha uende mbele ukitumia trela polepole sana. Zungusha upau wa kifuniko cha usalama ndani (4) hadi urudi kwenye nyumba yake.

Hatua ya Nne. Funga Skrubu ya Usalama na Kaza Koti ya Kujifungia

Fit in skrubu ya kufuli ya usalama (2) na kaza nati inayojifunga (12).

6.4.7 – Kuunganisha Gooseneck Hitch

Ikiwa unaunganisha gooseneck au kipigo cha tairi la tano, utaratibu ni tofauti kidogo na kipokeaji na mpira, lakini sio ngumu zaidi.

Hatua ya Kwanza. Fungua Lachi na Ulainishe Mpira wa Gooseneck

Fungua lachi ya bana kwenye kiunzi cha Gooseneck. Hakikisha kuwa mpira wa Gooseneck umetiwa mafuta vizuri.

Hatua ya Pili. Weka Kiunganishi na Latch Clamp

Weka kiunga cha kionjo moja kwa moja juu ya mpira na ushushe kionjo cha Gooseneck katika nafasi na ushikilie kibano.

Hatua ya Tatu. Ambatanisha Minyororo ya Usalama

Ambatanisha minyororo yako ya usalama. Kumbuka kwamba trela zote zinahitajika kisheria kuwa na minyororo ya usalama.

Hatua ya Nne. Uganisha Waya za Taa za Trela

Uganisha waya za taa za trela yako kwenye kiunganishi cha gari lako. Angalia taa zako zote, ikiwa ni pamoja na taa za breki.

Hatua ya Tano. Shusha na Uzibe Trela Jacks

Punguza kabisa na uweke jeki za trela, kuruhusu uzani kutulia kwenye gari la kukokota.

6.4.8 – Kutenganisha Gooseneck Hitch

Hatua ya Kwanza. Ondoa Nambari ya Usalama na Klipu

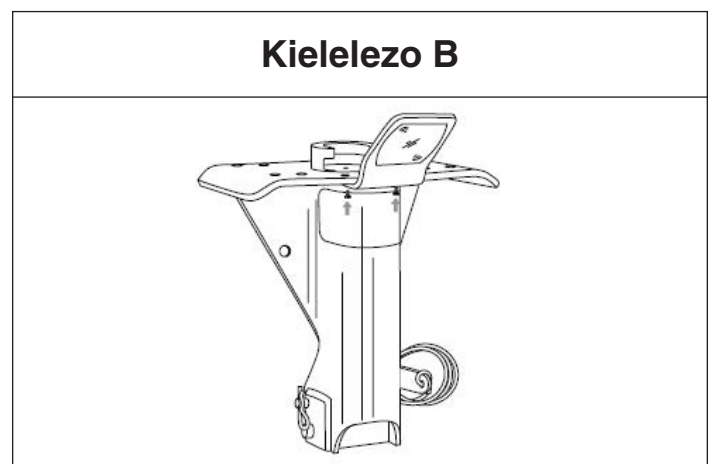
Ondoa tu pin ya usalama na klipu.

Hatua ya Pili. Zungusha Kishiko na Uinulie Kionjo cha Kioo

Zungusha kishikio kwenye nafasi hii (Mtini. B) na kuinua trela kutoka kwa mpira. Kiunganishi kitarudi kwenye nafasi ya upakiaji kiotomatiki.

Hatua ya Tatu. Sakinisha Pini ya Usalama na Klipu

Sakinisha pin ya usalama na klipu. (Kielelezo B)

Vifungu vidogo vya 6.3 na 6.4 Jaribu Maarifa Yako

1. Ni nini kinaweza kutokea ikiwa trela iko juu sana unapojaribu kuoana?
2. Baada ya kuunganishwa, ni nafasi ngapi inapaswa kuwa kati ya tairi la tano la juu na la chini?
3. Unapaswa kuangalia nyuma ya tairi la tano ili kuona ikiwa imefungwa kwenye kingpin. Kweli au Si kweli?
4. Ili kuendesha unahitaji kuinua gia ya kutua tu hadi itakapoinuka kutoka kwenye lami. Kweli au Si kweli?
5. Unajuaje ikiwa trela yako ina breki za kuzuia kufunga?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 6.3 na 6.4.

6.5 – KUKAGUA GARI MCHANGANYIKO

Tumia utaratibu wa ukaguzi wa hatua saba ulioelezwa katika Kifungu cha Pili ili kukagua gari lako mchanganyiko. Kuna vitu vingi vya kukagua kwenye gari la mchanganyiko kuliko kwenye gari moja. (Kwa mfano, matairi, matairi, taa, kiakisi n.k.) Walakini, pia kuna mambo mapya ya kuangalia. Haya yanajadiliwa hapa chini.

6.5.1 – Mambo ya Ziada ya Kukagua Wakati wa Ukaguzi wa Matembezi

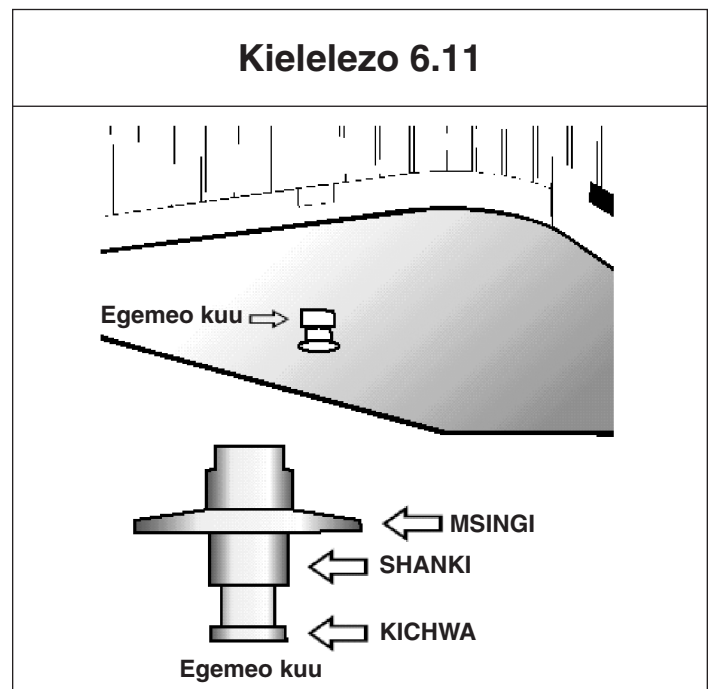
Fanya ukaguzi huu pamoja na zile ambazo tayari zimeorodheshwa katika Kifungu cha Pili.

Maeneo ya Mfumo wa Kuunganisha:

- Angalia matairi la tano (chini):
 - Imewekwa kwenye fremu kwa njia salama.
 - Hakuna sehemu zilizokosekana au kuharibika.
 - Mafuta ya kutosha.
 - Hakuna nafasi inayoonekana kati ya tairi la tano la juu na la chini.
 - Kufunga taya karibu na kiweo cha chini, sio kichwa cha kionjo mfalme. Tazama Kielelezo cha 6.11.
 - Mkono wa kutolewa ukiwa umeketi vizuri na latch/lock ya usalama ikiwa imehusika.
- Angalia tairi la tano (juu):
 - Bati la kutelezesha limewekwa kwa usalama kwenye fremu ya trela.
 - Kingpin haijharibika.
- Laini za upepo na umeme kwa trela:
 - Kebo ya umeme imechomekwa vizuri na kulindwa.
 - Njia za anga zilizounganishwa ipasavyo na mikono yenye furaha, hakuna uvujaji wa upepo, iliyolindwa ipasavyo na ulegevu wa kutosha kwa mizunguko.
 - Laini zote bila uharibifu.
- Tairi la tano la kutelezesha:
 - Slaidi haijharibika au sehemu hazipo.
 - Imepakwa mafuta vizuri.
 - Pini zote za kufunga zipo na zimefungwa mahali pake.
 - upepo ikiwezeshwa--hakuna uvujaji wa upepo.
 - Hakikisha kuwa tairi la tano haliko mbele hadi fremu ya treka itagonga gia ya kutua, au tekisi itagonga trela wakati wa mzunguko.

Zana ya Kutua:

- Imeinuliwa kikamilifu, hakuna sehemu zinazokosekana, haijapinda au kuharibiwa vinginevyo.
- Ncha ya krenki mahali pake na imelindwa.
- Nishati ikiendeshwa, hakuna uvujaji wa upepo au majimaji.

6.5.2 – Ukaguzi wa Mchanganyiko wa Breki za Gari

Fanya ukaguzi huu pamoja na Kifungu cha 5.3: Kukagua Mifumo ya Breki ya Upepo.

Kifungu kifuatacho kinaelezea jinsi ya kuangalia breki za upepo kwenye mchanganyiko wa magari ya usafiri. Angalia breki kwenye trela mbili au tatu kama ungefanya kwenye gari lolote la mchanganyiko.

Angalia Kuwa upepo Inapita kwa Trela Zote. Tumia breki ya kuegesha trekta na/au kuweka vizuizi kwenye matairi ili kushikilia gari. Subiri shinikizo la upepo lifikie hali ya kawaida, kisha sukuma kwenye kisu chekundu cha "trela". Hii itasambaza upepo kwa njia za dharura (ugavi). Tumia breki ya mkono ili kutoa upepo kwenye laini ya matumizi. Nenda upande wa nyuma wa rig. Fungua vali ya kuzima ya bomba la dharura nyuma ya trela ya mwisho. Unapaswa kusikia upepo ukitoka, kuonesha mfumo mzima umechajiwa. Funga valvu ya mstari wa dharura. Fungua vali laini ya matumizi ili kuangalia kwamba shinikizo la utumiaji linapitia trela zote (jaribio hili linadhania kuwa breki ya trela au kanyagio cha breki ya matumizi imewashwa), na kisha fungua vali. Iwapo HUSIKIA upepo ikitoka kwenye njia zote mbili, hakikisha kuwa vali za kuzima kwenye trela na doli ziko katika mkao FUNGUA. LAZIMA uwe na upepo hadi nyuma ili breki zote zifanye kazi.

Jaribio la Vali ya Ulinzi ya Trekta. Chaji mfumo wa breki wa trela ya upepo. (Hiyo ni, ongeza shinikizo la kawaida la upepo na kusukuma kisu cha "usambazaji upepo".) Zima injini. Piga na uondoe kanyagio cha kuvunja mara kadhaa ili kupunguza shinikizo la upepo kwenye magari. Udhhibiti wa usambazaji upepo wa trela (pia huitwa udhibiti wa vali ya ulinzi wa trekta) unapaswa kufungwa (kutoka nje) (au kwenda kutoka kwa "kawaida" hadi nafasi ya "dharura") wakati shinikizo la upepo linapoanguka kwenye safu ya shinikizo iliyobainishwa na mtengenezaji. (Kawaida ndani ya safu ya psi 20 hadi 45) si chini ya psi 20 na si zaidi ya psi 45

Iwapo vali ya ulinzi ya trekta haifanyi kazi vizuri, bomba ya upepo au breki ya breki inayovuja inaweza kuondoa upepo yote kutoka kwa trekta. Hii inaweza kusababisha breki za dharura kukatika, na uwezekano wa kupoteza udhibiti.

Jaribio la Breki za Dharura za Trela. Chaji mfumo wa breki wa trela na uhakikishe kuwa trela inayumbayumba kwa uhuru. Kisha sitisha na utoe kidhibiti cha usambazaji upepo cha trela (pia huitwa udhibiti wa vali ya ulinzi wa trekta au vali ya dharura ya trela), au uiweke kwenye nafasi ya "dharura". Vuta kwa upole trela na trekta ili kuangalia kama breki za dharura za trela zimewashwa.

Jaribio la Breki za Matumizi ya Trela. Angalia shinikizo la kawaida la upepo, toa breki za kuegesha, sogeza gari mbele polepole, na fungua breki za trela kwa kidhibiti cha mkono (vali ya toroli), ikiwa ina vifaa hivyo. Unapaswa kuhisi breki zinakuja. Hii inakuambia breki za trela zimeunganishwa na zinafanya kazi. (Breki za trela zinapaswa kujaribiwa kwa vali ya mkono lakini zidhibitiwe katika utendakazi wa kawaida kwa kikanyagio cha mguu, ambacho huweka upepo kwenye breki za kutoa matumizi kwenye matairi yote.)

Kifungu kidogo cha 6.5 Jaribu Maarifa Yako

1. Je, ni vali gani za kuzima zinapaswa kufunguliwa na zipi zifungwe?
2. Unaweza kupima vipi kwamba upepo inapita kwenye trela zote?
3. Unawezaje kupima vali ya ulinzi ya trekta?
4. Unawezaje kujaribu breki za dharura za trela?
5. Unawezaje kujaribu breki za matumizi ya trela?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 6.5.

KIFUNGU CHA 7

TRELA MBILI AU TATU ZA KUVUTWA

**KIFUNGU HIKI NI KWA MADEREVA WANAOVUTA TRELA MBILI AU TATU ZA
KUVUTWA**

KIFUNGU CHA SABA - TRELA MBILI NA TATU ZA KUVUTWA

Kifungu hiki Kitashughulikia

- Kuvuta Trela Mbili au Tatu za Kuvutwa
- Kuunganisha na Kutenganisha
- Kukagua Trela Mbili na Tatu za Kuvutwa
- Kuangalia Breki za Upepo za Trela Mbili au Tatu za Kuvutwa

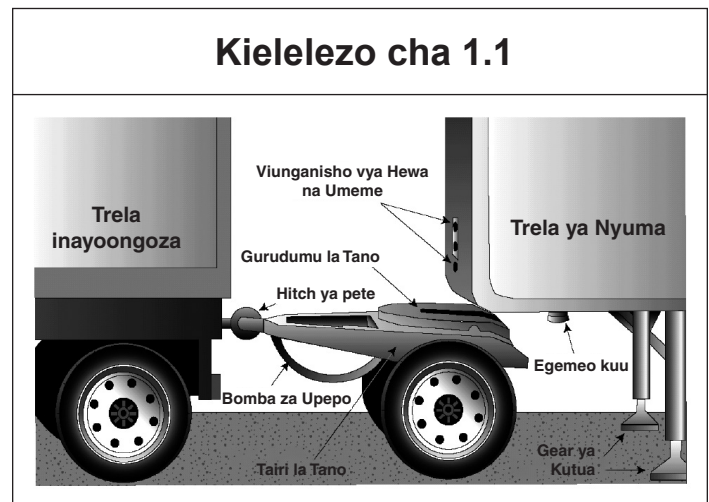
Kifungu hiki kina maelezo unayohitaji ili kufaulu jaribio la maarifa la CDL kwa kuendesha kwa usalama ukitumia trela mbili na tatu. Inasimulia jinsi ilivyo muhimu kuwa mwangalifu sana unapoendesha gari kwa trela zaidi ya moja, jinsi ya kuunganisha na kutenganisha kwa usahihi, na kuhusu kukagua kwa makini trela mbili na tatu za kuvutwa. (Unapaswa pia kusoma Sehemu za 2, 5, na 6.)

7.1 – KUVUTA TRELA MBILI/TATU ZA KUVUTWA

Kuwa mwangalifu wakati wa kuvuta trela mbili na tatu za kuvutwa. Kuna mambo mengi ambayo yanaweza kwenda vibaya, na trela mbili au tatu za kuvutwa zinakosa utulivu thabiti kuliko magari ya usafiri mengine ya biashara. Sehemu za breki zimejauliwa hapa chini.

7.1.1 – Zuia Trela Lisiweze Kupinduka

Ili kuzuia trela zisipinduke, ni lazima uendeshe kwa upole na uende polepole kwenye kona, kwenye njia panda, kutoka kwenye njia panda, na mikunjo. Mwendo salama kwenye mkunjo kwa lori lililonyooka au mchanganyiko wa trela moja linaweza kuwa la haraka sana kwa seti ya trela mbili au tatu za kuvutwa.

7.1.2 – Jihadhari na Athari ya Kusererereka na Kutaka Kupinduka

Malori yenye trela mbili na tatu za kuvutwa yana uwezekano mkubwa wa kugeuka kuliko malori mengine mchanganyiko kwa sababu ya athari ya "mkonga". Lazima uendeshe kwa upole wakati wa kuvuta trela. Trela la mwisho katika mchanganyiko ina uwezekano mkubwa wa kugeuka. Ikiwa huelewi athari ya kusererereka na kutaka kupinduka, soma kifungu kidogo cha 6.1.2 cha mwongozo huu.

7.1.3 – Kagua Kikamilifu

Kuna sehemu muhimu zaidi za kuangalia unapokuwa na trela mbili au tatu za kuvutwa. Angalia zote. Fuata taratibu zilizoelezwa baadaye katika kifungu hiki.

7.1.4 – Angalia Mbele

Trela mbili na tatu za kuvutwa lazima ziendeshe kwa umakini sana ili kuepuka kupinduka au kujikunja mithili ya kisu. Kwa hivyo, angalia mbele ili uweze kupunguza mwendo au kubadilisha njia polepole inapobidi.

7.1.5 – Dhibiti Nafasi

Trela mbili na tatu za kuvutwa huchukua nafasi zaidi kuliko malori mengine ya kibiashara. Sio kwamba ni ndefu tu, lakini pia zinahitaji nafasi zaidi kwa sababu haziwezi kugeuka au kusimamishwa ghafla. Ruhusu umbali zaidi unaofuata. Hakikisha una mapengo makubwa ya kutosha kabla ya kuingia au kuvuka barabara. Hakikisha kama kuko wazi kando kabla ya kubadilisha njia.

7.1.6 – Mazingira Tatanishi

Kuwa makini zaidi katika mazingira tatanishi. Katika hali mbaya ya hewa, hali ya utelezi, na kuendesha mlimani, lazima uwe mwangalifu hasa ikiwa unaendesha kwa chini trela mbili na tatu za kuvutwa. Utakuwa na urefu mkubwa na ekseli zilizokufa zaidi za kuvuta kwa ekseli zako za kiendesha kuliko viendesha vingine. Kuna uwezekano zaidi wa kuteleza na kupoteza mvutano.

7.1.7 – Kuegesha Gari

Hakikisha hauingii mahali ambapo huwezi kuvuta moja kwa moja. Unahitaji kufahamu jinsi maeneo ya kuegesha magari ya usafiri yanavyopangwa ili kuepuka njia ndefu na ngumu ya kutoka.

7.1.8 – Mifumo ya Inayozuia Kufunga Breki kwenye Doli za Kuunganisha Trela

Doli za Kuunganisha Trela zilizoundwa mnamo au baada ya Machi 1, 1998, zinahitajika kuwa na breki za kuzuia kufunga. Doli hizi zitakuwa na taa ya manjano upande wa kushoto wa doli.

7.2 – KUUNGANISHA NA KUTENGANISHA

Kujua jinsi ya kuunganisha au kutenganisha kwa usahihi ni msingi wa uendeshaji salama wa trela mbili na tatu za kuvutwa. Kuunganisha na kutenganishwa vibaya kunaweza kuwa hatari sana. Hatua za kuunganisha na kutenganisha kwa trela mbili na tatu za kuvutwa zimeorodheshwa hapa chini.

7.2.1 – Kuunganisha Trela Pacha

Linda Trela ya Pili (ya Nyuma)

Ikiwa trela ya pili haina breki za springi, endesha trekta karibu na trela, unganisha njia ya dharura, chaji trela lenye tangi la upepo na ukate laini ya dharura. Hii itaweka breki za dharura za trela (ikiwa virekebishaji vilivyolegea vimerekebishwa kwa usahihi). Zuia matairi ikiwa una shaka yoyote kuhusu breki.

TAHADHARI: TREKTA ZILIZOUNGANISHWA NA NUSU TERELA YA KWANZA JINSI ILIVYOELEZWA KABLA

Kwa utunzaji salama zaidi barabarani, semitrela iliyojaa zaidi inapaswa kuwa katika nafasi ya kwanza nyuma ya trekta. Trela nyepesi inapaswa kuwa nyuma.

Gia ya Doli za Kuunganisha Trela kwenye doli ni kifaa cha kuunganisha cha ekseli moja au mbili na gurudumu la tano ambalo semitrela inaweza kuunganishwa nyuma ya mchanganyiko wa trekta-trela na kutengeneza rigi ya chini mara mbili. Tazama Kielelezo cha 7.1.

Weka Doli za Kuunganisha Trela Mbele ya Trela la Pili (Nyuma)

Ondoa breki za doli kwa kufunga vali ya hewa ya petcock ya tangi la hewa. (Au, ikiwa doli zina breki za springi, tumia kidhibiti cha breki cha kuegesha.)

Ikiwa umbali si mkubwa sana, sukuma doli kwenye nafasi yake kwa mkono ili iwiane na kingpin.

Au, tumia trekta na semitrela ya kwanza kuchukua kibadilishaji doli:

- Mchanganyiko wa nafasi karibu iwezekanavyo kwa kibadilishaji doli.
- Sogeza doli hadi nyuma ya semitrela ya kwanza na iunganishe na trela.
- Funga kiunganishi cha pintle.
- Linda usaidizi wa doli katika nafasi iliyoinuliwa.
- Vuta doli kwenye nafasi karibu iwezekanavyo na pua ya semitrela ya pili.
- Msaada wa chini wa doli.
- Ondoa doli kutoka kwenye trela la kwanza.
- Zungusha doli kwenye nafasi mbele ya trela ya pili kulingana na kingpin.

Unganisha Doli za Kuunganisha Trela kwenye Trela ya Mbele

Rudi semitrela ya kwanza kwenye nafasi mbele ya ulimi wa doli.

Unganisha doli kwenye trela ya mbele.

Funga kiunganishi cha pintle.

Zingatia usalama wa usaidizi wa gia ya Doli za Kuunganisha Trela katika nafasi iliyoinuliwa.

Unganisha Doli za Kuunganisha Trela kwenye Trela ya Nyuma

Hakikisha breki za trela zimefungwa na/au matairi yamechongwa.

Hakikisha urefu wa trela ni sahihi. (Lazima iwe chini kidogo kuliko katikati ya tairi la tano, kwa hivyo trela inainuliwa kidogo wakati doli inasukumwa chini.)

Rudisha nyuma Doli za Kuunganisha Trela chini ya trela la nyuma.

Inua zana ya kutua chini kidogo ili kuzuia uharibifu ikiwa trela litasogezwa.

Jaribu kuunganisha kwa kuvuta dhidi ya pini ya semitrela ya pili.

Fanya ukaguzi wa kuona wa muunganisho. Hakikisha hakuna nafasi kati ya tairi la tano la juu na la chini. Taya zilizofunga zimefungwa kwenye kingpin.)

Unganisha minyororo ya usalama, mabomba ya hewa na nyaya za mwanga.

Funga pentcock ya Doli za Kuunganisha Trela la tangi la upepo na vali za kuzima nyuma ya trela ya pili (huduma na kuzimika kwa dharura).

Fungua vali za kuzima nyuma ya trela ya kwanza (na kwenye doli ikiwa ina vifaa hivyo).

Inua zana za kutua kikamilifu.

Chaji breki za trela (sukuma kitufe cha "usambazaji upepo", na uangalie upepo nyuma ya trela ya pili kwa kufungua njia ya dharura ya kuzimwa. Ikiwa msukumo wa upepo haupo, kuna kitu kibaya na breki hazitafanya kazi.

7.2.2 – Kuunganisha Trela Pacha

Kutenganisha Trela ya Nyuma

Egesha seti ya trela kwenye mstari ulionyooka kwenye usawa thabiti.

Tumia breki za kugesha ili seti ya trela isisogee.

Zuia matairi ya trela la pili ikiwa haina breki za springi.

Gia ya chini ya kutua ya semitrela la kuvutwa ya pili ya kutosha kuondoa uzito kutoka kwa doli.

Funga vizima vya upepo nyuma ya semitrela ya kwanza (na kwenye doli ikiwa ina vifaa hivyo).

Tenganisha laini zote za upepo wa doli na za umeme na uziweke salama.

Achia breki za doli.

Achilia lachi ya gurudumu la tano ya Doli za Kuunganisha Trela.

Vuta polepole trekta, semitrela ya kwanza, na doli mbele ili kuvuta doli kutoka chini ya semitrela ya nyuma.

Tenganisha Doli za Kuunganisha Trela

Punguza gia za doli za kutua.

Tenganisha minyororo ya usalama.

Tumia breki za springi za Doli za Kuunganisha Trela au zuia matairi.

Achia kiunganishi cha pintle kwenye semitrela la kwanza.

Ondoa doli polepole.

Tahadhari: Usiwahi kufungua kiunganishi cha pintle na doli iliyo chini ya trela la nyuma. Upau wa kukokotwa wa doli unaweza kuruka juu, na pengine kusababisha majeraha, na kufanya iwe vigumu sana kuunganisha tena.

7.2.3 – Kuunganisha na Kutenganisha Trela Tatu za Kuvutwa

Unganisha Trekta/Semitrela ya Kwanza hadi Trela ya Pili/Tatu

Unganisha Trekta hadi trela ya kwanza. Tumia njia iliyoelezwa tayari kwa kuunganisha trekta-semitrela. Sogeza Doli za Kuunganisha Trela kwenye nafasi na unganisha trela ya kwanza hadi trela ya pili kwa kutumia mbinu ya kuunganisha trela mbili. Seti ya trela tatu sasa imekamilika.

Tenganisha Seti ya trela tatu

Tenganisha trela ya tatu kwa kutoa doli nje, kisha ung'oe doli kwa kutumia mbinu ya kutenganisha trela mbili. Tenganisha kumbusho la seti ya trela kama vile ambavyo ungetumia njia ya seti ya trela mbili kwa kutumia mbinu iliyoelezwa tayari.

7.2.4 – Kuunganisha na Kutenganisha Michanganyiko Mingine

Mbinu zilizelewa kufikia sasa zinatumika kwa michanganyiko ya kawaida ya treka-trela. Hata hivyo, kuna njia nyingine za kuunganisha na kuunganisha aina nyingi za michanganyiko ya trela ya lori na treka ambayo inatumika. Kuna mengi sana ya kujumuisha katika mwongozo huu. Utahitaji kujifunza njia sahihi ya kufunga ndoa na kutenganisha gari utakaloendesha kulingana na mtengenezaji na/au maelezo ya mmiliki.

7.3 – KUKAGUA TRELA MBILI NA TATU ZA KUVUTWA

Tumia utaratibu wa ukaguzi wa hatua saba ulioelezwa katika Kifungu cha Pili ili kukagua gari lako la mchanganyiko. Kuna vitu vingi vya kukagua kwenye gari la mchanganyiko kuliko kwenye gari moja. Mengi ya vitu hivi ni zaidi ya yale unayoweza kupata kwenye gari moja. (Kwa mfano, matairi, matairi, taa, kiakisi n.k.) Walakini, pia kuna mambo mapya ya kuangalia. Haya yamejadiliwa hapa chini.

7.3.1 – Kaguzi za Ziada

Fanya ukaguzi huu pamoja na zile ambazo tayari zimeorodheshwa katika Kifungu cha Pili, Hatua ya Tano: Fanya Ukaguzi wa Kuzunguka.

Maeneo ya Mfumo wa Kuunganisha

Angalia gurudumu la tano (chini):

- Imewekwa kwenye fremu kwa njia salama.
- Hakuna sehemu zilizokosekana au kuharibika.
- Kilainishi cha kutosha.
- Hakuna nafasi inayoonekana kati ya tairi la tano la juu na la chini.
- Kufunga taya kuzunguka kiweo, si kichwa cha kingpin.
- Achia kishikio kwa usahihi ukiwa umeketi na lachi/kifungu cha usalama ikiwa imehusika.

Angalia gurudumu la tano (juu):

- Bati la kutelezesha limekwa kwa usalama kwenye fremu ya trela.
- Kingpin haijharibika.

Njia za upepo na umeme kwa trela:

- Kebo ya umeme imechomekwa vizuri na kulindwa.
- Njia za upepo zilizounganishwa ipasavyo na mikono yenye furaha, hakuna uvujaji wa upepo, iliyolindwa ipasavyo na ulegevu wa kutosha kwa migeuko.
- Njia zote hazina uharibifu.

Tairi la tano la kutelezesha:

- Mtelezo haujharibika au sehemu kukosekana.
- Imepakwa kilainishi vizuri.
- Pini zote za kufunga zipo na zimefungwa mahali pake.
- Upepo ukiwezesha, hakuna uvujaji wa upepo.
- Angalia kama tairi la tano haliko mbele sana hivi kwamba fremu ya treka itagonga gia ya kutua, au teksu itagonga trela, wakati wa zamu.

Zana ya Kutua

Imeinuliwa kikamilifu, hakuna sehemu zinazokosekana, haijapinda au kuharibiwa vinginevyo.

Kishikio cha krenki mahali pake na kimelindwa.

Nishati ikiendeshwa, hakuna uvujaji wa hewa au majimaji.

Trela mbili na tatu za Kuvutwa

Vali za kuzima (nyuma ya trela, katika huduma na njia za dharura):

- Nyuma ya trela za mbele: PAPO WAZI.
- Nyuma ya trela ya mwisho: IMEFUNGWA.
- Valvu ya Doli za Kuunganisha Trela ya tangi ya upepo: IMEFUNGWA.

Hakikisha kuwa njia za upepo zinatunika na mikono yenye furaha imeunganishwa ipasavyo.

Ikiwa tairi ya akiba inabebwa kwenye gia ya Doli za Kuunganisha Trela (doli), hakikisha kwamba ni salama.

Hakikisha kuwa jicho la pintle la doli limewekwa kwenye kiunganishi cha trela.

Hakikisha kiunganishi cha pintle kimeshikwa.

Minyororo ya usalama inapaswa kulindwa kwenye trela.

Hakikisha kwamba nyaya nyepesi ziko kwenye soketi kwenye trela.

7.3.2 – Mambo ya Ziada ya Kuangalia Wakati wa Ukaguzi wa Matembezi

Fanya ukaguzi huu pamoja na kifungu kidogo cha 5.3, Kukagua Mifumo ya Breki za Upepo.

7.4 – KUANGALIA BREKI ZA UPEPO ZA TRELA MBILI AU TATU ZA KUVUTWA

Angalia breki kwenye trela mbili au tatu za kuvutwa kama ungefanya kwenye mchanganyiko wa magari ya usafiri. Kifungu kidogo cha 6.5.2 kinaeleza jinsi ya kuangalia breki za upepo kwenye mchanganyiko wa magari ya usafiri. Lazima pia ufanye ukaguzi ufuatao kwenye trela zako mbili au tatu za kuvutwa.

7.4.1 – Ukaguzi wa Ziada wa Breki ya Upepo

Angalia Kuwa Upepo Unapita kwa Trela Zote (Trela mbili na tatu za Kuvutwa). Tumia breki ya kuegesha trekta na/au zuia matairi ili kushikilia gari. Subiri msukumo wa upepo ufikie hali ya kawaida, kisha sukuma kwenye kitufe chekundu cha "trela". Hii itasambaza upepo kwa njia za dharura (usambazaji). Tumia breki ya mkono ili kutoa upepo kwenye njia ya huduma. Nenda upande wa nyuma wa seti ya trela. Fungua vali ya kuzima ya njia ya dharura nyuma ya trela la mwisho. Unapaswa kusikia upepo ukitoka, kuonesha mfumo mzima umechajiwa. Funga valvu ya njia ya dharura. Funga valvu ya njia ya huduma ili kuangalia kwamba msukumo wa huduma unapitia trela zote (jaribio hili linadhania kuwa breki ya trela au kanyagio la breki ya huduma imewashwa), na kisha fungua valvu. Iwapo HUTASIKIA upepo ukitoka kwenye njia zote mbili, hakikisha kuwa valvu za kuzima kwenye trela na doli ziko katika nafasi KUFUNGUKA. LAZIMA uwe na hewa hadi nyuma ili breki zote zifanye kazi.

Jaribu Valvu za Ulinzi wa Trekta. Chaji mfumo wa breki ya upepo kwa trela. (Yaani, ongeza msukumo wa kawaida wa upepo na kusukuma kitufe cha "usambazaji upepo".) Zima injini. Kanyaga na uondoe mguu kwenye pedeli mara kadhaa ili kupunguza msukumo wa upepo kwenye matangi. Udhhibiti wa usambazaji hewa wa trela (pia huitwa udhibiti wa vali ya ulinzi wa trekta) unapaswa kufungwa (kutoka nje) (au kwenda kutoka kwa "kawaida" hadi nafasi ya "dharura") wakati shinikizo la hewa linapoanguka kwenye safu ya msukumo uliyobainishwa na mtengenezaji. (Kwa kawaida ndani ya masafa ya 20 hadi 45 psi si chini ya psi 20 na si zaidi ya psi 45).

Ikiwa vali ya ulinzi ya trekta haifanyi kazi ipasavyo, bomba ya hewa au uvujaji wa breki ya trela inaweza kuondoa hewa yote kutoka kwa trekta. Hii inaweza kusababisha breki za dharura kukatika, na uwezekano wa kupoteza udhibiti.

Jaribio la Breki za Dharura za Trela. Chaji mfumo wa breki wa trela na uhakikishe kuwa trela inayumbayumba kwa uhuru. Kisha sitisha na utoe kidhibiti cha usambazaji hewa cha trela (pia huitwa udhibiti wa vali ya ulinzi wa trekta au vali ya dharura ya trela), au uiweke kwenye nafasi ya "dharura". Vuta kwa upole trela na trekta ili kuangalia kama breki za dharura za trela zimewashwa.

Jaribio la Breki za Huduma ya Trela. Angalia shinikizo la kawaida la hewa, toa breki za kuegesha, sogeza gari mbele polepole, na fungua breki za trela kwa kidhibiti cha mkono (vali ya toroli), ikiwa ina vifaa hivyo. Unapaswa kuhisi breki zinakuja. Hii inakuambia breki za trela zimeunganishwa na zinafanya kazi. (Breki za trela zinapaswa kujaribiwa kwa vali ya mkono, lakini zidhibitiwe katika utendakazi wa kawaida kwa kanyagio la mguu, ambalo huweka hewa kwenye breki za kutoa huduma kwenye matairi yote.)

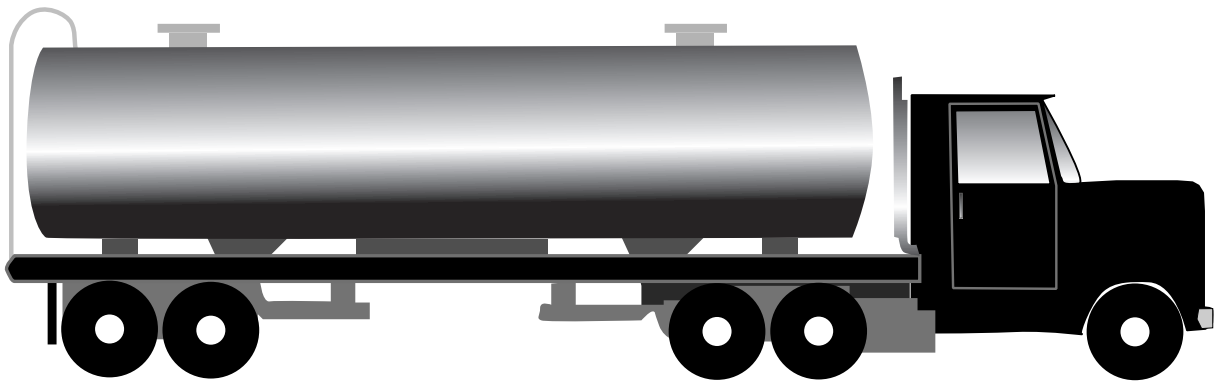
Kifungu cha Saba
Jaribu Maarifa Yako

1. Doli za Kuunganisha Trela ni nini?
2. Je, Doli za Kuunganisha Trela zina breki za springi?
3. Je, ni njia gani tatu unazoweza kutumia ili kulinda trela ya pili kabla ya kuunganishwa?
4. Unaangaliaje ili kuhakikisha urefu wa trela ni sahihi kabla ya kuunganishwa?
5. Unaangalia nini unapofanya ukaguzi wa kuona wa miunganisho?
6. Kwa nini unapaswa kutoa doli kutoka chini ya trela kabla ya kuiondoa kwenye trela iliyo mbele?
7. Unapaswa kuangalia nini unapokagua Doli za Kuunganisha Trela? Kiunganishi cha pintle?
8. Je, valvu za kuzima kwenye sehemu ya nyuma ya trela ya mwisho zinapaswa kufunguliwa au kufungwa?
Kwenye trela ya kwanza katika seti ya trela mbili za kuvutwa? Kwenye trela ya kati ya seti ya trela tatu?
9. Unaweza kupima vipi kwamba upepo unapita kwenye trela zote?
10. Unajuaje kama Doli za Kuunganisha Trela zina breki za kuzuia kufunga?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena Sehemu ya 4.

KIFUNGU CHA 8

MALORI YENYE MATANGI

**KIFUNGU HIKI NI CHA MADEREVA WATAKAOENDESHA MALORI YENYE
MATANGI AMBAYO YANABEBA GESI AU KIMIMINIKA KWA WINGI**

KIFUNGU CHA NANE - MAGARI YA USAFIRI YENYE TANGI

Kifungu hiki Kinashughulikia

- Kukagua Malori ya Matangi
- Kuendesha Malori yenye Matangi
- Kanuni za Uendeshaji Salama

Sehemu hii ina maelezo yanayohitajika ili kufaulu jaribio la maarifa wa CDL kwa kuendesha gari la tangii. (Unapaswa pia kusoma Sehemu za 2, 5, 6, na 9). Uidhinishaji wa tangii unahitajika kwa magari fulani ya usafiri ambayo husafirisha kioevu au gesi. Kioevu au gesi sio lazima iwe nyenzo hatarishi. Uidhinishaji wa tangii unahitajika ikiwa gari lako linahitaji Daraja A au B CDL na unataka kuvuta kioevu au gesi kioevu kwenye tangi au matangi yenye uwezo wa mtu binafsi uliokadiriwa wa zaidi ya galoni 119 na jumla ya ukadiraji wa uwezo wa galoni 1000 au zaidi ambayo imeunganishwa kwa kudumu au kwa muda kwenye gari au chasi. Uidhinishaji wa tangii pia unahitajika kwa magari ya usafiri ya Daraja C wakati gari linatumiwa kusafirisha vifaa hatari katika hali ya kioevu au gesi katika matangi yaliyokadiriwa hapo juu.

Kabla ya kupakia, kupakua, au kuendesha gari la mizigo, kagua gari. Hii inahakikisha kuwa gari liko salama kubeba kioevu au gesi na ni salama kuendesha.

8.1 – KUKAGUA MALORI YENYE MATANGI

Malori yenye matangi yana vitu maalum ambavyo unahitaji kuangalia. Malori yenye matangi huja katika aina na saizi nyingi. Unahitaji kuangalia mwongozo wa opereta wa gari ili kuhakikisha kuwa unajua jinsi ya kukagua gari lako la tangii.

8.1.1 – Uvujaji

Kwenye magari yote ya usafiri ya tangi, kitu muhimu zaidi cha kuangalia ni uvujaji. Angalia chini na karibu na gari kwa dalili za kuvuja. Usibebe vimiminika au gesi kwenye tangii linalovuja. Kufanya hivyo ni uhalifu. Utatajwa na kuzuiwa kuendesha gari zaidi. Unaweza pia kuwajibika kwa kusafisha kwa kumwagika yoyote. Kwa ujumla, angalia yafuatayo:

- Angalia mwili au ganda la tangi kuona kama kuna matundu au uvujaji.
- Angalia vali za kuingiza, kutokwa na kukatwa. Hakikisha vali ziko katika mkao sahihi kabla ya kupakia, kupakua au kuhamisha gari.
- Angalia mabomba, miunganisho na mabomba ili kubaini uvujaji, hasa karibu na viungio.
- Angalia vifuniko vya shimo na matundu. Hakikisha kuwa vifuniko vina gaskets na vinafunga kwa usahihi. Weka matundu ya hewa wazi ili yafanye kazi kwa usahihi. Usiendeshe kamwe lori lenye tangi lililo na vali wazi au mifuniko ya shimo.

8.1.2 – Angalia Vifaa vya Kusudi Maalum

Ikiwa gari lako lina kifaa chochote kati ya vifuatavyo, hakikisha kinafanya kazi:

- Vifaa vya kurejesha mvuke.
- Waya za kutuliza na kuunganisha.
- Mifumo ya kuzima kwa dharura.
- Kizima moto kilichoengwa kwa ndani.

8.1.3 – Vifaa Maalum

Angalia vifaa vya dharura vinavyohitajika kwa gari lako. Jua ni kifaa gani unachotakiwa kubeba na uhakikishe kuwa unacho (na kinafanya kazi).

8.2 – KUENDESHA MALORI YENYE TANGI

Kusafirisha vimiminika kwenye mizinga kunahitaji ujuzi maalum kwa sababu ya kituo cha juu cha mvuto na harakati za kioevu. Tazama Kielelezo cha 8.1.

8.2.1 – Kituo cha Juu cha Mvuto

Kituo cha juu cha mvuto kinamaanisha kuwa uzani mwingi wa mzigo unabebwa juu nje ya barabara. Hii inafanya gari kuwa nzito na rahisi kuingirika. Meli za maji ni rahisi sana kuingirika. Majaribio yameonesha kuwa meli za mafuta zinaweza kugeuka kwa viwango vya mwendo vilivyowekwa kwa mikondo. Chukua mikondo ya barabara kuu na kwenye njia panda/mteremko wa njia panda chini ya mwendo uliyowekwa.

8.2.2 – Hatari ya Msukumo

Kuongezeka kwa kioevu hutokana na harakati za kioevu kwenye tangii zilizojaa kiasi. Harakati hii inaweza kuwa na athari mbaya juu ya utunzaji. Kwa mfano, wakati wa kuacha, kioevu kitasukasuka mbele na nyuma. Wakati wimbi linapiga mwisho wa tangi, huwa na kusukuma lori katika mwelekeo ambao wimbi linasonga. Ikiwa lori liko kwenye sehemu inayoteleza kama vile barafu, wimbi linaweza kulisukuma lori lililosimama kwenye makutano. Dereva wa lori la majimaji lazima afahamu sana jinsi gari linavyoshughulikia.

8.2.3 – Vichwa vingi

Baadhi ya mizinga ya kioevu imegawanywa katika mizinga kadhaa ndogo na bulkheads. Wakati wa kupakia na kupakua matangi madogo, dereva lazima awe makini na uwiano wa uzito. Jaza tangi sawasawa na usiweke uzito mwingi mbele au nyuma ya gari.

8.2.4 – Matangi Yenye Vizuizi vya Mtikisiko

Matangi ya kioevu yenye vizuizi vya mtikisiko yana vichwa vingi ndani yake na mashimo ambayo huruhusu kioevu kupita. Vizuizi vya mtikisiko husaidia kudhibiti kuongezeka kwa kioevu mbele na nyuma. Kutakuwa na kuongezeka kidogo kwa mbele hadi nyuma kuliko kwenye matangi yasiyo na vizuizi vya mtikisiko. Kutoboka upande kwa upande bado kunaweza kutokea. Hili linaweza kusababisha kupinduka.

8.2.5 – Matangi yasiyo na vizuizi vya mtikisiko

Matangi yasiyo na vizuizi vya mtikisiko (wakati mwingine huitwa "matangi yenye kuta laini") hazina chochote ndani ili kupunguza mwendo wa mtiririko wa kioevu. Kwa hiyo, kuongezeka kwa mbele na nyuma ni nguvu sana. Tangi zisizo na vizuizi vya mtikisiko kawaida ni zile zinazosafirisha bidhaa za chakula (maziwa, kwa mfano). (Kanuni za usafi wa mazingira zinakataza matumizi ya vizuizi vya mtikisiko kwa sababu ya ugumu wa kusafisha ndani ya tangi.) Kuwa mwangalifu sana (polepole na mwangalifu) unapoendesha matangi ya maji laini, haswa unapowasha na unaposimama.

8.2.6 – Nafasi ya Upanuzi

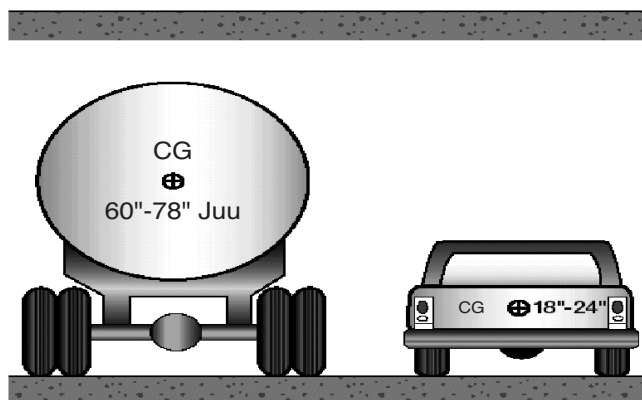
Kamwe usipakie tangi la mizigo lililojaa kabisa. Vimiminika hupanuka kadri vinavyopasha joto na lazima uache nafasi kwa kioevu kinachopanuka. Hii inaitwa "kuzima." Kwa kuwa vimiminika tofauti hupanuka kwa viwango tofauti, vinahitaji viwango tofauti vya kukatika. Lazima ujue hitaji la kukatika unaposafirisha vimiminika kwa wingi.

8.2.7 – Kiasi gani cha Kupakia?

Tangi lililojaa kimiminika kingi (kama vile asidi fulani) inaweza kuzidi viwango vya uzani halali. Kwa sababu hiyo, mara nyingi unaweza kujaza kiasi kidogo cha tangi na vimiminika vizito ili kukaa ndani ya mipaka ya kisheria. Kiasi cha kioevu cha kupakia kwenye tangi hutegemea:

- Kiasi ambacho kioevu kitapanuka wakati wa usafirishaji.
- Uzito wa kioevu.
- Vikomo vya uzani halali.

Kielelezo cha 8.1

8.3 – SHERIA ZA UENDESHAJI SALAMA

Ili kuendesha gari kwa usalama, lazima ukumbuke kufuata sheria zote za uendeshaji salama. Baadhi ya sheria hizi zimeorodheshwa hapa chini:

8.3.1 – Endesha Upole

Kwa sababu ya kituo cha juu cha mvuto na kuongezeka kwa kioevu, lazima uanze, kupunguza mwendo, na kuacha vizuri sana. Pia, fanya mzunguko rahisi na ubadilishe njia.

8.3.2 – Kudhibiti Kuongezeka (Kufunga Breki)

Weka shinikizo thabiti kwenye breki. Usiruhusu breki haraka sana unaposimama.

Vuta breki kabla ya kusimama na uongeze umbali unaofuata.

Iwapo lazima usimame haraka ili kuepuka ajali, tumia breki iliyodhibitiwa au ukanyage breki kwa mkupuo. Ikiwa hukumbuki jinsi ya kuacha kutumia njia hizi, pitia kifungu kidogo cha 2.17.2. Pia, kumbuka kwamba ukiendesha haraka unapofunga breki, gari lako linaweza kuingirika.

8.3.3 – Mikunjo

Punguza mwendo kabla ya mikunjo, kisha ongeza mwendo kidogo kupitia mkunjo. Mwendo uliowekwa kwa ajili ya kona inaweza kuwa wa kasi sana kwa gari la tangii.

8.4.4 – Umbali wa Kusimama

Kumbuka ni nafasi ngapi unahitaji kusimamisha gari lako. Kumbuka kwamba barabara zenye mvua hufanya umbali wa kusimama kuwa mara mbili wa kawaida wa kusimama. Magari ya usafiri yenye tangi tupu yanaweza kuchukua muda mrefu kusimama kuliko yaliyojaa.

8.3.5 – Utelezi

Usiendeshe kupita kiasi, kuongeza mwendo, au kufunga breki. Ukifanya hivyo, gari lako linaweza kuteleza. Kwenye trela za tangii, ikiwa matairi yako ya kuendesha gari au matairi ya trela yataanza kuteleza, gari lako linaweza kufanya jackknife. Wakati gari lolote linapoanza kuteleza, lazima uchukue hatua ili kurejesha mvutano kwenye matairi.

Kifungu kidogo cha Nane Jaribu Maarifa Yako

1. Je, vichwa vingi vina tofauti gani na vizuizi vya mtikisiko?
2. Je, gari la tangii linapaswa kupinduka, kwenye njia panda, au kutoka kwenye njia panda kwa viwango vya mwendo vilivyowekwa?
3. Je, meli za kubebea mizigo laini zina tofauti gani katika kuendesha kuliko zile zilizo na vituko?
4. Mambo gani matatu huamua ni kiasi gani cha kioevu unachoweza kupakia?
5. Kukatika ni nini?
6. Unawezaje kusaidia kudhibiti kuongezeka?
7. Ni sababu gani mbili zinazofanya uangalifu maalum uwe muhimu wakati wa kuendesha magari ya usafiri yenye matangi?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena Kifungu cha Nane.

KIFUNGU CHA TISA

NYENZO HATARISHI

KIFUNGU HIKI NI KWA MADEREVA WATAKAOKUWA NA NYENZO HATARISHI ZA
HAUL ZINAZOHITAJI VIBANDIKO

KIFUNGU CHA TISA - NYENZO HATARISHI

Kifungu hiki Kinashughulikia

Madhumuni ya Kanuni

- Kupakia na Kupakua Matangi Mengi, na Kuweka Alama
- Majukumu ya Dereva
- Kanuni za Kuendesha na Kuegesha
- Kanuni za Mawasiliano
- Dharura
- Kupakia na Kupakua

Nyenzo hatarishi ni bidhaa zinazohatarisha afya, usalama na mali wakati wa usafirishaji. Mara nyingi neno hufupishwa na kuwa HAZMAT, ambapo unaweza kuliona kwenye alama za barabarani, au kama HM au HME katika kanuni za serikali. Vitu hatari ni pamoja na vilipuzi, aina mbalimbali za gesi, yabisi, kioevu kinachoweza kuwaka na kulipuka, na Nyenzo vingine. Kwa sababu ya hatari zinazohusika na athari zinazoweza kusababishwa na hatari hizi, ngazi zote za serikali hudhibiti ushughulikiaji wa nyenzi hatari.

Kanuni ya Nyenzo Hatari (HMR) zinapatikana katika kifungu cha 171-180 cha ibara ya 49 ya Kanuni za Nchi. Rejeleo la kawaida la kanuni hizi ni 49 CFR 171-180.

Idara ya Usalama wa Taifa, Kanuni za HAZMAT zinapatikana katika sehemu ya 1572. Hapa ndipo inapobainika kuwa Tathmini ya Tishio la Usalama wa Shirikisho unahitajika kwa watu wote wanaotuma maombi ya uidhinishaji wa HAZMAT kwenye CDL yao.

Jedwali la Nyenzo vya Hatari katika kanuni lina orodha ya nyenzo hizi. Walakini, orodha hii sio yote. Iwapo kifaa kinachukuliwa kuwa ni hatari au la inatokana na sifa zake na uamuzi wa mtumaji wa bidhaa kuhusu iwapo kifaa hicho kinafikia ufafanuzi wa kifaa hatari au la katika kanuni.

Kanuni zinahitaji magari ya usafiri yanayosafirisha aina fulani au kiasi cha nyenzo hatari ili kuonesha umbo la almasi, mraba uliopinduliwa, alama za onyo zinazoitwa mabango.

Sehemu hii imeundwa ili kukusaidia kuelewa jukumu na wajibu wako katika usafirishaji wa Nyenzo hatari. Kutokana na mabadiliko ya mara kwa mara ya kanuni za serikali, haiwezekani kuhakikisha usahihi kamili wa Nyenzo katika sehemu hii. Nakala iliyosasishwa ya kanuni kamili ni muhimu kwako kuwa nayo. Imejumuishwa katika kanuni hizi ni faharasa kamili ya maneno.

Lazima uwe na leseni ya udereva wa biashara (CDL) iliyo na HAZMAT kabla ya kuendesha magari ya usafiri ya ukubwa wowote ambayo yanatumika katika usafirishaji wa kitu chochote kinachohitaji alama ya kitu hatari au idadi yoyote ya kitu iliyoorodheshwa kama wakala pekee au sumu ndani ya 42 CFR 93. Lazima ufaulu mtihani wa maarifa ya kuandika wa kanuni na mahitaji na ukamilishe vizuri Tathmini ya Tishio la Usalama wa Shirikisho ili kupata idhini hii.

Kanuni za shirikisho zinazotolewa ili kuunga mkono Sheria ya PATRIOT ya Marekani zinahitaji kukamilishwa kwa Tathmini ya Tishio la Usalama wa Shirikisho. PennDOT lazima ipokee kibali kutoka Idara ya Usalama wa Nchi ya Marekani, Utawala wa Usalama wa Usafiri (TSA) kabla ya kutolewa kwa Uidhinishaji wa Nyenzo Hatari.

Kila kitu unachohitaji kujua ili kufaulu jaribio la ulioandikwa kiko katika sehemu hii. Hata hivyo, huu ni mwanzo tu. Madereva wengi wanahitaji kujua mengi zaidi kwenye kazi. Unaweza kujifunza zaidi kwa kusoma na kuelewa sheria za shirikisho na serikali zinazotumika kwenye nyenzo hatari, na pia, kuhudhuria kozi za mafunzo ya nyenzo hatari. Mwajiri wako, vyuo vya kati na vyuo vikuu, na mashirika mbalimbali kwa kawaida hutoa kozi hizi. Unaweza kupata nakala za Kanuni za Shirikisho (49 CFR) kupitia duka la vitabu la Ofisi ya Uchapishaji ya Serikali ya eneo lako na wachapishaji mbalimbali wa sekta hiyo. Ofisi za Muungano au kampuni mara nyingi huwa na nakala za sheria za matumizi ya madereva. Jua ni wapi unaweza kupata nakala yako ya kutumia kazini.

Kwa maelezo zaidi kuhusu mahitaji ya shirikisho rejelea www.fmcsa.dot.gov.

Kanuni zinahitaji mafunzo na upimaji kwa madereva wote wanaohusika katika kusafirisha Nyenzo vya hatari. Mwajiri wako au mwakilishi aliyeteuliwa anahitajika kutoa mafunzo na jaribio. Waajiri wa nyenzo hatari wanahitajika kuweka rekodi ya mafunzo hayo kwa kila mfanyakazi mradi tu mfanyakazi huyo anafanya kazi na nyenzo hatari, na kwa siku 90 baadaye. Kanuni zinahitaji kwamba wafanyakazi wa Nyenzo vya hatari wafunzwe na kupimwa angalau mara moja kila baada ya miaka mitatu. Hati ya tarehe ya mafunzo ya nyenzo vya mionzi lazima ichukuliwe na dereva. Mafunzo lazima yawe yamefanyika ndani ya miaka miwili (2) iliyopita ikiwa dereva atasafirisha **nyenzo za miale zinazodhibitiwa** niani.

Madereva wote lazima wafunzwe juu ya hatari za usalama za usafirishaji wa nyenzo vya hatari. Mafunzo haya lazima yajumuishwe jinsi ya kutambua na kukabiliana na matishio ya kiusalama yanayoweza kutokea.

Kanuni pia zinahitaji kuwa madereva wawe na mafunzo maalum kabla ya kuendesha magari ya usafiri yanayosafirisha nyenzo fulani vya gesi inayoweza kuwaka au kiasi kinachodhibitiwa na njia kuu ya nyenzo vya mionzi. Aidha, madereva wanaosafirisha tangi za mizigo na tangi zinazobebeka ni lazima wapate mafunzo maalumu. Kila mwajiri wa dereva au mwakilishi wake mteule lazima atoe mafunzo hayo.

Baadhi ya maeneo yanahitaji vibali vya kusafirisha baadhi ya vilipuzi au taka nyingi hatari. Majimbo na kaunti pia zinaweza kuhitaji madereva kufuata njia maalum za nyenzo hatari. Serikali ya shirikisho inaweza kuhitaji vibali au msamaha kwa shehena maalum ya nyenzo hatari kama vile mafuta ya roketi. Tafiti kuhusu vibali, kutotozwa ushuru na njia maalum za maeneo unayoendesha magari ya usafiri.

Kwa maelezo zaidi kuhusu mahitaji ya shirikisho rejelea www.fmcsa.dot.gov.

Sheria ya serikali na shirikisho inawahitaji waendeshaji wote wa magari ya usafiri ya kibiashara wanaosafirisha Nyenzo Hatari (HazMat) na wanaotaka kubaki na uidhinishaji wa HazMat (H au X kwenye Leseni ya Udereva wao wa Biashara) kuchukua na kupitisha toleo la Kiingereza la jaribio wa Maarifa ya HAZMAT na kukamilisha Tathmini ya Tishio la Usalama kabla ya kila sasisho la Leseni ya Uendeshaji wa Biashara ya CDL

Madereva wa kibiashara wanaopitisha CDL iliyoidhinishwa na HazMat watapokea "Notisi ya Uthibitishaji Upya wa Nyenzo Hatarishi" (DL-746CD) takribani miezi saba (7) kabla ya tarehe ya kuisha kwa CDL, pamoja na Ombi la Tathmini ya Tishio la Usalama (DL-288). Notisi hii itatumika kama idhini yako ya jaribio na inapaswa kuchukuliwa nawe unapoenda kufanya jaribio la uthibitishaji.

Madereva wa Biashara wanaotaka kuhifadhi uidhinishaji wa HazMat kwenye CDL yao wanapaswa kutembelea eneo la majaribio wanalopenda haraka iwezekanavyo baada ya kupokea Notisi ya Uthibitishaji. Tangu 5/31/05, madereva wanahitaji upya CDL kwa uidhinishaji wa HAZMAT pia wanahitaji kukamilisha Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho.

Kuanzia Mei 31, 2005

Ni lazima madereva wamalize yafuatayo kabla ya kuwa na CDL iliyo na Uidhinishaji wa HAZMAT kutolewa tena:

- Faulu jaribio la maarifa ya uthibitishaji upya wa HAZMAT.
- Onekana katika Kituo cha Leseni ya Udereva na utoe uthibitisho wa uraia wa Marekani au uthibitisho wa hali inayofaa ya uhamiaji.
- Kamilisha ombi la Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho.
- Lipa ada ya mambi ya Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho.
- Lipa ada ya kuangalia alama za vidole kwenye FBI.
- Awe na alama za vidole kwa Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho.
- PennDOT lazima ipokee kibali kutoka kwa Idara ya Shirikisho ya Usalama wa Nchi, Utawala wa Usalama wa Usafiri ili uweze kusafirisha nyenzo hatari.
- Wasilisha ombi la kusasisha.
- Lipa ada ya kufanya upya ya Pennsylvania.

ANGALIZO:

Iwapo mtu atafaulu jaribio la marudio upya wa HAZMAT na matokeo hayajawekwa kwenye rekodi ya dereva kabla ya kusasisha CDL yake, CDL iliyosasishwa **haitaonesha** uidhinishaji wa "H" au "X". Hili likitokea na uidhinishaji wa HazMat ukahitajika, dereva LAZIMA atume maombi ya Kibali cha Mwanafunzi cha CDL HAZMAT na akamilishe jaribio la Maarifa wa HAZMAT ili kupata uidhinishaji wa "H" au "X".

Maelezo ya ziada yametolewa katika Mwongozo wa Usasishaji wa Idhinisho la Nyenzo vya Hatari (PUB 288). Mwongozo huu unapatikana kwenye tovuti yetu kwa www.dmv.pa.gov.

MASWALI NA MAJIBU

SWALI. Ni mara ngapi NINATAKIWA kufanya na kufaulu jaribio la HazMat?

JIBU. Kabla ya kila usasishaji wa CDL, yaani, kabla ya tarehe ya mwisho wa matumizi ambayo imechapishwa kwenye CDL yako.

SWALI. Je, nitakumbushwa wakati wa kufanya Jaribio la Uthibitishaji Upya wa HazMat?

JIBU. Ndiyo. Idara ya Uchukuzi ya Pennsylvania itatuma Notisi za Uthibitishaji wa HAZMAT kwa watu WOTE ambao wana idhini ya HAZMAT kwenye CDL yao takriban miezi saba (7) kabla ya tarehe ya kuisha kwa CDL yao.

SWALI. Ni nini kitatokea nikipoteza au kuweka vibaya Notisi yangu ya Uthibitishaji wa HAZMAT?

JIBU. Hauhitaji kuwasilisha notisi ya uthibitishaji upya ya HAZMAT unapotokea katika Kituo cha Leseni ya Uendeshaji cha eneo lako ili kuanza tathmini ya tishio lako la kiusalama au kufanya jaribio la maarifa wa HAZMAT.

SWALI. Nina nafasi ngapi za kufaulu jaribio la Uthibitishaji wa HazMat?

JIBU. Kama jaribio lingine lolote la CDL, utaruhusiwa kufanya jaribio hilo mara tatu (3). Ukifeli jaribio la uthibitishaji upya mara ya tatu, utahitajika kupata Kibali cha Mwanafunzi na kufanya Jaribio la Maarifa wa HAZMAT.

SWALI. Itakuwaje nisipofaulu jaribio la HAZMAT kufikia tarehe ya mwisho wa matumizi ya CDL yangu?

JIBU. Ikiwa hujafaulu jaribio la HAZMAT kufikia muda wa CDL yako unaisha, hautakuwa umeidhinishwa na hutaruhusiwa kuendesha magari ya usafiri ambayo husafirisha nyenzo hatari hadi upate Kibali cha Mwanafunzi, na kufaulu jaribio la Maarifa wa HAZMAT na kukamilisha Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho.

SWALI. Nitaenda wapi kufanya jaribio la kuandika wa HAZMAT?

JIBU. Jaribio la HAZMAT linaweza kufanywa katika tovuti yoyote ya jaribio la Maarifa ya CDL. Kijitabu cha kuorodhesha maeneo ya tovuti ya majaribio kinapaswa kujumuishwa pamoja na Notisi yako ya Uthibitishaji wa HAZMAT (DL-746CD).

Swali. **Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho linajumuisha nini?**

JIBU. Kwa ujumla, Madereva wa CDL wanaotuma maombi ya kuidhinishwa na HAZMAT au kusasisha CDL yao kwa uidhinishaji wa HAZMAT watahitajika:

- Toa uthibitisho wa uraia wa Marekani au hali yako ya uhamiaji katika Kituo cha Leseni ya Uendeshaji cha PennDOT
- Tuma "Maombi ya Tathmini ya Tishio la Usalama" ya Shirikisho (Fomu DL-288, inayopatikana kwenye tovuti ya Huduma za Uendeshaji na Magari ya usafiri ya PennDOT, www.dmv.pa.gov)
- Kama inavyoonesha malipo ya shirikisho kwenye DL28. Ada za shirikisho zitajumuisha ada ya Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho (ukaguzi wa historia ya uhalifu wa shirikisho) na ada ya alama za vidole ya FBI.
- Alama zao za vidole zichukuliwe katika eneo lililoidhinishwa la PennDOT.
- Pokea kibali cha shirikisho kutoka TSA kabla ya kupewa uidhinishaji wa HAZMAT

Maelezo ya ziada yanapatikana kwa Dereva wa PennDOT & Tovuti ya Huduma za Magari ya usafiri, www.dmv.pa.gov

SWALI. Ni mara ngapi dereva wa CDL HAZMAT wanapaswa kutuma maombi ya Tathmini ya Tishio la Usalama la Shirikisho na wapewe alama za vidole?

JIBU. Kila wakati uidhinishaji wa HAZMAT unapotolewa au kusasishwa.

SWALI. Je, nitalazimika kufanya jaribio la kuendesha magari ya usafiri ikiwa nitapata Kibali cha Mwanafunzi cha HAZMAT?

JIBU. Hapana. Utahitajika tu kufanya na kufaulu jaribio la Maarifa Maandishi ya HAZMAT.

9.1 – DHANA YA KANUNI

9.1.1 – Ina Bidhaa

Kusafirisha bidhaa hatari inaweza kuwa hatari. Kanuni hizo zimekusudiwa kukulinda wewe, wale wanaokuzunguka, na mazingira uliyopo. Huwaambia wasafirishaji jinsi ya kufunga nyenzo kwa usalama na madereva jinsi ya kupakia, kusafirisha, na kupakua kifaa. Hizi zinaitwa "kanuni za kuzuia."

9.1.2 – Kutoa Taarifa za Hatari

Ili kutoa taarifa za hatari, wasafirishaji lazima waonywe madereva na wengine kuhusu hatari za nyenzo. Kanuni zinawahitaji wasafirishaji kuweka alama za tahadhari za hatari kwenye vifurushi, kutoa karatasi zinazofaa za usafirishaji, taarifa za majibu ya dharura na mabango. Hatua hizi huwasilisha hatari kwa mtumaji, mtoa huduma na dereva.

9.1.3 – Hakikisha Viendeshaji na Nyenzo Salama

Ili kupata HAZMAT kwenye CDL, lazima ufaulu jaribio la kuandika wa usafirishaji wa nyenzo vya hatari. Ili kufaulu jaribio, lazima ujue jinsi ya:

- Tambua ni nyenzo gani hatarishi.
- Pakia na pakua mizigo kwa usalama.
- Bandika bango kwenye gari yali la usafiri ipasavyo kwa mujibu wa sheria.
- Usafirishaji salama.

Jifunze sheria na uzifuate. Kufuata sheria hupunguza hatari ya kuumia kutoka kwenye nyenzo vya hatari. Kuchukua njia za mkato kwa kuvunja sheria si salama. Kutofuata kanuni kunaweza kusababisha kutozwa faini, kufungwa jela na kupoteza marupurupu ya kuendesha magari ya usafiri kwa CDL.

Kagua gari lako la usafiri kabla na wakati wa kila safari. Maafisa wa kutekeleza sheria wanaweza kusimama na kukagua gari lako la usafiri. Wanaposimamishwa, wanaweza kuangalia karatasi zako za usafirishaji, mabango magari ya usafiri, na HAZMAT kwenye leseni yako ya udereva, na ujuzi wako wa nyenzo hatari.

9.2 – USAFIRISHAJI WA NYENZO HATARISHI—NANI ANAFANYA NINI

9.2.1 – Msafirishaji

Kutuma bidhaa kutoka sehemu moja hadi nyingine kwa lori, reli, meli au ndege.

Kutumia kanuni za nyenzo za hatari kubainisha:

- Nambari ya utambulisho.
- Jina sahihi la usafirishaji.
- Daraja Hatarishi.
- Kikundi cha kupakia.
- Ufungaji sahihi.
- Kuweka alama sahihi.
- Bango sahihi.

Lazima kufunga, kuweka alama, na kuweka nyenzo lebo; kuandaa karatasi za usafirishaji; kutoa taarifa za dharura; na ugavi mabango.

Thibitisha kwenye karatasi kwamba usafirishaji umetayarishwa kulingana na sheria isipokuwa nyenzo vinasafirishwa kwa meli ya kubeba mizigo.

9.2.2 – Msafirishaji

Chukua shehena kutoka kwa mtumaji hadi inapokwenda.

Kabla ya usafirishaji, kagua ikiwa mtumaji alielezea kwa usahihi, aliweka alama, aliweka lebo na alitayarisha usafirishaji kwa njia nyinginezo.

Inakataa usafirishaji usiofaa.

Ripoti ajali na matukio yanayohusisha nyenzo hatari kwa wakala sahihi wa serikali.

9.2.3 – Dereva

Huhakikisha mtumaji ametambua, ametia alama na kuweka lebo ya nyenzo hatari ipasavyo.

Inakataa vifurushi vinavyovuja na usafirishaji.

Weka mabango kwenye magari ya usafiri yanapopakia, kama inahitajika.

Husafirisha shehena kwa usalama bila kuchelewa.

Hufuata sheria zote maalum kuhusu kusafirisha nyenzo hatari.

Huweka karatasi za usafirishaji wa nyenzo hatari na maelezo ya majibu ya dharura mahali panapofaa.

9.3 – KANUNI ZA MAWASILIANO

9.3.1 – Ufafanuzi

Maneno na vifungu vingine vina maana maalum wakati wa kuzungumza juu ya nyenzo vya hatari. Baadhi ya haya yanaweza kutofautiana na maana ulizozioea. Maneno na vishazi katika sehemu hii vinaweza kuwa kwenye jaribio lako. Maana za maneno mengine muhimu ziko kwenye faharasa mwishoni mwa Sehemu ya 9.

Darasa la nyenzo hatari huonesha hatari zinazohusiana nayo. Kuna madarasa tisa tofauti ya hatari. Aina za nyenzo zilizojumuishwa katika madaraja haya tisa ziko kwenye Mchoro 9.1.

Karatasi ya usafirishaji inaelezea nyenzo hatari vinavyosafirishwa. Oda za usafirishaji, bili za shehena, na maonyesho yote ni karatasi za usafirishaji. Mchoro 9.6 unaonesha mfano wa karatasi ya usafirishaji.

Kielelezo cha 9.1

Jedwali la Nyenzo Hatarishi			
Daraja	Kitengo	Jina la Daraja au Kitengo	Mifano
1	1.1	Vilipuzi vya Vingi	Dainamaiti
	1.2	Hatari za Makadirio	Mwangaza
	1.3	Hatari za Mioto Mingi	Onesha Fataki
	1.4	Isiyo Jali Sana	Risasi
	1.5	Isiyojali sana Kulikopitiliza	Vifaa vya Mlipuko
2	2.1	Gesi zinazowaka	Propane
	2.2	Gesi zisizoweza Kuwaka	Heliamu
	2.3	2.3 Gesi zenye sumu/ Sumu	Fluorine, Iliyokandamizwa
3	-	Vimiminika vinavyoweza kuwaka	Petroli
4	4.1	Gesi zinazowaka	Amonia Picrate,
	4.2	Inaweza Kuungua	Fosforasi Nyeupe yenye
	4.3	Papo Hapo Inayoweza Kuwaka Wakati wa Unyevu	Unyevu Sodiumu
5	5.1	Vioksidishaji	Nitrati ya Amonia
	5.2	Peroxide ya Kikaboni	Methyl Ethyl Ketone Peroxide
6	6.1	Sumu (Nyenzo zenye sumu)	Sianidi ya Potasiamu
	6.2	Vinavyoweza Kuambukiza	Virusi vya Anthraxi
7	-	Mionzi	Yuraniumu
8	-	Vibabuzi	Kioevu cha Betri
9	-	Nyenzo Mbalimbali Hatarishi	Biphenyl zenye kloridi (PCB)
Hakuna	-	ORM-D (Nyenzo Nyingine Zinazodhibitiwa-Ndani)	Ladha za Chakula, Madawa
	-	Vimiminika vinavyoweza kuwaka	Mafuta

Baada ya ajali au nyenzo hatari kumwagika au kuvuja, unaweza kujeruhiwa na kushindwa kuwasilisha hatari za nyenzo unazosafirisha. Jeshi la zima moto na polisi wanaweza kuzuia au kupunguza kiasi cha uharibifu au majeraha katika eneo la tukio ikiwa wanajua ni nyenzo gani hatari vinavyobebwa. Maisha yako, na ya wengine, yanaweza kutegemea kupata haraka karatasi za usafirishaji wa nyenzo vya hatari. Kwa sababu hiyo sheria zinahitaji:

- Wasafirishaji kuelezea nyenzo hatari kwa usahihi na kujumuisha nambari ya simu ya jibu la dharura kwenye karatasi za usafirishaji.
- Watoa huduma na madereva kutambua kwa haraka kwenye karatasi za usafirishaji nyenzo hatari, au kuziweka juu ya karatasi zingine za usafirishaji na kuweka maelezo yanayohitajika ya majibu ya dharura pamoja na karatasi za usafirishaji.
- Madereva lazima waweke karatasi za usafirishaji wa nyenzo hatari:
 - Katika mfuko ulio kwenye mlango wa dereva, au
 - Katika mwonekano wazi unaoweza kufikiwa mara moja huku mkanda ukiwa umefungwa unapoendesha magari ya usafiri, au
 - Kwenye kiti cha dereva ukiwa nje ya magari ya usafiri.

9.3.2 – Alama za Vifurushi

Wasafirishaji huweka alama za onyo za hatari zenye umbo la almasi kwenye vifurushi vingi vya hatari. Alama hizi hufahamisha wengine juu ya hatari. Ikiwa alama ya almasi haitatoshea kwenye kifurushi, wasafirishaji wanaweza kuweka alama hiyo iliyoambatishwa kwa usalama kwenye kifurushi. Kwa mfano, mitungi ya gesi iliyoibanwa ambayo haitashikilia lebo itakuwa na vitambulisho au dekali. Lebo zinafanana na mifano iliyo kwenye Mchoro 9.2.

9.3.3 – Orodha za Bidhaa Zinazodhibitiwa

Bango. Bango hutumika kuwaonya wengine kuhusu nyenzo hatari. Bango ni alama zinazowekwa nje ya magari ya usafiri na kwenye vifurushi kwa wingi, vinavyotambulisha aina ya hatari ya mizigo. Magari ya usafiri yaenye mabango lazima yawe na angalau mabango manne yanayofanana. Wamewekwa mbele, nyuma, na pande zote mbili za magari ya usafiri. Tazama Mchoro 6.2. Ni lazima mabango yasomeke kutoka pande zote nne. Zina angalau inchi 9.84 (250mm) za mraba, mraba-kwa-uhakika, katika umbo la almasi. Ni lazima mabango yabandikwe kwenye ukuta wa rangi tofauti. Tangi za mizigo na vifungashio vingine vingi huonesha nambari ya utambulisho ya yaliyomo kwenye mabango au paneli za rangi ya chungwa au maonyesho meupe ya mraba-kwenye sehemu ambayo yana ukubwa sawa na mabango.

Nambari za utambulisho ni msimbo wa tarakimu nne unaotumiwa na wajibu wa kwanza kutambua nyenzo hatari. Nambari ya utambulisho inaweza kutumika kutambua zaidi ya kemikali moja. Herufi “NA” au “UN” zitatangulia nambari ya utambulisho. Kitabu cha Mwongozo wa Majibu ya Dharura cha US DOT (ERG) huorodhesha kemikali na nambari za utambulisho zilizokabidhiwa kwao.

Kuna orodha kuu tatu zinazotumiwa na wasafirishaji, wachukuzi, na madereva wakati wa kujaribu kutambua nyenzo hatari. Kabla ya kusafirisha nyenzo, tafuta jina lake kwenye orodha tatu ambazo zinaweza kupatikana katika Kanuni za Nyenzo Hatari. Nyenzo vingine viko kwenye orodha zote, zingine kwenye moja tu. Angalia orodha zifuatazo kila wakati:

- Kifungu cha 172.101, Jedwali la nyenzo Hatarishi.
- Kiambatisho A kwa Kifungu cha 172.101, Orodha ya

Kielelezo cha 9.2

Mifano ya Lebo za Hazmat

Kielelezo cha 9.3

Mifano ya Lebo za Hazmat

- Dada na Kiasi Zinazoweza Kuripotiwa.
- Kiambatisho B kwa Kifungu cha 172.101, Orodha ya Wachafuzi wa Baharini.

Jedwali la Nyenzo Hatarishi. Mchoro wa 9.4 unaonesha sehemu ya Jedwali la nyenzo za Hatari. Safu wima ya 1 inaelezea hali ya usafirishaji ambayo ingizo linalofaa maelezo mengine kuhusu maelezo ya usafirishaji. Safu wima tano zinazofuata zinaonesha jina la usafirishaji wa kila nyenzo, darasa la hatari au kitengo, nambari ya utambulisho, kikundi cha upakiaji na lebo zinazohitajika. Alama sita tofauti zinaweza kuonekana katika **Safu wima ya 1** ya jedwali.

- (+) Inaonesha jina linalofaa la usafirishaji, darasa la hatari, na kikundi cha upakiaji cha kutumia, hata kama nyenzo haifikii ufafanuzi wa darasa la hatari.
- (A) Inamaanisha nyenzo hatari vilivyofafanuliwa katika Safu wima ya 2 inategemea HMR inapotolewa tu au inapokusudiwa kusafirishwa kwa ndege isipokuwa ni dutu hatari au taka hatari.
- (W) Inamaanisha nyenzo hatari iliyofafanuliwa katika Safu wima ya 2 inategemea HMR inapotolewa tu au inapokusudiwa kusafirishwa kwa maji isipokuwa kama ni dutu hatari, taka hatari au kichafuzi cha baharini.
- (D) Inamaanisha kuwa jina linalofaa la usafirishaji linafaa kwa ajili ya kuelezea nyenzo za usafiri wa ndani, lakini huenda lisiwe sahihi kwa usafiri wa kimataifa.
- (I) Hubainisha jina linalofaa la usafirishaji ambalo hutumika kufafanua nyenzo vya usafirishaji wa kimataifa. Jina tofauti la usafirishaji linaweza kutumika wakati usafiri wa ndani pekee unahusika.
- (G) Inamaanisha kifaa hiki hatari kama ilivyofafanuliwa katika Safu wima ya 2 ni jina la kawaida la usafirishaji. Jina la kawaida la usafirishaji lazima liambatane na jina la kiufundi kwenye karatasi ya usafirishaji. Jina la kitaalamu ni kemikali mahususi ambayo hufanya bidhaa kuwa hatari.

Safu wima ya 2 orodhesha majina sahihi ya usafirishaji na maelezo ya nyenzo zilizodhibitiwa. Maingizo yapo katika mpangilio wa alfabeti ili uweze kupata ingizo linalofaa kwa haraka zaidi. Jedwali linaonesha majina sahihi ya usafirishaji katika aina ya kawaida. Karatasi ya usafirishaji lazima ionyeshe majina sahihi ya usafirishaji. Majina yaliyoonyeshwa kwa italiki si majina sahihi ya usafirishaji.

Safu wima ya 3 inaonesha aina ya hatari ya kifaa au mgawanyiko, au ingizo "Haramu". Usisafirishe kamwe nyenzo "Iliyokatazwa". Unabandika usafirishaji kulingana na idadi na darasa la hatari. Unaweza kuamua ni mabango ya kutumia ikiwa unajua mambo haya matatu:

- Daraja la nyenzo hatarishi.
- Kiasi kinachosafirishwa.
- Kiasi cha nyenzo vyote vya hatari vya madarasa yote kwenye gari lako la usafiri.

Safu wima ya 4 orodhesha nambari ya utambulisho kwa kila jina linalofaa la usafirishaji. Nambari za utambulisho hutanguliwa na herufi "UN" au "NA". Herufi "NA" zinahusishwa na majina sahihi ya usafirishaji ambayo yanatumika tu nchini Marekani na kwenda na kutoka Canada. Nambari ya utambulisho lazima ionekane kwenye karatasi ya usafirishaji kama sehemu ya maelezo ya usafirishaji na pia ionekane kwenye kifurushi. Pia lazima ionekane kwenye tangi za mizigo na vifungashio vingine vingi. Polisi na jeshi la zima moto hutumia nambari hii kutambua kwa haraka nyenzo hatari.

Safu wima ya 5 inaonesha kikundi cha upakiaji (katika nambari ya Kirumi) kilichotolewa kwa nyenzo.

Safu wima ya 6 inaonesha lebo ya onyo la hatari ambao wasafirishaji lazima waweke kwenye vifurushi vya nyenzo hatari. Baadhi ya bidhaa zinahitaji matumizi ya zaidi ya lebo moja kutokana na hatari nyingi kuwepo.

Safu wima ya 7 inaorodhesha masharti ya ziada (maalum) yanayotumika kwa kifaa hii. Wakati kuna ingizo katika safu hii, lazima urejeele kanuni za shirikisho kwa taarifa maalum. Nambari 1-6 katika safu hii inamaanisha nyenzo hatari ni hatari kwa kuvuta ni pumzi ya sumu (PIH). Nyenzo za PIH zina mahitaji maalum ya usafirishaji wa karatasi, kuweka alama na mabango.

Safu wima ya 8 ni safu wima yenye sehemu tatu inayoonesha namba za sehemu zinazofunika mahitaji ya ufungashaji kwa kila kifaa hatari.

Kumbuka: Safu wima 9 na 10 hazitumiki kwa usafiri wa barabara kuu.

Kiambatisho A hadi 49 CFR 172.101 - Orodha ya Dawa Hatari na Kiasi Zinazoweza Kuripotiwa. DOT na EPA wanataka kujua kuhusu kumwagika kwa dutu hatari. Yametajwa katika Orodha ya Dawa Hatari na Kiasi Zinazoweza Kuripotiwa. Tazama Mchoro 6.2. Safu wima ya 3 ya orodha inaonesha kiasi kinachoweza kuripotiwa cha kila bidhaa (RQ). Nyenzo hivi vinaposafirishwa kwa wingi unaoweza kuripotiwa au zaidi katika kifurushi kimoja, mtumaji huonesha herufi RQ kwenye karatasi na kifurushi cha usafirishaji. Herufi RQ zinaweza kuonekana kabla au baada ya maelezo ya kimsingi. Wewe au mwajiri wako lazima uripoti kumwagika kwa nyenzo hivi, ambavyo hutokea kwa wingi unaoweza kuripotiwa.

Iwapo maneno ya HATARI YA KUVUTA PUMZI yanaonekana kwenye karatasi au kifurushi cha usafirishaji, sheria zinahitaji kuonyeshwa kwa HATARI YA KUVUTA PUMZI YA SUMU au mabango ya GESI SUMU, inavyofaa. Ni lazima mabango haya

yatumike pamoja na mabango mengine, ambayo yanaweza kuhitajika na darasa la nyenzo hatari. oneshwa kila wakati bango la darasa hatari na bango la HATARI YA KUVUTA SUMU, hata kwa kiasi kidogo.

Kiambatisho B hadi 49 CFR 172.101 - Orodha ya Vichafuzi vya Baharini

Kiambatisho B ni orodha ya kemikali ambazo ni sumu kwa viumbe vya baharini. Kwa usafiri wa barabara kuu, orodha hii inatumika tu kwa kemikali katika kontena la ujazo wa galoni 119 au zaidi bila bango au lebo kama ilivyobainishwa na HMR.

Vifurushi vyovyote vya wingi vya Kichafuzi Baharini lazima vionyeshe alama ya Kichafuzi cha Baharini (pembetatu nyeupe yenye samaki na "X" kupitia samaki). Uwekaji alama huu (sio bango) lazima pia uonyeshwe nje ya magari ya usafiri. Zaidi ya hayo, ni lazima nukuu ifanywe kwenye karatasi za usafirishaji karibu na maelezo ya nyenzo: "Kichafuzi cha Baharini".

Kielelezo 9.4

49 CFR 172.101 Jedwali la Nyenzo Hatarishi									
Alama	Maelezo ya Nyenzo Hatari & Majina Sahihi ya Usafirishaji	Daraja au Kifungu Hatarishi	Nambari ya Kitambulisho	PG	Lebo Misimbo	Masharti Maalum (172.1010)	Ufungaji (173.***)		
							Vighairi	Isiyo Wingi	Wingi
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8A)	(8B)	(8C)
A	Acetaldehyde Ammonia	9	UN1841	III	9	IB8, IP3, IP7, T1, TP33	155	204	240

Mchoro 9.5.

Kiambatisho A hadi 49 CFR 172.101 Orodha ya Dawa za Hatari na Kiasi Kinachoripotiwa		
Nyenzo Hatari	Visawe	Kiasi Kinachoripotiwa (RQ) Pauni (Kilo)
Phenyl mercaptan	Benzinethiol, Thiophenol	100 (45.4)
Phenylmercuric acetate	Mercury, (acetato-0) phenyl	100 (45.4)
Phenylthiourea Phorate	Thiourea, phenyl	100 (45.4)
Phosgene	Asidi ya phosphorodithioic, O,O-diethyl S-(ethylthio), methylester	10 (4.54)
Fosfini	Kloridi ya kaboni	10 (4.54) *
Asidi ya fosforasi	Phosfidi ya hidrojeni	100 (45.4)
Asidi ya fosforasi		5000(2270)
4-nitrophenyl ester	Diethyl-p nitrophenyl phosphate	100 (45.4)
Asidi ya fosforasi, risasi (2+) chumvi (2:3)	Phosphate ya risasi	1 (.454)

Kielelezo 9.4**KARATASI YA MELI**

KWA:		KUTOKA KWA:		Ukurasa
Shirika la ABC 88 Valley Street Popote, VA		Shirika la DEF 55 Mountain Street Nowhere, CO		1 kati ya 1
Kiasi	HM	Maelezo		Uzito
1 Silinda	RQ ("RQ" inamaanisha kuwa hii ni kiasi kinachoweza kuripotiwa.)	UN1076, Phosgene, 2.3, Sumu, Hatari ya Kuvuta pumzi, Eneo A (UN1076 ni Nambari ya Utambulisho kutoka Safu wima ya 4 ya Jedwali la Nyenzo za Hatari. Phosgene ni jina linalofaa la usafirishaji kutoka Safu wima ya 2 ya Jedwali la Nyenzo Hatari. 2.3 ni Daraja la Hatari kutoka Safu wima ya 3 ya Jedwali la Nyenzo za Hatari.)		Pauni 25.
Hii ni ili kuthibitisha kuwa nyenzo vilivyotajwa hapo juu vimeainishwa ipasavyo, zimefafanuliwa, zimewekwa alama na kuwekewa lebo, na ziko katika hali ifaayo ya usafirishaji kulingana na kanuni zinazotumika za Idara ya Uchukuzi.				
Msafirishaji:	Shirika la DEF	Mtoa huduma	Kwanza Safty	
Kwa:	Smith	Kwa:		
Tarehe:	Oktoba 15, 2003	Tarehe:		
Maelekezo Maalum: Mawasiliano ya Dharura ya saa 24, John Smith 1-800-555-5555				

9.3.4 – Karatasi ya Usafirishaji

Karatasi ya usafirishaji iliyoonyeshwa kwenye Mchoro 9.6 inaelezea usafirishaji. Karatasi ya usafirishaji kwa nyenzo hatari lazima ijumuishe:

- Nambari za ukurasa ikiwa karatasi ya usafirishaji ina zaidi ya ukurasa mmoja. Ukurasa wa kwanza lazima ueleze jumla ya idadi ya kurasa. Kwa mfano, "Ukurasa wa 1 kati ya 4".
- Maelezo sahihi ya usafirishaji kwa kila kifaa hatari.
- Cheti cha msafirishaji, kilichotiwa saina na msafirishaji, akisema walitayarisha usafirishaji kulingana na sheria.

9.3.5 – Maelezo ya Kipengee

Ikiwa karatasi ya usafirishaji inaelezea bidhaa hatari na zisizo hatari, bidhaa hatari lazima ziwe:

- Ilingia kwanza.
- Imeangaziwa katika rangi tofauti au
- Imetambuliwa kwa "X" iliyowekwa kabla ya maelezo ya usafirishaji (Kitambulisho#, jina la usafirishaji, darasa la hatari, kikundi cha upakiaji) katika safu wima yenye nukuu "HM". Herufi "RQ" zinaweza kutumika badala ya "X" ikiwa idadi inayoweza kuripotiwa inahitaji kutambuliwa.

Maelezo ya msingi ya nyenzo hatari ni pamoja na nambari ya utambulisho, jina sahihi la usafirishaji, darasa la hatari au kitengo, na kikundi cha upakiaji, ikiwa kipo, kwa mpangilio huo. Kikundi cha upakiaji kinaonyeshwa kwa nambari za Kirumi na kinaweza kutanguliwa na "PG".

Jina la usafirishaji, darasa hatari, na nambari ya kitambulisho lazima zisifupishwe isipokuwa kama zimeidhinishwa mahususi katika kanuni za nyenzo hatari. Maelezo lazima pia yaonyeshe:

- Jumla ya kiasi na kipimo.
- Nambari na aina ya vifurushi (mfano: "Ngoma 6")
- Herufi RQ, ikiwa ni kiasi kinachoweza kuripotiwa.
- Herufi RQ zikionekana, jina la dutu hatari (ikiwa halijajumuishwa katika jina la usafirishaji).
- Kwa "n.o.s" na maelezo ya jumla, jina la kiufundi la kifaa hatari.
- Kwa nyenzo zote zilizo na herufi "G" (Jenerali) katika Safu wima ya 1, jina la kiufundi la nyenzo hatari.

Karatasi za usafirishaji pia lazima ziorodheshe nambari ya simu ya majibu ya dharura (isipokuwa isipokuwa). Nambari ya simu

ya jibu la dharura ni jukumu la mtumaji. Inaweza kutumiwa na wahudumu wa dharura kupata maelezo kuhusu nyenzo vyovyote hatari vinavyohusika katika kumwagika au moto.

Nambari ya simu lazima iwe:

Nambari ya mtu anayetoa nyenzo hatari kwa usafirishaji (ikiwa mtumaji/mtoa huduma ndiye mtoaji maelezo ya dharura (ERI); au

Nambari ya wakala au shirika linaloweza, na kukubali kuwajibika kwa, kutoa maelezo ya kina yanayohitajika katika aya ya (a) (2) ya sehemu hii. Mtu ambaye amesajiliwa na mtoa huduma wa ERI lazima atambulishwe kwa jina, au nambari ya mkataba au kitambulisho kingine cha kipekee kilichotolewa na mtoa huduma wa ERI, kwenye karatasi ya usafirishaji.

Wasafirishaji pia lazima watoe maelezo ya dharura kwa mtoa huduma wa magari ya usafiri kwa kila nyenzo hatari inayosafirishwa. Taarifa za majibu ya dharura lazima ziweze kutumiwa mbali na magari ya usafiri na lazima zitoe maelezo kuhusu jinsi ya kushughulikia kwa usalama matukio yanayohusisha nyenzo. Ni lazima ijumuishwe maelezo kuhusu jina la usafirishaji wa nyenzo hatari, hatari kwa afya, moto, mlipuko na mbinu za awali za kushughulikia umwagikaji, moto na uvujaji wa nyenzo.

Taarifa kama hizo zinaweza kuwa kwenye karatasi ya usafirishaji au hati nyingine inayojumuisha maelezo ya kimsingi na jina la kiufundi la nyenzo hatari. Au, inaweza kuwa katika kitabu cha mwongozo kama vile Mwongozo wa Majibu ya Dharura (ERG). Wachukuzi wa magari ya usafiri wanaweza kusaidia wasafirishaji kwa kuweka ERG kwenye kila gari la usafiri linalobeba nyenzo hatari. Ni lazima dereva atoe maelezo ya jibu la dharura kwa mamlaka yoyote ya serikali, jimbo au mtaa inayojibu tukio la nyenzo za hatari au kuchunguza tukio lolote.

Jumla ya wingi na nambari & aina ya vifurushi lazima ionekane kabla au baada ya maelezo ya msingi. Aina ya ufungaji na kitengo cha kipimo kinaweza kufupishwa. Kwa mfano:

- 10 ctns. UN1263, Rangi, 3, PG II, pauni 500.

Msafirishaji wa taka hatari lazima aweke neno TAKA kabla ya jina linalofaa la usafirishaji wa nyenzo kwenye karatasi ya usafirishaji (dhahiri ya taka hatari). Kwa mfano:

- UN1090, PG II, Waste Acetone, 3.

Nyenzo isiyo ya hatari haiwezi kuelezewa kwa kutumia darasa la hatari au nambari ya utambulisho.

Wasafirishaji lazima wahifadhi nakala ya karatasi za usafirishaji (au picha ya kielektroniki) kwa muda wa miaka 2 (miaka 3 kwa taka hatari) baada ya kifaa kukubaliwa na mtoa huduma wa kwanza.

Ikiwa mtu hutoa huduma ya mtoa huduma pekee na sio mwanzilishi wa usafirishaji, mtoa huduma anahitajika kuweka nakala ya karatasi ya usafirishaji (au picha ya elektroniki) kwa muda wa mwaka 1.

KUMBUKA MUHIMU: Ili kuona mahitaji kamili ya udhibiti wa usafirishaji wa nyenzo hatari mtu anapaswa kurejelea Kanuni za Kanuni za Shirikisho, Kichwa cha 49, Sehemu ya 171-185.

9.3.6 – Cheti cha Mtumaji Shehena

Wakati mtumaji anapakia nyenzo vya hatari, mtumaji anathibitisha kuwa kifurushi kimetayarishwa kulingana na sheria. Cheti cha mtumaji aliyetiwa saina huonekana kwenye karatasi asili ya usafirishaji. Isipokuwa tu ni wakati mtumaji ni mtoa huduma wa kibinafsi anayesafirisha bidhaa zake na wakati kifurushi kinatolewa na mtoa huduma (kwa mfano, tangi ya mizigo). Isipokuwa kifurushi si salama au hakikusiani na HMR, unaweza kukubali uthibitisho wa mtumaji bidhaa kuhusu ufungashaji sahihi. Baadhi ya wachukuzi wana sheria za ziada kuhusu kusafirisha nyenzo hatarishi. Fuata sheria za mwajiri wako unapokubali usafirishaji.

9.3.7 – Lebo za Vifurushi

Wasafirishaji huchapisha alama zinazohitajika moja kwa moja kwenye kifurushi, lebo iliyoambatishwa au lebo. Kifurushi muhimu cha kuashiria ni jina la nyenzo hatari. Ni jina sawa na lililo kwenye karatasi ya usafirishaji. Mahitaji ya kuweka alama hutofautiana kulingana na saizi ya kifurushi na nyenzo zinazosafirishwa. Inapohitajika, mtumaji ataweka yafuatayo kwenye kifurushi:

- Jina na anwani ya mtumaji au mtumaji.
- Jina la usafirishaji wa nyenzo hatari na namba ya utambulisho.
- Lebo zinazohitajika.

Ni wazo nzuri kulinganisha karatasi ya usafirishaji na alama na lebo. Daima hakikisha kwamba mtumaji anaonesha maelezo sahihi ya msingi kwenye karatasi ya usafirishaji na anathibitisha kuwa lebo zinazofaa zinaonyeshwa kwenye vifurushi. Ikiwa hujui nyenzo, muulize mtumaji awasiliane na ofisi yako.

Ikiwa sheria zinahitaji, mtumaji ataweka RQ, WACHAFUZI WA BAHARINI, VIHATARISHI, MOTO, au HATARI YA KUVUTA PUMZI kwenye kifurushi. Vifurushi vilivyo na vyombo vya kioevu ndani pia vitakuwa na alama za mwelekeo wa kifurushi

na mishale inayoelekeza mwelekeo sahihi ulio wima. Lebo zinazotumiwa daima zinaonesha aina ya hatari ya bidhaa. Ikiwa kifurushi kinahitaji zaidi ya lebo moja, lebo lazima ziwe karibu karibu na jina linalofaa la usafirishaji.

9.3.8 – Kutambua Nyenzo Hatarishi

Jifunze kutambua usafirishaji wa nyenzo hatarishi. Ili kujua ikiwa usafirishaji unajumuisha nyenzo vya hatari, angalia karatasi ya usafirishaji. Je! ina:

- Je, ni ingizo lenye jina linalofaa la usafirishaji, darasa la hatari na nambari ya utambulisho?
- Je, ni ingizo lililoangaziwa, au lililo na X au RQ katika safu ya nyenzo hatari?

Vidokezo vingine vinavyopendekeza nyenzo hatari:

- Msafirishaji anafanya biashara gani? Muuza rangi? Ugavi wa kemikali? Nyumba ya usambazaji wa kisayansi? Muuzaji wa Dawa za Udhambi wa wadudu au Bidhaa za kilimo? Vilipuzi, risasi au muuzaji fataki?
- Je, kuna mizinga yenye lebo za almasi au mabango kwenye majengo?
- Ni aina gani ya kifurushi kinasafirishwa? Silinda na ngoma mara nyingi hutumika kwa usafirishaji wa nyenzo hatari.
- Je, kuna lebo ya darasa la hatari, jina sahihi la usafirishaji au nambari ya utambulisho kwenye kifurushi?
- Je, kuna tahadhari zozote za kushughulikia?

9.3.9 – Dhihirisho la Taka Hatarishi

Wakati wa kusafirisha taka hatarishi, lazima utie sahihi kwa mkono na ubebe Mwongozo wa Sare ya Taka hatarishi. Jina na nambari ya usajili ya EPA ya wasafirishaji, watoa huduma, na lengwa lazima ionekane kwenye faili ya maelezo. Ni lazima wasafirishaji waandae, waweke tarehe na watie sahihi kwa mkono faili ya maelezo. Chukua faili ya maelezo kama karatasi ya usafirishaji wakati wa kusafirisha taka. Mwasilishe msafirishaji wa taka kwa mtoa huduma mwingine aliyesajiliwa au kituo cha utupaji/matibabu. Kila mtoa huduma anayesafirisha shehena lazima atie sahihi kwa mkono faili ya maelezo. Baada ya kuwasilisha usafirishaji, weka nakala yako ya faili ya maelezo. Kila nakala lazima iwe na saina na tarehe zote zinazohitajika, zikiwemo za mtu uliyempelekea taka.

9.3.10 – Uwekaji Placard

Ambatisha mabango yanayofaa kwenye gari la usafiri kabla ya kuliendesha. Unaruhusiwa tu kuhamisha gari lenye mabango yasiyofaa wakati wa dharura, ili kulinda maisha au mali.

Bango lazima zionekane pande zote mbili na ncha zote za magari ya usafiri. Kila bango lazima liwe:

- Inaonekana kwa urahisi kutoka upande inakoelekea.
- Imewekwa ili maneno au nambari ziwe sawa na kusomeka kutoka kushoto kwenda kulia.
- Angalau inchi tatu kutoka kwa alama zingine zozote.
- Imewekwa mbali na viambatisho au nyenzo kama vile ngazi, milango na turubai.
- Imehifadhiwa safi na bila kuharibiwa ili rangi, umbizo na ujumbe uonekane kwa urahisi.
- Bandikwa kwenye usuli wa rangi tofauti.
- Utumizi wa “Endesha Kwa Usalama” na kauli mbiu nyinginezo ni marufuku.
- Bango la mbele linaweza kuwa mbele ya trekta au sehemu ya mbele ya trela.

Ili kuamua ni mabango ya kutumia, unahitaji kujua:

- Aina ya hatari ya nyenzo.
- Kiasi cha nyenzo hatarishi zinazosafirishwa.
- Uzito wa jumla wa aina zote za nyenzo hatarishi kwenye gari lako la usafiri.

9.3.11 – Majedwali ya Bango

Kuna meza mbili za mabango, Jedwali 1 na Jedwali 2. Jedwali 1 nyenzo lazima ziwekwe wakati wowote kiasi chochote kinaposafirishwa. Tazama Mchoro 9.7.

Isipokuwa kwa vifungashio vingi, madara hatari katika Jedwali 2 yanahitaji mabango ikiwa tu jumla ya kiasi kinachosafirishwa ni pauni 1,001 au zaidi ikijumuisha kifurushi. Ongeza kiasi kutoka kwa karatasi zote za usafirishaji kwa bidhaa zote za Jedwali 2 ulizo nazo. Tazama Mchoro 9.8.

Unaweza kutumia mabango HATARI badala ya mabango tofauti kwa kila darasa la hatari la Jedwali 2 wakati:

Una pauni 1,001 au zaidi ya madarasa ya hatari ya Jedwali 2 au zaidi, yanayohitaji mabango tofauti, na hujapakia pauni 2,205 au zaidi ya nyenzo zozote za darasa la hatari la Jedwali 2 katika sehemu yoyote ya jedwali la hatari. (Lazima utumie bango mahususi kwa nyenzo hii.)

Bango la hatari ni chaguo, sio hitaji. Unaweza kubandika nyenzo kila wakati.

Ikiwa maneno HATARI YA KUVUTA PUMZI yako kwenye karatasi au kifurushi cha usafirishaji, ni lazima uonyeshe GESI SUMU au mabango ya KUVUTA PUMZI pamoja na mabango mengine yoyote yanayohitajika kwa darasa la hatari la bidhaa. Kighairi cha pauni 1,000 hakitumiki kwa nyenzo hizi.

Huhitaji kutumia mabango ya MLIPUKO 1.5, OXIDIZER na HATARI ikiwa magari ya usafiri yana vilipuzi vya Kitengo cha 1.1 au 1.2 na likiwa na mabango ya MLIPUKO 1.1 au 1.2. Huhitaji kutumia bango la GESI YA Kitengo 2.2 ISIYO WAKA kwenye gari la usafiri linaloonesha GESI INAYOWAKA Sehemu ya 2.1 au bango la oksijeni Kitengo 2.2 OXYGEN.

Nyenzo zenye hatari ya pili zikilowa lazima zionyeshe bango HATARI WAKATI WA UNYEVU pamoja na mabango mengine yoyote yanayohitajika kwa darasa la hatari la bidhaa. Ubaguzi wa pauni 1,000 kwenye ubao hautumiki kwa nyenzo hivi.

Bango zinazotumiwa kutambua aina ya hatari ya msingi au ndogo ya nyenzo lazima ziwe na darasa la hatari au nambari ya mgawanyiko iliyoonyeshwa kwenye kona ya chini ya bango. Hakuna darasa la hatari au nambari ya mgawanyiko inaruhusiwa kwenye mabango yanayotumiwa kutambua darasa la hatari la nyenzo. Mabango tanzu ya hatari yaliyobandikwa kabisa bila nambari ya darasa la hatari yanaweza kutumika mradi yawe ndani ya vipimo vya rangi.

Bango zinaweza kuonyeshwa kwa nyenzo hatari hata kama hazihitajiki mradi tu bango litambue nyenzo hatari vya kusafirishwa.

Ufungaji mwingi ni chombo kimoja chenye ujazo wa zaidi ya galoni 119. Kifurushi kikubwa, na gari la usafiri linalosafirisha kifurushi kikubwa, lazima ziwekwe, hata ikiwa tu ina mabaki ya nyenzo hatarishi. Baadhi ya vifurushi vingi lazima vibandikwe pande mbili zinazopingana au vinaweza kuonesha lebo. Vifurushi vingine vyote kwa wingi lazima vibandikwe pande zote nne.

Kielelezo cha 9.9

Jedwali la Bango 1 Kiasi Chochote	
IKIWA GARI YAKO INA KIASI CHOCHOTE CHA	BANGO KAMA...
1.1 Vilipuzi vya Vikubwa	Vilipuzi 1.1
1.2 Hatari za Miradi	Vilipuzi 1.2
1.3 Hatari za Mito Mikubwa	Vilipuzi 1.3
2.3 Gesi zenye sumu/Sumu	Gesi ya Sumu
4.3 Huwaka Papo Hapo wakati wa Unyevu	Inahatarisha Wakati wa Unyevu
5.2 (Peroksidi Kikaboni, Aina B, kioevu au kigumu, Joto limeshibitiwa)	Peroxide ya Kikaboni
6.1 (Eneo la hatari kwa kuvuta pumzi A & B pekee)	Sumu
7 (Lebo ya Mionzi ya Manjano III pekee)	Mionzi

Kielelezo cha 9.8

Jedwali la Bango 2 Pauni 1,001 Au Zaidi	
Kitengo cha Nyenzo (Nambari ya Hatari au mgawanyiko na maelezo ya ziada, kama inafaa)	Jina la Bango
1.4 Isiyojali sana	Vilipuzi 1.4
1.5 Isiyojali sana Kulikopitiliza	Vilipuzi 1.5
1.6	Vilipuzi 1.6
2.1 Gesi zinazoweza Kuwaka	Gesi Inayoweza Kuwaka
2.1 Gesi zinazoweza Kuwaka	Gesi inayoweza kuwaka
3 inayoweza kuwaka	Vinavyoweza kuwaka
Kimiminika kinachowaka	Inaweza kuwaka*
4.1 Gesi zinazowaka	Mango Inayowaka
4.2 Inaweza Kuungua Papo Hapo	Inaweza Kuungua Papo Hapo
5.1 Vioksidishaji	Kioksidishaji
5.2 (zaidi ya peroksidi ya kikaboni, Aina B, kioevu au kigumu, Joto Limeshibitiwa)	Peroxide ya Kikaboni
6.1 (zaidi ya eneo la hatari kwa kuvuta pumzi A au B)	Sumu
6.2 Vinavyoweza Kuambukiza	(Hakuna)
8 Vibabuzi	Kibabuzi
9 Nyenzo Mbalimbali Hatarishi	Daraja la 9**
ORM-D	(Hakuna)
* INACHOWEZA KUWAKA inaweza kutumika badala ya KIWAKACHO kwenye tangi la mizigo au tangi linalobebeka.	
** Bango la Daraja la 9 halihitajiki kwa usafiri wa ndani.	

Vifungu vya 9.1, 9.2 na 9.3 Jaribu Maarifa Yako

1. Kifurushi cha Wasafirishaji ili (kujaza nafasi iliyo wazi) kifaa.
2. Dereva aweke gari lake la usafiri lili (kujaza nafasi iliyo wazi) hatari.
3. Je, ni mambo gani matatu unayohitaji kujua ili kuamua ni mabango (ikiwa yapo) unayohitaji?
4. Nambari ya utambulisho wa nyenzo hatari lazima ionekane kwenye (jaza nafasi iliyo wazi) na kwenye (jaza nafasi iliyo wazi). Nambari ya utambulisho lazima pia ionekane kwenye matangi ya mizigo na vifungashio vingine vingi au silinda.
5. Je, ni wapi unapaswa kuweka karatasi zinazoelezea nyenzo hatari?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 9.1, 9.2 na 9.3.

9.4 – KUPAKIA NA KUPAKUA

Fanya yote uwezayo ili kulinda vyombo vyenye nyenzo hatari. Usitumie zana zozote, ambazo zinaweza kuharibu vyombo au vifungashio vingine wakati wa upakiaji. Usitumie kiunganishi.

9.4.1 – Masharti ya Jumla ya Upakiaji

Kabla ya kupakia au kupakua, weka breki ya mkono. Hakikisha gari la usafiri halitasogea.

Bidhaa nyingi huwa hatarishi zaidi zinapowekwa kwenye joto. Pakia nyenzo hatari mbali na vyanzo vya joto.

Tazama dalili za vyombo vinavyovuja au vilivyoharibika: CHANGAMOTO YA KUVUJA! Usisafirishe vifurushi vinavyovuja. Kulingana na nyenzo, wewe, lori lako, na wengine wanaweza kuwa katika hatari. Ni kinyume cha sheria kuhamisha gari la usafiri lenye nyenzo hatari linalovuja.

Vyombo vya nyenzo hatarishi lazima viungwe ili kuzuia usafirishaji wa vifurushi wakati wa kuvisafirisha.

Hakuna Kuvuta Sigara. Wakati wa kupakia au kupakua nyenzo vya hatari, weka moto mbali. Usiruhusu watu kuvuta sigara karibu. Usivute sigara eneo la karibu:

- Daraja la 1 (Vilipuzi)
- Hatari ya 2.1 (Gesi Inayowaka)
- Daraja la 3 (Vimiminika Vinavyowaka)
- Daraja la 4 (Vigumu Vinavyowaka)
- Daraja la 5 (Vioksidishaji)

Salama Dhidi ya Mwendo. Funga vyombo ili visianguke, visiteleze, au kurukaruka wakati wa usafirishaji. Kuwa mwangalifu sana wakati wa kupakia vyombo ambavyo vina vali au nyenzo vingine. Vifurushi vyote vya nyenzo hatari lazima vilindwe wakati wa usafirishaji.

Baada ya kupakia, usifungue kifurushi chochote wakati wa safari yako. Usiwahi kuhamisha nyenzo hatari kutoka kwa kifurushi kimoja hadi kingine ukiwa kwenye usafiri. Unaweza kumwaga tangi la mizigo, lakini usimwage kifurushi kingine chochote kikiwa kwenye magari ya usafiri.

Sheria za Hita ya Mizigo. Kuna sheria maalum za hita za upakiaji:

- Daraja la 1 (Vilipuzi)
- Hatari ya 2.1 (Gesi Inayowaka)
- Hatari ya 3 (Vimiminika Vinavyowaka)

Sheria kawaida hukataza matumizi ya hita za mizigo, ikiwa ni pamoja na hita za mizigo otomatiki / vitengo vya kiyoyozi. Isipokuwa umesoma sheria zote zinazohusiana, usipakie bidhaa zilizo hapo juu kwenye nafasi ya kubebea mizigo ambayo ina hita.

Tumia Nafasi Iliyofungwa ya Mizigo. Huwezi kuwa na overhang au mizigo ya mkia ya:

- Daraja la 1 (Vilipuzi)
- Daraja la 4 (Mango Inayowaka)
- Daraja la 5 (Vioksidishaji)

Lazima upakie nyenzo hizi hatari kwenye nafasi iliyofungwa ya mizigo isipokuwa vifurushi vyote ni:

- Inastahimili moto na maji.
- Imefunikwa na lami inayostahimili moto na maji.

Tahadhari kwa Nyenzo Mahususi za Hatari

Daraja la 1 (Vilipuzi). Zima injini yako kabla ya kupakia au kupakua vilipuzi vyovyote. Kisha angalia nafasi ya mizigo.

Ni lazima:

- Zima hita za mizigo. Tenganisha vyanzo vya nguvu vya hita na umimina matangi ya mafuta ya hita.
- Hakikisha hakuna ncha kali ambazo zinaweza kuharibu mizigo. Tafuta boli, skrubu, misumari, paneli za pembeni zilizovunjika na ubao wa sakafu uliovunjika.
- Tumia safu ya sakafu iliyo na Sehemu ya 1.1, 1.2, au 1.3 (Vilipuzi vya Hatari A au B). Sakafu lazima ziwe zimebana na mjengo lazima uwe nyenzo zisizo za metali au chuma kisicho na feri. (Metali zisizo na feri ni metali yoyote ambayo haina chuma au aloi za chuma.)

Tumia uangalifu wa ziada ili kulinda vilipuzi. Kamwe usitumie kiunganishi au zana zingine za chuma. Usidondoshe kamwe, usirushe, au viringisha vifurushi. Linda vifurushi vinavyolipuka dhidi ya mizigo mingine ambayo inaweza kusababisha uharibifu.

Usihamishe Kitengo cha 1.1, 1.2, au 1.3 (Vilipuzi cha Hatari A au B) kutoka gari moja la usafiri moja hadi jingine kwenye barabara ya umma isipokuwa katika hali ya dharura. Ikiwa usalama unahitaji uhamishaji wa dharura, weka viakisi vyekundu vya onyo, bendera, au taa za kielektroniki. Lazima uwaonye wengine barabarani.

Usisafirisha kamwe vifurushi vilivyoharibika vya vilipuzi. Usichukue kifurushi kinachoonisha unyevu au doa la mafuta.

Usisafirisha Kitengo cha 1.1 au 1.2 (Vilipuzi vya Hatari A) kwa mara tatu au kwa mchanganyiko wa magari ya usafiri ikiwa:

- Kuna tangi la mizigo lenye alama au mabango kwenye mchanganyiko.
- Gari lingine la usafiri katika mchanganyiko lina:
 - Kitengo cha 1.1 A (Kuanzisha Vilipuzi).
 - Vifurushi vya nyenzo vya Daraja la 7 (Mionzi) vilivyoandikwa "Njano III."
 - Kitengo cha 2.3 (Gesi Yenye Sumu) au Nyenzo za Kitengo cha 6.1 (Yenye Sumu).
 - Nyenzo hatari kwenye tangii linalobebeka, kwenye tangii ya DOT Spec 106A au 110A.

Nyenzo za Darasa la 4 (Mango ya Kuwaka) na Daraja la 5 (Vioksidishaji). Nyenzo za daraja la 4 ni yabisi ambayo humenyuka (ikiwa ni pamoja na moto na mlipuko) kwa maji, joto na hewa au hata kuitikia papo hapo.

Nyenzo za darasa la 4 na 5 lazima zimefungwa kabisa kwenye magari ya vyombo vya usafiri au kufunikwa kwa usalama. Nyenzo za darasa la 4 na 5, ambazo hazitengenezi na hatari zikilowa, lazima zihifadhiwe kavu wakati wa usafirishaji na wakati wa kupakia na kupakua. Nyenzo zinazoweza kuungua moja kwa moja au kupasha joto lazima ziwe kwenye magari ya usafiri yenye uingizaji hewa wa kutosha.

Nyenzo za Daraja la 8 (zinazoweza kutu). Iwapo inapakia kwa mkono, pakia vyombo vinavyoweza kukatika vya kioevu babuzi kimoja baada ya kingine. Waweke upande wa kulia juu. Usidondoshe au kuviringisha vyombo. Zipakie kwenye uso wa sakafu ulio sawa. Randisha carboys ikiwa tu viwango vya chini vinaweza kubeba uzito wa tabaka za juu kwa usalama.

Usipakie asidi ya nitriki juu ya bidhaa nyingine yoyote, au kurundika zaidi ya mbili (2) juu.

Pakia betri za hifadhi zilizochajiwa ili kioevu chao kisimwagike. Waweke upande wa kulia juu. Hakikisha shehena nyingine haitaanguka dhidi yao au mzunguko mfupi wao.

Usipakie kamwe vimiminika vinavyoweza kutu karibu na au juu:

- Kitengo cha 1.4 (Vilipuzi C).
- Kitengo cha 4.1 (Mango Inayowaka).
- Kitengo 4.3 (Hatari Wakati Wet).
- Daraja la 5 (Vioksidishaji).
- Kitengo cha 2.3, Kanda B (Gesi Zenye Sumu).

Kamwe usipakie vimiminika vinavyoweza kutu na:

- Kitengo cha 1.1 au 1.2 (Vilipuzi A).
- Kitengo cha 1.2 au 1.3 (Vilipuzi B).
- Kitengo cha 1.5 (Mawakala wa Ulipuaji).
- Kitengo cha 2.3, Kanda A (Gesi Zenye Sumu).
- Kitengo cha 4.2 (Nyenzo Zinavyowaka Papo Hapo).
- Kitengo cha 6.1, PGI, Zone A (Vimiminika vya Sumu).

Daraja la 2 (Gesi Zilizobanwa) Ikijumlahisha Kimiminika cha Cryogenic. Ikiwa gari lako halina rafu za kushikilia mitungi, sakafu ya nafasi ya mizigo lazima iwe tambarare. Silinda lazima iwe:

- Imeshikiliwa wima.

- Akiwa amejifunga akiwa amelala chini kabisa.
- Katika rafu zilizounganishwa kwenye gari au kwenye masanduku ambayo yatazizuia kupinduka.

Mitungi inaweza kupakiwa katika nafasi ya mlalo (ikilala chini) ikiwa imeundwa ili vali ya usaidizi iwe katika nafasi ya mvuke.

Kitengo cha 2.3 (Gesi Yenye Sumu) au Kitengo cha 6.1 (Yenye Sumu) Nyenzo. Kamwe usisafirishe nyenzo hizi kwenye vyombo vyenye viunganishi. Usipakie kamwe kifurushi kilichoandikwa SUMU au SUMU HATARI ZA HEWA kwenye teksa ya dereva au chumba cha kulala au chenye nyenzo za chakula kwa matumizi ya binadamu au wanyama. Kuna sheria maalum za kupakia na kupakua nyenzo vya Hatari 2 katika mizinga ya mizigo. Lazima uwe na mafunzo maalum ili kufanya hivi.

Nyenzo za Daraja la 7 (Mionzi). Baadhi ya vifurushi vya nyenzo vya Daraja la 7 (Mionzi) vina nambari inayoitwa "kielezo cha usafiri." Mtumaji huweka lebo kwenye vifurushi hivi vya Mionzi II au Mionzi III, na huchapisha faharasa ya usafirishaji wa kifurushi kwenye lebo. Mionzi huzunguka kila kifurushi, ikipitia vifurushi vyote vilivyo karibu. Ili kukabiliana na tatizo hili, idadi ya vifurushi unaweza kupakia pamoja inadhibitiwa. Ukaribu wao na watu, wanyama, na filamu isiyofunuliwa pia inadhibitiwa. Fahirisi ya usafiri inaeleza kiwango cha udhibiti unaohitajika wakati wa usafiri. Fahirisi ya jumla ya usafirishaji wa vifurushi vyote kwenye gari moja haipaswi kuzidi 50. Kielelezo cha 9.10. Jedwali A la sehemu hii (49 CFR177.842) linaonesha sheria kwa kila faharasa ya usafiri. Inaonesha jinsi unavyoweza kupakia nyenzo za Daraja la 7 (Mionzi) kwa watu, wanyama au filamu. Kwa mfano, huwezi kuacha kifurushi chenye faharasa ya usafiri ya 1.1 ndani ya futi mbili za watu au kuta za nafasi ya mizigo.

Mizigo iliyochanganywa. Sheria zinahitaji baadhi ya bidhaa kupakiwa tofauti. Huwezi kuzipakia pamoja katika nafasi moja ya mizigo. Kielelezo cha 9.9 kinaorodhesha baadhi ya mifano. Kanuni (Jedwali la Kutenganisha Chati ya nyenzo za hatari) hutaja nyenzo zingine ambazo lazima uzitenganishe.

Kielelezo cha 9.9

Usipakie Jedwali	
Usipakie	Ndani ya Gari Moja Na
Kitengo cha 6.1 au 2.3 (sumu au nyenzo za hatari ya kuvuta pumzi yenye lebo).	Chakula cha wanyama au cha binadamu isipokuwa kifurushi cha sumu kimejaa kwa njia iliyoidhinishwa. Vyakula ni chochote unachomeza. Hata hivyo, waosha kinywa, dawa ya meno, na krimu za ngozi si vyakula.
Sehemu ya 2.3 (yenye sumu) ya gesi Kanda A au Divisheni 6.1 (Sumu) vinywaji, PGI, Eneo A.	Kitengo cha 5.1 (Vioksidishaji), Daraja la 3 (Vimiminika Vinavyowaka), Daraja la 8 (Vimiminika Vikali), Kitengo cha 5.2 (Peroksidi Kikaboni), Kitengo cha 1.1, 1.2, 1.3 (Daraja A au B) Vilipuzi, Kitengo cha 1.5 (Ajenti za Mlipuko), Mgawanyiko 2.1 (Gesi Zinazowaka), Daraja la 4 (Mango yanayoweza kuwaka).
Betri za kuhifadhi zilizochajiwa.	Kitengo cha 1.1 (Vilipuzi vya Hatari A).
Daraja la 1 (Vitangulizi vya kulipua).	Vilipuzi vingine vyovyote isipokuwa katika vyombo au vifurushi vilivyoidhinishwa.
Mgawanyiko 6.1 (Mchanganyiko wa Sianidi au sianidi).	Asidi, nyenzo babuzi au nyenzo zingine za asidi ambazo zinaweza kutoa asidi haidrosiani. Kwa mfano: Sianidi, Inorganic, n.o.s. Sianidi ya Shaba Sianidi ya Sodiamu.
Asidi ya nitriki (Daraja B).	Nyenzo zingine isipokuwa asidi ya nitriki haijapakiwa juu ya nyenzo nyingine yoyote.

Vifungu Vidogo vya 9.4 Jaribu Maarifa Yako

1. Hupaswi kuvuta sigara katika madaraja yapi ya hatari?
2. Je, ni aina gani tatu za hatari ambazo hazipaswi kupakiwa kwenye trela ambayo ina hita/kipimo cha kiyoyozi?
3. Je, mjengo wa sakafu unaohitajika kwa nyenzo za Kitengo cha 1.1 au 1.2 unapaswa kuwa chuma cha pua?
4. Kwenye kituo cha msafirishaji unapewa karatasi ya katoni 100 za asidi ya betri. Tayari una pauni 100 za Sianidi ya Shaba kavu kwenye ubao. Je, ni tahadhari gani unazopaswa kuchukua?
5. Taja aina ya hatari inayotumia faharasa za usafiri ili kubainisha kiasi kinachoweza kupakiwa katika gari moja.

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 9.4.

9.5 – KUWEKA ALAMA KWA UFUNGAJI KWA WINGI, KUPAKIA NA KUPAKIA

Faharasa iliyo mwishoni mwa sehemu hii inatoa maana ya neno wingi. Matangi ya mizigo ni vifungashio vingi vilivyunganishwa kwa kudumu kwenye lori. Tangi za mizigo hubaki kwenye lori unapopakia na kuzipakua. Matangi ya kubebeka ni vifungashio vingi, ambavyo havijaunganishwa kabisa na gari. Bidhaa hupakiwa au kupakuliwa wakati tangi zinazobebeka zikiwa nje ya lori. Matangi ya kubebeka huwekwa kwenye lori kwa usafirishaji. Kuna aina nyingi za matangi ya mizigo inayotumika. Matangi ya mizigo yanayotumika sana ni MC306 ya vimiminika na MC331 ya gesi.

9.5.1 – Alama

Ni lazima uoneshe nambari ya utambulisho wa nyenzo hatari katika matangi ya kubebeka na matangi ya mizigo na vifungashio vingine vingi (kama vile lori za kubeba taka). (UN1076 ni Nambari ya Utambulisho kutoka Safu wima ya 4 ya Jedwali la Nyenzo Hatarishi. Sheria zinahitaji nambari nyeusi za mm 100 (inchi 3.9) kwenye paneli za rangi ya chungwa, mabango, au mandharinyuma nyeupe yenye umbo la almasi ikiwa hakuna mabango yanayohitajika. Tangi maalum za mizigo lazima zioneshe alama za tarehe ya kujaribiwa upya.

Matangi yanayobebeka lazima pia yaoneshe jina la mpangaji au mmiliki. Lazima pia waoneshe jina la usafirishaji la yaliyomo kwenye pande mbili zinazopingana. Herufi za jina la usafirishaji lazima ziwe na urefu wa angalau inchi mbili kwenye matangi yanayobebeka yenye uwezo wa zaidi ya galoni 1,000 na urefu wa inchi moja kwenye matangi yanayobebeka yenye uwezo wa chini ya galoni 1,000. Nambari ya utambulisho lazima ionekane kwa kila upande na kila ncha ya tangii linalobebeka au vifungashio vingine vingi ambavyo vinashikilia galoni 1,000 au zaidi na kwa pande mbili zinazopingana, ikiwa tangii inayobebeka inashikilia chini ya galoni 1,000. Nambari za utambulisho lazima bado zionekane wakati tangii ya kubebeka iko kwenye gari. Ikiwa hazionekani, lazima uoneshe nambari ya utambulisho kwenye pande na ncha za gari.

Kontena nyingi za kati (IBCs) ni vifurushi vingi, lakini hazihitajiki kuwa na jina la mmiliki au jina la usafirishaji.

9.5.2 – Upakiaji wa Tangi

Mtu anayehusika na upakiaji na upakuaji wa tangi za mizigo lazima ahakikishe kuwa mtu aliyehitimu anatazama kila wakati. Mtu huyu anayetazama upakiaji au upakuaji lazima:

- Kuwa na tahadhari.
- Ona vizuri tangi la mizigo.
- Uwe chini ya futi 25 kutoka kwenye tangi.
- Jua hatari za nyenzo zinazohusika.
- Jua taratibu za kufuata wakati wa dharura.
- Uidhinishwe kuhamisha tangii la mizigo na uweze kufanya hivyo.

Kuna sheria maalum za mahudhurio ya matangi ya mizigo yanayosafirisha propane na amonia isiyo na maji.

Funga mashimo na valvu zote kabla ya kuhamisha tangii la nyenzo vya hatari, haijalishi ni ndogo kiasi gani kwenye tangii au umbali mfupi kiasi gani. Mashimo na vali lazima zifungwe ili kuzuia uvujaji. Ni kinyume cha sheria kuhamisha tangii la mizigo lenye vali au vifuniko vilivyo wazi isipokuwa liwe tupu kulingana na 49 CFR 173.29.

9.5.3 – Vimiminika Vinavyoweza Kuwaka

Zima injini yako kabla ya kupakia au kupakua vimiminika vyovyote vinavyoweza kuwaka. Endesha injini tu ikiwa inahitajika kuendesha pampu. Punguza tangi ya mizigo kwa usahihi kabla ya kuijaza kupitia shimo la kujaza wazi. Tengeneza tangi kabla ya kufungua shimo la kujaza, na udumishe ardhi hadi baada ya kufungua shimo la kujaza.

9.5.4 – Gesi Iliyokandamizwa

Weka valvu za kutokwa kwa kioevu kwenye tangi ya gesi iliyoshinikizwa imefungwa isipokuwa wakati wa kupakia na kupakua. Isipokuwa injini yako itaendesha pampu kwa ajili ya kuhamisha bidhaa, izime unapopakia au kupakua. Ikiwa unatumia injini, zima baada ya kuhamisha bidhaa, kabla ya kufungua bomba. Tengua miunganisho yote ya upakiaji/upakuaji kabla ya kuunganisha, kuunganisha au kuhamisha tangii la mizigo. Choki trela na nusu-trela kila wakati ili kuzuia mwendo wakati haujaunganishwa kutoka kwa kitengo cha nishati.

Vifungu Vidogo vya 9.4 Jaribu Maarifa Yako

1. Matangi ya mizigo ni nini?
2. Tangi linalobebeka lina tofauti gani na tangii la mizigo?
3. Injini yako huendesha pampu inayotumiwa wakati wa kutoa gesi iliyobanwa. Je, unapaswa kuzima injini kabla au baada ya kutengua bomba baada ya kujifungua?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kujibu yote, soma tena kifungu kidogo cha 9.5.

9.6 – NYENZO HATARISHI -- KANUNI ZA KUENDESHA NA KUEGESHA

9.6.1 – Maegesho yenye Kitengo cha 1.1, 1.2, au Vilipuzi 1.3

Usiegeshe kamwe ukitumia vilipuzi vya Divisheni 1.1, 1.2 au 1.3 ndani ya futi tano kutoka sehemu inayosafirishwa ya barabara. Isipokuwa kwa muda mfupi unaohitajika kwa mahitaji ya uendeshaji wa gari (k.m., mafuta), usiegeshe umbali wa futi 300 kutoka:

- Daraja, handaki au jengo.
- Mahali ambapo watu hukusanyika.
- Moto wa wazi.

Ikiwa ni lazima uegeshe gari ili ufanye kazi yako, fanya hivyo kwa muda mfupi tu.

Usiegeshe kwenye mali ya binafsi isipokuwa mmiliki anajua hatari. Mtu lazima atazame gari lililoegeshwa kila wakati. Unaweza kuruhusu mtu mwingine atazame ikiwa tu gari lako ni:

- Kwenye mali ya msafirishaji.
- Kwenye mali ya mbebaji.
- Kwenye mali ya mtumaji.
- Unaruhusiwa kuacha gari lako bila kutunzwa katika sehemu salama. Mahali pa usalama ni mahali palipoidhinishwa kwa ajili ya kuegesha magari ya usafiri ambayo hayajashughulikiwa yaliyosheheni vilipuzi. Uteuzi wa maeneo salama yaliyoidhinishwa kwa kawaida hufanywa na mamlaka za mitaa.

9.6.2 – Kuegesha Gari Lililobandika Lisilosafirisha Kitengo cha 1.1, 1.2, au 1.3 (Daraja A au B) Vilipuzi

Unaweza kuegesha gari lililo na mabango (halijabeba vilipuzi) ndani ya futi tano kutoka sehemu iliyosafirishwa ya barabara ikiwa tu kazi yako inahitaji. Fanya hivyo kwa ufupi tu. Mtu lazima aangalie gari kila wakati linapoegeshwa kwenye barabara ya umma au begani. Usifungue trela na kuiacha ikiwa na nyenzo hatarishi kwenye barabara ya umma. Usiegeshe umbali wa futi 300 kutoka kwa moto ulio wazi.

9.6.3 – Kuhudhuria kwenye Magari ya Usafiri Yanayoeegeshwa

Mtu anayehudhuria kwenye gari lenye mabango lazima:

- Uwe ndani ya gari, ukiwa macho, na usiwe kwenye chumba cha kulala, au umbali wa futi 100 kutoka kwa gari na uipate mwonekano wazi.
- Jua hatari za nyenzo zinazohusika.
- Jua nini cha kufanya wakati wa dharura.
- Uweze kuhamisha gari, ikihitajika.

9.6.4 – Hakuna Miwako!

Unaweza kuharibika na kulazimika kutumia alama za gari lililosimama. Tumia pembetatu za kuakisi au taa nyekundu za umeme. Kamwe usitumie alama zinazowaka, kama vile miale au fusi, karibu na:

- Tangi linalotumika kwa Daraja la 3 (Vimiminika Vinavyowaka) au Kitengo cha 2.1 (Gesi Inayowaka) iwe imepakikiwa au tupu.
- Gari lililopakiwa na Kitengo cha 1.1, 1.2, au Vilipuzi 1.3.

9.6.5 – Vizuizi vya Njia

Baadhi ya majimbo na kaunti zinahitaji vibali vya kusafirisha nyenzo hatarishi au taka. Wanaweza kupunguza njia unazoweza kutumia. Sheria za mitaa kuhusu njia na vibali hubadilika mara nyingi. Ni kazi yako kama dereva kujua kama unahitaji vibali au lazima utumie njia maalum. Hakikisha una karatasi zote zinazohitajika kabla ya kuanza.

Ikiwa unafanya kazi kwa mtoa huduma, muulize mtumaji wako kuhusu vikwazo vya njia au vibali. Ikiwa wewe ni dereva wa lori huru na unapanga njia mpya, angalia na mashirika ya serikali ambapo unapanga kusafiri. Baadhi ya maeneo yanapiga marufuku usafirishaji wa nyenzo hatarishi kupitia vichuguu, juu ya madaraja, au njia zingine za barabara. Angalia kila mara kabla ya kuanza.

Wakati wowote zikiwekwa, epuka maeneo yenye watu wengi, msongamano wa watu, vichuguu, barabara nyembamba na vichocho. Chukua njia zingine, hata ikiwa hazifai, isipokuwa hakuna njia nyingine. Usiwahi kuendesha gari lenye mabango karibu na moto ulio wazi isipokuwa unaweza kupita kwa usalama bila kusimama.

Ikiwa unasafirisha vilipuzi vya Kitengo cha 1.1, 1.2, au 1.3, lazima uwe na mpango wa njia ulioandikwa na ufuate mpango huo. Waendeshaji huandaa mpango wa njia mapema na kumpa dereva nakala. Unaweza kupanga njia mwenyewe ukichukua vilipuzi mahali pengine mbali na kituo cha mwajiri wako. Andika mpango mapema. Weka nakala yake wakati wa kusafirisha vilipuzi. Peleka usafirishaji wa vilipuzi kwa watu walioidhinishwa pekee au uwaache katika vyumba vilivyofungwa vilivyoundwa kwa ajili ya kuhifadhi vilipuzi.

Mtoa huduma lazima achague njia salama zaidi ya kusafirisha nyenzo za mionzi zilizo na mabango. Baada ya kuchagua njia, mtoa huduma lazima amwambie dereva kuhusu nyenzo vya mionzi, na kuonesha mpango wa njia.

9.6.6 – Hakuna Kuvuta Sigara

Usivute sigara ndani ya futi 25 kutoka kwa tangii la mizigo lenye mabango linalotumika kwa Daraja la 3 (vimiminika vinavyoweza kuwaka) au Kitengo cha 2.1 (gesi). Pia, usivute sigara au kubeba sigara, sigara au bomba iliyowashwa ndani ya futi 25 kutoka kwa gari lolote, ambalo lina:

- Daraja la 1 (Vimumunyishaji)
- Vimiminika vya Daraja la 3 Vinavyoweza Kuwaka)
- Daraja la 4.1 (Mango Inayowaka)
- Hatari ya 4.2 (Inayowaka Papo Hapo)
- Daraja la 5 (Vioksidishaji)

9.6.7 – Weka mafuta na Injini Imezimwa

Zima injini yako kabla ya kuweka mafuta kwenye gari iliyo na nyenzo hatarishi. Ni lazima mtu awe karibu kila wakati, kudhibiti mtiririko wa mafuta.

9.6.8 – 10 B:C Kizima moto

Nguvu ya kitengo cha magari ya usafiri yenye mabango lazima kiwe na kizima moto chenye ukadiriaji wa UL wa 10 B:C au zaidi.

9.6.9 – Angalia Matairi

Hakikisha matairi yako yamechangiwa vizuri. Ni lazima uchunguze kila tairi kwenye gari mwanzoni mwa kila safari na kila wakati gari linapoegeshwa. Njia pekee inayokubalika ya kuangalia shinikizo la tairi ni kutumia kipimo cha shinikizo la tairi.

Usiendeshe na tairi inayovuja au kupasuka isipokuwa kwa mahali salama pa karibu zaidi pa kulirekebisha. Ondoa tairi yoyote iliyoziidi. Weka umbali salama kutoka kwenye gari lako. Usiendesha gari mpaka urekebishe sababu ya joto kuwa kali sana. Kumbuka kufuata sheria kuhusu maegesho na kuhudhuria magari ya usafiri yenye mabango. Zinatumika hata wakati wa kuangalia, kurekebisha au kubadilisha matairi.

9.6.10 – Mahali pa Kuhifadhi Hati za Usafirishaji na Taarifa za Majibu ya Dharura

Usikubali usafirishaji wa nyenzo hatarishi bila karatasi ya usafirishaji iliyoandaliwa vizuri. Karatasi ya usafirishaji kwa nyenzo vya hatari lazima itambuliwe kwa urahisi kila wakati. Ni lazima watu wengine waweze kuipata haraka baada ya ajali.

Tofautisha kwa uwazi karatasi za usafirishaji wa nyenzo hatarishi kutoka kwa wengine kwa kuzibandika au kuziweka juu ya rundo la karatasi. Unapokuwa nyuma ya tairi, weka karatasi mahali unapoweza kufikia (ukiwa umefunga mkanda wa kiti), au kwenye mfuko kwenye mlango wa dereva. Lazima zionekane kwa urahisi na mtu anayeingia kwenye teksu. Wakati hauko nyuma ya tairi, acha karatasi za usafirishaji kwenye mfuko wa mlango wa dereva au kwenye kiti cha dereva. Taarifa za majibu ya dharura lazima zihifadhiwe katika eneo sawa na karatasi ya usafirishaji. **Karatasi za Kitengo cha 1.1, 1.2 au, Vilipuzi 1.3.**

Ni lazima mbebaji ampe kila dereva anayesafirisha Vitengo 1.1, 1.2, au vilipuzi 1.3 nakala ya Kanuni za Shirikisho za Usalama

wa Mtoa huduma wa magari ya usafiri (FMCSR), Sehemu ya 397. Mtoa huduma lazima pia atoe maelekezo yaliyoandikwa juu ya nini cha kufanya ikiwa imechelewa au katika ajali. Maelekezo yaliyoandikwa lazima yajumuishe:

- Majina na nambari za simu za watu wa kuwasiliana nao (ikiwa ni pamoja na mawakala wa watoa huduma au wasafirishaji).
- Asili ya vilipuzi vilivyosafirishwa.
- Tahadhari za kuchukua katika dharura kama vile moto, ajali au uvujaji.

Madereva lazima watie saina risiti ya hati hizi.

Ni lazima uwe unafahamu, na uweiliki yako unapoendesha gari,:

- Karatasi za usafirishaji.
- Maelekezo ya dharura yaliyoandikwa.
- Mpango wa njia ulioandikwa.
- Nakala ya FMCSR, Sehemu ya 397.

9.6.11 – Nyenzo za Klorini

Dereva anayesafirisha klorini kwenye matangi ya mizigo lazima awe na kinyago cha gesi kilichoidhinishwa kwenye gari. Dereva lazima pia awe na kifaa cha dharura kwa ajili ya kudhibiti uvujaji wa bati la kuba kwenye tangii la mizigo.

9.6.12 – Simama Kabla ya Kuvuka kwa Njia ya Reli

Simama kabla ya kivuko cha reli ikiwa gari lako:

- Limebandikwa.
- Hubeba kiasi chochote cha klorini.
- Ina matangi ya mizigo, yawe yamepakwa au tupu yanayotumika kwa nyenzo hatari.

Ni lazima uwashe vimulika vyako vya njia nne na usimame futi 15 hadi 50 kabla ya reli iliyo karibu nawe. Unatakiwa kufungua madirisha yako ya mbele na kuangalia na kusikiliza katika pande zote mbili kwa treni zinazokaribia. Endelea tu wakati una uhakika hakuna treni inayokuja. Usibadilishe gia unapovuka njia.

9.7 – DHARURA – NYENZO HATARISHI

• Hakuna Kuvuta Sigara	• Waonye Wengine
• Weka Watu Mbali	• Epuka Kugusa au Kuvuta pumzi

9.7.1 – Mwongozo wa Majibu ya Dharura (ERG)

Idara ya Uchukuzi ina kitabu cha mwongozo kwa wazima moto, polisi, na wafanyikazi wa tasnia kuhusu jinsi ya kujilinda wao wenyewe na umma dhidi ya nyenzo hatari. Mwongozo umeorodheshwa kwa jina sahihi la usafirishaji na nambari ya utambulisho wa nyenzo hatari. Wafanyakazi wa dharura hutafuta vitu hivi kwenye karatasi ya usafirishaji. Ndiyo maana ni muhimu kwamba jina linalofaa la usafirishaji, nambari ya kitambulisho, lebo na mabango ni sahihi.

9.7.2 – Ajali/Matukio

Kama dereva kitaaluma, kazi yako katika eneo la ajali ni:

- Weka watu mbali na eneo la tukio.
- Weka kikomo uenezaji wa nyenzo, ikiwa tu unaweza kufanya hivyo kwa usalama.
- Onesha hatari ya nyenzo hatarishi kwa wahudumu wa dharura.
- Wape wahudumu wa dharura karatasi za usafirishaji na maelezo ya dharura.

Fuata orodha hii:

- Angalia ili kuona kwamba mshirika wako wa kuendesha gari yuko sawa.
- Endelea kutuma karatasi nawe.
- Weka watu mbali na upepo.
- Waonye wengine kuhusu hatari hiyo.
- Tuma kwa usaidizi.
- Fuata maelekezo ya mwajiri wako.
- Zuia uvutaji sigara na uepuke miale ya moto.

9.7.3 – Moto

Huenda ukalazimika kudhibiti moto mdogo wa lori barabarani. Hata hivyo, isipokuwa kama una mafunzo na nyenzo vya kufanya hivyo kwa usalama, usipigane na moto wa nyenzo vya hatari. Kuzima moto wa nyenzo hatari kunahitaji mafunzo maalum na zana za kinga.

Unapogundua moto, piga simu kwa usaidizi. Unaweza kutumia kizima-moto kuzuia moto mdogo wa lori usisambae hadi mizigo kabla ya wazima moto kufika. Vuta hisia kwa milango ya trela ili kuona kama ina joto kabla ya kuifungua. Ikiwa moto, unaweza kuwa na moto wa mizigo na haipaswi kufungua milango. Kufungua milango huruhusu hewa kuingia na kunaweza kufanya moto kuwaka. Bila hewa, moto mwingi huwaka tu hadi wazima-moto wawasili, na kufanya uharibifu mdogo. Ikiwa mizigo yako tayari imewaka, si salama kupambana na moto. Weka karatasi za usafirishaji na wewe ili kuwapa wafanyikazi wa dharura mara tu wanapowasili. Waonye watu wengine kuhusu hatari hiyo na uwaweke mbali.

Ukigundua uvujaji wa shehena, tambua nyenzo hatari zinazovuja kwa kutumia karatasi za usafirishaji, lebo, au eneo la kifurushi. **Usiguse nyenzo zozote zinazovuja--watu wengi hujijeruhi kwa kugusa nyenzo hatari.** Usijaribu kutambua nyenzo au kupata chanzo cha kuvuja kwa harufu. Gesi zenye sumu zinaweza kuharibu hisia zako za kunusa na zinaweza kukujeruhi au kukuua hata kama hazinusi. Ikiwa nyenzo hatarishi inavuja kutoka kwenye kontena, lakini haitoki kwenye gari lako, endesha hadi eneo la karibu zaidi ambapo unaweza kupata usaidizi na kuwapigia simu wahudumu wa dharura ikiwa wanahitajika. Kamwe usile, kunywa, au kuvuta sigara karibu na uvujaji au kumwagika.

Ikiwa nyenzo vya hatari vinamwagika kutoka kwa gari lako, usiisogeze zaidi ya vile usalama unavyohitaji. Unaweza kuondoka barabarani na kutoka mahali ambapo watu hukusanyika, ikiwa kufanya hivyo kunatoa usalama. Sogeza gari lako tu ikiwa unaweza kufanya hivyo bila hatari kwako au kwa wengine.

Kamwe usiendeleo kuendesha gari ukitumia nyenzo hatari zinazovuja kutoka kwa gari lako ili kupata kibanda cha simu, kituo cha lori, usaidizi au sababu kama hiyo. Kumbuka, mbebaji hulipia usafishaji wa maeneo ya kugesha magari ya usafiri, njia za barabara na mifereji ya maji. Gharama ni kubwa sana, kwa hivyo usiache njia ndefu ya uchafuzi. Ikiwa nyenzo hatarishi zinamwagika kutoka kwa lori lako:

- Liegeshe.
- Hakiki usalama wa eneo.
- Bakia hapo.
- Tuma mtu mwingine akusaidie.

Unapomtuma mtu kuomba usaidizi, mpe mtu huyo:

- Maelezo ya dharura.
- Mahali ulipo na mwelekeo wa safari.
- Jina lako, jina la mbebaji na jina la jumuiya au jiji ambako stendi yako ilipo.
- Jina sahihi la usafirishaji, darasa la hatari, na nambari ya utambulisho ya nyenzo hatari, ikiwa unazijua.

Hii inatosha kwa mtu kukumbuka. Ni wazo nzuri kuandika yote kwa mtu unayemtuma kwa usaidizi. Timu ya kukabiliana na dharura lazima ijue mambo haya ili kukupata na kushughulikia dharura. Huenda wakalazimika kusafiri maili ili kufika kwako. Maelezo haya yatawasaidia kuleta nyenzo vinavyofaa mara ya kwanza, bila kulazimika kuvirudisha.

Usiwahi kuhamisha gari lako, ikiwa kufanya hivyo kutasababisha uchafuzi au kuharibu gari. Weka upepo na mbali na mapumziko ya barabarani, vituo vya lori, mikahawa na biashara. Usijaribu kuweka tena vyombo vinavyovuja. Isipokuwa una mafunzo na nyenzo vya kurekebisha uvujaji kwa usalama, usijaribu. Piga simu mtumaji au msimamizi wako kwa maelekezo na, ikihitajika, wafanyikazi wa dharura.

9.7.4 – Majibu ya Hatari Mahususi

Daraja la 1 (Vilipuzi). Ikiwa gari lako limeharibika au ajali likiwa limebeba vilipuzi, waonye wengine kuhusu hatari hiyo. Weka watazamaji mbali. Usiruhusu kuvuta sigara au kufungua moto karibu na gari. Ikiwa kuna moto, onya kila mtu kuhusu hatari ya mlipuko.

Ondoa vilipuzi vyote kabla ya kutenganisha magari ya usafiri yaliyohusika katika mgongano. Weka vilipuzi angalau futi 200 kutoka kwa magari ya usafiri na majengo yanayokaliwa. Kaa umbali salama.

Daraja la 2 (Gesi Zilizobanwa). Iwapo gesi iliyobanwa inavuja kutoka kwenye gari lako, waonye wengine kuhusu hatari hiyo. Ruhusu tu wale wanaohusika katika kuondoa hatari au mabaki kukaribia. Ni lazima umjulishe mtumaji mafuta ikiwa gesi iliyobanwa itahusika katika ajali yoyote.

Isipokuwa unawasha mitambo inayotumika katika ujenzi au ukarabati wa barabara, usihamishe gesi iliyobanwa inayoweza kuwaka kutoka tangii moja hadi jingine kwenye barabara yoyote ya umma.

Daraja la 3 (Vimiminika Vinavyowaka). Ikiwa unasafirisha kioevu kinachoweza kuwaka na kupata ajali au gari lako kuharibika, zuia watu walio karibu wasikusanyike. Onya watu juu ya hatari. Wazuie kuvuta sigara. Kamwe usisafirishe tangii la mizigo linalovuja zaidi ya inavyohitajika ili kufika mahali salama. Ondoka barabarani ikiwa unaweza kufanya hivyo kwa usalama. Usihamishe kioevu kinachoweza kuwaka kutoka gari moja hadi jingine kwenye barabara ya umma isipokuwa katika hali ya dharura.

Nyenzo za Daraja la 4 (Mango ya Kuwaka) na Daraja la 5 (Vioksidishaji). Iwapo kitu kigumu kinachoweza kuwaka au vioksidishaji kikimwagika, waonya wengine kuhusu hatari ya moto. Usifungue vifurushi vya moshi vya vitu vikali vinavyoweza kuwaka. Waondoe kwenye gari ikiwa unaweza kufanya hivyo kwa usalama. Pia, ondoa vifurushi ambavyo havijavunjika ikiwa vitapunguza hatari ya moto.

Daraja la 6 (Nyenzo zenye Sumu na Dawa za Kuambukiza). Ni kazi yako kujilinda wewe mwenyewe, watu wengine, na mali kutokana na madhara. Kumbuka kwamba bidhaa nyingi zilizoainishwa kama sumu pia zinaweza kuwaka. Iwapo unafikiri Kitengo cha 2.3 (Gesi za Sumu) au Kitengo 6.1 (nyenzo vya Sumu) kinaweza kuwaka, chukua tahadhari zaidi zinazohitajika kwa vimiminika au gesi zinazoweza kuwaka. Usiruhusu kuvuta sigara, moto wazi au kulehemu. Waonye wengine kuhusu hatari za moto, za kuvuta pumzi ya mvuke, au kugusa sumu hiyo.

Gari linalohusika katika uvujaji wa Kitengo cha 2.3 (Gesi za Sumu) au Kitengo 6.1 (Sumu) lazima kikaguliwe ikiwa na sumu iliyopotea kabla ya kutumika tena.

Ikiwa kifurushi cha Divisheni 6.2 (Vitu Vinavyoambukiza) kimeharibika katika utunzaji au usafirishaji, unapaswa kuwasiliana na msimamizi wako mara moja. Vifurushi vinavyoonekana kuharibika au kuonesha dalili za kuvuja havipaswi kukubaliwa.

Nyenzo za Daraja la 7 (Mionzi). Ikiwa nyenzo ya mionzi inahusika katika uvujaji au kifurushi kilichovunjika, mwambie mtoaji au msimamizi wako haraka iwezekanavyo. Ikiwa kuna mwagiko, au ikiwa chombo cha ndani kinaweza kuharibiwa, usiguse au kuvuta nyenzo. Usitumie gari hadi lisafishwe na kuangaliwa kwa mita ya uchunguzi.

Nyenzo za Daraja la 8 (zinazoweza kutu). Nyenzo vya kutu vikimwagika au kuvuja wakati wa usafirishaji, kuwa mwangalifu ili kuepuka uharibifu zaidi au majeraha wakati wa kushughulikia vyombo. Sehemu za gari zilizofunuliwa na kioevu cha babuzi lazima zioshwe vizuri na maji. Baada ya kupakua, osha mambo ya ndani haraka iwezekanavyo kabla ya kupakia upya.

Ikiwa kuendelea kusafirisha tangii linalovuja hakutakuwa salama, ondoka barabarani. Ikiwa ni salama kufanya hivyo, weka kioevu chochote kinachovuja kutoka kwa gari. Weka watazamaji mbali na kioevu na mafusho yake. Fanya kila linaloweza kuwaka kuzuia madhara kwako na kwa wengine.

9.7.5 – Arifa Inayohitajika

Kituo cha Kitaifa cha Mwitikio husaidia kuratibu majibu ya dharura kwa hatari za kemikali. Ni rasilimali kwa polisi na wazima moto. Inadumisha laini ya bure ya saa 24. Ni lazima wewe au mwajiri wako upige simu wakati yoyote kati ya yafuatayo yanapotokea kama matokeo ya moja kwa moja ya tukio la nyenzo hatari lililoorodheshwa hapa chini:

- Mtu anauawa.
- Mtu aliyejeruhiwa anahitaji kulazwa hospitalini.
- Kadirio la uharibifu wa mali unazidi \$50,000.
- Umma kwa ujumla huhamishwa kwa zaidi ya saa moja.
- Ateri moja au zaidi kuu za usafirishaji au nyenzo hufungwa kwa saa moja au zaidi.
- Moto, kuvunjika, kumwagika, au uchafuzi unaoshukiwa kuwa wa mionzi hutokea.
- Moto, uvunjaji, kumwagika au uchafuzi unaoshukiwa hutokea ukihusisha usafirishaji wa vitu vya kuambukiza (bakteria au sumu).
- Kutolewa kwa uchafuzi wa baharini kwa wingi zaidi ya galoni 119 kwa kioevu au pauni 882 kwa kigumu; au kuna hali ya namna hiyo (k.m., hatari inayoendelea kwa maisha ipo kwenye eneo la tukio) ambayo, kwa uamuzi wa mtoa huduma, inapaswa kuripotiwa.

Kituo cha Kitaifa cha Majibu • (800) 424-8802

Watu wanaopigia Kituo cha Kitaifa cha Majibu wanapaswa kuwa tayari kutoa:

- Jina lao.
- Jina na anwani ya mtoa huduma wanayemfanyia kazi.
- Nambari ya simu ambapo wanaweza kupatikana.
- Tarehe, saa na eneo la tukio.

- Kiwango cha majeraha, kama kipo.
- Uainishaji, jina, na idadi ya nyenzo hatari zinazohusika, ikiwa maelezo kama hayo yanapatikana.
- Aina ya tukio na asili ya uhusika wa nyenzo hatari na kama hatari inayoendelea kwa maisha ipo kwenye eneo la tukio.

Ikiwa kiasi kinachoweza kuripotiwa cha dutu hatari kilihusika, mpiga simu anapaswa kutoa jina la mtumaji na wingi wa dutu hatari iliyotumwa.

Kuwa tayari kumpa mwajiri wako taarifa zinazohitajika pia. Watoa huduma lazima watoe ripoti za kina ndani ya siku 30 baada ya tukio.

CHEMTREC • (800) 424-9300

Kituo cha Dharura cha Usafirishaji wa Kemikali (CHEMTREC) huko Washington pia kina laini ya simu ya saa 24 bila malipo. CHEMTREC iliundwa ili kutoa wafanyakazi wa dharura na taarifa za kiufundi kuhusu mali ya kimwili ya nyenzo hatari. Kituo cha Kitaifa cha Majibu na CHEMTREC ziko katika mawasiliano ya karibu. Ukimpigia mmoja, atamwambia mwingine kuhusu tatizo inapofaa.

Usiache vifurushi vyenye miale ya njano - II au njano - III karibu na watu, wanyama au filamu ndefu kuliko inavyoonyeshwa kwenye Mchoro 9.10

Kielelezo cha 9.10.

Utengano wa Mionzi Jedwali A						
KIELEZO JUMLA CHA USAFIRISHAJI	UMBALI WA CHINI KWA MIGUU HADI FILAMU YA KARIBU ISIYO ENDELEA					KWA WATU AU SEHEMU ZA MIZIGO
	Saa 0-2.	Saa 2-4.	Saa 4-8.	Saa 0-2.	Zaidi ya Saa 12.	
Hakuna	0	0	0	0	0	0
0.1 hadi 1.0	1	2	3	4	5	1
1.1 hadi 5.0	3	4	6	8	11	2
5.1 hadi 10.0	4	6	9	11	15	3
10.1 hadi 20.0	5	8	12	16	22	4
20.1 hadi 30.0	7	10	15	20	29	5
30.1 hadi 40.0	8	11	17	22	33	6
40.1 hadi 50.0	9	12	19	24	36	

Madaraja ya Nyenzo Hatarishi

Nyenzo hatari zimeainishwa katika madarasa tisa makubwa ya hatari na kategoria za ziada kwa bidhaa za watumiaji na vimiminiko vinavyoweza kuwaka. Aina za nyenzo hatarishi zimeorodheshwa katika Kielelezo cha 9.11.

Kielelezo cha 9.11.

Ufafanuzi wa Madarsa ya Hatari Jedwali B		
Daraja	Jina la Daraja	Mfano
1	Vilipuzi	Risasi, Baruti, Fataki
2	Gesi	Propani, Oksijeni, Heliamu
3	Vinavyoweza kuwaka	Petroli, asetoni
4	Mango zinazoweka kuwaka	Mechi, Fusi
5	Vioksidishaji	Nitrati ya ammoniamu, peroksidi ya haidrojeni
6	Sumu	Dawa za wadudu, Arsenic
7	Mionzi	Yuraniumu, Plutoniamu
8	Vibabuzi	Asidi ya Haidrokloriki, Kioevu cha Betri
9	Nyenzo Mbalimbali Hatarishi	Formaldehyde, Asbestosi
Hakuna	ORM-D (Nyenzo Nyingine Zinazodhibitiwa-Ndani)	Dawa ya Nywele au Mkaa
Hakuna	Vimiminika vinavyoweza kuwaka	Mafuta ya Fuali, Ugiligili Mwepesi

Vifungu vya 9.6 na 9.7 Jaribu Maarifa Yako

1. Ikiwa trela yako yenye mabango ina matairi mawili, unapaswa kuangalia matairi mara ngapi?
2. Sehemu salama ni nini?
3. Je, unaweza kugesha gari ukitumia nyenzo ya Kitengo 1.2 au 1.3 karibu na sehemu uliyosafiria?
4. Unaweza kugesha gari karibu kwa daraja, handaki au jengo lenye mzigo sawa?
5. Ni aina gani ya kifaa cha kuzimia moto ambacho magari ya usafiri yenye mabango yanapaswa kubeba?
6. Unasafirisha pauni 100 za Divisheni 4.3 (nyenzo hatari wakati mvua). Je, unahitaji kusimama kabla ya kivuko cha reli-barabara?
7. Katika eneo la kupumzikia unagundua shehena zako za nyenzo hatari zikivuja polepole kutoka kwa gari. Hakuna simu karibu. Unapaswa kufanya nini?
8. Mwongozo wa Majibu ya Dharura (ERG) ni nini?

Maswali haya yanaweza kuwa kwenye jaribio lako. Ikiwa huwezi kuyajibu yote, soma tena vifungu vidogo vya 9.6 na 9.7

9.8 – KAMUSI YA NYENZO HATARISHI

Faharasa hii inatoa ufafanuzi wa istilahi fulani zinazotumiwa katika sehemu hii. Kamusi kamili ya maneno inaweza kupatikana katika Sheria za Shirikisho za Nyenzo za Hatari (49 CFR 171.8). Unapaswa kuwa na nakala iliyosasisiwa ya sheria hizi kwa marejeleo yako.

(Kumbuka: Hutajaribiwa kwenye faharasa hii.)

Sek. 171.8 Ufafanuzi na vifupisho.

Ufungaji mwingi – Ufungaji, zaidi ya meli, au jahazi, ikijumuisha gari la usafiri au kontena la mizigo, ambamo nyenzo hatari hupakiwa bila aina ya kati ya kizuizi na ambayo ina:

1. Kiwango cha juu zaidi cha lita 450 (galoni 119) kama chombo cha kupokelea kioevu;
2. Uzito wa juu zaidi wa kilo 400 (pauni 882) au kiwango cha juu zaidi cha lita 450 (galoni 119) kama chombo cha kupokelea kitu kigumu; au
3. Kiasi cha maji kinachozidi kilo 454 (pauni 1000) kama chombo cha kupokelea gesi kama inavyofafanuliwa katika Sek. 173.115.

Tangi la mizigo - Ufungaji mwingi ambao:

1. Je, ni tangii inayokusudiwa hasa kubeba vimiminika au gesi na inajumuisha nyenzo, viimarisho, nyenzo vya kufunga na kufungwa (kwa ajili ya "tangii", angalia 49 CFR 178.345 1(c), 178.337 1, au 178.338 1, kama inavyofaa);
2. Imeshikanishwa kwa kudumu au inaunda sehemu ya gari, au haijashikanishwa kabisa na gari lakini ambayo, kwa sababu ya saizi yake, ujenzi, au kiambatisho cha gari hupakiwa au kupakuliwa bila kuondolewa kutoka kwa gari; na
3. Haijatangwa chini ya vipimo vya silinda, matangi ya kubebea, malori ya matangi au matangi ya magari ya usafiri yenye vitengo vingi.

Mbebaji – Mtu anayesafirisha abiria au mali katika biashara kwa gari la reli, ndege, gari au chombo.

1. Ardhi au maji kama kawaida, mkataba, au mtoa huduma binafsi, au
2. Ndege za kiraia.

Mpokeaji shehena - Biashara au mtu ambaye shehena inatumwa kwake.

Kitengo - Kitengo cha daraja hatarishi.

EPA – U.S. Wakala wa Ulinzi wa Mazingira.

FMCSR – Kanuni za Shirikisho za Usalama za Mtoa huduma wa magari ya usafiri.

Kontena la mizigo – Kontena linaloweza kutumika tena lenye ujazo wa futi za ujazo 64 au zaidi, lililoundwa na kujengwa ili kuruhusu kuinuliwa na maudhui yake yakiwa safi na yaliyokusudiwa hasa kuzuia vifurushi (katika mfumo wa kitengo) wakati wa usafirishaji.

Tangi la mafuta – Tangi, isipokuwa tangii la kubebea mizigo, linalotumika kusafirisha kioevu kinachoweza kuwaka au kuwaka au gesi iliyobanwa kwa madhumuni ya kusambaza mafuta ya kusukuma gari ambalo limeunganishwa, au kwa ajili ya uendeshaji wa nyenzo vingine kwenye gari la usafiri.

Uzito wa jumla au uzito wa jumla – Uzito wa kifungashio pamoja na uzito wa yaliyomo.

Aina ya Hatari – Aina ya hatari inayotolewa kwa nyenzo hatari chini ya kigezo cha ufafanuzi wa Sehemu ya 173 na masharti ya Sehemu ya Jedwali la 172.101. Nyenzo inaweza kukidhi vigezo vya kubainisha zaidi ya darasa moja la hatari lakini imetolewa kwa darasa moja tu la hatari.

Nyenzo Hatarishi – Nyenzo au nyenzo ambayo imebainishwa na Katibu wa Uchukuzi kuwa na uwezo wa kuhatarisha afya, usalama na mali isivyofaa inaposafirishwa kwa biashara, na ambayo imeteuliwa hivyo. Neno hili linajumuisha vitu hatari, taka hatari, vichafuzi vya baharini, nyenzo za halijoto ya juu na nyenzo zilizobainishwa kuwa hatari katika jedwali la nyenzo hatari la §172.101, na nyenzo zinazokidhi vigezo maalum vya aina za hatari na mgawanyiko katika §173, sura ndogo c ya sura hii.

Dutu hatari- Nyenzo, ikijumuisha michanganyiko yake na miyeyusho, ambayo:

1. Imeorodheshwa katika Kiambatisho A hadi Sek. 172.101;
2. Ni kwa wingi, katika kifurushi kimoja, ambacho ni sawa au kuzidi kiasi kinachoweza kuripotiwa (RQ) kilichoorodheshwa katika Kiambatisho A hadi Sek. 172.101;
2. Wakati katika mchanganyiko au suluhisho.
 - (i) Kwa radionuclides, inalingana na aya ya 7 ya Kiambatisho A hadi Sek. 172.101.
 - (ii) Kwa zaidi ya radionuclides, iko katika mkusanyiko kwa uzito ambao ni sawa au kuzidi ukolezi unaolingana na RQ ya nyenzo, kama inavyooneshwa kwenye Kielelezo cha 9.12.

Kielelezo cha 9.12		
Vikolezo vya Nyenzo Hatarishi		
Pauni RQ (Kilo)	Vikolezo kwa Uzito	
	Asilimia	PPM
5,000 (2,270)	10	100,000
1,000 (45)	2	20,000
100 (45.4)	.2	2,000
10 (4.54)	.02	200
1 (0.454)	.002	20

Ufafanuzi huu hautumiki kwa bidhaa za petroli ambazo ni mafuta au mafuta (angalia 40 CFR 300.6).

Taka hatarishi – Kwa madhumuni ya sura hii, inamaanisha nyenzo yoyote ambayo iko chini ya Masharti ya Udhihirisho wa Taka Hatari ya U.S. Wakala wa Ulinzi wa Mazingira umebainishwa katika 40 CFR Sehemu ya 262.

Kontena kubwa la kati (IBC) - Kifungashio kigumu au nyumbufu kinachobebeka, isipokuwa silinda au tangii inayobebeka, ambayo imeundwa kwa ajili ya kushughulikia mitambo. Viwango vya IBCs vinavyotengenezwa Marekani vimebainishwa katika sehemu ndogo N na O §178.

Kiwango kidogo - Kiwango cha juu zaidi cha nyenzo hatari ambayo inaweza kuwa na uwekaji lebo au vifungashio mahususi.

Kuweka alama – Jina la maelezo, nambari ya kitambulisho, maelekezo, maonyo, uzito, vipimo au alama za Umoja wa Mataifa au michanganyiko yake, inayohitajika na kifungu hiki kwenye ufungashaji wa nje wa nyenzo hatari.

Mchanganyiko – Nyenzo inayojumuisha zaidi ya kipengee kimoja cha kemikali.

Jina la yaliyomo – Jina sahihi la usafirishaji kama ilivyobainishwa katika Sek. 172.101.

Ufungaji usio wa wingi – Kifungashio, ambacho kina:

1. Kiwango cha juu zaidi cha lita 450 (galoni 119) kama chombo cha kupokelea kioevu;
2. Uzito wa juu zaidi wa kilo 400 (pauni 882) au kiwango cha juu zaidi cha lita 450 (galoni 119) kama chombo cha kupokelea kitu kigumu; au
3. Kiasi cha maji kinachozidi kilo 454 (pauni 1000) kama chombo cha kupokelea gesi kama inavyofafanuliwa katika Sek. 173.115.
4. Bila kujali ufafanuzi wa vifungashio vingi, uzito wa juu zaidi wa kilo 400 (pauni 882) au chini kwa begi au kisanduku kulingana na mahitaji yanayotumika ya vifungashio vya vipimo, ikijumuisha upeo wa juu wa vikomo vya uzito wa jumla, vilivyotolewa katika sehemu ndogo ya L ya Sehemu ya 178.

N.O.S. - Haijabainishwa vinginevyo.

Kukatika au ullage – Kiasi ambacho kifurushi hupungukiwa na kujaa kioevu, kwa kawaida huonyeshwa kwa asilimia kwa ujazo.

Tangi la kubebeka – Ufungaji mwingi (isipokuwa silinda yenye ujazo wa maji wa pauni 1,000 au chini) iliyoundwa kimsingi kupakiwa kwenye, au kuwashwa, au kuunganishwa kwa muda kwenye gari la usafirishaji au meli na kuwekewa nyenzo za kuteleza, vipandikizi au vifuasi ili kuwezesha utunzaji wa tangii kwa njia za kiufundi. Haijumuishi tangii la mizigo, gari la tangii, tangii la magari ya usafiri yenye vitengo vingi au trela inayobeba 3AX, 3AAX au mitungi ya 3T.

Jina linalofaa la usafirishaji – Jina la nyenzo hatari zinazoonyeshwa katika chapa ya Kirumi (siyo italiki) katika Sek. 172.101.

P.s.i. au psi – Pauni kwa kila inchi ya mraba.

P.s.i.a. au psia - Pauni kwa kila inchi ya mraba kabisa.

Kiasi kinachoweza kuripotiwa (RQ) - Kiasi kilichobainishwa katika Safu wima ya 2 ya Kiambatisho hadi Sek. 172.101 kwa nyenzo zozote zilizobainishwa katika Safu wima ya 1 ya Kiambatisho.

Cheti cha Mtumaji Shehena - Taarifa kwenye karatasi ya usafirishaji, iliyotiwa saina na msafirishaji, akisema walitayarisha usafirishaji ipasavyo kwa mujibu wa sheria. Kwa mfano:

- "Hii ni kuthibitisha kwamba nyenzo zilizotajwa hapo juu zimeainishwa ipasavyo, zimefafanuliwa, zimefungwa, zimetiwa alama na kuwekwa lebo, na ziko katika hali ifaayo kwa usafirishaji kulingana na kanuni zinazotumika au Idara ya Uchukuzi." au;
- "Ninathibitisha kwamba maudhui ya shehena hii yamefafanuliwa kikamilifu na kwa usahihi hapo juu kwa jina lifaalo la usafirishaji na yameainishwa, yamewekwa kwenye vifurushi, yamewekwa alama na kuwekwa lebo/bandiko, na kwa njia zote ziko katika hali ifaayo kwa usafiri kwa * kulingana na kanuni zinazotumika za kimataifa na kitaifa."

* Maneno yanaweza kuwekwa hapa ili kuonesha njia ya usafiri (reli, ndege, gari, chombo).

Karatasi ya usafirishaji – Agizo la usafirishaji, bili ya shehena, faili ya maelezo, au hati nyingine ya usafirishaji inayotumikia madhumuni sawa na iliyotayarishwa kwa mujibu wa sehemu ndogo ya C ya Sehemu ya 172.

Jina la Kiufundi – Jina la kemikali linalotambulika au jina la kibiolojia linalotumika kwa sasa katika vitabu, majarida na maandishi ya kisayansi na kiufundi.

Gari la usafiri – Gari la kubeba mizigo kama vile gari, van, trekta, lori, nusu trela, tangii au gari la reli linalotumika kubeba mizigo kwa njia yoyote. Kila mwili wa kubeba mizigo (trela, gari la reli, n.k.) ni gari tofauti la usafiri.

Ufungaji wa kawaida wa Umoja wa Mataifa – Ufungaji wa vipimo unaolingana na viwango vya mapendekezo ya Umoja wa Mataifa.

UN - Umoja wa Mataifa.

SEHEMU YA TATU

- 10M. Mtihani wa Ujuzi wa Vitendo wa
Ukaguzi wa Gari**
- 11M. Mtihani wa Ujuzi wa Vitendo wa
Udhibiti wa Msingi wa Gari**
- 12. Jaribio la Kuendesha Magari ya
Usafiri Barabarani**

**KIFUNGU HIKI NI CHA MADEREVA
WANAOHITAJI KUFANYA JARIBIO LA
UJUZI**

KIFUNGU CHA M10

JARIBIO LA WA UKAGUZI WA MAGARI YA USAFIRI

**KIFUNGU HIKI KITAWASAIDIA MADEREVA WOTE WA BIASHARA KUFANYA
JARIBIO LA MSINGI WA USTADI WA KUDHIBITI MAGARI YA USAFIRI**

KIFUNGU CHA KUMI - JARIBIO LA UJUZI LA UKAGUZI WA MAGARI YA USAFIRI

Kifungu hiki Kinashughulikia

- Ukaguzi wa Ndani (Magari Yote)
- Ukaguzi wa Magari ya Abiria
- Ukaguzi wa Mabasi ya Shule
- Ukaguzi wa Uendeshaji wa Taa (Magari Yote)
- Ukaguzi wa Nje (Ukaguzi Wote Magari)
- Ukaguzi wa Magari Mchanganyiko

Sheria za shirikisho na mamlaka zinahitaji madereva wa CDL wakague gari lao ili kubaini ikiwa ni salama kuendesha. Ukaguzi wa gari utakusaidia kupata matatizo au kasoro ambazo zinaweza kusababisha kuvunjika au, mbaya zaidi, ajali. Ni muhimu kukagua vipengele vyote vya gari kwa utaratibu sahihi wa kufanya kazi.

Wakati wa jaribio lako la Ukaguzi wa Gari la CDL, ukaguzi wako utazingatia vipengele muhimu vya usalama kwa uendeshaji wa gari lako. Wakati wa ukaguzi huu, lazima uonyeshe una ujuzi wa kuamua gari ni salama kuendesha. Wakati wa jaribio, utahitajika tu kukagua ekseli moja ya gari, hata hivyo, unapaswa kuwa tayari kufanya ukaguzi sawa, ulioelezwa katika sehemu (11M.5.2) kwenye ekseli zote za gari. Ukaguzi wa gari unaotumiwa kutathmini maarifa yako ya msingi haujumuishi miongozo yote ya ukaguzi wa shirikisho. Ni wajibu wako kuwa na ujuzi kuhusu Kanuni za Usalama za Mtoa huduma wa Magari.

[Kwa madhumuni ya usalama, unapaswa kutumia choki za matairi wakati wa jaribio la Ukaguzi wa Gari.] Utalazimika kuzunguka na kuingia/kutoka kwenye gari ili kufanya ukaguzi. Unapotoka kwenye gari, lazima uweke breki za maegesho na uweke gari katika upande wowote.

Wakati wa kuingia/kutoka kwenye gari, lazima utoke/uingie kwa usalama kwa kulitazama gari na kudumisha sehemu tatu (3) za mawasiliano wakati wote (unapoingia/kutoka kwenye basi, uingie/utoke kwa usalama kwa kutazama mbele na kudumisha kushika kwa mkono kwa uthabiti).

Unatakiwa tu kukagua bidhaa kwenye orodha hakiki ya Ukaguzi wa Magari ya CDL. Unaweza kutumia orodha ya ukaguzi iliyotolewa katika sehemu hii kwa jaribio lako na uangalie vitu ulivyovikamilisha, lakini HAKUNA alama za ziada au maandishi yanayoweza kuwekwa kwenye orodha hii kabla ya jaribio.

LAZIMA utaje, uelekeze na/au uguse na ueleze kikamilifu kwa mkaguzi NINI unakagua kila kipengele muhimu cha usalama. Usipofanya hivyo, hutapata mikopo kwa ajili ya bidhaa. [HUTALAZIMIKA kutambaa chini ya gari.] Gari lolote ambalo lina viambajengo vilivyotiwa alama au kuwekwa lebo, isipokuwa na mtengenezaji, HAKUWEZI kutumika kwa jaribio la Ukaguzi wa Gari.

Kushindwa Kufuata Maelekezo au Sheria Isiyo Salama – Kushindwa kufuata maelekezo ya mkaguzi ili kukamilisha jaribio kama ilivyoelekezwa kunaweza kusababisha kutofaulu kiotomatiki, na jaribio hilo linaweza kusitishwa na mtahini. Fuata maelekezo na maagizo ya mkaguzi kila wakati. Ikiwa hauielewi maelekezo, muulize mtahini kwa ufafanuzi.

Kufanya "tendo lisilo salama" (kwa mfano, kusahau kufunga breki ya maegesho), kunaweza kusababisha kushindwa kwa moja kwa moja kwa kitendo kisicho salama, na jaribio linaweza kusitishwa na mkaguzi. Usalama wa dereva, mkaguzi na eneo la kupima ni wa kipaumbele cha juu. Daima fikiria USALAMA.

10M.1 – UKAGUZI WA NDANI (MAGARI YOTE)

Soma sehemu za gari zifuatazo za gari litakalotumia wakati wa jaribio la Ukaguzi wa Gari la CDL. Unapaswa kuwa na uwezo wa kutambua kila sehemu na kumwambia mtahini kile unachotafuta au kukagua.

10M.1.1 – Ndani ya Gari/Mwanzo wa Injini

Viashirio vya Mwangaza

Maelezo: Taa za viashiria vya dashibodi za alama, vimulimuli, miale ya juu ya taa; Mfumo wa Kuzuia Kufunga Breki(ABS); na Mafuta ya Kutolea nje ya Dizeli (DEF)/Kichujio cha Chembechembe za Dizeli (DPF).

Kwa Nini Ukaguzi: Huonesha ni vipengele vipi vinavyotumika au huonya kuhusu vipengele vya gari vyenye matatizo.

Ukaguzi:

Kila moja ya vitu vifuatavyo lazima vichunguzwe. Kagua ili kuhakikisha kuwa viashirio vya dashibodi vinafanya kazi gari linapowashwa na taa zinazolingana zinapowashwa ikiwa ni pamoja na:

Kiashiria cha alama ya kugeukia kushoto.

Kiashiria cha alama ya kugeukia kulia.

Kiashiria cha dharura cha njia nne.

Kiashiria cha taa ya juu ya boriti.

kiashiria cha ABS kwenye dashibodi; (na kwa magari mchanganyiko pekee, trela ya nyuma ya dereva ya ABS inapaswa kuwashwa kisha kuzimwa), ikiwa ina vifaa.

Kiashiria cha DEF, ikiwa kimewekwa.

Kumbuka: Ukaguzi wa uendeshaji wa alama halisi ya kugeuka, viashirio vya njia nne na utendakazi wa juu wa miale lazima ufanywe kando wakati wa ukaguzi wa uendeshaji wa taa uliofafanuliwa katika Sehemu ya 11.4.

Vifaa vya Dharura

Maelezo: Kifaa cha dharura kinachohitajika.

Kwa Nini Ukaguzi: Kifaa cha dharura lazima kiwepo na katika hali inayoweza kutumika.

Ukaguzi:

Kagua pembetatu tatu (3) nyekundu za kuakisi, fuse sita (6) au miale mitatu (3) ya kioevu inayowaka.

Kagua kizima-moto chenye chaji na iliyolindwa ipasavyo.

Kagua fuse za ziada za umeme (ikiwa zinatumika) au tambua vivunja mzunguko.

Kumbuka: Ikiwa gari halina fusi za umeme, lazima utaje hili kwa mkaguzi na utambue kuwa gari hilo linafanya kazi kwenye vivunja saketi.

Kingao cha upepo na Vifaa vya Kufuatilia Magari

Maelezo: Kingao cha Upepo, vioo na vifaa vingine vya ufuatiliaji, kama vile kamera.

Kwa Nini Ukaguzi: Nyufa, viziwi, vibandiko, au uchafu kwenye eneo la kutazama la dereva unaweza kusababisha dereva asitambue mabadiliko ya hali ya barabara au msongamano mwingine wa magari kuzunguka gari.

Ukaguzi:

Kagua kwamba kioo cha mbele ni safi bila viziwi isipokuwa kibandiko cha ukaguzi. Hakuwezi kuwa na uharibifu, kama vile nyufa au dosari kwa kioo.

Kagua kwamba Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari ni kisafi na kimerekebisha ipasavyo kutoka ndani, kikiwepo.

Ikiwa ina vifaa, kagua vifaa au kamera za kuangalia mwonekano wa nyuma na wa pembeni ni safi na ziko katika hali ya kufanya kazi. Vifaa vinapaswa kuonekana kutoka ndani na onyesho la video lazima lifanye kazi na kurekebisha ili kutazamwa.

Vifuta Maji/Vioshaji

Maelezo: Kingao cha Upepo, vifutaji maji na vioshaji.

Kwa Nini Ukaguzi: Vipeperushi huboresha mwonekano wakati wa mvua na theluji. Vipuli vilivyochubuliwa hupunguza mwonekano. Vioshaji husaidia katika kuweka kingao cha Upepo kuwa safi.

Ukaguzi:

Kagua kama silaha na vile vile vya kufuta ni salama, hazijaharibika, na uoneshe vifuta vinafanya kazi vizuri kwa kuziwasha na kuzima.

Kagua unyevu wa kioreshaji cha kingao cha upepo na uoneshe namna kioreshaji cha kingao cha upepo hufanya kazi ipasavyo kwa kuwezesha vioshaji.

Hita/Kifaa cha kuondoa barafu au ukungu kwenye vioo vya gari

Maelezo: Kitengo cha joto au sehemu ya abiria na huzuia barafu au mgandamizo kutokea kwenye kioo cha mbele.

Kwa nini Ukaguzi: Kipunguza barafu huboresha mwonekano, hasa wakati wa hali ya hewa ya baridi.

Ukaguzi:

Tambua, eleza na uonyeshe hita na vidhibiti hufanya kazi ipasavyo kwa kuendesha vidhibiti.

Honi

Maelezo: Honi za upepo na/au za umeme zinazotumika kuwaonya watumiaji wengine wa barabara (k.m., magari, waendesha pikipiki, waendesha baiskeli na watembea kwa miguu).

Kwa Nini Ukaguzi: Honi ni kifaa ambacho lazima kifanye kazi vizuri ili kuwaonya watumiaji wengine wa barabara kuhusu uwepo wako.

Ukaguzi:

Kagua kazi hiyo ya honi ya upepo na/au ya umeme.

Maegesho na Ukaguzi wa Breki ya Trela

Maelezo: Huzuia gari kusonga au kubingirika linapoegeshwa.

Kwa Nini Ukaguzi: Breki za kuegesha lazima zifanye kazi gari linapoegeshwa, hasa likiwa kwenye daraja/mlima. Gari linaloruhusiwa kubingirika linaweza kusababisha uharibifu au majeraha kwa watumiaji wengine wa barabara au mali.

Ukaguzi:

Utahitajika kuonesha ukaguzi wa breki ya maegesho (na hundi ya breki ya maegesho ya trela, ikiwa ina vifaa). Utaratibu huu umeundwa ili kubainisha kuwa breki za kuegesha zinafanya kazi ipasavyo, na huzuia gari lisitembee.

Breki ya Kuegesha: Ukiwa na breki ya kuegesha (breki za trela zinazotolewa kwenye magari mchanganyiko, ikiwezekana), ondoa mguu kwenye breki ya kuegesha na uangalie kuwa breki ya kuegesha itashika gari kwa kusogea mbele taratibu huku breki ya kuegesha ikiwa imewashwa.

Breki ya Trela: Huku breki ya kuegesha ikitolewa na breki ya kuegesha trela ikiwa imetumika (magari ya mchanganyiko pekee), toa mguu kutoka kwa breki ya kutoa huduma na kagua kuwa breki ya kuegesha trela itashika gari kwa kusogea mbele taratibu huku trela ya kuegesha ikiwa imewasha breki. Pia husaidia katika kuangalia muunganisho wa kuunganisha na trela.

Ukaguzi wa Breki

Maelezo: Utaratibu wa kufuatwa ili kukagua ufungaji wa breki za upepo, haidroliki au breki za umeme.

Kwa Nini Ukaguzi: Utaratibu huu umeundwa ili kuhakikisha kuwa breki za upepo, haidroliki au umeme zinafanya kazi ipasavyo kwa operesheni ya kawaida.

Ukaguzi:

Utahitajika kuonesha utumiaji wa breki za upepo, haidroliki au umeme. Utaratibu huu umeundwa ili kubainisha kuwa breki zinafanya kazi ipasavyo, na kwamba gari halisogei upande mmoja au mwingine kwa mwendo wa chini.

Vuta mbele kwa 5 mph, tumia huduma (mguu) akaumega na usimame kabisa. Kagua ili kuona kuwa gari halivuki upande wowote na husimama wakati ya huduma inapofungwa. Ikiwa gari linasogea upande wowote au lisiposimama vizuri, breki huenda zisifanye kazi ipasavyo.

10M.1.2 – Kukagua Breki ya Upepo au Kukagua Breki Haidroliki (kulingana na aina ya mfumo wa breki)

Ukaguzi wa Breki za Upepo (Magari Yenye Vifaa vya Breki ya Upepo Tu)

Maelezo: Taratibu za kufuatwa katika kukagua mifumo ya breki za anga.

Kwa Nini Ukaguzi: Vifaa vya usalama vya breki za anga hutofautiana. Utaratibu huu umeundwa ili kuhakikisha kuwa vifaa vya usalama vinafanya kazi kwa usahihi kwani msukumo wa upepo unashuka kutoka hali ya "kawaida" hadi "upepo wa chini". Kupungua kwa msukumo wa upepo kutasababisha breki za dharura kuwasha na kusababisha kusimama kwa ghafla na kusikodhibitiwa.

Ukaguzi: Kukosa kueleza na kuonesha (kutekeleza) sehemu zote nne (4) za ukaguzi wa breki ya upepo kwa usahihi kutasababisha kutofaulu kiotomatiki kwa jaribio la Ukaguzi wa Gari la CDL.

Taratibu sahihi za kukagua mfumo wa breki za upepo ni kama ifuatavyo:

- 1 Kipimo cha Upepo na Ukaguzi wa Kupunguza Kiwango cha Uongozi-** Shtua matairi, washa gari na uangalie kwamba upimaji upepo unafanya kazi na ujenge msukumo wa upepo hadi kwa uongozi (takriban 120 - 140 psi) na utambue msukumo wa kulikata gari lako.
- 2 Jaribio la Kiwango cha Uvujaji wa Upepo –** Zima injini, rudisha ufunguo kwenye nafasi ya "kuwasha" au "chaji ya betri", toa breki ya kuegesha (magari yote), na vali ya ulinzi ya trekta (gari mchanganyiko). Tumia kikamilifu breki ya mguu. Mara tu kipimo cha upepo kikiwa kimetulia, shikilia breki ya mguu kwa dakika moja (1). Kagua kipimo cha upepo ili kuona kama msukumo wa upepo unashuka zaidi ya pauni tatu (3) katika dakika moja (1) (gari moja au trela bila breki za upepo) au pauni nne (4) katika dakika moja (1) (gari mchanganyiko).
- 3 Jaribio la Kifaa cha Onyo cha Upepo –** Bila kuwasha tena injini, hakikisha ufunguo au nishati ya umeme iko katika hali ya "kuwasha" au "chaji ya betri". Anza kuzima msukumo wa upepo kwa kutumia na kuachilia breki ya mguu. Vifaa vya onyo la upepo wa chini (buzzer, mwanga na bendera) vinapaswa kuwashwa kabla ya msukumo wa upepo kushuka chini ya 55 psi au kiwango kilichobainishwa na mtengenezaji. Ni wajibu wa mwombaji kujua vipimo vya mtengenezaji wa gari.
- 4 Jaribio la Breki za Dharura –** Endelea kuzima msukumo wa upepo. Valvu ya breki ya maegesho (au breki ya dharura) inapaswa kufungwa (kutoka nje) kati ya psi 20 na 45 psi (si chini ya psi 20 na si zaidi ya 45 psi).
 - Kwenye trela zinazoendeshwa kwa upepo, vali ya kulinda trekta na breki ya kuegesha trela (au breki ya dharura) inapaswa kufungwa (kutoka nje) kwa wakati mmoja au kabla ya vali ya lori/trekta/basi.
 - Utahitaji kutambua kiwango kilichobainishwa na mtengenezaji kwa gari unalofanyia majaribio. Ikiwa valvu za gari hazijaundwa kufunga (kutoka nje) utahitaji kusikiliza sauti ya kutokwa kwa upepo kutoka kwa mfumo wa upepo, ambao unaonesha breki za maegesho (au dharura) zimetumika. Ikiwa gari lina mfumo wa kuhifadhi upepo, utahitaji kueleza kuwa kuna mfumo wa chelezo na kwamba vali hazitafungwa (zilizotoka).

Kumbuka: Utahitaji kueleza taratibu maalum zilizobainishwa na mtengenezaji kwa gari unalofanyia majaribio. Ni jukumu lako kujua na kuelezea kwa mkaguzi vipimo vya mtengenezaji wa gari kwa mifumo ya upepo.

AU

Ukaguzi wa Breki za haidroliki (Magari Yanayotumia Breki za haidroliki Pekee)

Maelezo: Utaratibu wa kufuatwa ili kukagua breki za haidroliki. Aina za mifumo ya breki za haidroliki na taratibu za ukaguzi zitatofautiana.

Kwa Nini Ukaguzi: Hosi za haidroliki zilizoharibika, uvujaji katika mfumo wa breki au ugiligili mdogo wa haidroliki kutasababisha uishaji wa sehemu au jumla ya mfumo wa breki ambao unaweza kusababisha kuongezeka kwa umbali wa kusimama au ajali.

Ukaguzi: Kukosa kueleza na kuonesha ukaguzi wa breki za haidroliki kwa usahihi kutasababisha kutofaulu kiotomatiki kwa jaribio la Ukaguzi wa Gari la CDL. Ukaguzi huu umeundwa ili kuona kwamba breki za haidroliki zinafanya kazi ipasavyo. Tumia hatua zifuatazo za ukaguzi wa breki za haidroliki kulingana na vipimo vya mfumo wa gari lako:

Kagua viashiria na mifumo ya maonyo inafanya kazi, kama ilivyobainishwa na mtengenezaji, ikiwa imewekwa.

Pamoja na gia zilizowekwa kwenye "egesho", tambua urefu wa kawaida wa pedeli ya breki na kagua msukumo wa pedeli ya breki [yaani, pampu pedeli ya breki mara tatu (3), na kisha uishikilie kwa sekunde tano (5)], au kama ilivyobainishwa na mtengenezaji. Pedeli ya breki haipaswi kusogezwa (kudidimizwa) baada ya maombi ya awali na inapaswa kuwa imara na kuwa na kiasi cha kutosha cha hifadhi kwa ajili ya maombi ya pedeli ya breki.

Kagua kuwa mifumo ya usaidizi wa nishati ya haidroliki, ikiwa ina vifaa, inafanya kazi, kama ilivyobainishwa na mtengenezaji.

Kumbuka: Mifumo ya breki za haidroliki inatofautiana. Mfumo wako unaweza kuhitaji kuwasha kuwa katika nafasi ya "kuwasha" na/ au injini inayofanya kazi. Utahitaji kuelezea na kuonesha kwa mkaguzi taratibu za gari lako kama ilivyoainishwa na mtengenezaji.

10M.2 – ABIRIA NA BASI LA SHULE TU

Kuingia na Kuinuka kwa Abiria

Maelezo: milango ya basi inayotumika kwa kawaida kuingia au kutoka. Kiinua cha abiria kinatumika kwa ufikivu wa kiti cha matairi.

Kwa Nini Ukaguzi: Abiria wote lazima waweze kuingia na kutoka kwa usalama.

Ukaguzi:

Kagua ikiwa milango ya kuingilia haijahiribika, fanya kazi vizuri na funga kwa usalama kutoka ndani.

Kagua kwamba reli ni salama na, ikiwa ina vifaa, kwamba taa za hatua zinafanya kazi.

Kagua kuwa hatua za kuingia ziko wazi, na pedeli hazijalegea, au kuchakaa.

Iwapo ina kiinuaji abiria, kagua ikiwa kuna sehemu zinazovuja, kuharibika au kukosa, na ueleze jinsi kiinuaji kinapaswa kukaguliwa kwa operesheni sahihi.

Ikiwa ina vifaa, kiinuaji lazima kirudishwe nyuma kabisa na kushikiliwa kwa usalama.

Mlango wa Dharura

Maelezo: Milango ya basi, vifuniko vya paa, au madirisha ya kusukuma nje yanayotumika kwa uokoaji wa dharura.

Kwa Nini Ukaguzi: Njia za kutoka kwa dharura lazima zifanye kazi ili kuwaokoa abiria wakati wa ajali au dharura.

Ukaguzi:

Kagua kuwa njia zote za kutokea za dharura zimewekwa lebo, haijahiribika, fanya kazi vizuri na funga kwa usalama kutoka ndani. oneshwa kwamba angalau njia moja (1) ya kutoka kwa dharura inafanya kazi vizuri, inafungwa kwa usalama na haijahiribika. Thibitisha kuwa njia ya kutoka na maonyo hufanya kazi ipasavyo. oneshwa na ueleze jinsi njia zingine zote za kutoka kwa dharura zinavyofanya kazi.

Kagua kwamba vipini vya kutoa vinaweza kuendeshwa ipasavyo kutoka ndani na nje ya gari.

Ukiwa na ufunguo katika nafasi ya "imewashwa" au "imechajiwa", kagua kuwa vifaa vya ilani ya kuondoka kwa dharura vinafanya kazi.

Kuketi kwa Abiria

Maelezo: Viti na fremu za gari la abiria.

Kwa Nini Ukaguzi: Viti lazima viwe salama kwa abiria kukaa.

Ukaguzi:

Kagua kwamba hakuna fremu za viti zilizovunjika na uangalie ikiwa fremu za viti zimeunganishwa vyema kwenye sakafu.

Kagua kwamba mito ya viti imeunganishwa kwa usalama kwenye fremu za viti.

Vifaa vya Kufuatilia Abiria

Maelezo: Kifaa cha Kufuatilia Magari / Vioo na vifaa vya ufuatiliaji, kama vile kamera, kwa ajili ya kuangalia na kufuatilia abiria au wanafunzi.

Kwa Nini Ukaguzi: Ndani (abiria) na nje (kizuizi, kivuko na vingine) Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari au vifaa vya kufuatilia kwa ajili ya kuona na kuangalia abiria au wanafunzi humsaidia dereva kuchunguza na kufuatilia kwa usalama abiria/wanafunzi wakati wa kuendesha, kupakia na kupakua. Madereva wa magari ya abiria/mabasi ya shule lazima wawe na uwezo wa kuona kupanda na kuwaondoa abiria/wanafunzi.

Ukaguzi:

Kagua kuwa vioo vyote vya abiria vya ndani na nje na mabano ya Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari havikunjika na vimewekwa kwa usalama bila sehemu zinazokosekana.

Kagua vioo vyote vya abiria vya ndani na nje kwa ajili ya marekebisho yanayofaa na kwamba ni safi.

Ikiwa ina vifaa, kagua kuwa vifaa au kamera za ufuatiliaji wa abiria ni safi na zinaonekana kutoka ndani na onyesho la video linaweza kufanya kazi na kurekebisha ili kutazamwa.

Kagua vioo vya wanafunzi (basi la shule tu).

10M.2 – ABIRIA NA BASI LA SHULE TU

Taa za Wanafunzi (Mbele na Nyuma)

Maelezo: Mwangaza (ikiwa una vifaa), taa za kahawia zinazowaka na taa nyekundu zinazomulika kwenye mabasi ya shule.

Kwa Nini Ukague: Taa za wanafunzi huruhusu dereva wa basi la shule kujulisha uwepo wake na nia ya kuwasimamisha/kuanzisha tena upakiaji na upakuaji wa wanafunzi kwa kutumia namna nyingine za usalama barabarani.

Ukaguzi:

Taa zifuatazo za wanafunzi lazima zikaguliwe, na operesheni ionyeshwe, mbele na nyuma ya gari.

Kagua kwamba mwako wa ishara (ikiwa una vifaa) unafanya kazi na haujavunjika. Kagua kuwa kiashiria cha mwako wa ishara kwenye dashi kinafanya kazi.

Kagua kwamba taa za kaharabu zinazowaka (ikiwa zina vifaa), mbele na nyuma ya gari, zinafanya kazi na hazijakatika. Kagua kuwa kiashirio cha nuru ya kaharabu inayomulika kwenye dashi kinafanya kazi.

Kagua kwamba taa nyekundu zinazomulika kwa njia mbadala, mbele na nyuma ya gari, zinafanya kazi na hazijakatika. Kagua kuwa kiashirio cha mwanga mwekundu unaomulika kwenye dashi kinafanya kazi.

Simamisha Silaha na Mikono ya Usalama

Maelezo: Kikosi cha kusimamisha na cha usalama kwenye mabasi ya shule ambacho hufanya kazi wakati wanafunzi wa kupakia na kupakua taa zimewashwa.

Kwa Nini Ukague: Mkono wa Kusimama - Huwaonya madereva wengine kwamba basi la shule linasimama au kusimamishwa. **Safety Arm** - Huwalazimu wanafunzi wa shule kuvuka vizuri (k.m., futi 10) kutoka sehemu ya mbele ya basi la shule katika mwonekano wa madereva.

Ukaguzi:

Vitu vifuatavyo vya usalama vya basi la shule lazima vikaguliwe na utendakazi wa, lazima uelezewe na uonyeshwe.

Kagua silaha za kusimamisha - ikiwa zina vifaa, zimewekwa kwa usalama kwenye fremu ya gari na hakuna sehemu zilizolegea, zilizovunjika au zilizoharibika. Kagua sehemu ya kusimamisha mkono kikamilifu inapoendeshwa, taa za kusimamisha mkono zinafanya kazi na kwamba kiashirio cha mkono wa kusimamisha kwenye kistari kinafanya kazi.

Kagua mkono huo wa usalama, ikiwa una vifaa, umewekwa kwa usalama kwenye fremu ya gari na hakuna sehemu zilizolegea, zilizovunjika au zilizoharibika. Kagua kwamba mkono wa usalama unafanya kazi ipasavyo pamoja na sehemu ya kusimamisha, unaenea kikamilifu.

Vifaa vya Dharura ya Huduma ya Kwanza na Vimiminika vya Mwili

Maelezo: Kifaa cha dharura kinachohitajika (ikijumuisha seti ya dharura ya huduma ya kwanza na kifaa cha kusafisha maji mwilini) kwa basi la shule.

Kwa Nini Ukague: Kifaa cha dharura lazima kiwepo na katika hali inayoweza kutumika.

Ukaguzi:

Kagua kwamba kisanduku cha huduma ya kwanza cha dharura kipo na muhuri haujavunjwa jambo ambalo linaweza kuashiria kukosa vitu.

Kagua kwamba kisanduku cha kusafisha maji ya mwili kipo na muhuri haujavunjwa jambo ambalo linaweza kuashiria kukosa vitu.

10M.4 – UKAGUZI WA UENDESHAJI WA TAA (MAGARI YOTE)

Ukaguzi wa Uendeshaji wa Taa

Maelezo: Taa za juu, taa zenye miale ya juu, ishara za kugeuza, vimulimuli vya njia 4, taa za kusafisha, taa za nyuma, na taa za breki mbele, kando na nyuma ya gari la kibiashara na trela (mchanganyiko tu).

Kwa Nini Ukague: Taa huruhusu dereva wa gari la biashara kuona na kuonekana na kuwasiliana na upande mwingine.

Ukaguzi:

Kagua kuwa taa zote zilizo mbele, kando na nyuma ya gari hufanya kazi na kuangazia wakati taa zinazolingana zimewashwa, ikijumuisha alama ya kugeukia kushoto na kulia, vimulimuli vya njia 4, taa za mwanga wa chini, taa za taa za juu, kibali au alama, taa za nyuma na taa za kuvunja. Kagua kwamba taa za breki huwa "zimewashwa" wakati breki zinawekwa na "zima" breki zinapotolewa.

Kumbuka: kwenye gari la mchanganyiko, unahitaji kukagua sehemu ya nyuma ya trela tu.

Kumbuka: Uendeshaji wa taa zote za nje lazima zikaguliwe kutoka nje ya gari. Unaweza kumwomba mkaguzi kukusaidia katika kukagua uendeshaji wa nje wa taa. Utahitaji kuelekeza mkaguzi mbele, kando na nyuma ya gari au trela (mchanganyiko tu), unapofanya ukaguzi. Una jukumu la kumwambia mkaguzi ni taa zipi hasa ungependa azikague unapowasha taa kutoka ndani ya gari. Utahitaji kukunja dirisha chini na kuzungumza kwa sauti ya kutosha ili mkaguzi asikie. Ukisahau au kuacha mwanga maalum, huwezi kupata mikopo.

10M.5 – UKAGUZI WA NJE (MAGARI YOTE)

10M.5.1 – Mbele ya Gari / Eneo la Injini (Injini Imezimwa)

Lenzi

Maelezo: Lenzi nyepesi au vifuniko kwenye sehemu ya mbele ya gari/trekta.

Kwa Nini Ukague: Lenzi au vifuniko vyepesi lazima viwe safi na visivyo na madhara ili taa zifanye kazi vizuri.

Ukaguzi:

Kagua kuwa lenzi nyepesi au vifuniko vina rangi inayofaa, safi, haijavunjwa na haikosekani.

Viwango Muhimu vya Maji

Maelezo: Mafuta ya injini kwa ajili ya kulainisha injini; coolant kwa ajili ya baridi ya injini; maji ya usukani kwa kusaidia hatua ya tair ikwa matairi ya mbele; na kiowevu cha breki kwa breki ya gari (breki za haidroliki tu).

Kwa Nini Ukague: Viwango vinavyofaa vya ugiligili huhakikisha kuwa injini, mifumo ya kupoeza, usukani na breki (breki za haidroliki tu) zinafanya kazi ipasavyo na kurefusha maisha ya injini na mifumo hii.

Ukaguzi:

Injini ikiwa imezimwa, oneshwa kuwa vimiminika vitakaguliwa kwa viwango vinavyofaa ikiwa ni pamoja na:

mafuta ya injini;

mfumo wa kupoeza/baridi;

kiowevu cha usukani; na

kioevu cha breki (breki za haidroliki tu).

Ikiwezekana, oneshwa mahali pa kukagua kiwango cha ugiligili na mahali ambapo vijiti au vioo vya kuona vinapatikana. Tambua kuwa utakagua kuwa kiwango kiko kati ya nyongeza na alama kamili kwa kila kipengee.

Tahadhari: Usiondoe kamwe kifuniko cha radiator ya kupoeza ikiwa injini ni moto.

Uvujaji wa Maji na Upepo

Maelezo: Uvujaji wa maji kutoka kwa injini na mifumo mingine ya magari; na uvujaji wa upepo, ikiwezekana.

Kwa Nini Ukague: Upotevu wa maji unaweza kuonesha kutofaulu kwa vipengele katika maeneo ambayo viwango vinaweza visikaguliwe kwa urahisi (k.m., mifumo ya gia au mafuta). Uvujaji wa hewa unaweza kuonesha kutofaulu kwa sehemu katika maeneo ambayo hayawezi kukaguliwa kwa urahisi (kwa mfano, kikandamizo cha upepo na vipengee vingine vya upepo).

Ukaguzi:

Tafuta madimbwi ardhini.

Tafuta vimiminiko vinavyotiririka kuzunguka na chini ya injini na upitishaji.

Kagua mabomba na njia za upepo, inapohitajika, kwa hali na uvujaji.

Mfumo wa Uendeshaji

Maelezo: Taratibu zinazobadilisha kitendo cha safu wima ya usukani kuwa kitendo cha kugeuza tairi.

Kwa nini Ukague: Sehemu za usukani zilizochakaa, zilizopasuka, zilizolegea au zilizovunjika zinaweza kusababisha hasara ya usukani. Usogeaji katika muunganisho unaweza kusababisha gari kutangatanga au kukumbwa na matatizo mengine makubwa ya udhibiti.

Ukaguzi:

Kagua kuwa kisanduku cha usukani kimewekwa kwa usalama na hakivuji.

Kagua kuwa hosi zote za usukani na viunganishi havijapasuka, kuchakaa au kuvuja.

Kagua kuwa mfumo wa uendeshaji hauna nati, boliti au funguo za kotari zinazokosekana.

Kagua kwamba viunganishi vinavyoonekana, mikono, na vijiti kutoka kwa kisanduku cha usukani hadi kwenye tairi havijawaliwa au kupasuka na kwamba viungo na soketi hazijawaliwa au kulegea.

10M.5.2 – Vipengele vya Ekseli/Ekseli ya Usukani

Kumbuka: Kuwa tayari kufanya ukaguzi sawa, uliofafanuliwa katika sehemu hii (11.5.2) kwenye ekseli zozote za gari.

Matairi

Maelezo: Mikusanyiko ya tairi/tairi ikigusana na lami.

Kwa Nini Ukague: Kupungua kwa mfumuko wa bei huongeza uwezekano wa kulipuka kutokana na kuongezeka kwa joto kupita kiasi kutokana na kuongezeka kwa kunyumbulika kwa tairi. Kina cha chini cha hatua huongeza athari ya upangaji wa maji, hupunguza mvutano na huongeza umbali wa kusimama.

Mfumuko wa bei kupita kiasi huongeza uwezekano wa uharibifu wa tairi kutoka kwenye vizingiti na mashimo na kupoteza mvutano kwa sababu ya kukanyaga kidogo kwa kugusana na barabara. Mipasuko na mikunjo inaweza kusababisha tairi kushindwa kufanya kazi, kulipuka na kupoteza udhibiti wa ghafla.

Ukaguzi:

Bidhaa zifuatazo lazima zikaguliwe kwenye kila tairi:

Mfumuko wa bei ya matairi: Kagua mfumuko sahihi wa bei kwa kutumia kipimo cha tairi. Hakikisha shina zote za valvu zinapatikana.

Hali ya tairi: Chunguza mikato na uharibifu unaoweka wazi nyundo za mwili kwenye tairi kwenye kukanyaga na ukuta wa kando. Hakikisha kwamba kofia za valvu hazikosekana, na shina za valvu haziharibiki au kuvunjwa. Tafuta matuta na uvimbe kwenye ukuta wa pembeni na vipenyo visivyolingana katika matairi mawili.

Kina cha kukanyaga: Kagua kina cha chini zaidi cha kukanyaga kwa kupima kina cha kukanyaga kwenye mikondo mikuu yote iliyo na vazi (4/32 kwenye matairi ya ekseli ya usukani, 2/32 kwenye matairi mengine yote).

Kumbuka: Hutapata mikopo ikiwa utayatupa tu matairi au kutumia nyundo kukagua inavyopaswa. Lazima kutaja matumizi ya kupima tairi.

Kumbuka: Ikiwa matairi yana vifaa vya mfumo wa moja kwa moja wa mfumuko wa bei wa tairi (ATIS) au mfumo wa ufuatiliaji wa msukumo wa tairi (TPMS) ambao una mabomba yaliyounganishwa kwenye shina za valvu ya tairi, unahitaji tu kutaja kwamba msukumo wa tairi unafuatiliwa na kurekebishwa na mfumo wa moja kwa moja na uangalie kuwa inafanya kazi vizuri.

Rimu/matairi

Maelezo: Rimu/matairi ya chuma ambayo matairi yamepachikwa.

Kwa Nini Ukague: Rimu zilizoharibika zinaweza kusababisha kuisha kwa tairi kutoka kwenye ukingo, kuisha kwa tairi kutoka kwa ekseli, kuisha msukumo wa upepo kwenye tairi, tairi linaloviringika kutoka kwenye ukingo kwa sababu ya kuharibika kwa flenja, au ukingo uliogawanyika. Tairi lililoharibiwa linaweza kusababisha upotezaji wa udhibiti wa gari, na kusababisha ajali. Matairi na rimu vinapaswa kukaguliwa ili kubaini hali ambazo zinaweza kusababisha kutengana kabisa au sehemu ya tairi au kuisha upepo kwenye tairi.

Ukaguzi:

Kagua rimu zilizoharibika, zilizopasuka au zilizopinda. Rimu haziwezi kuwa na matengenezo ya kulehemu. Kagua njia za kutu ambazo zinaweza kuonesha kwamba rimu imelegea kwenye tairi la kabari, ikiwezekana.

Kagua viunzi na mashimo ya boliti ili kuhakikisha kuwa hazijarefushwa (nje ya duara) na hakuna nati au boliti zilizokosekana au zilizolegea.

Viunga vya matairi (Nati za Matairi)

Maelezo: Hushikilia tairi kwenye ekseli.

Kwa nini Ukaguzi: Kulegea au kukosa kokwa kunaweza kusababisha kupotea kwa tairi na kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua kuwa nati za matairi zipo.

Kagua kwamba nati za matairi hazilegei na hakuna dalili za njia za kutu au nyuzi zinazong'aa ambazo zinaweza kuonesha kulegea.

Kagua kuwa hakuna viunzi vilivyovunjika.

Springi na Mifuko ya Upepo na Mishtuko

Maelezo: Chemchemi za majani au coil kwa nguvu za mtetemo wa matairi ya unyevu zinazoundwa kwa kubingirira juu ya uso wa barabara. Mifuko ya hewa inayoambatana na chemchemi au hutumika kama mfumo wa msingi wa kusimamishwa. Vifaa vya gesi au haidroliki (mishtuko) ambayo huzuia kusimamishwa kwa gari na kuleta utulivu wa gari.

Kwa Nini Ukaguzi: Chemchemi za majani zilizoharibika au kukosa au mizunguko inaweza kusababisha upotevu wa udhibiti au kupinduka ikiwa gari litaanguka kwenye fremu au kwenye tairi. Chemchemi zilizobadilishwa zinaweza kugonga tairi na kusababisha mlipuko au kuingilia kati kwa usukani. Mifuko ya hewa iliyoharibika au mishtuko inaweza kuathiri utunzaji wa gari na umbali wa kusimama.

Ukaguzi:

Vipengele vifuatavyo lazima vikaguliwe, vinapoonekana na kupatikana, kwenye kila ekseli:

Kagua chemchemi za majani ambazo hazipo, zilizosogeshwa, zilizopasuka au zilizovunjika na uhakikishe kuwa vipachiko havijapasuka, havijavunjika au kukosa sehemu yoyote.

Kagua chemchemi za coil zilizovunjika au potofu na uangalie ikiwa viunga havijapasuka, havijavunjika au havina sehemu zozote.

Kagua kuwa usimamishaji wa usafiri wa anga ni salama, haujharibika na hauvuji (ikiwa umewekwa).

Kagua kwamba vifyonzaji vya mishtuko ni salama, havijaharibika na havivuji (ikiwa na vifaa).

Kagua kuwa gari limekaa (mbele hadi nyuma na ubavu kwa upande).

Kumbuka: Mfahamishe mkaguzi ikiwa vijenzi vya kusimamishwa havionekani au kufikiwa, kwenye magari kama vile mabasi ya usafiri na ya magari, na uhakikishe kuwa gari liko katika kiwango cha kukaa (mbele hadi nyuma na upande kwa upande) na kumbuka kuwa gari lililoegemea linaweza kuonesha tatizo la kusimamishwa.

Laini za Breki / Hosi / Mivuho

Maelezo: Hubeba upepo au ugiligili wa haidroliki hadi kwenye unganisho la breki za matairi.

Kwa Nini Ukaguzi: Kuisha kwa ugiligili wa haidroliki kunaweza kusababisha kuisha nguvu kwa breki na mwendawo. Kupungua kwa msukumo wa upepo kunaweza kusababisha kufungwa kwa tairi.

Ukaguzi:

Kagua kwamba hosi au njia zinaweza kusambaza upepo au ugiligili wa haidroliki kwenye breki na hazivuji.

Kagua bomba au mistari iliyopasuka, iliyochakaa au iliyochanika.

Kagua kuwa bomba au miunganisho ya laini na viambatisho ni salama.

Kumbuka: Iwapo breki za umeme, kagua kwamba njia za umeme ziko salama, na kifuniko hakijachakaa au kupasuka.

Uchafu wa Breki

Maelezo: Uchafuzi, kama vile gris, mafuta, n.k., unaoweza kuathiri utendaji wa breki wakati wa kupunguza au kusimamisha gari.

Kwa Nini Ukaguzi: Vichafu kwenye breki vinaweza kusababisha kupungua kwa msugano wa breki ambao unaweza kusababisha ajali. Vichafu vinaweza pia kusababisha hatari ya moto.

Ukaguzi:

Ikifikiwa, kagua vichafuzi kama vile grisi, mafuta, n.k., kwenye mstari wa breki au pedi na ngoma au diski ya breki ambayo inaweza kuathiri uwezo wa kusimama.

10M.5.3 – Upande wa Gari

Lenzi na Viakisi

Maelezo: Lenzi nyepesi au vifuniko na viakisi kwenye kando ya gari na trela (mchanganyiko tu).

Kwa Nini Ukaguzi: Lenzi nyepesi au vifuniko lazima visiwe na uharibifu ili taa zifanye kazi vizuri. Viakisi huruhusu dereva wa gari la biashara kuonekana na kuwasiliana na watu wengine wa upande mwingine.

Ukaguzi:

Kagua kuwa lenzi nyepesi au vifuniko kwenye kando ya gari na trela (mchanganyiko tu) ni rangi inayofaa, safi, haijavunjwa au kukosa.

Kagua kuwa viakisi kwenye kando ya gari na trela (mchanganyiko tu) ni rangi inayofaa, safi, haijakatika au kukosa.

Vifaa vya Kufuatilia Magari

Maelezo: Vioo vya kutazama kando kwa mtazamo wa nyuma wa usalama barabarani kuelekea kando na nyuma (magari yote).

Vifaa vingine vya ufuatiliaji, kama vile kamera, vinaweza kutumiwa na vioo au badala ya vioo.

Kwa Nini Ukaguzi: Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari au vifaa vingine vya ufuatiliaji hutoa mwonekano wa pande zote na nyuma ya gari. Dereva lazima awe na uwezo wa kuonaupande mwingine, hasa katika maeneo ya vipofu.

Ukaguzi:

Kagua kwamba vioo ni visafi na havina nyufa na Kifaa/Kioo cha Kufuatilia Magari hakijapinda na vimewekwa kwa usalama pasipokuwa sehemu zenye kasoro.

Ikiwa ina vifaa, vifaa au kamera za kuangalia mwonekano wa nyuma na wa pembeni lazima ziwe safi ili kutazamwa kutoka ndani.

Betri/Mfumo wa Umeme

Maelezo: Betri zinazosambaza mkondo wa umeme kwa utendakazi wa gari au kutumika kama chanzo cha msingi cha nishati ya gari.

Kwa Nini Ukaguzi: Uharibifu wa betri, mfumo wa umeme au gari la umeme unaweza kusababisha kuharibika kwa gari au ukosefu wa umeme na kusababisha moto kwenye gari.

Ukaguzi:

Popote ilipo:

Kagua kwamba betri ni salama, kama zinaonekana.

Kagua kwamba miunganisho yote ni finyu na isionyeshe dalili za kutu nyingi, ikiwa inaonekana.

Kagua nyaya na laini zote za mfumo wa umeme ni salama na hazijapasuka au kuchakaa.

Kagua kwamba kisanduku cha betri, kifuniko au mlango ni salama, inapohitajika.

Kumbuka: Mjulishe mkaguzi ikiwa betri hazioneekani au hazipatikani.

Matangi ya Mafuta

Maelezo: Kontena linalohifadhi mafuta.

Kwa Nini Ukaguzi: Uvujaji ni hatari inayoweza kupelekea moto na inaweza kusababisha hatari za kiuendeshaji gari kwa watumiaji wengine wa Barabara. Mafuta kwenye sakafu yanaweza kutelezesha sana.

Ukaguzi:

Kagua kwamba matangi yote ya mafuta, ikiwa ni pamoja na matangi ya Diesel Exhaust Fuel (DEF), ikiwa yana vifaa, yamewekwa kwa usalama, vifuniko ni vya kubana, na kwamba hakuna uvujaji kutoka kwa tangi au njia.

Fremu

Maelezo: Wanachama wa muundo wa kusaidia shirika la gari au trela.

Kwa Nini Ukaguzi: Fremu zilizolegea au zilizovunjika zinaweza kupunguza uthabiti wa gari, kusababisha matatizo ya ushikaji na kona (k.m., kutangatanga, uwezekano wa kupinduka) na kusababisha hasara kamili ya udhibiti wa gari. Nyufa, nyufa au mashimo kwenye eneo la mizigo inaweza kusababisha upotezaji wa mizigo.

Ukaguzi:

Kagua nyufa, lehemu zilizovunjika, mashimo au uharibifu mwingine kwa wapangaji wa fremu, ikiwa ni pamoja na trela, inapohitajika.

Kagua nyufa, nyufa au mashimo katika eneo la mizigo au sakafu, ikiwa ni pamoja na trela, inapohitajika.

Kagua kwamba kiwiko cha kutoa tandem ya trela na pini ni salama, inapohitajika.

10M.5.4 – Nyuma ya Gari au Trela

Lenzi na Viakisi

Maelezo: Lenzi nyepesi au vifuniko na viakisi kwenye kando ya gari na trela (mchanganyiko tu).

Kwa Nini Ukaguzi: Lenzi nyepesi au vifuniko lazima visiwe na uharibifu ili taa zifanye kazi vizuri. Viakisi huruhusu dereva wa gari la biashara kuonekana na kuwasiliana na watu wengine wa upande mwingine.

Ukaguzi:

Kagua kuwa lenzi nyepesi au vifuniko ni rangi inayofaa, safi, haijavunjwa na haikosekani.

Kagua kuwa viakisi ni rangi inayofaa, safi, haijavunjwa na haikosekani.

Kumbuka: kwenye gari la mchanganyiko, unahitaji kukagua sehemu ya nyuma ya trela tu.

10M.6 – MAGARI YA MCHANGANYIKO

10M.6.1 – Magari ya Mchanganyiko Tu

Njia za Upepo na Umeme / Viunganishi

Maelezo: Beba upepo na umeme kutoka kwenye kitengo cha nishati hadi kwenye trela.

Kwa Nini Ukaguzi: Breki za Upepo- Kuisha upepo kwenye trela kutasababisha kuisha kwa sehemu au jumla ya breki kwenye kitengo cha kukokotwa. Hali ya hewa iliyo chini itasababisha ufungaji wa ghafla wa breki za springi za trela, ambayo inaweza kusababisha kuisha kwa udhibiti na kusababisha ajali.

Breki za Umeme - Kupoteza muunganisho wa umeme kwenye trela kutasababisha hasara ya jumla ya breki na udhibiti kwenye kitengo cha kukokotwa na inaweza kusababisha ajali.

Njia za Umeme - Njia zilizoharibika zinaweza kusababisha hasara ya uwezo wa gari kuwasiliana na madereva wengine (bila kugeuka, au taa za breki). Kutoonekana na watumiaji wengine wa barabara usiku ni hatari kubwa ya usalama barabarani na inaweza kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua kwamba viunganishi vya upepo na umeme kwenye kitengo cha nguvu na trela vimekaa na kufungwa, bila uharibifu na vimefungwa mahali pake.

Kagua kuwa mabomba ya upepo na njia za umeme hazijakatwa, hazijapasuka, hazijachomwa, hazijachanjwa, hazijafungwa au kuvaliwa (suko la chuma/kondakta ya umeme lazima isioneshe). Sikiliza uvujaji wa upepo (mifumo ya breki za upepo tu).

Kagua kwamba njia za umeme na njia za upepo(ikiwa zina vifaa) hazijapigiliwa, kunyongwa au kubanwa, au kukokota dhidi ya sehemu za gari au ardhini.

Kumbuka: Ni lazima ukaguzi miunganisho kwenye kitengo cha nishati na trela ili kupokea mkopo

Kwa sehemu iliyosalia ya sehemu hii (10.6.1), utahitaji kujifunza aina ya mfumo wa uunganisho wa gari lako - ambao utakuwa unatumia kwa ajili ya jaribio lako la Ukaguzi wa Gari:

- **Mchanganyiko wa Fifth Wheel, au**
- **Pintle Hook Combination, au**
- **Aina Nyingine Zote za Mchanganyiko.**

KWA MCHANGANYIKO WA TANO WA MATAIRI TU

Bamba la Tano la Utelezi wa tairi

Maelezo: Bamba ambalo trela inaegemea na kulinda kionjo cha trela.

Kwa Nini Ukaguzi: Sahani ya kuruka ya tairi la tano yenye hitilafu au iliyoharibika na muunganisho usiofaa kati ya trekta na trela inaweza kusababisha matatizo ya kushughulikia, kupinduka au kutenganishwa kwa trekta na trela kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua kuwa bati la tano la tairi limewekwa kwenye gari kwa usalama na jukwaa la tairi la tano.

Kagua nyufa, mapumziko au kuvaa kupita kiasi.

Kagua ulainishaji unaofaa, ikiwa inafaa.

Kingpin, Aproni & Pengo

Maelezo: Pini inayoambatisha semi-trela kwenye trekta (kingpin) na bati la chuma lililoambatishwa kwenye kingpin ambalo hutoa uso wa f-au kuweka trela kwenye tairi la tano (aproni).

Kwa Nini Ukaguzi: Uvaaji au uharibifu wa kingpin unaweza kusababisha matatizo ya kushughulikia, kupinduka, au kutenganishwa kwa trekta na trela kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua ikiwa kipini kipo mahali pake na haijapinda, kuharibika au kuchakaa.

Kagua kuwa sehemu inayoonekana ya aproni haijapinda, haijapasuka, au kukatika.

Kagua kwamba trela iko bapa kwenye bati la kuruka la tairi la tano na hakuna nafasi kati ya aproni na tairi la tano (hakuna pengo).

Kagua ulainishaji unaofaa, ikiwa inafaa.

AU

KWA MCHANGANYIKO WA KIUNGANISHI CHA PINTLE TU

Kiunganishi cha Pintle

Maelezo: Kipandikizi cha kuvuta au kiunganishi kinachopokea pete/jicho la trela la kuvutwa.

Kwa Nini Ukaguzi: Kiunganishi cha pintle kibovu au kilichoharibika na muunganisho usiofaa kati ya kitengo cha nishati na trela inaweza kusababisha matatizo ya kushughulikia, kupinduka au kutenganishwa kwa kitengo cha nishati na trela kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua kwamba ndoano ya pintle imewekwa kwa usalama kwenye fremu ya gari.

Kagua sehemu zilizolegea au zinazokosekana ikiwa ni pamoja na boltiti za kupachika, kokwa, pini, mabano na vibano.

Kagua ikiwa kuna nyufa, nyufa au uchakavu kupita kiasi.

Pete ya Upau wa Trela & Ulimi

Maelezo: Pete ya upau wa trela au jicho lililoambatishwa kwenye sehemu ya mbele ya ulimi wa trela ambayo huimarishwa kwenye kiunganishi cha pintle kwa kuunganishwa. Ulimi wa trela unaoenea kutoka kwa fremu kuu ya trela ili kuruhusu kuunganishwa na kugeuka.

Kwa Nini Ukaguzi: Kuvaa, uharibifu, nyufa au kulehemu kusikofaa katika pete ya upau wa kuteka na ulimi wa trela kunaweza kusababisha hasara ya trela kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua kwamba pete ya upau wa kuteka au jicho halijapinda au kusokota.

Kagua kwamba pete ya upau wa kuteka au jicho limeimarishwa kwenye ulimi wa trela na hakuna boltiti zilizolegea au zinazokosekana, chembechembe zilizovunjika au nyufa.

Kagua kuwa pete ya mwambaa au jicho halijawaliwa.

Kagua ulimi wa trela ili kuona mipasuko, mikunjo, nyufa, na chembechembe zilizovunjika na kwamba lugha ya trela inaweza kuhimili uzito wa mzigo. Ikipanuliwa, kagua ikiwa bolti, pini za kufunga na pini za kotari ziko mahali.

AU

MCHANGANYIKO YA AINA ZOTE

Kumbuka: Mifumo ya kuunganisha inatofautiana. Ikiwa una aina nyingine ya mfumo wa kuunganisha, utahitaji kuelezea mkaguzi jinsi inavyofanya kazi na kile unachokagua.

Kipandikizi cha Kuvuta

Maelezo: Kipandikizi cha Kuvuta au Kipandikizi cha Upokeaji na kimpira cha trela, ambacho kionjo cha trela huegemea.

Kwa nini Ukaguzi: Hitch hitilafu au iliyoharibika au utaratibu mwingine na muunganisho usiofaa kati ya kitengo cha nishati na trela inaweza kusababisha matatizo ya kushughulikia, ugeuzaji au mtengano wa kitengo cha nishati na trela kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua kwamba hitch ya kuvuta au utaratibu mwingine umewekwa kwa usalama kwenye fremu ya gari. Kagua upau wa kugeuza/udhibiti, ikiwa umewekwa.

Kagua sehemu zilizolegea au zinazokosekana ikiwa ni pamoja na boltiti za kupachika, kokwa, pini, mabano na vibano, ikijumuisha mpira wa trela au utaratibu mwingine.

Kagua ikiwa kuna nyufa, nyufa au uchakavu kupita kiasi.

Kiunga cha Trela na Ulimi

Maelezo: Kiunga cha trela kilichoambatishwa mbele ya ulimi wa trela ambacho kinashikamana na kipigo cha trela na mpira wa trela. Ulimi wa trela unaoenea kutoka kwa fremu kuu ya trela ili kuruhusu kuunganishwa na kugeuka.

Kwa Nini Ukaguzi: Kuva, uharibifu, nyufa au kulehemu kusikofaa kwenye kionjo na ulimi wa trela kunaweza kusababisha hasara ya trela, na kusababisha ajali.

Ukaguzi:

Kagua ikiwa kionjo cha trela hakijapinda au kusokota.

Kagua ikiwa kionjo cha trela kimefungwa kwa lugha ya kionjo na hakuna boltiti zilizolegea au zinazokosekana, chehemu zilizovunjika au nyufa.

Kagua kuwa kionjo cha trela hakijawaliwa.

Kagua ulimi wa trela ili kuona mipasuko, mikunjo, nyufa, na chembechembe zilizovunjika na kwamba lugha ya trela inaweza kuhimili uzito wa mzigo. Ikiwa inaweza kupanuliwa, kagua kwamba bolti, pini za kufunga na pini za kotari ziko mahali.

Vifaa vya Kufunga na Usalama

Maelezo: Kufunga muunganisho na vifaa vya usalama vinavyoweka trela ikiwa imefungwa mahali pake.

Kwa Nini Ukaguzi: Trela inaweza kutengana wakati wa kusafiri ikiwa njia za kufunga hazijalindwa. Vifaa vya usalama husaidia kuweka utaratibu wa kufunga na kutoa usaidizi ikiwa muunganisho utashindwa.

Ukaguzi:

Mifumo ya Tano ya Kuunganisha Matairi Tu

Angalia pengo la tano la tairi na uangalie kwamba taya au Kiviga cha kudumisha nguvu kilichofungwa kabisa karibu na kingpin na uangalie kama kuna uchezaji kati ya kingpin na taya/Kiviga cha kudumisha nguvu kilichofungwa.

Kagua kwamba mkono wa kutolewa uko katika nafasi ya kuhusika na lachi ya usalama au kufuli (ikiwa ina vifaa) iko mahali.

Kagua pini za kufunga tairi la tano zinazoteleza (kama zimewekwa) kwa uharibifu na pini zimeunganishwa kikamilifu.

AU

Ukaguzi: Mifumo Mingine Yote ya Uunganishaji

Kagua njia ya kufunga au lachi ya sehemu ambazo hazipo au zilizovunjika na uhakikishe kuwa kibandiko au lachi ya kufungia kimefungwa mahali pake na salama.

Kagua kwamba pini za usalama na pini za kotari zipo na hazikosekani, ikiwa zipo.

Kagua kwamba nyaya za usalama au minyororo ni salama, imevuka, na haina mikwaruzo na ulegevu mwingi, ikiwa ipo. Kebo za kuvunja lazima zihusishwe.

10M.6.2 – Trela Tu

Gia za Kuwasili & Kibali

Maelezo: Hutumia ncha ya mbele ya trela wakati trela haijaunganishwa kwenye lori au trekta.

Kwa Nini Ukaguzi: Zana ya kutua lazima iinuliwe vizuri ili isigonge ardhini wakati wa kusafiri na lazima iondoe sehemu ya nyuma ya kitengo cha nishati wakati unageuka. Kipini chake lazima kihifadhiwe kwenye gari ili lisisogee na kugonga magari ya upande mwingine. Uharibifu wowote wa vihimili vya gia za kutua unaweza kusababisha trela kuchomoka au kuanguka inapokatwa.

Ukaguzi:

Kagua kuwa gia ya kutua imeinuliwa kikamilifu, haina sehemu zinazokosekana, mpini wa kishindo ni salama, na fremu ya kuunga mkono na pedi za kutua hazijaharibika.

Nishati ikiendeshwa, kagua kama kuna uvujaji wa upepo au haidroliki.

Ikiwa semi-trela ya trekta, inakagua kwamba tairi la tano limewekwa vizuri ili fremu ya trekta iondoe gia ya kuwasili wakati wa kugeuka.

Mkanda wa Kuakisi

Maelezo: Mkanda wa kuakisi kwenye ubavu na nyuma wa trela, ikihitajika.

Kwa nini Ukaguzi: Utepe wa kuakisi kwenye trela huruhusu dereva wa gari la kibiashara kuonekana na kuwasiliana na uwepo wa watumiaji wengine wa barabara.

Ukaguzi:

Kagua kwamba mkanda wa kiakisi kwenye kando na nyuma ya trela zipo na zimebandikwa kwa usalama kwenye gari.

Kumbuka: Utepe wa kuakisi unahitajika kwa trela tu. Baadhi ya sheria za mamlaka zinaweza kuhitaji kwa mabasi ya shule.

JARIBIO LA USTADI WA MSINGI

Kumbuka, Jaribio la Ukaguzi wa Gari lazima lipitishwe kabla ya kuendelea na Jaribio la Ujuzi wa Udhibiti wa Msingi (lililoonyeshwa katika sehemu inayofuata).

Orodha ya Orodha ya Orodha ya Trekta Semi Trekta au Lori & Trela au Basi & Trela

Mwanzo wa Gari/Injini

- ☐ *upepo au *ukaguzi wa breki ya haidroliki
- ☐ kuegesha na ukaguzi wa breki za trela
- ☐ angalia breki
- ☐ viashiria vya mwanga
- ☐ vifaa vya dharura
- ☐ kingao cha upepo na vifaa vya kufuatilia magari
- ☐ vifuta maji na vioshaji
- ☐ hita na Kifaa cha kuondoa barafu au ukungu kwenye vioo vya gari
- ☐ honi

Ukaguzi wa Uendeshaji wa Taa

- ☐ taa zote za nje

Mbele ya Gari/Eneo la Injini

- ☐ lenzi
- ☐ viwango vya ugiligili
- ☐ ugiligili na uvujaji wa upepo
- ☐ mifumo ya usukani

Ekseli ya Uendeshaji

- ☐ matairi
- ☐ rimu
- ☐ nati za matairi
- ☐ springi/viunga na mifuko ya hewa na mishtuko
- ☐ njia za breki au mabomba na uvujaji
- ☐ uchafu wa breki

Upande wa Gari

- ☐ lenzi na viakisi
- ☐ vifaa vya ufuatiliaji wa usalama barabarani
- ☐ betri
- ☐ magari ya mafuta/tangi la DEF
- ☐ fremu

Magari Mchanganyiko Tu

- ☐ upepo na njia za umeme na viunganishi
- ☐ bao la kuteleza kwa tairi la tano au kiunganishi cha pintle au kipandikizi cha kuvuta
- ☐ kingpin na aproni na pengo au upau wa pete na ulimi au kiunganishi na ulimi
- ☐ kufunga na vifaa vya usalama

Trela Tu

- ☐ zana za kutua & kibali
- ☐ mkanda wa kuakisi

Nyuma ya Trela

- ☐ lenzi na viakisi

Abiria na Basi la Shule Tu

- ☐ pa kuingilia abiria na kiinuaji
- ☐ njia za dharura
- ☐ viti vya abiria
- ☐ vifaa vya ufuatiliaji wa abiria

Basi la Shule Tu

- ☐ taa za wanafunzi (mbele na nyuma)
- ☐ mikono ya kusimamisha & mkono wa usalama
- ☐ huduma ya kwanza & seti za maji mwilini

* Kushindwa kiotomatiki isipotekelezwa ipasavyo

Unahitajika tu kukagua vipengee vilivyo kwenye orodha hakiki ya Ukaguzi wa Magari ya CDL. Unaweza kutumia orodha hii ya ukaguzi kwa jaribio lako na uangalie vipengee ulivyovikamilisha, **HAPANA** alama za ziada au maandishi yanaweza kuwekwa kwenye orodha hii. **LAZIMA** utaje, uelekeze na/au uguse na ueleze kikamilifu kile unachokagua kila kipengele muhimu cha usalama. Usipofanya hivyo, hutapata mkopo wa bidhaa.

Daraja B au Orodha ya Hakiki ya Daraja C Lori Lililo Nyooka au Gari Lingine Lililo Nyooka

10M.1.1 – Ndani ya Gari/Mwanzo wa Injini

- ☐ *upepo au *ukaguzi wa breki ya haidroliki
- ☐ kugesha na ukaguzi wa breki za trela
- ☐ angalia breki
- ☐ viashiria vya mwanga
- ☐ vifaa vya dharura
- ☐ kingao cha upepo na vifaa vya kufuatilia magari
- ☐ vifuta maji na vioshaji
- ☐ hita na Kifaa cha kuondoa barafu au ukungu kwenye voo vya gari
- ☐ honi

Ukaguzi wa Uendeshaji wa Taa

- ☐ taa zote za nje

Mbele ya Gari/Eneo la Injini

- ☐ lenzi
- ☐ viwango vya ugiligili
- ☐ ugiligili na uvujaji wa upepo
- ☐ mifumo ya usukani

Ekseli ya Usukani

- ☐ matairi
- ☐ rimu
- ☐ nati za matairi
- ☐ springi/viunga na mifuko ya hewa na mishtuko
- ☐ njia za breki au mabomba na uvujaji
- ☐ uchafu wa breki

Upande wa Gari

- ☐ lenzi na viakisi
- ☐ vifaa vya ufuatiliaji wa usalama barabarani
- ☐ betri
- ☐ matangi ya mafuta/tangi la DEF
- ☐ fremu

Nyuma ya Gari

- ☐ lenzi na viakisi

* Kushindwa kiotomatiki ikiwa hajiatekelezwa ipasavyo

Unatakiwa tu kukagua bidhaa kwenye orodha hakiki ya Ukaguzi wa Magari ya CDL. Unaweza kutumia orodha hii ya ukaguzi kwa jaribio lako na uangalie vipengee ulivyovikamilisha, **HAPANA** alama za ziada au maandishi yanaweza kuwekwa kwenye orodha hii. **LAZIMA** utaje, uelekeze na/au uguse na ueleze kikamilifu kile unachokagua kila kipengele muhimu cha usalama. Usipofanya hivyo, hutapata mkopo wa bidhaa.

Orodha ya Hakiki ya Daraja B au C ya Abiria au Basi la Shule

Ndani ya Gari/Washa Gari

- ☐ *upepo au *ukaguzi breki ya haidroliki
- ☐ kugesha na ukaguzi wa breki za trela
- ☐ angalia breki
- ☐ viashiria vya mwanga
- ☐ vifaa vya dharura
- ☐ kingao cha upepo na vifaa vya kufuatilia magari
- ☐ vifuta maji na vioshaji
- ☐ hita na Kifaa cha kuondoa barafu au ukungu kwenye vioo vya gari
- ☐ honi

Abiria na Basi la Shule Tu

- ☐ pa kuingilia abiria na kiinuaji
- ☐ njia za dharura
- ☐ siti za abiria
- ☐ vifaa vya ufuatiliaji wa abiria

Basi la Shule Tu

- ☐ taa za wanafunzi (mbele na nyuma)
- ☐ mikono ya kusimamisha & mkono wa usalama
- ☐ huduma ya kwanza & vifaa vya maji ya mwili

Ukaguzi wa Uendeshaji wa Taa

- ☐ taa zote za nje

Mbele ya Gari/Eneo la Injini

- ☐ lenzi
- ☐ viwango vya ugiligili
- ☐ ugiligili na uvujaji wa upepo
- ☐ mifumo ya usukani

Ekseli ya Uendeshaji

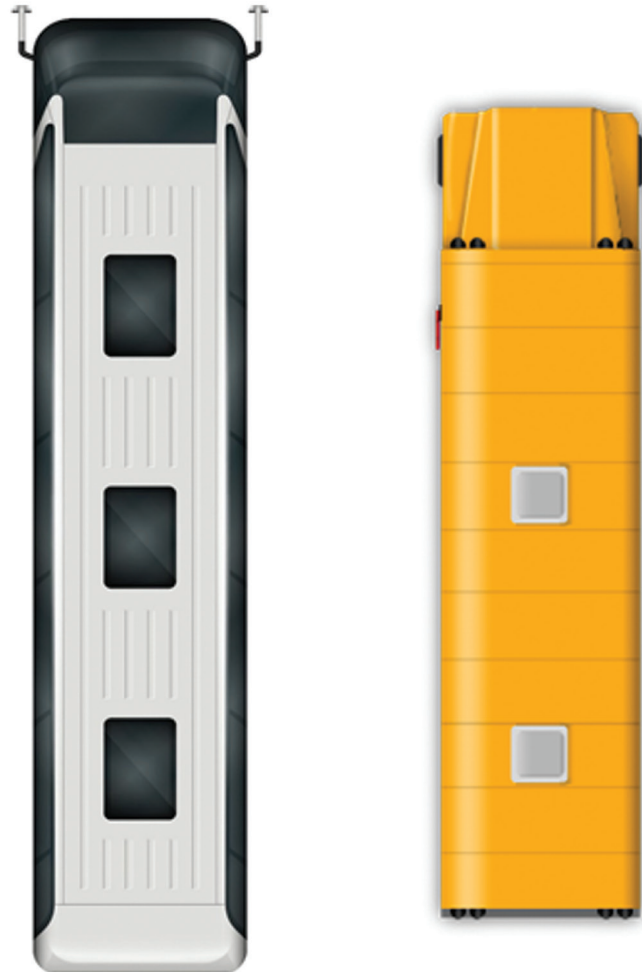
- ☐ matairi
- ☐ rimu
- ☐ nati za matairi
- ☐ springi/viunga na mifuko ya hewa na mishtuko
- ☐ njia za breki au mabomba na uvujaji
- ☐ uchafu wa breki

Upande wa Gari

- ☐ lenzi & viakisi
- ☐ vifaa vya ufuatiliaji wa usalama barabarani
- ☐ betri
- ☐ tangi/tangi la mafuta/tangi la DEF
- ☐ fremu

Nyuma ya Gari

- ☐ viakisi

* Kushindwa kiotomatiki ikiwa haijatekelezwa ipasavyo

Unatakiwa tu kukagua bidhaa kwenye orodha hakiki ya Ukaguzi wa Magari ya CDL. Unaweza kutumia orodha hii ya ukaguzi kwa jaribio lako na uangalie vipengee ulivyovikamilisha, **HAPANA** alama za ziada au maandishi yanaweza kuwekwa kwenye orodha hii. **LAZIMA** utaje, uelekeze na/au uguse na ueleze kikamilifu kile unachokagua kila kipengele muhimu cha usalama. Usipofanya hivyo, hutapata mkopo kwa bidhaa/vipengee

KIFUNGU CHA KUMI NA MOJA

JARIBIO LA USTADI WA MSINGI WA KUDHIBITI MAGARI YA USAFIRI

KIFUNGU HIKI KITAWASAIDIA MADEREVA WOTE WA BIASHARA KUFANYA
JARIBIO LA USTADI WA MSINGI WA KUDHIBITI MAGARI YA USAFIRI

KIFUNGU CHA 11M - JARIBIO LA UJUZI WA UDHIBITI MSINGI WA MAGARI YA USAFIRI

Kifungu hiki Kinashughulikia

- Alama za Jaribio la Ustadi wa Msingi
- Mazoezi ya Jaribio la Ustadi wa Msingi

Kwa jaribio la Stadi za Kudhibiti Msingi, utaonesha ujuzi wa kimsingi katika kudhibiti gari la kibiashara na kuhukumu nafasi yake kuhusiana na vitu vingine.

Inajaribu ujuzi wa msingi unaohitajika kwa udhibiti salama na uendeshaji wa gari. Aina za uamuzi na ujuzi unaohitajika kwa ujuzi huu wa udhibiti wa kimsingi unahitajika pia katika hali nyingi tofauti za uendeshaji.

Utapokea pointi kwa kubadilisha mwelekeo ili kupata nafasi nzuri zaidi, kuvuka au kugusa mistari ya mpaka au koni na kwa nafasi yako ya mwisho.

Unaweza kuruhusiwa kuondoka kwenye gari ili kuangalia karibu na gari wakati wa mazoezi ya kuunga mkono. Unapoingia/kutoka kwenye gari, ni lazima uweke breki yako ya kuegesha, uweke gari mahali pasipo na upande wowote, na utoke/uingie kwa usalama kwa kulitazama gari na kudumisha maeneo matatu (3) ya mawasiliano wakati wote (unapoingia/kutoka kwenye basi, uso mbele na udumisha mshiko thabiti kwenye reli).

Ukifungua mlango wakati wowote, sogeza kutoka mahali ulipokaa ukiwa unadhiti gari, (au ukiwa ndani ya basi, tembea kuelekea nyuma ili kupata mwonekano bora), utapata alama ya kuangalia.

Utapokea maelekezo mahususi kwa kila zoezi kabla ya kuyafanya. Utakuwa na nafasi ya kuuliza maswali. Lazima ukamilishe zoezi kama ulivyoelekezwa. Ukiona mkaguzi akiinua mkono wake (kama hivi), simamisha na urudishe gari lako ndani ya mipaka ya zoezi.

Jaribio lako la Ujuzi wa Udhiti wa Msingi litajumuisha mazoezi yafuatayo, iwe nje ya barabara au mahali fulani mtaani wakati wa Jaribio la Barabarani:

Hatua ya 1– Simama Mbele,

Hatua ya 2– Uhifadhi wa Mstari Mnyoofu,

Hatua ya 3- Ufuatiliaji wa Mbele Kurudi Nyuma kwa Mazingatio ya Umbali wa Tairi na

Hatua ya 4- Kurudi Nyuma kwa Mazingatio ya Umbali wa Tairi

Mazoezi haya yameonyeshwa katika Mchoro 11.1 hadi 11.4 kwenye ukurasa wa 11-4.

11M.1 – BAO

Wakati wa mazoezi ya majaribio ya Ujuzi wa Udhiti wa Msingi, utapewa alama za:

Kuvuta-ups – kusogea mbele kwenye zoezi la kuunga mkono ili kuondoa uvamizi au kupata nafasi nzuri kunawekwa alama kama "kuvuta juu." Mazoezi haya ni pamoja na Zoezi la 2- Uungaji mkono wa Mstari Mnyoofu na Zoezi la 4 - Kurudi Nyuma kwa Mazingatio ya Umbali wa Tairi. Mtahini ataweka alama mara unazovuta juu.

Kuacha bila kubadilisha mwelekeo hakuhesabiki kama kuvuta-juu.

Hutaadhibiwa kwa kuvuta-juu za awali. Walakini, idadi kubwa ya kuvuta-juu, itahesabiwa kama makosa. Mkaguzi wako atashughulikia "pull-ups" wakati wa kutoa maelekezo ya mazoezi haya.

Hifadhi rudufu – kuhifadhi nakala za zoezi la kusonga mbele ili kuondoa uvamizi au kupata nafasi nzuri zaidi kuna alama kama "hifadhi nakala." "Nakala rudufu" zitapatikana kwenye Zoezi la 3- Ufuatiliaji wa Mbele wa Kutoweka. Mkaguzi ataweka alama mara ambazo unahifadhi nakala.

Ukiukwaji – kuvuka au kugusa mistari ya mipaka ya mazoezi au koni na sehemu yoyote ya gari lako, isipokuwa vioo vya gari (mlango au kizuizi) au sehemu nyingine za kipekee za gari kwenye mlango wa Kifaa cha Kufuatilia magari/Urefu wa kioo au juu zaidi, kama vile lori la ndoo, hutwa alama kama uvamizi. Sehemu za kipekee chini ya mlango wa Kifaa cha Kufuatilia Magari/Urefu wa kioo huhesabiwa kama "uvamizi."

Ikiwa umeingilia, mkaguzi atakusimamisha na lazima urudishe gari ndani ya mipaka ya mazoezi. Lazima usimame mara moja unapooneshwa na mtahini. Mtahini ataweka alama mara ambazo unagusa au kuvuka mistari wa mpaka wa zoezi au koni. Kila uvamizi utahesabiwa kama kosa.

Inaonekana – kuondoka kwenye gari huku unafanya zoezi la kuangalia mahali ilipo gari huku ukiegemeza. Unaweza kuruhusiwa kusimama na kutoka kwa gari kwa usalama ili kuangalia nafasi ya nje ya gari (angalia).

Wakati wa kufanya hivyo, lazima uweke breki za maegesho na uweke gari katika upande wowote. Kisha, unapotoka/kuingia kwenye gari, lazima ufanye hivyo kwa usalama kwa kulikabili gari na kudumisha pointi tatu (3) za kuwasiliana na gari wakati wote (wakati wa kutoka/kuingia kwenye basi, unaweza kutazama mbele na kudumisha kushikilia kwa uthabiti kwenye reli). Usipoiegasha gari kwa usalama au kutoka/kuingia gari kwa usalama, inaweza kusababisha kushindwa kiotomatiki kwa kitendo kisicho salama.

Ukifungua mlango wako au ukitoka kwenye nafasi iliyoketi, itahesabiwa kama "mwonekano." Ukifungua mlango wako gari linaposonga (si katika hali ya upande wowote au kuegesha), inaweza kusababisha kushindwa kiotomatiki kwa kitendo kisicho salama.

Katika basi, ikiwa utatembea hadi nyuma ya basi ili kupata mwonekano mzuri, itahesabiwa kama "mwonekano."

Unaweza kuruhusiwa kuangalia (1) bure kwenye Zoezi la 2 – Kurudi nyuma kwa Mstari Mnyofu, na mara (2) bure katika Zoezi la (4) – Kurudi Nyuma kwa Mazingatio ya Umbali wa Tairi, ili kuangalia nafasi ya gari lako." Mkaguzi wako atashughulikia "mionekano" wakati wa kutoa maelekezo ya mazoezi haya.

Nafasi ya Mwisho – nafasi ya mwisho ya gari kwa ajili ya mazoezi ya kurudi nyuma. Utapewa alama kwa nafasi ya mwisho ya gari kwenye Zoezi la 2- Kurudi Nyuma kwa Mstari Mnyofu na Zoezi la 4- Kurudi Nyuma kwa Mstari wa Pembeni.

Ni muhimu kumaliza kila zoezi kama vile mtahini ameagiza. Gari lako lazima liwe ndani ya mipaka ya mwisho ya mazoezi (mbali na vioo na sehemu za kipekee za gari zilizo juu zaidi ya vioo vya mlango, kama vile lori la ndoo). Ikiwa hutaelekeza gari katika nafasi yake ya mwisho kama ilivyoelezwa na mtahini, utaadhibiwa na utafeli Jaribio la Msingi la Ustadi wa Udhiditi. LAZIMA ukamilishe mazoezi kama ulivyoelekezwa.

Kukosa Kufuata maelekezo au Sheria Isiyo Salama – Kukosa kufuata maelekezo ya mkaguzi kwa kukamilisha zoezi kama ilivyoelekezwa kunaweza kusababisha kutofaulu kiotomatiki na jaribio unaloweza kukatizwa na mtahini. Daima fuata maagizo na maelekezo ya mkaguzi. Ikiwa hauielewi maelekezo au kuelewa jinsi ya kukamilisha mazoezi, muulize mtahini kwa ufafanuzi. [Ikiruhusiwa, unaweza kumwomba mtahini akutembeze kwenye eneo la mazoezi.]

Kufanya "tendo lisilo salama" (k.m., kusahau kufunga breki ya maegesho au kufungua mlango ukiwa katika mwendo), kunaweza kusababisha kushindwa kiotomatiki kwa kitendo kisicho salama na jaribio linaweza kusitishwa na mkaguzi. Usalama wa dereva, mkaguzi na eneo la kupima ni wa kipaumbele cha juu. Daima fikiria USALAMA.

11M.2 – MAZOEZI

11M.2.1

Zoezi la 1 – Simama

Utaonesha uwezo wako wa kutathmini sehemu ya mbele ya gari lako wakati wa kusimama kunakodhibitiwa. Endesha mbele kupitia kichochoro na usimame na sehemu ya mbele kabisa ya gari. (zaidi ya sehemu za gari za kipekee zilizo juu zaidi ya vioo vya mlango, kama vile lori la ndoo) ndani ya kisanduku kilicho mwisho wa kichochoro bila kuipita. Unaweza kuacha mara moja tu.

Mkaguzi wako ataonesha sehemu ya mbele kubwa ya gari lako wakati wa kutoa maelekezo ya zoezi hili.

Ukiacha, weka breki yako ya kuegesha, nenda kwenye mfumo usio wa gia na upige honi. Kisha mtahini ataweka alama kwenye zoezi hilo. Utapokea pointi ikiwa sehemu kubwa ya mbele ya gari (isipokuwa sehemu za kipekee za gari zilizo juu zaidi ya vioo vya mlango, kama vile lori la ndoo) haipo kwenye kisanduku cha kusimama. (Ona Mchoro 11.1 kwenye ukurasa wa 11-5).

11M.2.2

Zoezi la 2 – Kuunga Mkono Njia Moja kwa Moja

Utaonesha uwezo wako wa kuweka gari nyuma katika mstari ulionyooka. Kutoka kwa msimamo wako uliosimamishwa kutoka kwa zoezi la awali, mchunguzi atakuuliza kuvuta mbele na kuacha wakati wanainua mkono wao (kama hii).

Kisha rudi moja kwa moja kupitia uchochoro hadi sehemu ya mbele ya gari lako iwe imepita koni za mwisho kwenye mwisho wa kichocho. (Ona Mchoro 11.2 kwenye ukurasa wa 11-5)

Utapewa alama za kuvuta-juu, uvamizi na nafasi ya mwisho.

Unaruhusiwa kuvuta gari mara moja (1) bila malipo na unaweza kutoka kwa gari kwa usalama mara moja (1) tu ili kukagua gari.

Unapomaliza zoezi hilo, weka breki yako ya kuegesha, badilisha hadi upande wowote na upige honi yako. Hii itamjulisha mtahini kuwa umekamilisha zoezi na kuwaruhusu kupata nafasi yako ya mwisho.

11M.2.3

Zoezi la 3 – Ufuatiliaji Mbele wa Kutoweka

Utaonesha uwezo wako wa kuendesha gari kuzunguka vitu vingine huku ukisonga mbele.

Utaendesha mbele na kuelekea upande wa kushoto kupitia mwanya kwenye njia iliyo kinyume, ukiweka tairi la nyuma la kulia kati ya koni na mstari. Endelea kusogea mbele hadi ufikie mstari wa mpaka.

Utapewa alama kwa hifadhi rudufu, uvamizi na kibali cha kufuatilia mbele (tairi la nyuma kati ya koni na mstari).

HAKUNA nakala rudufu zisizolipishwa, na HURUHUSIWI kuondoka kwenye gari wakati wa zoezi hili.

Simamisha gari lako unapokuwa sambamba na mpaka wa nje, kabla au kwenye koni mwishoni mwa zoezi. Kisha, weka breki yako ya maegesho, badilisha hadi upande wowote na upige honi yako. Hii itamjulisha mtahini kuwa umekamilisha zoezi na kuwaruhusu kupata alama ya zoezi hilo. (Ona Kielelezo 11.3 kwenye ukurasa wa 11-5)

11M.2.4

Zoezi la Nne – Kurudi Nyuma kwa Mazingatio ya Umbali wa Tairi

Utaonesha uwezo wako wa kurudisha nyuma na kuegesha gari mwishoni mwa kichocho. Kuanzia sambamba na mpaka wa nje, rudisha nyuma kwenye kichocho, ukileta sehemu kubwa ya nyuma ya gari lako (mbali na sehemu za kipekee za gari juu kuliko vioo vya milango, kama vile lori la ndoo) ndani ya futi tatu (3) kutoka nyuma ya kichocho.

Simamisha na sehemu kubwa ya nyuma ya gari (mbali na sehemu za kipekee za gari) katika kisanduku cha futi tatu (3) kilicho mwisho wa kichocho.

Mkaguzi wako ataonesha sehemu kubwa ya nyuma ya gari lako wakati wa kutoa maelekezo ya zoezi hili.

Gari lako lazima liwe moja kwa moja ndani ya uchochoro linapokamilika. Gari lako lazima liwe kabisa ndani ya mipaka ya mazoezi iliyobainishwa linapokamilika (mbali na vioo au sehemu nyingine za kipekee za gari zilizo juu zaidi ya vioo vya mlango, kama vile lori la ndoo). Huwezi kwenda zaidi ya mstari wa mpaka wa nje. (Ona Mchoro 11.4 kwenye ukurasa wa 11-5)

Utapigwa alama za kuvuta-ups, kuingilia na nafasi ya mwisho.

Unaruhusiwa kuvuta-ups mara mbili (2) bila malipo na unaweza kutoka nje ya gari mara mbili (2) ili kukagua gari wakati wa zoezi hili.

Unapomaliza zoezi hilo, weka breki yako ya kuegesha, badilisha hadi upande wowote na upige honi yako. Hii itamjulisha mtahini kuwa umekamilisha zoezi na kuwaruhusu kupata nafasi yako ya mwisho.

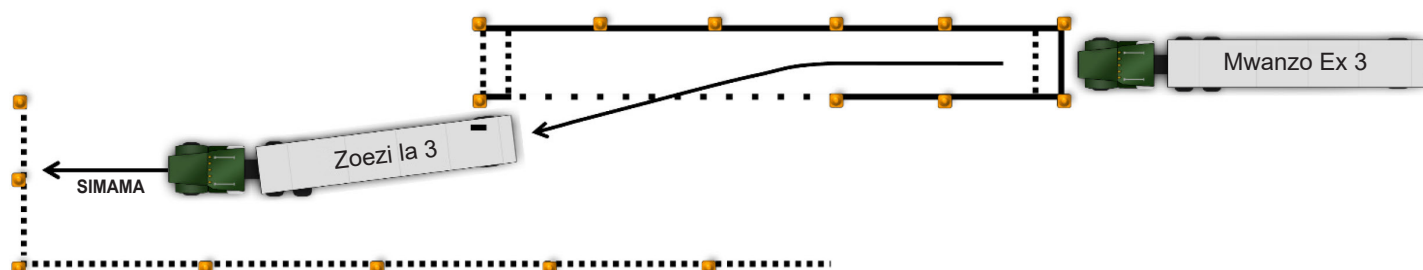
KIELELEZO CHA 11M.1: ZOEZI LA KWANZA - SIMAMA KWA MBELE

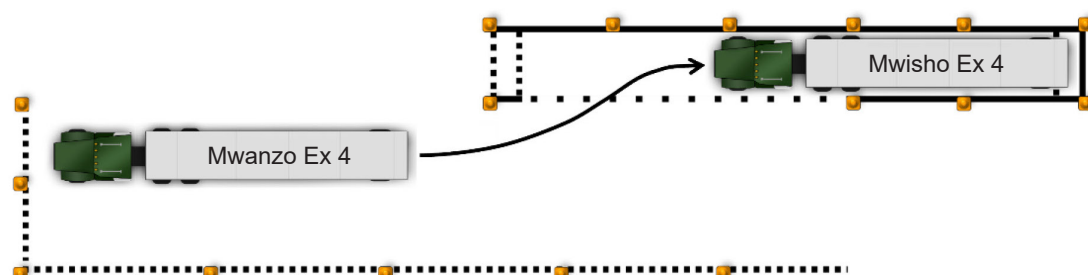
KIELELEZO CHA 11M.2: ZOEZI LA KWANZA - KURUDI NYUMA KWA KUFUATA MSTARI MNYOOFU

KIELELEZO CHA 11M.3: ZOEZI LA 3 - KWENDA MBELE KWA MAZINGATIO YA UMBALI WA TAIRI

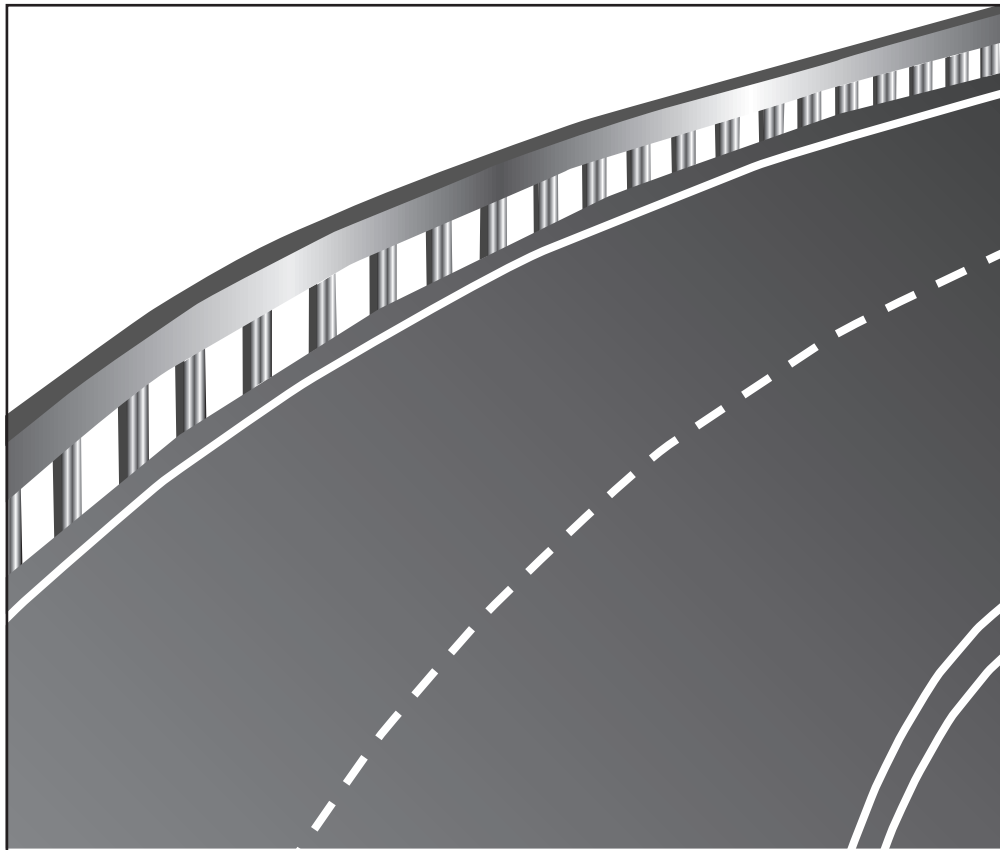

KIELELEZO CHA 11M.4: ZOEZI LA 4-KURUDI NYUMA KWA MAZINGATIO YA UMBALI WA TAIRI

KIFUNGU CHA KUMI NA MBILI

JARIBIO LA UJUZI LA KUENDESHA BARABARANI

**SEHEMU HII ITAMSAIDIA DEREVA KUFANYA JARIBIO LA KUENDESHA
UENDESHAJI BARABARANI**

KIFUNGU CHA 12 - JARIBIO LA UJUZI LA KUENDESHA BARABARANI

Kifungu hiki Kinashughulikia

- **Jinsi Utakavyojaribiwa**

Utaendesha kwenye njia ya majaribio ambayo ina hali mbalimbali za trafiki. Wakati wote wa jaribio, lazima uendeshe kwa njia salama na ya kuwajibika; na lazima:

Vaa mkanda wako wa usalama.

Tii alama zote za usalama barabarani, ishara na sheria.

Kamilisha jaribio bila ajali au ukiukwaji wa usafiri.

Wakati wa jaribio la kuendesha gari, mtahini atakuwa akikuwekea bao kwenye mbinu maalum wa kuendesha gari na pia tabia yako ya jumla ya udereva. Utafuata maelekezo ya mtahini. Maelekezo yatatolewa kwako ili uwe na muda mwingi wa kufanya kile ambacho mtahini ameuliza. Hutaombwa uendeshe gari kwa njia isiyo salama.

Ikiwa barabara yako ya majaribio haikuhitaji sana kufuata sheria za usalama barabarani, unaweza kuombwa kuigiza kutii sheria za usalama barabarani. Utafanya hivi kwa kumwambia mkaguzi kile unachoweza kufanya au ambacho ungeweza kufanya ikiwa ungekutana na hali iliyokulazimu kutii sheria za usalama barabarani.

12.1 – JINSI UTAKAVYOJARIBIWA

12.1.1 – Migeuko

Umeombwa ugeuke:

Angalia magari pande zote.

Tumia alama za kugeuka na uingie kwa usalama kwenye njia inayohitajika kugeuka.

Unapokaribia kugeuka:

Tumia alama za kugeuka ili kuwaonya wengine kuhusu kugeuka kwako.

Punguza mwendo vizuri, badilisha gia inapohitajika ili kuweka nguvu, lakini usiingie kwa hatari. Usafiri bila kuweka gia hutokea gari lako likiwa nje ya gia (ukiwa umeshusha Klachi au uhamishaji gia ukiwa umeegemea upande wowote) kwa zaidi ya urefu wa gari lako.

Iwapo ni lazima usimame kabla ya kugeuka:

Simama kwa utulivu bila kusererereka.

Simama kabisa nyuma ya njia ya kusimama, njia panda, au ishara ya kusimama.

Ukisimama nyuma ya gari lingine, simama mahali unapoweza kuona tairi za nyuma kwenye gari lililo mbele yako (pengo salama).

Usiruhusu gari lako kuingiria.

Weka matairi ya mbele yakilenga mbele moja kwa moja.

Ukiwa tayari kugeuka:

Angalia magari pande zote.

Weka mikono yote miwili kwenye usukani wakati wa kugeuka.

Endelea kuangalia Kifaa / Kioo chako cha Kufuatilia magari ili kuhakikisha kuwa gari haligongi chochote ndani ya mgeuko wako.

Gari haipaswi kuhamia kwenye upande wa magari yanayokuja mbele yako.

Gari inapaswa kumaliza kugeuka kwa njia sahihi.

Baada ya kugeuka:

Hakikisha kuwa viashiria vya kugeuka vimezimwa.

Pata maelezo ya mwendo wa magari barabarani, tumia alama za kugeuka, na uende kwenye njia ya kulia zaidi ikiwa ni salama kufanya hivyo (ikiwa bado haipo).

Angalia vioo na trafiki.

12.1.2 – Makutano

Unapokaribia makutano:

Angalia trafiki kwa umakini katika pande zote.

Punguza mwendo kwa upole.

Vunja breki vizuri na, ikihitajika, badilisha gia.

Ikihitajika, simama kabisa (sio bila gia) nyuma ya ishara zozote za kusimama, ishara, njia za barabarani au njia za kusimama ili kudumisha pengo salama nyuma ya gari lolote lililo mbele yako.

Gari lako lazima lisisonge mbele au nyuma.

Unapoendesha gari kwenye makutano:

Angalia trafiki kwa umakini katika pande zote.

Punguza mwendo na utoe nafuu kwa watembea kwa miguu na kwenye magari ya usafiri kwenye makutano.

Usibadilishe njia unapopitia makutano.

Weka mikono yako kwenye usukani.

Mara tu unapopitia makutano:

Endelea kuangalia voo na trafiki.

Ongeza mwendo kwa urahisi na ubadilishe gia inapohitajika.

12.1.3 – Biashara ya Mjini

Wakati wa sehemu hii ya jaribio, unatarajiwa kufanya ukaguzi wa mara kwa mara wa usalama barabarani na kudumisha umbali salama wa kufuata. Gari lako linapaswa kuwekwa katikati kwenye njia inayofaa (njia ya kulia zaidi) na unapaswa kufuata trafiki lakini usizidi kikomo cha mwendo kilichowekwa.

12.1.4 – Mabadiliko ya Njia

Wakati wa sehemu nyingi za njia za jaribio, utaulizwa kubadilisha njia kwenda kushoto, na kisha kurudi kulia. Unapaswa kufanya ukaguzi unaohitajika wa usalama barabarani kwanza, kisha utumie alama zinazofaa na ubadilishe njia kwa urahisi wakati ni salama kufanya hivyo.

12.1.5 – Barabara kuu ya Ufikiaji Mwelekeo/Vijijini/Mdogo

Kabla ya kuingia kwenye barabara ya mwendokasi:

Angalia trafiki.

Tumia ishara zinazofaa.

Jiunganishe kwa urahisi kwenye njia ifaayo ya magari na watumiaji wa barabara.

Ukiwa kwenye barabara ya mwendokasi:

Dumisha barabara, nafasi ya magari na mwendo wa gari.

Endelea kukagua trafiki kwa umakini katika pande zote.

Unapotoka kwenye barabara ya mwendokasi:

Fanya ukaguzi muhimu wa magari na watumiaji wa barabara.

Tumia ishara zinazofaa.

Punguza mwendo polepole kwenye njia ya kutoka.

Ukiwa kwenye njia panda ya kutoka, lazima uendelee kupunguza mwendo ndani ya alama za njia na kudumisha nafasi ya kutosha kati ya gari lako na magari mengine.

12.1.6 – Simamisha/Anza

Kwa mbinu hii, utaombwa kusimamisha gari lako kando ya barabara na kusimama kana kwamba utatoka na kuangalia kitu kwenye gari lako. Ni lazima uangalie trafiki kwa umakini katika pande zote na uende kwenye njia ya kulia zaidi au pembezoni mwa barabara.

Unapojitayarisha kusimama:

Angalia trafiki.

Washa alama zako za kugeukia kulia.

Punguza mwendo polepole, funga breki sawasawa, badilisha gia inapohitajika.

Simamisha gari lako bila kutoa gia.

Mara tu unaposimama:

Lazima gari liwe sambamba na ukingo au mabega ya barabara na litoke kwa usalama kwenye trafiki.

Gari haipaswi kuwa inazuia njia za kuingia, mabomba ya kuzima moto, makutano, ishara, n.k.

Ghairi ishara yako za migeuko.

Washa vimulika vyako vya njia nne vya dharura.

Weka breki ya kuegesha.

Sogeza ubadilishaji wa gia hadi kwenye upande wowote au uegeshe.

Ondoa miguu yako kutoka kwenye pedeli za breki na klachi.

Unapoagizwa kuendelea:

Angalia usalama wa barabarani na vioo vyako kwa makini katika pande zote.

Zima vimulika vyako vya njia nne.

Washa alama za kugeukia kushoto.

Msongamano wa magari unaporuhusu, unapaswa kuachia breki ya kuegesha na kusogea mbele moja kwa moja.

Usizungushe tairi kabla ya gari lako kusonga.

Angalia magari na watumiaji wa barabara kutoka pande zote, hasa upande wa kushoto.

Elekeza na uongeze mwendo kwa upole hadi kwenye njia inayofaa wakati ni salama kufanya hivyo.

Pindi gari lako linaporudi kwenye trafiki, ghairi ishara yako ya kugeukia kushoto.

12.1.7 – Mkunjo

Unapokaribia mkunjo:

Angalia magari na watumiaji wa barabara kwa umakini katika pande zote.

Kabla ya kuingia kwenye mkunjo, punguza mwendo ili kushika breki zaidi au kusogeza hakuhitajiki kwenye mkunjo.

Weka gari kwenye njia.

Endelea kuangalia trafiki katika pande zote.

12.1.8 – Kivuko cha Reli

Kabla ya kufikia kivuko, viendeshaji vyote vya kibiashara vinapaswa:

Kupunguza mwendo, kuvunja breki vizuri na kuhamisha gia inapohitajika.

Tazama na usikilize uwepo wa treni.

Angalia trafiki katika pande zote.

Usisimame, kubadilisha gia, kupita gari lingine au kubadilisha njia wakati sehemu yoyote ya gari lako iko kwenye kivuko.

Ikiwa unaendesha basi, basi la shule, au gari linaloonesha mabango, unapaswa kuwa tayari kufuata taratibu zifuatazo katika kila kivuko cha reli (isipokuwa kivuko hakijaruhusiwa):

Gari linapokaribia kivuko cha reli, washa vimulika vya njia nne.

Simamisha gari ndani ya futi 50 lakini si chini ya futi 15 kutoka reli iliyo karibu nawe.

Sikiliza na uangalie pande zote mbili kando ya njia kwa treni inayokaribia na kwa ishara zinazoonesha ujio wa treni. Ikiwa unaendesha basi, unaweza pia kuhitajika kufungua dirisha na mlango kabla ya kuvuka njia.

Weka mikono kwenye usukani gari linapovuka barabara.

Usisimame, kubadilisha gia, au kubadilisha njia wakati sehemu yoyote ya gari lako inapita kwenye marabara.

Vimulika vya njia nne vinapaswa kuzimwa baada ya gari kuvuka njia.

Endelea kuangalia vizio na trafiki.

Sio njia zote za majaribio ya barabarani zitakuwa na vivuko vya reli. Unaweza kuombwa ueleze na uonyeshe taratibu zinazofaa za kuvuka reli kwa mkaguzi katika eneo linaloigwa.

12.1.9 – Daraja/Kivuko cha Juu/Alama

Baada ya kuendesha gari chini ya barabara kuu, unaweza kuulizwa kumwambia mtahini kile kibali kilichotumwa au urefu ulikuwa. Baada ya kupita juu ya daraja, unaweza kuulizwa kumwambia mtahini nini kikomo cha uzani kilichotumwa. Ikiwa barabara yako ya majaribio haina daraja au njia ya kupita, unaweza kuulizwa kuhusu ishara nyingine ya usalama barabarani. Unapoulizwa, uwe tayari kutambua na kumweleza mkaguzi ishara yoyote ya usalama barabarani inayoweza kuonekana kwenye njia.

12.1.10 – Kutozwa kwa Wanafunzi (Basi la Shule)

Ikiwa unaomba uidhinishaji wa Basi la Shule, utahitajika kuonesha jinsi mwanafunzi anavyofukuzwa. Tafadhali rejelea sehemu ya 10 ya mwongozo huu.

Unapomkaribia kumchukua mwanafunzi, lazima:

Upunguze mwendo na ufikie kwa mwendo wa pole huku ukiendelea kuangalia magari na watumiaji wengine wa barabara.

Washa taa za kaharabu na alama za kugeukia kulia.

Sogeza kulia iwezekanavyo kwenye sehemu uliyosafiria ya barabara.

Angalia tena trafiki.

Unaposimama kwa ajili ya kutoka kwa wanafunzi, lazima:

Ufike na basi la shule hadi kituo kamili angalau 10' kutoka kwa wanafunzi kwenye kituo.

Weka njia ya upitishaji umeme kwenye upande wowote/egesheni na uweke breki ya kuegesha.

Washa sehemu ya mkono wa kusimamisha na taa nyekundu za onyo.

Unapoachisha wanafunzi, lazima:

Uwasiliane na wanafunzi.

Angalia trafiki.

Fungua mlango wa mwanafunzi.

Wakague wanafunzi.

Wanafunzi wanapovuka, lazima:

Uangalie magari na watumiaji wa barabara.

Wasiliana na wanafunzi.

Wakague wanafunzi.

Unapoanza tena kutoka kwa mwanafunzi, lazima:

Uangalie vioo vyote.

Zima taa za onyo na ushushe mkono.

Funga mlango

Angalia trafiki.

Ongeza mwendo kutoka eneo la kusimama.

12.1.11 – Tabia za Jumla za Uendeshaji

Utapewa alama kutokana na utendaji wako wa jumla katika kategoria zifuatazo za tabia ya kuendesha gari kwa ujumla:

12.1.11(a) – Matumizi ya Klachi (kwa Gia zinazotumia nguvu binafsi)

Tumia klachi kuhama kila wakati.

Ikiwa imewekwa na maambukizi ya mwongozo ambayo hayajasawazishwa, lazima ushike mara mbili wakati wa kuhama. Usirudishe au kuifunga injini. Kushika klachi mara mbili kunahitajika tu kwenye magari yaliyo na upitishaji ambao haujasawazishwa. Hili linaweza kubainishwa kwa kuwepo kwa Kiteuzi cha Masafa.

Usitumie klachi kudhibiti mwendo, usiteremke mteremko kwa kushikilia klachi chini, wala "usiachilie" klachi kwa ghafla.

12.1.11(b) – Matumizi ya Gia (kwa Gia zinazotumia nguvu binafsi)

Usichanganye au kugonganisha gia.

Chagua gia isiyopindua au kubadili injini.

Usihame kwenye maeneo ya kugeuka na makutano.

12.1.11(c) – Matumizi ya Breki

Usiendeshe au kupampu breki.

Usifunge breki kwa nguvu zaidi. Funga breki vizuri ukitumia msukumo thabiti.

12.1.11(d) – Matumizi ya Njia

Usiweke gari juu ya vingo, vijia au alama za njia.

Simama nyuma ya mistari ya kusimama, njia panda au alama za kusimama.

Kamilisha kona kwa njia ifaayo kwenye barabara ya njia nyingi (gari linapaswa kumaliza njia ya kushoto kwenye njia moja kwa moja upande wa kulia wa mstari wa katikati).

Maliza kugeukia kulia kwenye njia ya kulia zaidi (ya kando).

Sogeza hadi au ubaki kwenye njia ya kulia kabisa isipokuwa njia imezuiwa.

12.1.12 – Usukani

Usipinde sana au kidogo sana gari.

Weka mikono yote miwili kwenye usukani kila wakati isipokuwa ukibadilisha gia. Ukishamaliza kubadilisha, rudisha mikono yote miwili kwenye usukani.

12.1.13 – Ukaguzi wa Kawaida wa Usalama wa Barabarani

Angalia trafiki mara kwa mara.

Angalia vioo mara kwa mara.

Angalia vioo na trafiki kabla, na wakati upo ndani na baada ya kumaliza barabara ya makutano.

Skani na uangalie trafiki katika maeneo yenye msongamano mkubwa na maeneo ambayo watembea kwa miguu wanatarajiwa kuwepo.

12.1.14 – Matumizi ya Alama za Kugeuzia

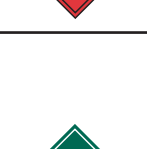
Tumia alama za kugeuka vizuri.

Washa alama za kugeuka inapohitajika.

Washa alama za kugeuka kwa nyakati zinazofaa.

Zima alama za kugeuka baada ya kukamilisha mgeuko au kubadili njia.

MWONGOZO WA KUBADILISHA BANGO

DARAJA/ KIWAN- GO CHA HATARI	NEMBO MPYA	BANGO JIPYA	BANGO LA ZAMANI	VIDOKEZO
Kiwango cha 1.1				Hili ni bango Mwongozo wa Mbadala tu. Kwa habari kuhusu kuweka bango dhidi ya uzito wa nyenzo reje- lea: Mwongozo wa ATA'S Nyenzo Hatarishi (C11046 - Mpya); au C1060 - ZAMANI) au kwa ATA'S Mwongozo wa Vilipuzi (C1036)
Kitengo cha 1.2				
Kitengo cha 1.3				
Kitengo cha 1.4				
Kitengo cha 1.5				
Kitengo cha 1.6				
Kitengo cha 2.1				
Kitengo cha 2.2		 * 		* Inaweza kutumika kwa usafirishaji wa ndani wa (1) Oksijeni Imegand- amizwa; AU (2) Oksijeni Kioevu Kilichopozwa.

Kwa
Kikundi cha
Utangamano
cha Vilipuzi
kitaonyeshwa
badala ya

MWONGOZO WA KUBADILISHA BANGO

DARAJA/ KIWANGO CHA HATARI	NEMBO MPYA	BANGO JIPIYA	BANGO LA ZAMANI	VIDOKEZO
Kiwango cha 2.3				Wakati jumla ya uzito wa nyenzo mbili au zaidi za Jedwali II ni pauni 1,000 (Kg 454) au zaidi, bango HATARI linaweza kutumika. Ikiwa pauni 5,000. (Kg 2,268) au zaidi ya nyenzo zozote za Jedwali II zimepakwa katika eneo moja, tumia bango lake la darasa. SUMU KWA KUVUTA PUMZI Inatumika 10-1-97 hizi zinahitajika pamoja na Div. 2.3 na Div. 6.1 lebo ya sasa na bango. Nyenzo ambazo zimetambuliwa kama Sumu kwa Kuvuta pumzi, na karatasi ya usafirishaji inasema "Hatari ya Kuvuta pumzi ya Sumu" lazima iwe na alama ya "Hatari ya Kuvuta pumzi" na kuandikwa "Sumu." Gari lazima liwekwe "Sumu" au "Gesi ya Sumu" kama inavyofaa pamoja na mahitaji ya kimsingi ya hatari. Kumbuka: Isipokuwa 1,000 lb haitumiki kwa nyenzo hizi.
Daraja la Tatu				
Kioevu kinachoweza kuwaka	KIOEVU KINACHOWEZA KUWAKA			
Kitengo cha 4.1				
Kitengo cha 4.2				
Kitengo cha 4.3				
Kitengo cha 5.1				
Kitengo cha 5.2				
Kitengo cha 6.1 (PGI & PG II)				
Kitengo cha 6.1 (PG III)			HAKUNA BANGO	
Daraja la Saba (Njano III)				
Daraja la Nane				
Daraja la Tisa			HAKUNA BANGO	

CHAPISHO HILI HALIUZWI

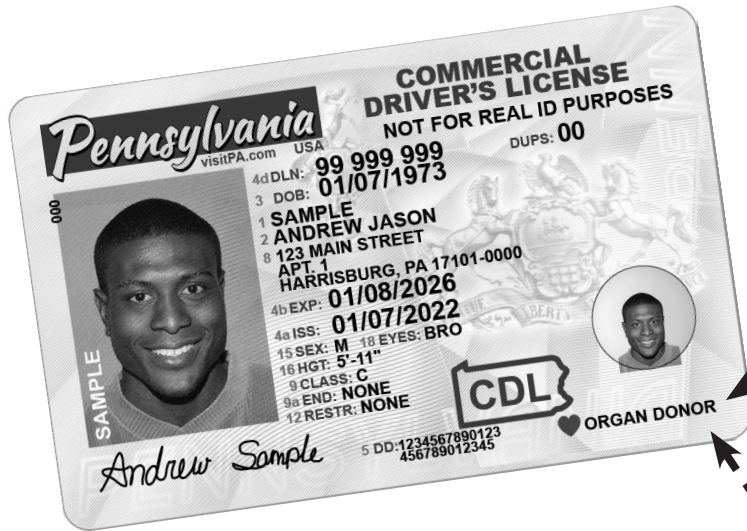
Nyenzo hii inategemea kazi inayoungwa mkono na Utawala wa Shirikisho wa Usalama wa Mtoaji huduma wa Magari chini ya Makubaliano ya Ushirika Na. DTFH61-97-X-00017. Maoni, matokeo, hitimisho au mapendekezo yoyote yaliyotolewa katika chapisho hili ni ya waandishi na wala hayaakisi maoni ya Utawala wa Federal Motor Carrier Safety Administration.

(HATIMILIKI © 2005 AAMVA. Haki zote zimehifadhiwa)

Nyenzo hii imeundwa na kutolewa kwa Mashirika ya Leseni ya Udereva ya Serikali (SDLAs) na AAMVA kwa madhumuni ya kuwaelimisha waombaji wa Leseni ya Udereva (ya Kibiashara au Isiyo ya Kibiashara). Ruhusa ya kuzalisha tena, kutumia, kusambaza au kuuza nyenzo hii imetolewa kwa SDLA tu. Hakuna sehemu ya kitabu hiki inayoweza kunaswa tena au kusambazwa kwa namna yoyote au kwa njia yoyote ile, kielektroniki au kimakanika, ikijumuisha kunakili, kurekodi, au kwa mfumo wowote wa kuhifadhi na kurejesha taarifa bila idhini ya maandishi kutoka kwa mwandishi/mchapishaji. Uchapishaji wowote usioidhinishwa, utumiaji, usambazaji au uuzaji wa nyenzo hii ni marufuku.

PENNSYLVANIA IDARA YA USAFIRI

Maneno Muhimu Ya Kukumbuka

**MFADHILI
WA
KIUNGO**

UNAPOPATA LESENI YAKO, KUMBUKA MANENO HAYA MUHIMU

Ni maneno muhimu kwa maelfu wanaosubiri kupandikizwa kwa viungo na tishu zinazookoa maisha. Maneno yanayoweza kuwasaidia wengine wapate kuona tena kupitia kupandikizwa konea, kuponya majeraha ya kuungua haraka kwa kutumia ngozi iliyochangiwa, au kutembea bila maumivu kwa mfupa uliopandikizwa.

Watu wanaochagua kuokoa maisha kwa kusema "ndio" kwa mchango wa kiungo na tishu wanapaswa kuweka utambulisho wa mfadhili kwenye leseni na kusaini kadi ya wafadhili. Nia ya kuchangia pia inapaswa kushirikiwa na familia na marafiki ili wajue uamuzi muhimu ambao umefanywa kusaidia wengine.

BAADHI YA UKWELI WA HARAKA KUHUSU UCHANGIAJI WA KIUNGO NA TISHU:

- Pennsylvania inasaidia sana mchango wa viungo na tishu kwa sababu ya fursa zake za kuokoa maisha na kuboresha maisha.
- Hakuna kikomo cha umri cha kuchangia kiungo. Kikomo cha jumla cha umri kwa mchango wa tishu na koni ni 70.
- Dini nyingi kuu zinaunga mkono mchango.
- Mchango huzingatiwa tu baada ya kifo kutangazwa.
- Mchango hauzuii mipango ya mazishi.
- Hakuna gharama kwa familia ya mfadhili.

ILI KUPATA KIUNGO NA KADI YA WAFADHILI WA TISHU, PIGA SIMU:

Katika Pennsylvania Mashariki:

Mpango wa Wafadhili wa Zawadi
ya Maisha 1-888-DONORS-1

Katika Pennsylvania Magharibi:

Kituo cha Urejeshaji Kiungo
& Elimu (MUHIMU) 1-800-DONORS-7

Kwa maelezo ya ziada ya viungo na nyenzo, piga simu:

PA Idara ya Afya 1-877-PAHEALTH